



Interdisciplinary Research and Innovation

for Sustainable Development in Asia and the Pacific

Phetchaburi Rajabhat University, Thailand



3-4
July 2015

The 5th International Academic Conference
of Phetchaburi Rajabhat University to
Sustainable Thailand.

5th



UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH



西南林业大学
Southwest Forestry University



“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย - แปซิฟิก”
วันที่ 3-4 กรกฎาคม พ.ศ. 2558

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทย
ที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

ณ ห้องประชุมวิทยากริรมย์ 1 อาคารวิทยากริรมย์ และคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สารจากอธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม ประกอบด้วยพันธกิจหลัก คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงบทบาทดังกล่าว จึงได้ส่งเสริมสนับสนุนคณาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการวิจัยที่มีการปฏิบัติการในสภาพจริงของพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น อาทิ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานของรัฐ ผู้ประกอบการ และองค์กรชุมชน อันจะก่อให้เกิดผลงานวิจัยในเชิงประจักษ์และใช้ประโยชน์ในเชิงการพัฒนาอย่างแท้จริง

การจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5 “สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก” วันที่ 3-4 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ณ อาคารวิทยากริรมย์ และอาคารคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในครั้งนี้ถือเป็นกิจกรรมและหัวใจที่สำคัญของการศึกษาวิจัยและวิชาการสำหรับนักศึกษา คณาจารย์ นักวิจัย และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพราะคุณค่าของงานวิจัยเกิดขึ้นจากการใช้กำลังความคิด พลังแห่งความมุ่งมั่นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับระบบวิจัย อีกทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลและแหล่งสร้างองค์ความรู้ที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในเชิงวิชาการ และยังเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่แสดงถึงคุณภาพมาตรฐานของการศึกษา การจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยในระดับชาติและนานาชาติของอาจารย์ นักศึกษา นักวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ให้ได้รับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของผลงาน ซึ่งส่งผลในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเพื่อส่งเสริมและสร้างเครือข่ายงานวิชาการ งานวิจัยและสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ โดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี University of Surrey สหราชอาณาจักร University Malasia Sabah ประเทศมาเลเซีย University of the Philippines Mindanao ประเทศฟิลิปปินส์ Transworld University ประเทศไต้หวัน Southwest Forestry University สาธารณรัฐประชาชนจีน และสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเพชรบุรี

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5 ประกอบด้วยการนำเสนอผลงานวิจัย ภาคบรรยาย และโปสเตอร์ ในกลุ่มวิจัยสาขาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 166 บทความ จาก 38 มหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ และ 29 หน่วยงานของรัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี รวมทั้งมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่ได้จัดให้มีการประชุมวิชาการนำเสนอบทความวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณนักศึกษา คณาจารย์ นักวิจัย เจ้าของบทความวิจัยทุกท่านที่ได้จัดส่งบทความวิจัยมาเข้าร่วมนำเสนอในการประชุมวิชาการ ตลอดจนขอบคุณทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้เกียรติเข้าร่วมจัดนิทรรศการเพื่อให้งานจัดการประชุมวิชาการในครั้งนี้มีกิจกรรมทางวิชาการที่หลากหลาย อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา คณาจารย์ นักวิจัยและบุคคลที่สนใจในทางวิชาการที่ครบถ้วนสมบูรณ์โดยทั่วกัน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สารบัญ

	หน้า
สารจากอธิการบดี	(1)
สารบัญ	(3)
การนำเสนอระดับชาติ ภาคโปสเตอร์	
สาขาการศึกษา	
กชกร พัฒเสมา	
พัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	1
กฤษกร สุขอนันต์	
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และเทคนิค TGT.....	8
กิตติวรรัตน์ กิตติวรรณนา	
ผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลองวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล เพื่อผลสัมฤทธิ์และเสริมความรู้สู่ประชาคมอาเซียน ด้านการทหาร ของนักเรียนโรงเรียน.....	14
กาญจนา บุญส่ง, ไพรัช มณีโชติ, พจนารถ บัวเขียว และชนานุช เงินทอง	
การพัฒนากลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและ ประจวบคีรีขันธ์	21
กุลวดี ปรีชา	
การใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4....	28
จิตรา ขวัญเย็น	
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องพืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัด เพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม.....	35
ชัยวัฒน์ รียาพันธ์	
การพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ครายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1.....	43
ชูศักดิ์ ศุภนคร	
แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาท่าแพเพชร เขต 2.....	49
ดาวรุ่ง วัชรินทร์รัตน์, ทงมี เหมาะสม และอมร อัครวงศานนท์	
แรงจูงใจที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	56
เดชจะนนท์ ศิริมาลา	
ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7.....	64
ดวงทิพย์ โสฬสเสาวภาคย์	
การพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี	73
ทิวาร์ ศรีนรินทร์	
การเปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับผังกราฟิก.....	80

	หน้า
นิวัฒน์ หมัตปาด	
การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	87
นุจิษา ฤทธิ์กระจาย, ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล และชัยรัตน์ บุมิ	
แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	93
นุชจรรย์ อินงาม	
ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียน วิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.....	101
นพรัตน์ ทองมาก	
การพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	110
ปัญญาวรรณ แก้วมณี	
ผลการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	117
ปิยธิดา ทองปลุก	
ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องบทประยุทธ์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความรู้สึกเชิงจำนวน	123
พิมพ์พรรณ คำภีระยศ	
การประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร.....	131
ไพลิน ทิพย์กรรณ	
ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1.....	139
ภาสกร แซ่ตัน	
ผลของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	146
มลินี กำเนิดสม	
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้.....	153
รุ่งลาวรรณ บำรุงศรี	
การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2.....	160
วรรณเพ็ญ เรือนแก้ว และณรัตน์ ศรีวิหะ	
การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	166
วรากร เสนามาตย์	
สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.....	173

วริยา เย็นเปิง, กฤตพร นกน่วม, วรณิษา ทับทิม, จ่านง เต็มดี, ธนพล นิตินาติ และณวิน อยู่เย็น	
การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟน เรื่องลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3.....	180
วัชระ เวชประสิทธิ์	
สมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี.....	185
ศราวุฒิ ศรีสุกใส	
รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำกรวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	192
ศราวุธ สิทะนนท์	
การประยุกต์ใช้ โปรแกรมพลัยโอเมตริกที่มีผลต่อความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขาของนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	200
ศรีประไพ นิลสุ่ม	
การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.....	206
ศิรินทรา ทองคำ	
ผลการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2.....	213
สมฤดี มัธยันต์	
ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 มหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2557.....	220
สุกัญญา แพงโสม	
การใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาสาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	227
สมหมาย โอภาณี	
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1.....	234
สัณญา ศรีคงรักษ์	
ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	242
สาวิตรี เจริญศรี	
การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	248
สุดารัตน์ อนุรักษ์พงศธร	
การสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยกระบวนการสอนรูปแบบ MIAP หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยชุมชนระนอง.....	255
แสงดาว ถิ่นहारวงษ์	
การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.....	263
โสภภาพร กล่ำสกุล	
ภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.....	270

	หน้า
หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ	
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการ แสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	279
อมรัตน์ สร้อยสังวาล	
การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	286
อรรถพงษ์ ชมพักตร์	
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุม ดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต.....	292
ภาคผนวก	299

การนำเสนอระดับชาติ

ภาคโปสเตอร์

สาขาการศึกษา

ลำดับ ที่	นักวิจัย	ชื่อบทความ	รหัส
1	กชกร พัฒเสมา	พัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	P101
2	กฤษกร สุขอนันต์	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และเทคนิค TGT	P102
3	กิตติวราจณ์ กิตติวราจณา	ผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลองวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล เพื่อผลสัมฤทธิ์และเสริมความรู้สู่ประชาคมอาเซียน ด้านการทหาร ของนักเรียนโรงเรียน	P103
4	กาญจนา บุญส่ง, ไพรัช มณีโชติ, พจนารถ บัวเขียว และ ชนาอนุช เงินทอง	การพัฒนากลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์	P104
5	กุลวดี ปรีชา	การใช้ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	P105
6	จิตรา ขวัญยืน	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องพืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม	P106
7	ชัยวัฒน์ ธิยาพันธ์	การพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโพลีโดรครายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1	P107
8	ชูศักดิ์ ศุภนคร	แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	P108
9	ดาวรุ่ง วัชรินทร์รัตน์, ทองมี เหมาะสม และอมร อัครวงศานนท์	แรงจูงใจที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	P109
10	เดชจะนันท์ ศิริมาลา	ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของครูผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7	P110
11	ดวงทิพย์ โสฬสเสาวภาคย์	การพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี	P111
12	ทิวารั ทรนรินทร์	การเปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ถุณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับผังกราฟิก	P112
13	นิวัฒน์ หมัดปาด	การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	P113

ลำดับ ที่	นักวิจัย	ชื่อบทความ	รหัส
14	นุจิษา ฤทธิกระจาย, ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค และ ชัยรัตน์ บุนมี	แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2	P114
15	นุชจรรย์ อินงาม	ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียน วิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10	P115
16	นพรัตน์ ทองมาก	การพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3	P116
17	ปัญญาวรรณ แก้วมณี	ผลการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับ ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	P117
18	ปิยธิดา ทองปลุก	ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL เรื่องบทประพันธ์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความรู้สึก เชิงจำนวน	P118
19	พิมพ์พรรณ คำภีระยศ	การประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน คณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร	P119
20	ไพลิน ทิพย์กรรณ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1	P120
21	ภาสกร แซ่ตัน	ผลของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	P121
22	มลินี กำเนิดสม	การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้	P122
23	รุ่งลารรณ บำรุงศรี	การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2	P123
24	วรรณเพ็ญ เรือนแก้ว และ ณรัตน์ ศรีวิหะ	การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการ คูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	P124
25	วรากร เสนามาตย์	สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2	P125
26	วริยา เย็นเปิง, กฤตพร นกน่วม, วรรณิษา ทับทิม, จำนง เต็มดี, ธนพล นิตินชาติ และ นวิน อยู่เย็น	การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟน เรื่องลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	P126
27	วัชระ เวชประสิทธิ์	สมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร มนุษย์ ตามความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี	P127

ลำดับ ที่	นักวิจัย	ชื่อบทความ	รหัส
28	ศราวุฒิ ศรีสุกใส	รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำกรวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียน	P128
29	ศราวุธ สีทะนนท์	การประยุกต์ใช้ โปรแกรมพลัยโอเมตริกที่มีผลต่อความเร็วและกำลัง กล้ามเนื้อขาของนักเรียนชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	P129
30	ศรีประไพ นิลสุ่ม	การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2	P130
31	ศิรินทรา ทองคำ	ผลการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2	P131
32	สมฤดี มัธยันต์	ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 มหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2557	P132
33	สุกัญญา แพงโสม	การใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ของนักศึกษาสาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	P133
34	สมหมาย โอภาสี	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 1.	P134
35	สัณญา ศรีคงรักษ์	ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	P135
36	สาวิตรี เจริญศรี	การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4	P136
37	สุดารัตน์ อนุรักษ์พงศธร	การสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการ บัญชี ด้วยกระบวนการสอนรูปแบบ MIAP หลักสูตรอนุปริญญา บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยชุมชนระนอง	P137
38	แสงดาว ถิ่นหารวงษ์	การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	P138
39	โสภภาพร กล่ำสกุล	ภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	P139
40	หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 1	P140
41	อมรรัตน์ สร้อยสังวาลย์	การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการ เรียนรู้ของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	P141
42	อรรณพวงษ์ ชมพักตร์	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาว สำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต	P142

ภาคโปสเตอร์
สาขาการศึกษา



**การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

**The Development of Mathematical Activities on Addition, Subtraction, Multiplication and Division
Combined for Prathomsuksa III Students**

นางสาวกชกร พัฒเสมา¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีรศา จรตล² และดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์²

¹สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

²อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน 3) เปรียบเทียบทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองตะเคียน อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 25 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 80.89 / 81.67 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์, ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop mathematical activities on addition, subtraction, multiplication and division combined for Prathomsuksa III students 2) to compare the mathematical learning achievement of Prathomsuksa III students before and after using mathematical activities 3) to compare the mathematical skills and processes of Prathomsuksa III students before and after using mathematical activities and 4) to study satisfaction of Prathomsuksa III students on mathematical activities. The samples consisted of 25 Prathomsuksa III students who studied in in the first semester of the academic year 2015 at Watklongtakean School, Amphoe Khao Khitchakut, Chanthaburi. They were selected by cluster random sampling. The research instruments were mathematical activities on addition, subtraction, multiplication and division, a mathematic learning achievement test, a mathematical skill and process test and a questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test for dependent samples.

The results of the study were as follows: 1) The efficiency of the mathematical activities on addition, subtraction, multiplication and division combined was 80.89/81.67. 2) The mathematical learning achievement posttest scores of Prathomsuksa III students significantly higher than pretest scores at the .05 level. 3) The mathematical skills and processes post scores of Prathomsuksa III students significantly higher than pretest



scores at the .05 level. And 4) the satisfaction of Prathomsuksa III students using mathematical activities was at the high level.

Keywords : Mathematical activities, Mathematical learning achievement, Mathematical skills and processes

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนคณิตศาสตร์มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ดังที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2551) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการเรียนการสอนที่มีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เป็นสาระหลักที่จำเป็นสำหรับนักเรียนทุกคน ครูจึงต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ ผิฝน และพัฒนาให้มากขึ้น ซึ่งทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เป็นความสามารถที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ครูผู้สอนต้องสอดแทรกทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เข้ากับการเรียนการสอนด้านเนื้อหา ด้วยการให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ในการอธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน หรือกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงานที่หลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในปัจจุบัน ยังพบว่านักเรียนจำนวนไม่น้อยประสบปัญหาในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทัศนคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ครูผู้สอนยังสอนโดยวิธีการอธิบาย จนทำให้การฝึกทักษะการคิดมีไม่มากนัก นักเรียนไม่สามารถสังเคราะห์และบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ได้ เป็นผลให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้คณิตศาสตร์อย่างแท้จริง ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีด้วยกันหลากหลายรูปแบบ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งยังส่งเสริมทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี อิมเนย (2552) ที่ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นันทนาการ เรื่อง การหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีความเหมาะสมในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 81.87/78.96 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ และจากการศึกษางานวิจัยของ สุมล พงศาวกุล (2552) ที่ได้ศึกษาวิจัย ผลการใช้ชุดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของโพลยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของโพลยา มีประสิทธิภาพ 76.15/75.11 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้คณิตศาสตร์ให้บรรลุจุดมุ่งหมายต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน

1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน

1.2.5 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน



1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 11 โรงเรียน มีนักเรียน จำนวน 380 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองตะเคียน อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 25 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน

ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์
- 2) ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์
- 3) ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์

1.3.3 ขอบเขตของเนื้อหา เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การสร้างและการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนการสร้างและการหาค่าคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์

2) วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

3) ศึกษาทฤษฎี และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม เพื่อนำไปจัดทำโครงสร้างของชุดกิจกรรม

4) สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แบบประเมินผลการเรียน

5) นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และการวัดและประเมินผล เพื่อพิจารณาตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้วิธีการประเมินตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

6) ดำเนินการปรับปรุงชุดกิจกรรมให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพที่เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง มีขั้นตอนการทดลอง ดังนี้

ขั้นทดลองแบบ 1 : 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นนักเรียนที่เรียนอ่อน 1 คน ปานกลาง 1 คน และเก่ง 1 คน แล้วเริ่มทดลองกับนักเรียนที่เรียนอ่อนก่อน จากนั้นนำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนที่เรียนปานกลาง และเก่ง ตามลำดับทีละคน แล้วคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ได้เท่ากับ 62.67/51.11 จากนั้นดำเนินการปรับปรุงตามข้อบกพร่องที่พบ เพื่อนำไปทดลองต่อไป

ขั้นทดลองแบบ 1 : 10 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นนักเรียนที่เรียนอ่อน 3 คน ปานกลาง 4 คน และเก่ง 3 คน แล้วคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ได้เท่ากับ 75.40/77.33

ขั้นทดลองภาคสนาม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ได้เท่ากับ 80.89 / 81.67



2.1.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบ
- 2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน
- 3) นำแบบทดสอบ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
- 4) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบเป็นรายข้อ โดยพบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.62 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25-0.55 แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.33 – 0.64 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.65
- 5) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) โดยพบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 และแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87
- 6) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.1.3 แบบวัดความพึงพอใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี หลักการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ
- 2) ดำเนินการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้เรียนประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
- 3) นำแบบวัดความพึงพอใจ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่วัดความพึงพอใจ
- 4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) โดยพบว่าแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัย แบบหนึ่งกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pre - test Post - test Design) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.2.1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80 / 80

2.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน โดยการทดสอบค่าที (t - test แบบ Dependent Sample)

2.2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน โดยการทดสอบค่าที (t - test แบบ Dependent Sample)

2.2.4 วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์ 80 / 80

จำนวนนักเรียน	ประสิทธิภาพกระบวนการ (E ₁)			ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)			E ₁ /E ₂
	ΣX	A	E ₁	ΣF	B	E ₂	
30	1190	50	80.89	1481	60	81.67	80.89/81.67



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน ได้คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียนรวม (ΣX) 1190 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.89 และจากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์หลังเรียน (ΣF) ได้คะแนนรวม 1481 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.67 ดังนั้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.89/81.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	25	30	12.48	2.50	19.62*	.00
หลังเรียน	25	30	24.68	2.36		

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	25	30	10.92	2.02	37.43*	.00
หลังเรียน	25	30	23.52	2.73		

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน

รายการประเมิน	n = 25		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D.	
1. ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานในการเรียนรู้คณิตศาสตร์	2.56	0.51	มาก
2. ชุดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่	2.52	0.51	มาก
3. กิจกรรมแต่ละชุดน่าสนใจ เรียนรู้ได้ง่าย	2.56	0.51	มาก
4. เนื้อหาไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป	2.60	0.50	มาก
5. มีรูปแบบการพิมพ์สวยงาม น่าสนใจ	2.48	0.51	ปานกลาง
6. ชุดกิจกรรมส่งเสริมการแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล	2.44	0.51	ปานกลาง
7. ชุดกิจกรรมกระตุ้นให้มีการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์	2.68	0.48	มาก
8. ชุดกิจกรรมช่วยให้แก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน	2.56	0.51	มาก
9. ชุดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจในการเรียนคณิตศาสตร์	2.40	0.50	ปานกลาง
10. ชุดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์	2.64	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย	2.54	0.50	มาก



จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน รวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ชุดกิจกรรมกระตุ้นให้มีการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 2.68$) ชุดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 2.64$) และเนื้อหาไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ($\bar{X} = 2.60$)

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 80.89 / 81.67

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน อยู่ในระดับมาก

5. อภิปรายผลการวิจัย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 80.89/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดที่ 80/80 อาจเนื่องจาก ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และมีคำแนะนำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามจึงทำให้สะดวกต่อการเรียนด้วยตนเอง เนื้อหาสาระได้แบ่งเป็นเรื่องย่อย ๆ เรียงลำดับต่อเนื่องกัน ผู้เรียนจึงมีโอกาสได้เรียนรู้ในแต่ละเรื่องตามความสามารถและประสบการณ์เดิม และช่วยให้พัฒนาความก้าวหน้าในการเรียนได้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารระคน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้ส่งเสริมกระบวนการคิดให้กับผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการค้นพบความรู้ แก้ปัญหาด้วยตนเอง ช่วยให้จดจำความรู้ได้นาน และสามารถถ่ายโอนความรู้ได้ และการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวได้เชื่อมโยงเนื้อหาสาระเข้ากับสถานการณ์ที่หลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหาที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รู้จักการวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ที่เผชิญอย่างมีเหตุผล โดยใช้ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่สอดแทรกอยู่ในกิจกรรมการเรียนรู้ และส่งผลให้การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

6.1 ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระอื่น ๆ โดยคำนึงถึงการพัฒนาด้านความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการคิดให้กับผู้เรียน

6.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์กับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสังเคราะห์ ความคงทนในการเรียนรู้ เป็นต้น

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรตล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

พัชรี อิ่มเนย. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์นันทนาการ เรื่อง การหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). **ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
สมล พงสาวกุล. (2552). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของโพลยาของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนคร.



การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และเทคนิค TGT The Comparison of Learning Achievement in Mathematics on Geometric of Prathomsuksa VI Students between The Cooperative Learning by using TAI and TGT Teaching

นายกฤษกร สุขอนันต์¹ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น² ดร.ประพรพรรณ พลชะชีวะ²

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

²อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนตั้งเอง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนแบบคละความรู้ความสามารถ ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) จากนั้นใช้วิธีการจับฉลากนักเรียนกลุ่มทดลอง ห้องเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และห้องเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ TGT และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : เทคนิคTAI, เทคนิค TGT, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare the learning achievement of Prathomsuksa VI students before and after instruction base on the cooperative learning by using TAI teaching 2) to compare the learning achievement of Prathomsuksa VI students before and after instruction base on the cooperative learning by using TGT teaching and 3) to compare the learning achievement of Prathomsuksa VI students between the experimental groups base on the cooperative learning by using TAI and TGT teaching. The samples who studied in Prathomsuksa VI in the first semester of the academic year 2015 at Tangeng school, Amphoe Muangchanthaburi, Chanthaburi were selected from cluster random sampling. They were divided into two groups, 40 students each. The first experimental group learned through the cooperative learning by using TAI teaching and the second experimental group learned through the cooperative learning by using TGT teaching. The research instruments were the lesson plans based on the cooperative learning by using TAI teaching, the lesson plans based on the cooperative learning by using TAI teaching and the learning achievement test. The data were analyzed by mean, standard deviation and Pooled variance t-test t-test.

The results of the study were as follows: 1) The Prathomsuksa VI students who learned through the cooperative learning by using TAI teaching showed their learning achievement significantly higher than before the experiment at statistical level of .05. 2) The Prathomsuksa VI students who learned through the cooperative learning by using TGT teaching showed their learning achievement significantly higher than before



the experiment at statistical level of .05. And 3) the Prathomsuksa VI students who learned through the cooperative learning by using TAI and TGT teaching did not show the different learning achievement.

Keywords : TAI teaching, TGT teaching, Learning achievement

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยสาระที่ 1 - 5 เป็นสาระในเชิงเนื้อหา ส่วนสาระที่ 6 เป็นสาระที่เกี่ยวกับทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอน จัดทำหลักสูตรได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้คณิตศาสตร์อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิตตามศักยภาพของตน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถทางคณิตศาสตร์อย่างเพียงพอสามารถนำความรู้ตลอดจนทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546)

เนื่องจากคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาก หากครูไม่สามารถทำให้ผู้เรียนมองเห็นเป็นรูปธรรมได้แล้ว ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ยากมาก ในกระบวนการสอนนั้นสื่อการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่ง เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การเรียนรู้มีความคงทน แต่ปรากฏว่าการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในปัจจุบัน ครูส่วนมากยังใช้วิธีการบรรยาย และให้นักเรียนท่องจำโดยไม่เห็นความจำเป็นในการใช้สื่อการสอน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2554 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 49.51 ปีการศึกษา 2555 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 41.24 และในปีการศึกษา 2556 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 49.41 ซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 50 และปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ภายในชั้นเรียนคือในการจัดการเรียนรู้ยังขาดกระบวนการกลุ่มที่นำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน นักเรียนไม่มีการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เรียนอ่อนขาดความมั่นใจในการเรียน ทำการเรียนรู้คณิตศาสตร์ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

สลาวิน (Slavin, 1984) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่น่าจะนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เพราะวิธีการแบบนี้สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม วิธีการที่กล่าวถึงก็คือ TAI (Team Assisted Individualization) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือและการสอนรายบุคคลเข้าด้วยกัน การจัดการเรียนรู้แบบ TAI นี้ เน้นการร่วมมือภายในกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยเด็กเก่งปานกลาง และอ่อนอยู่ร่วมกัน เป็นวิธีที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้ผู้เรียนลงมือกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ และส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้สมาชิกกลุ่มต้องใช้ทักษะการทำงานกลุ่ม และการสัมพันธ์บุคคลในการทำงานหรือการเรียนรู้ร่วมกัน (ทีศนา แซมมณี, 2551) ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยของอภิเชษฐ์ วันทา (2548) และ ภัทรา เสตะบุตร (2550) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน เพิ่มสูงขึ้น บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และนอกจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI แล้ว ยังมีวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือประเภทกลุ่มแข่งขันเทคนิค TGT (Teams-Games-Tournament) หรือการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม โดยจัดให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย มีกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาเพื่อสะสมคะแนนความสามารถของกลุ่ม ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยของ มณีแสง เทศทิม (2550) และวนิดา อารมณไพโร (2552) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ผลการวิจัยพบว่านักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ได้พบว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้และมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มดีขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และเทคนิค TGT

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT



1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เทคนิค TGT

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 11 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 980 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนตั้งเอง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนแบบละความรู้ความสามารถ ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543) จากนั้นใช้วิธีการจับสลากนักเรียนกลุ่มทดลอง ห้องเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และห้องเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ แบ่งได้ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI
- 2) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3.3 ขอบเขตของเนื้อหา เรื่อง เรขาคณิต กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ศึกษาเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล

3) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และ TGT จากนั้นดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และ TGT

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินผลตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5) ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแผน เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.1.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต

2) สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก โดยพิจารณาข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจ



จำแนกอยู่ในเกณฑ์ 0.2 ขึ้นไป แล้วเลือกข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ ที่มีความเหมาะสม ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ซึ่งจากการวิเคราะห์ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.24 – 0.80 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.70 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.86

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ตามแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Two Group Pre-test Post-test Design) มีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI โดยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples)

2.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples)

2.2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT โดยการทดสอบค่าที่ แบบเป็นอิสระจากกัน (t-test for independent samples)

3. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	40	30	10.73	2.08	24.18*	.00
หลังเรียน	40	30	22.10	2.62		

*p < .05

จากตาราง 1 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 10.73 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 22.10 คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI พบว่า นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	40	30	11.65	3.34	19.10*	.00
หลังเรียน	40	30	24.95	2.85		

*p < .05

จากตาราง 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 11.65 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 24.95 คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT พบว่า นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
เทคนิค TAI	40	30	22.10	2.62	4.66	.60
เทคนิค TGT	40	30	24.95	2.85		

จากตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผลการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว มีขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม อาศัยความร่วมมือของสมาชิกในการส่งเสริมการพัฒนาความคิดและสติปัญญาของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยเทคนิคการถามตอบ การระดมสมอง การฝึกกระบวนการคิด การใช้เกมและการใช้แบบทดสอบ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารการเรียนรู้ เป็นไปตามกระบวนการพัฒนาโครงสร้างความรู้หรือสติปัญญาภายในตัวบุคคล ซึ่งกระบวนการสร้างความรู้ของผู้เรียนเป็นกระบวนการสำคัญต่อการเรียนรู้ ที่ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง ส่งผลถึงความเข้าใจและความคงทนต่อการเรียนรู้นั้น อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม และมีการนำเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้อย่างต่อเนื่องในการสรุปความรู้ และการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย กิจกรรมดังกล่าวส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การปรับความคิดหรือขยายความคิดให้กว้างยิ่งขึ้น รู้จักการยอมรับและโต้แย้ง โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อเชื่อมโยงให้ได้ข้อมูลที่สรุปเป็นความคิดรวบยอด หรือข้อเท็จจริงจากการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่มที่สอดแทรกในขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ ที่จัดให้กับผู้เรียน นอกจากจะส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้แล้ว ยังเอื้อต่อการพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ได้อีกด้วย

6. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และ TGT ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ประพรธน์ พลชะวีระ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และแนวทางต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้



8. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทีศนา แชมมณี (2551). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรา เสตะบุตร. (2550). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และทักษะการแก้ปัญหาเรื่อง สถิติและความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการสอนแบบทดลองกับวิธีสอนแบบร่วมมือ กิจกรรม TAI**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- มณีแสง เทศทิม. (2549). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เส้นขนานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทีจีที (TGT) แบบจิ๊กซอว์ (JIGSAW) และแบบ สสวท**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วนิดา อารมณเฑียร. (2552). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความคงทนในการเรียนรู้ เรื่องการหารทศนิยม และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD และ TGT**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อภิเชษฐ์ วันทา. (2548). **การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร จำนวนเต็ม โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบกลุ่ม (TAI) และวิธีการเรียนตามคู่มือของ สสวท. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Slavin, Rober E. (1984). **Cooperlative Learning**. New York: Longman.



ผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลองวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น
เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล เพื่อผลสัมฤทธิ์และเสริมความรู้สู่ประชาคมอาเซียน
ด้านการทหารของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก

The Result of Learning Centers Instructional Package and Simulation Method in Computer Basics Course on
presentation Program to achievement and complement the Asean Military of Student in Army Non-
Commissioned Officer School

ร้อยโท กิตติวรธรณ์ กิตติวรธนา

กองการศึกษา โรงเรียนนายสิบทหารบก ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อีเมลล์ nco.edu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูลระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลอง และ 2) ศึกษาพฤติกรรมผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนนายสิบทหารบก รุ่นที่ 18 ผลัด 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 152 คน ที่ได้รับการสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีจับสลาก แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลองแบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลอง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ และแบบตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียนแบบมาตราส่วนค่า สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูลแบบใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลองสูงกว่าแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมกระบวนการทำงานกลุ่ม มีความรับผิดชอบให้ความร่วมมือ ตั้งใจทำงานเป็นกลุ่ม มีทักษะการใช้งานโปรแกรม สามารถนำเสนอข้อมูล และมีความรู้ด้านการทหารของกลุ่มประเทศอาเซียน นอกจากนี้นักเรียนยังได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางทหารที่สำคัญในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตและความมีวินัย อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้, การสอนแบบสถานการณ์จำลอง, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare the students' learning achievement in Computer Basics Course on presentation Program in Army Non-Commissioned Officer School between learning centers Instructional package with simulation Method and normal learning method, and 2) study the students' behavior, on learning centers Instructional package with simulation Method. The research sample were 152 students from the second group of Batch 18th students, in Army Non-Commissioned Officer School in the academic year 2014, select by using sample random sampling method. The research a quasi-experimental the Pretest-Posttest Design with Nonequivalent Groups. The research tools were lesson plans for normal learning method and learning centers Instructional package with simulation Method lesson, a multiple choice test for measuring learning achievement, and a rating scale behavior observation form. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t-test. The research results were as follows:

1. The students' learning achievement by using learning centers Instructional package with Simulation Method was higher than normal learning method, with statistically significance level at 0.01

2. The students' behavior observation study also had positive learning behavior in the working group, responsibility, cooperate, skills of program, presented and Knowledge of the Asean Military. The students also developed desirable military importance of honesty and discipline was at high level.

Keywords : learning centers instructional package, simulation Method, learning achievement



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ระบบการศึกษาของกองทัพบกถือได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาเฉพาะทาง เพื่อผลิตบุคลากรตามความสำคัญและความต้องการของหน่วยงาน ให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาการทหาร ตามนโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. 2555-2559 กำหนดให้สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักว่าผู้เข้ารับการศึกษาคือศูนย์กลางของการเรียนรู้ และให้มีการวัดผลประเมินผล การศึกษาอย่างจริงจัง (กองทัพบก, 2554 : 1-3) โรงเรียนนายสิบทหารบก เป็นสถาบันการศึกษาของกองทัพบก มีภารกิจในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนายสิบทหารบก ตามหลักสูตรที่กองทัพบกกำหนด (กรมยุทธศึกษาทหารบก, 2550 : 1-4) วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้นเป็นวิชาการศึกษาทั่วไปตามหลักสูตรนักเรียนนายสิบทหารบก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ สามารถนำความรู้และทักษะการใช้งานโปรแกรมประยุกต์ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานเมื่อสำเร็จการศึกษา จากผลการวิจัยของชัยยุทธ ชัยปัญญา (2556 : 39) พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.27/84.88 ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50.40 และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 0.92 อยู่ในระดับสูง ผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ร้อยละ 84.88 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากสภาพปัญหาในปัจจุบันคือ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ถึงแม้ว่าจะจะมีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยแล้วนั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนย่อมเป็นสิ่งสำคัญที่ควรมุ่งพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการใช้งานโปรแกรม ประสบการณ์การนำเสนอข้อมูลและพฤติกรรมกรเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นกำลังพลที่ทรงคุณค่าของกองทัพบก

จากการค้นพบสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดของ วัชราน เล่าเรียนดี (2549 : 46) กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทีศนา แซมณี (2553 : 125) ได้นิยามการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนนำตนเอง ให้ออกาสผู้เรียนวางแผนการจัดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตรทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษาผู้เรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดจุดประสงค์ อีกทั้งได้ศึกษาแนวคิดของ ธนาพงษ์ สาวฤทธิ์ (2554 : 33) ได้กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ เป็นกระบวนการในการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้หลายๆ อย่างประสมกันเอาไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้สำหรับการเรียนแบบกิจกรรมกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูลนักเรียนนายสิบทหารบกมีความมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการใช้งานโปรแกรมและประสบการณ์การนำเสนอข้อมูลได้หลังจบการศึกษาผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการสอนแบบสถานการณ์จำลองตามแนวคิดของยุพิน บุญชูวงศ์ (2556 : 1) กล่าวว่า เป็นการจำลองสถานการณ์จริงในไว้ในชั้นเรียน โดยพยายามทำให้เหมือนจริงที่สุด มีการกำหนดกติกาหรือเงื่อนไข แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม แบ่งมอบหน้าที่ในการเข้าไปในสถานการณ์จำลองด้วยกิจกรรม จะทำให้ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการเผชิญกับปัญหา ซึ่งจะต้องมีการตัดสินใจและใช้ไหวพริบ

ดังนั้นการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลองจึงเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนนายสิบทหารบก เพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของรายวิชาเรื่อง การใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและบูรณาการร่วมกันระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ และแนวคิดการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อเปลี่ยนแปลงห้องเรียนธรรมดาที่มีครูเป็นผู้สอน มาจำลองสถานการณ์เหมือนจริงร่วมกับศูนย์กิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ภายในห้องเรียนและสามารถประเมินผลงานตนเองได้ตามประสบการณ์และเนื้อหาที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ให้ เพื่อมุ่งพัฒนาผล การเรียนรู้ของผู้เรียน พฤติกรรมกรเรียนในด้านกระบวนการทำงานกลุ่ม คุณภาพผลงานการปฏิบัติ ทักษะการใช้งานโปรแกรม สามารถนำเสนอข้อมูล มีความรู้พื้นฐานด้านการทหารของกลุ่มประเทศอาเซียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางทหารที่สำคัญ ในด้านความซื่อสัตย์สุจริตและความมีวินัย อันจะเป็นรากฐานสำคัญกำลังพลของกองทัพบกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลอง



1.2.2 ศึกษาพฤติกรรมผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลอง

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนนายสิบทหารบกที่กำลังศึกษาอยู่ในรุ่นที่ 18 ผลัด 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนนายสิบทหารบก ซึ่งมีทั้งหมด 6 กองร้อย จำนวน 909 คน แบ่งเป็น 12 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนนายสิบทหารบกที่กำลังศึกษาอยู่ในรุ่นที่ 18 ผลัด 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 152 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ห้องเรียน ผลการสุ่มได้ห้องเรียนที่ 2 และห้องเรียนที่ 11 และสุ่มอีกครั้ง เพื่อเป็นกลุ่มและกลุ่มทดลองได้ห้องเรียนที่ 11 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 76 คน และห้องเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 76 คน

2.2 แบบแผนการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Designs) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (The Pretest-Posttest Design with Nonequivalent Groups) (วรณิ แกมเกตุ, 2551 : 145-146) ดังแผนภาพ

E	O ₁	X	O ₂
C	O ₃	-	O ₄

ภาพที่ 1 รูปแบบการทดลอง

2.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และขั้นการนำเครื่องมือไปทดลองใช้และตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดมีดังนี้

2.3.1 ขั้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติและแบบใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลอง อย่างละ 11 แผน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาภาษาที่ใช้กับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 มีคุณภาพและเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (วรณิ แกมเกตุ, 2551 : 220-221) ดังมีรายละเอียดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) **ขั้นนำ** กล่าวนำวิธีสอน ความมุ่งหมาย ประโยชน์ บทบาทเพื่อดึงดูดความสนใจและทดสอบก่อนเรียน
- 2) **ขั้นสอน** (ศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลอง)

2.1) สถานการณ์ที่ 1 การรับคำสั่ง ครูมีบทบาทเป็นนายทหารฝ่ายยุทธการรับคำสั่งจากผู้บังคับกองพัน ให้จัดทำข้อมูลด้านทหารของกลุ่มประเทศอาเซียน นักเรียนมีบทบาทเป็นเสมียนมีหน้าที่ดำเนินการสืบค้นข้อมูลตามคำสั่ง จัดทำข้อมูลนำเสนอ โดยหาข้อมูลจากศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ จำนวน 12 ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ 1) ความหมายคำสั่งการใช้งานโปรแกรม 2) ราชอาณาจักรไทย 3) มาเลเซีย 4) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย 5) สาธารณรัฐสิงคโปร์ 6) รัฐรูโนดารุสซาลาม 7) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ 8) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม 9) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 10) สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า 11) ราชอาณาจักรกัมพูชา และ 12) ศูนย์สำรองห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ (นักเรียนภายในกลุ่ม 5-6 คน ร่วมกันจัดทำข้อมูลนำเสนอโดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตอบข้อซักถาม)



2.2) สถานการณ์ที่ 2 การจัดเตรียมห้องประชุม นักเรียนมีบทบาทเป็นเสมียน หลังจัดทำข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการจัดห้องประชุมตามจำนวนผู้เข้าประชุม ติดป้ายรายนามผู้เข้าประชุม เอกสารประกอบการบรรยายติดตั้งคอมพิวเตอร์ พร้อมเครื่องฉาย และทดสอบการทำงานก่อนการประชุม แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

2.3) สถานการณ์ที่ 3 การดำเนินการประชุม ครูมีบทบาทเป็นผู้บังคับกองพันประธานการประชุม รับฟัง ข้อมูลและประเมินทักษะการนำเสนอของผู้เรียน นักเรียนในกลุ่ม 5-6 คน มีบทบาทเป็น นายทหารฝ่ายยุทธการมีหน้าที่นำเสนอ ข้อมูล 1 คน เป็นเสมียนมีหน้าที่เลื่อนสไลด์ข้อมูล 1 คน ที่เหลือเป็นผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้บังคับกองร้อย นายทหารฝ่าย อำนวยการ และนายทหารฝ่ายกิจการพิเศษ เป็นต้น

2.4) สถานการณ์ที่ 4 การปฏิบัติหลังเลิกประชุม นักเรียนมีบทบาทเป็นเสมียน เก็บห้องประชุมให้เรียบร้อย เก็บคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องฉาย และอุปกรณ์ต่างๆ ในห้องประชุมส่งคืนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต่อไป

3) **ขั้นสรุป** เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนสรุปผลการเรียนรู้และผลปฏิบัติ ชักถามและตอบข้อสงสัย เน้นย้ำเนื้อหาและการปฏิบัติที่สำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น และทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิดคือ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) แบบตรวจสอบ พฤติกรรมผู้เรียน ผู้วิจัยได้สร้างและตรวจสอบคุณภาพมีรายละเอียดดังนี้

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีลักษณะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งใช้ทดสอบวัดผล ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และพฤติกรรมการวัดผล จำนวน 20 ข้อ ผลตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 15 ข้อเป็นเครื่องมือ ในการวิจัย มีความยาก ตั้งแต่ 0.33-0.80 ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค ร้อยละ 27 (สุวิมล ติรกานันท์, 2551 : 148-152) ตั้งแต่ 0.20-0.53 และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีสูตร KR-20 (วรวิณี แกมเกต, 2551 : 233) เท่ากับ 0.75 มีคุณภาพ และเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2) แบบตรวจสอบพฤติกรรมผู้เรียนที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 10 รายการ ตามวิธี ของลิเคิร์ต (สุวิมล ติรกานันท์, 2551 : 57-61) ผลการตรวจสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00

2.3.2 ขั้นตอนการทดลองใช้และตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

การทดลองแบ่งเป็น 3 ช่วง ในช่วงที่ 1 ระหว่างเดือนกันยายน-พฤศจิกายน 2557 สร้างและตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ ช่วงที่ 2 เดือนธันวาคม 2557-มกราคม 2558 ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงที่ 3 เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2558 วิเคราะห์ผล และสรุปผลการทดลอง โดยตรวจสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน หลังการทดลองวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน และตรวจสอบพฤติกรรมผู้เรียน แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ผล สรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบค่าที

2.4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลองโดยการทดสอบ ค่าที

2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

3. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่องการใช้งานโปรแกรมนำเสนอข้อมูล ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ดังนี้



ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง (N=152)	ก่อนเรียน (15)		t	p	หลังเรียน (15)		t	p	คะแนน การเปลี่ยนแปลง	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.				
กลุ่มควบคุม (n =76)	6.10	1.32	.033	.974	11.78	1.63	-5.92	.000*	5.68	37.87
กลุ่มทดลอง (n =76)	6.18	1.54			13.87	1.58			7.69	51.27

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 การตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนด้านกระบวนการกลุ่ม คุณภาพ ทักษะ การนำเสนอความรู้ด้านการทหาร กลุ่มประเทศอาเซียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่าความเชื่อมั่น 0.87 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับ
1. ความรับผิดชอบ (ทำงานเสร็จตามเวลา)	3.80	0.29	มากที่สุด	1
2. ความร่วมมือ (ความร่วมมือภายในกลุ่ม)	3.29	0.38	มาก	4
3. ความตั้งใจ (ถูกต้อง ครบถ้วน สะอาด ถูกต้อง)	2.82	0.38	มาก	8
4. กระบวนการทำงาน (แบ่งมอบหน้าที่)	2.60	0.36	มาก	10
5. ความถูกต้องสมบูรณ์ของผลงาน (ครบตามเกณฑ์)	3.21	0.43	มาก	5
6. ทักษะการใช้โปรแกรมนำเสนอข้อมูล (สมบูรณ์)	3.60	0.26	มากที่สุด	2
7. การนำเสนอข้อมูล (เทคนิค, การพูด, การแก้ปัญหา)	3.47	0.48	มาก	3
8. ความรู้พื้นฐานด้านการทหารของกลุ่มประเทศอาเซียน	3.13	0.40	มาก	6
9. ชื่อสัตย์สุจริต (สร้างผลงานด้วยตนเอง)	3.12	0.33	มาก	7
10. มีวินัย (ปฏิบัติตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับ)	2.74	0.35	มาก	9
รวม	3.18	0.23	มาก	

4. อภิปรายผลการวิจัย

หลังเสร็จสิ้นการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ผล สรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นผลมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามสภาพแก้ปัญหาการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ โดยการบูรณาการร่วมระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน และแนวคิดการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ประกอบด้วย กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยการจำลองสถานการณ์ จำนวน 4 สถานการณ์ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสถานการณ์เหมือนจริง ได้รับการเสริมความรู้ด้านการทหารของกลุ่มประเทศอาเซียน จำนวน 10 ประเทศ จากศูนย์กิจกรรมการเรียน 12 ศูนย์ ได้รับทักษะการใช้งานโปรแกรมสร้างสื่อการนำเสนอภายในห้องเรียนโดยมีครูคอยแนะนำให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา และได้รับประสบการณ์การนำเสนอข้อมูลสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิตานา แซมณี (2553 : 125) ได้นิยามการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนนำตนเอง ให้ออกาสผู้เรียนวางแผนการจัดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองรวมทั้งการประเมินตนเอง อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนาพงษ์ สวฤทธิ์ (2554 : 33) กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนเป็นกระบวนการในการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตราภา ทองเหลือง (2549 : 53) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของผกา มาศ พิธรากรและจินตนา ทองเพชร (2551 : 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง วิชาการดูแลรักษาผู้บาดเจ็บฉุกเฉิน นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรเวชกิจฉุกเฉิน วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการดูแลรักษา



ผู้บาดเจ็บถูกฉ้อโกง ณ จุดเกิดเหตุของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพฉุกเฉิน ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมกระบวนการทำงานกลุ่มมีความรับผิดชอบ ให้ความร่วมมือ ตั้งใจทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีทักษะการใช้งานโปรแกรมและประสบการณ์การนำเสนอข้อมูล ได้รับความรู้พื้นฐาน ด้านการทหารของกลุ่มประเทศอาเซียน อีกทั้งนักเรียนยังได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางทหารที่สำคัญในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริตและความมีวินัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.23) เป็นผลมาจาก กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ร่วมกับสถานการณ์จำลองที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสามารถ พัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ฝึกทักษะและกระบวนการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน กับการเรียนรู้ข้อมูลด้านการทหารของกลุ่มประเทศอาเซียนประกอบการฝึกทักษะการใช้งานโปรแกรมปรับแต่งข้อมูลนำเสนอ ให้สวยงาม และแสดงบทบาทต่าง ๆ ตามสถานการณ์จำลองที่ครูกำหนดขึ้น รวมทั้งแสดงออกถึงการเป็นทหารที่ดีมีความซื่อสัตย์ สุจริตสร้างผลงานด้วยตนเองไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น และเป็นผู้ที่มีวินัยเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามกฎระเบียบของ บังคับของโรงเรียนอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยยุทธ ชัยปัญญา (2556 : 82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านบทเรียนสื่ออิเล็กทรอนิกส์วิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนโรงเรียนนายสิบทหารบก ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งนักเรียนยังแสดงออกถึงความเป็นผู้มีวินัยจากการประพฤติตนตามข้อตกลง ระเบียบข้อบังคับ ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ และการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

5.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาชุดกิจกรรมการสอน และประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย และควรมีการวิเคราะห์ความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นระยะหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.2 ควรมีการศึกษาวินัยและขยายผลการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้แบบเรียนรู้ ด้วยตนเอง และแบบสถานการณ์จำลองต่างๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทักษะและประสบการณ์ให้สูงขึ้น

6. เอกสารอ้างอิง

กรมยุทธศึกษาทหารบก. (2550). **ขออนุมัติใช้หลักสูตรการศึกษาหมายเลขหลักสูตร 7-ช.-111 สำหรับนักเรียนนายสิบทหารบก.**

กรุงเทพมหานคร : ผู้บัญชาการทหารบก. (เอกสารอัดสำเนา).

กองทัพบก. (2554). **นโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ. 2555-2559.** ถึงหน่วยขึ้นตรงกองทัพบก.

จิตราภา ทองเหลือง. (2549). **การสร้างชุดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน**

ลับแลพิทยาคม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ชัยยุทธ ชัยปัญญา. (2556). **การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้นสำหรับนักเรียนนายสิบทหารบก เรื่องความรู้**

ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์. ประจวบคีรีขันธ์ : กองการศึกษา โรงเรียนนายสิบทหารบก.

_____. (2556). **ผลการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านบทเรียนสื่ออิเล็กทรอนิกส์วิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนนายสิบทหารบก**

ค่ายธนะรัชต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

เพชรบุรี.

ทีศนา แชนณี. (2553). **ศาสตร์การสอน.** พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนาพงษ์ สาวฤทธิ์. (2554). **การใช้ชุดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ประถมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ผกาภาศ พิธรากรและจินตนา ทองเพชร. (2551). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองวิชาการดูแล**

รักษาผู้บาดเจ็บถูกฉ้อโกง นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพฉุกเฉิน วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า. วิทยาลัย

พยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

- ยุพิน บุญชูวงศ์. (2556). การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ งานบริการ
การศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักศึกษา. **ข่าวสารวิชาการหน่วยทะเบียนและพัฒนาวิชาการ**. ประจำเดือน เมษายน 2556.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2549). **เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วัชรารณณ์ ไพรินทร์. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้กับชุดการสอนสำหรับครู เรื่อง
อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและหลักการทำงานเบื้องต้นของคอมพิวเตอร์. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal**. ปีที่
6 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2556.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2551). **การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.



การพัฒนากลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและ ประจวบคีรีขันธ์

Developing Systematic Mechanisms for the Develop Education Quality by Research Network

Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan

รศ.ดร.กาญจนา บุญส่ง¹ ดร.ไพรัช มณีโชติ² ผศ.พจนารถ บัวเขียว³ และนางสาวชนานุช เงินทอง⁴

¹อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

²นักวิจัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

³อาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

⁴นักวิจัยสังกัดสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินความต้องการจำเป็น 2) การกำหนดกลไกเชิงระบบ 3) การปฏิบัติการจัดทำกลไกเชิงระบบ และ 4) การติดตามผลการดำเนินงาน พื้นที่เป้าหมาย คือ สถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มเป้าหมาย คือ โรงเรียนที่เป็นเครือข่ายการวิจัยทางการศึกษาของจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 10 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการขับเคลื่อน คือ คู่มือกลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูล และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการพัฒนากลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรี พบว่า เครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีใช้คณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี และมีศูนย์เครือข่ายวิจัยทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นแม่ข่าย มีระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 6 ขั้น คือ 1) ขั้นสร้างความเข้าใจ 2) ขั้นวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา 3) ขั้นจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) ขั้นนำปัญหาที่มีความสำคัญอันดับแรกมาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ขั้นปฏิบัติตามแผนอย่างมุ่งมั่น และ 6) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการพัฒนากลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า เครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ใช้คณะกรรมการเครือข่ายวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมีศูนย์เครือข่ายวิจัยทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นแม่ข่ายมีระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 6 ขั้น คือ 1) ขั้นสร้างความตระหนัก 2) ขั้นเสริมสร้างความรู้ 3) โรงเรียนนำสู่การปฏิบัติ 4) เร่งรัดนิเทศ ช่วยเหลืออุดหนุน 5) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) ยกย่องครูเพื่อเสริมแรง

คำสำคัญ : กลไกเชิงระบบ, คุณภาพการศึกษา, เครือข่ายการวิจัย

Abstract

This study is the participation research. The objectives of the research wereto develop systematic mechanism for develop education quality by research network Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan Province. The study were conducted in four stems : 1) needs assessment, 2) the determined systematic mechanisms, 3) the prepare systematic mechanisms and 4) the evaluation. The samples were four schools in Phetchaburi and ten schools in Prachap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. The research instruments were two kinds :1) a manual for develop systematic mechanism for develop education quality, and 2) the data form and interview topics and participatory observation form. The data were analyzed by using the method of content analysis.



The research results revealed as follows :

1. The development systematic mechanisms in Phetchaburi by board research network and used Phetchaburi Rajabhat University Center, to developing education quality six steps were : 1) understanding 2) problem analysis affecting education quality 3) priorities of problem 4) to Planning for developing education quality 5) implement planning to operating and 6) knowledge sharing for development.
2. The development systematic mechanism in Prachaub Khiri Khan by board research network and used Prachaub Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 Center, to developing education quality six steps were :1) to raising awareness 2) understanding 3) schools operation 4) supervision 5) knowledge sharing and 6) award honored.

Keyword : Systematic mechanism, education quality, research network

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การวิจัยทางการศึกษาเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ประเทศไทยได้มีการสนับสนุนให้มีการวิจัยทางการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง และได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายการวิจัยทางการศึกษาขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้มีจัดตั้งศูนย์เครือข่ายวิจัยทางการศึกษาขึ้นเช่นกัน โดยความรับผิดชอบของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นแม่ข่ายระดับจังหวัด และมีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นแม่ข่ายระดับภูมิภาค มีบทบาทหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานการผลิตต้นให้เกิดเครือข่ายการวิจัยในจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และเสาะแสวงหากลไกเชิงระบบที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา

การยกระดับคุณภาพการศึกษาจะช่วยให้ประเทศมีการพัฒนา เนื่องจากคุณภาพการศึกษาจะมีผลกระทบอยู่ 3 ระดับ คือ 1) ผลกระทบในระดับนานาชาติ เป็นผลกระทบในการสร้างความเข้มแข็งของประเทศต่าง ๆ เพื่อจะแข่งขันกันและกัน และ 2) ผลกระทบในระดับประเทศ และ 3) ผลกระทบในระดับท้องถิ่นหรือเขตปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จะมีผลกระทบที่สำคัญ 8 ประการ คือ 1) เป็นสิทธิตามกฎหมาย 2) ลดความยากจน 3) ส่งเสริมสุขภาพ 4) ร่วมใช้ความรู้และเทคโนโลยี 5) ปกป้องสิ่งแวดล้อม 6) ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างชาย-หญิง 7) พัฒนาประชาธิปไตย และ 8) ปรับปรุงระบบธรรมาภิบาล (เกษม วัฒนชัย, 2545 : 2)

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้ จะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทในการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งต้องทำการศึกษาค้นคว้าและคิดริเริ่มตลอดเวลา เพื่อที่จะสามารถให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อที่จะพัฒนาวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีทักษะในการคิด การจัดการ เกิดการเรียนรู้และพัฒนาไปเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ สำหรับแนวทางการปฏิรูปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คือ ปัญหาผู้เรียนอ่านและเขียนไม่คล่อง (อมรวิรัช นาคทรพรพ, 2558 : 1)

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างเสริม “วัฒนธรรมคุณภาพ” และการปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่มุ่งให้เกิด “วัฒนธรรมการมีส่วนร่วม” ขึ้นในสังคมไทย ซึ่งการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า การดำเนินงานยังมีปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เกิดขึ้น ที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการดำเนินการ พบว่า มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีและมีคุณภาพการศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แต่ยังมีคุณภาพแตกต่างกันมากในแต่ละท้องถิ่น ส่วนในคุณภาพการศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา พบว่า การดำเนินการจัดการศึกษาในบางประเด็นยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากยังพบปัญหาเกี่ยวกับโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา โดยรูปแบบการจัดที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ในด้านคุณภาพของการศึกษาต้องเร่งดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายที่แตกต่างกัน สำหรับด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า



ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในวิชาพื้นฐาน ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษยังต่ำกว่าเกณฑ์ มีเพียงวิชาสังคมศึกษาเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการวัดความถนัดทางการศึกษา (SAT) พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษา การคิดคำนวณ ความสามารถเชิงวิเคราะห์ ต่ำกว่าเกณฑ์ ทั้งในช่วงที่ผ่านมามีการดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน ซึ่งรวมถึงการวัดและประเมินผลผู้เรียน และปรับเปลี่ยนวิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในทุกระดับการศึกษาด้วย

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพที่สำคัญประกอบด้วย ครู สื่อการเรียน การสอน การบริหาร และการจัดการศึกษา ซึ่งผลกระดำเนินการ พบว่า มีการพัฒนาครูโดยมีการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาครู ประจำการทั่วไป และหลักสูตรเฉพาะทางที่เป็นหลักสูตรเชิงลึก อย่างไรก็ตาม ครูส่วนหนึ่งยังขาดความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา และยังไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ ทั้งที่การปฏิรูปการศึกษาที่เริ่มต้นด้วยกระบวนการเรียนรู้ หัวใจสำคัญ คือ การให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีกระบวนการเรียนรู้ที่มีครู เป็นผู้เอื้ออำนวยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพได้ตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ครูต้องเป็นผู้นำในการให้ผู้เรียนสนใจการเรียนรู้ ครูต้องรู้จักวางแผนออกแบบกิจกรรมการเรียน การสอน บทบาทหน้าที่สำคัญ คือ ครูต้องเป็นนักวิจัยที่เกิดจากการแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ซึ่งจุดอ่อนของการวิจัย ในประเทศไทย คือ ขาดการรวมพลัง และวางระบบเพื่อให้คนไทยได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การวิจัย การเข้าสู่ข้อมูลเพื่อนำไปใช้ ในการวิจัยยังต้องปรับปรุงอีกมาก ซึ่งข้อจำกัดของการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถแก้ไขได้ด้วยการพัฒนาเครือข่าย การเรียนรู้เชื่อมโยงความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างโรงเรียนในชุมชนพื้นที่เดียวกัน รวมทั้งเชื่อมโยง ความช่วยเหลือจากหน่วยงานกลางทางการศึกษาในระดับเขตพื้นที่ และสถาบันอุดมศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาครูที่ตั้งอยู่ใน ชุมชนหรือภูมิภาค

สำหรับการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในปี 2553 ได้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเรียงลำดับ ได้ดังนี้ 1) ความรู้และทักษะ จำเป็นตามหลักสูตร โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ความมีคุณธรรม 2) จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 4) ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 5) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ 6) สุขนิสัย สุขภาพและสุขภาพจิตดี และ 7) สุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

จากการประเมินความต้องการจำเป็นข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโลกเชิงระบบเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ สำหรับใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ให้พัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาโลกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์

2. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาโลกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและ ประจวบคีรีขันธ์ มีดังนี้

2.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า โรงเรียนในเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรี มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 5 เรื่อง คือ 1) การพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน 3) การพัฒนาการอ่านและเขียนไม่คล่องของนักเรียน 4) การจัดทำหลักสูตรบูรณาการชั้นเรียน และ 5) การพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ส่วนโรงเรียนในเครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ผลการพัฒนาโลกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ พบว่า

2.2.1 เครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีใช้คณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีเป็นกลไกในการขับเคลื่อน ระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีจำนวน 4 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนวัดจันทราวาส



(ศุขประสารราษฎร์) 2) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนครสวรรค์บ้านห้วยโสก 3) โรงเรียนบ้านตะเคียนงาม และ 4) โรงเรียนบ้านทุ่งโป่ง และมีศูนย์เครือข่ายวิจัยทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นแม่ข่าย มีระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 6 ชั้น คือ 1) ชั้นสร้างความเข้าใจ 2) ชั้นวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา 3) ชั้นจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) ชั้นนำปัญหาที่มีความสำคัญอันดับแรกมาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ชั้นปฏิบัติตามแผนอย่างมุ่งมั่น และ 6) ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2.2 เครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ใช้คณะกรรมการเครือข่ายวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 10 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์ 2) โรงเรียนอนุบาลเมือง (สละชีพ) 3) โรงเรียนบ้านหาดสนราษฎร์บำรุง 4) โรงเรียนอนุบาลทับสะแก 5) โรงเรียนบ้านทุ่งตาแก้ว 6) โรงเรียนบ้านมะเดื่อทอง 7) โรงเรียนอนุบาลบางสะพาน 8) โรงเรียนบ้านบางสะพาน 9) โรงเรียนอนุบาลบางสะพานน้อย และ 10) โรงเรียนบ้านไชยราช และมีศูนย์เครือข่ายวิจัยทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นแม่ข่าย มีระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 6 ชั้น คือ 1) ชั้นสร้างความตระหนัก 2) ชั้นเสริมสร้างความรู้ 3) โรงเรียนนำสู่การปฏิบัติ 4) เร่งรัดนิเทศ ช่วยเหลือครู 5) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) ยกย่องครูเพื่อเสริมแรง

2.3 ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ พบว่า

2.3.1 ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 4 โรงเรียน มีการวิจัยดังนี้

1) โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 เรื่อง คือ 1) การพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2) การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน ผลการวิจัย พบว่า

1.1) การพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ 1) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 4 เรื่อง 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 6 เรื่อง 3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 1 เรื่อง 4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 7 เรื่อง 5) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 4 เรื่อง 6) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1 เรื่อง 7) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 4 เรื่อง และ 8) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 2 เรื่อง

1.2) การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน มีครูแกนนำทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 20 คน เข้าร่วมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน ครูแกนนำมีความกระตือรือร้นในการสนทนาภาษาอังกฤษพยายามใช้ศัพท์ง่าย ๆ บางครั้งมีการใช้ภาษามือช่วยในการสนทนา และครูแกนนำมีการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการทักทายนักเรียนหน้าชั้นเรียน และมีการสนทนาประโยคง่าย ๆ กับนักเรียน

2) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนครสวรรค์บ้านห้วยโสก มีการดำเนินการวิจัยและพัฒนาการอ่านและการเขียนไม่คล่องของนักเรียน มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์หาสาเหตุด้านการอ่านและการเขียนไม่คล่องของนักเรียน และ 2) การพัฒนานักเรียนที่อ่านและเขียนไม่คล่อง ผลการดำเนินการ พบว่า

2.1) ผลการวิเคราะห์สาเหตุด้านการอ่านและการเขียนไม่คล่องของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนครสวรรค์บ้านห้วยโสก มีดังนี้

(1) ผลการวิเคราะห์หาสาเหตุด้านการอ่านและการเขียนพยัญชนะและสระภาษาไทยไม่คล่องของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนครสวรรค์บ้านห้วยโสก พบว่า พยัญชนะที่นักเรียนอ่านและเขียนไม่คล่อง คือ ข ฃ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ส่วนสระที่นักเรียนอ่านและเขียนไม่คล่อง คือ สระสองฐานทั้งหมด

(2) ผลการวิเคราะห์หาสาเหตุด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยไม่คล่องของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่อ่านและเขียนคำสะกดภาษาไทยไม่ได้ เนื่องจากนักเรียนจำรูปและเสียงของสระไม่ได้

2.2) ผลการพัฒนาที่นักเรียนที่อ่านและเขียนไม่คล่องของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนครสวรรค์บ้านห้วยโสก พบว่า นักเรียนที่อ่านและเขียนไม่คล่องมีพัฒนาการการอ่านและการเขียนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีการศึกษา 2555 เท่ากับ 8.26

3) โรงเรียนบ้านตะเคียนงาม มีการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 2 ขั้นตอน คือ 1) การวินิจฉัยปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียน และ 2) การดำเนินการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า



3.1) ผลการวินิจฉัยปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า มีปัญหา 2 ประเด็น คือ (1) ครูไม่ครบชั้นเรียน และ (2) หลักสูตรไม่เอื้อต่อบริบทของสถานศึกษา

3.2) ผลการดำเนินการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการชั้นเรียน จำนวน 3 เล่ม คือ (1) หลักสูตรบูรณาการ ชั้น ป. 1-2 (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) (2) หลักสูตรบูรณาการ ชั้น ป. 3-4 (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์) และ (3) หลักสูตรบูรณาการ ชั้น ป. 5-6 (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ)

4) โรงเรียนบ้านทุ่งโป่ง มีการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีผลการดำเนินการ 2 ประเด็น คือ 1) บุคลากรภายในโรงเรียนบ้านทุ่งโป่งสามารถใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Scan tool) 3) ได้อย่างถูกต้องร้อยละ 100 และ 2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนได้รับการคัดกรอง เป็นรายบุคคลอย่างทั่วถึงและครบถ้วนทุกด้าน ร้อยละ 100

2.3.2 ผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีผลการยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้รับรางวัลระดับดี ระดับประเทศ เป็นสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่มีผลงานส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสบความสำเร็จ ได้รับรางวัลในโครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องใน โอกาสวันภาษาไทยแห่งชาติ ปี 2554 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพนักเรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคความรู้ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.04 การเขียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 62.58 และการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.65 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2553 ภาคความรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 4.69 และการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 1.47 และมีผลค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศทุกปีที่ผ่านมา

3) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ คือ ปี 2554 ได้ร้อยละ 50.54 ระดับประเทศได้ร้อยละ 50.04 ปี 2555 ได้ร้อยละ 47.65 ระดับประเทศได้ร้อยละ 45.68 และปี 2556 ได้ร้อยละ 47.35 ระดับประเทศได้ร้อยละ 45.02

4) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2553 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.29 ปีการศึกษา 2554 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.11 ซึ่งมี คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น ร้อยละ 2.82

5) ผลการแก้ปัญหาการอ่าน การเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 ปีการศึกษา 2553 นักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียน คิดเป็นร้อยละ 4.02 และปีการศึกษา 2554 นักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียน คิดเป็น ร้อยละ 3.81 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2553 นักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียนลดลง ร้อยละ 0.21

6) ผลการพัฒนาการอ่าน การเขียนภาษาไทยของนักเรียนทุกชั้นปีส่งผลต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ทำให้ค่าเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระสูงกว่าระดับประเทศทุกปี และส่งผลต่อลำดับที่ของเขตพื้นที่การศึกษา มีการพัฒนาขึ้นจากลำดับที่ 68 (ปีการศึกษา 2554) เป็นลำดับที่ 26 (ปีการศึกษา 2555) และเป็นลำดับที่ 14 (ปีการศึกษา 2556) ตามลำดับจากทั้งหมด 183 เขตพื้นที่การศึกษา

7) ผลการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลไกเชิงระบบมีนวัตกรรมที่ใช้ ในกลไกเชิงระบบ คือ รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบ จตุภาคีตามกระบวนการบันได 6 ชั้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

3. การอภิปรายผล

3.1 จากผลการวิจัย พบว่า กลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรี ใช้คณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีเป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากคณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย นักวิจัยทางสาขาวิชาการศึกษา ซึ่งมี บทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกับนักวิจัยในโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดเพชรบุรี



3.2 จากผลการวิจัย พบว่า กลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้คณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื่องจากคณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย นักวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกับนักวิจัยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ 1

3.3 จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนทุกชั้นปี ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ สูงขึ้น อันเนื่องมาจากการอ่านและการเขียนภาษาไทยเป็นทักษะของผู้เรียนที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ สูงขึ้นได้

3.4 จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงขึ้นสืบเนื่องจากการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างตรงประเด็นมากที่สุด เมื่อครูใช้การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นวิธีการที่สามารถช่วยแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีที่สุด

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

4.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า กลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีคณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีซึ่งเป็นแม่ข่ายของเครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรี ควรมีการดำเนินการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีกับสถานศึกษาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

4.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า กลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีคณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ควรมีการดำเนินการขับเคลื่อนระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์อย่างต่อเนื่อง และเพิ่มสถานศึกษาให้มากขึ้น

4.1.3 จากผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้ผู้เรียนจะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้สูงขึ้นได้ ดังนั้น สถานศึกษาต่าง ๆ ควรมีการแก้ไขปัญหาเรื่องการอ่านและเขียนไม่คล่องให้กับนักเรียนทุกคนที่มีปัญหานี้

4.1.4 จากผลการวิจัย พบว่า การแก้ปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นครูทุกคนควรมีการใช้การวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาที่พบกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

4.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมที่คลาดเคลื่อนของครูที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4.2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบให้คำปรึกษาและติดตามช่วยเหลือครูในสถานศึกษา

5. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากลไกเชิงระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายการวิจัยจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เป็นโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติที่ได้พิจารณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

6. เอกสารอ้างอิง

เกษม วัฒนชัย. (2545). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
อมรวิชัย นาคทรพรพ. (2558). สรุปแนวทางการปฏิรูปเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประชุม
คณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา ศธ.2/2558. ถ่ายสำเนา.



การใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

The Using of Pomotion Science Process Skill Activity Packages of Student Grade 4

กุลวดี ปรีชา และรองศาสตราจารย์ ณรงค์ ศรีวิหะ

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสตร์หลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย

อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000 091-8214942 kunlawadee0018@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังโดยใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยผู้เรียนเป็นผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จำนวน 14 คน ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ ทดสอบก่อนเรียน ศึกษาบัตรเนื้อหา ปฏิบัติกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม ตอบคำถามจากบัตรคำถาม ทดสอบหลังเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.07/80.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
2. หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังโดยใช้ชุดกิจกรรมโครงการ ซึ่งมีความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 26.45 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมโครงการ, ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

Abstract

The purposes of this study were to 1) to develop Activity Package of Science Process Skill Project for Grade 4 student to meet the criterion 80/80, 2) to investigate the students' skill before and after using the Activity Package. The sample are 14 Grade 4 students who are studying in the second semester of the academic year of 2013 in Huaysaikaw School, Suratthani Primary Educational Service Area Office 2. It took 20 hours to conduct learning management by using the Activity Package. The instruments used for data collection were the Activity Package of Science Process Skill Project for Grade 4 student, the exercise test confidence equals .78. The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results of this research revealed that

1. The Activity Package of Science Process Skill Project for Grade 4 students approving by 3 specialists was excellent advantage. It had the efficiency criterion at 81.07/80.71 which was higher than the set criterion.
2. The Science Process Skill of Grade 4 students after using the Activity Package was higher than that of before using.

Keyword : Packages, project, Science Process Skills



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในโลกสังคมปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับชีวิตทุกคน ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานอาชีพต่างๆ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์มีส่วนในการพัฒนามนุษย์ ทั้งความเจริญทางวัตถุและทางด้านจิตใจ ทำให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ รวมทั้งวิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ ซึ่งเป็นสังคมแห่งความรู้ที่ทุกคนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนากระทรวงศึกษาธิการ (2551)

การจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันพบว่า ยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายหรือมีปัญหา เนื่องจากในการสอนวิทยาศาสตร์ครูจะเน้นเนื้อหามากเกินไป นักเรียนไม่ค่อยได้ปฏิบัติการทดลองจริง สอนด้วยวิธีการบรรยาย ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนขาดทักษะการสังเกต ทักษะการวัด ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างมิติกับมิติและมิติกับเวลา ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูลทักษะการพยากรณ์ และทักษะการพยากรณ์ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546) ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการวิเคราะห์ผลการทดสอบ O-Nat กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่ผ่านมาพบว่า มีคะแนนวิทยาศาสตร์เฉลี่ย 33.28 ลำดับที่ 65 จาก 191 โรงเรียนจะเห็นได้ว่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำมาก โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว (2556)

ผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นว่าการที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถทำได้โดยการใช้กิจกรรมฝึกทักษะหรือกิจกรรมการทดลองหรือชุดฝึกกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งในการใช้ชุดฝึกกิจกรรมนี้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวเอง โดยได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ครบทั้ง 13 ทักษะ ตั้งแต่ทักษะขั้นพื้นฐานและขั้นบูรณาการ หรือขั้นผสม และในระหว่างฝึกกิจกรรมนักเรียนต้องคิดควบคู่ไปกับการปฏิบัติกิจกรรมด้วย ดังที่ ยูพา วีระไวทยะ และปรีชา นพคุณ (2544) กล่าวไว้ว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นความสามารถที่เกิดจากการปฏิบัติและฝึกฝนความคิดอย่างมีระบบซึ่งสอดคล้องกับที่ วรรณทิพา รอดแรงคำ และ พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2534) กล่าวไว้ว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการฝึกฝนอย่างมีระบบ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาชุดกิจกรรมโครงการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยใช้ความสามารถในการต้องของตนได้ฝึกทักษะทางกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าโดยตนเองเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติจริงเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ชุดกิจกรรมจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายในการฝึกประสบการณ์จริงและลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจให้ตรงกับความถนัดทักษะและความสามารถของตนเอง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ก่อนและหลังโดยใช้ชุดกิจกรรมโครงการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 14 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ

การใช้ชุดกิจกรรมโครงการโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

2) ตัวแปรตาม

2.1) ประสิทธิภาพของการใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

2.2) ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์



1.3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

- 1) ความรู้เรื่องเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงงาน
- 2) ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 5 กิจกรรม
กิจกรรมที่ 1 ทดสอบการเรียนรู้
กิจกรรมที่ 2 ศึกษาเนื้อหา
กิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติการกิจกรรมตามกิจกรรม
กิจกรรมที่ 4 ตอบคำถามตามกิจกรรม
กิจกรรมที่ 5 ทดสอบหลังเรียน

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ คาบละ 60 นาที เป็นเวลา 10 สัปดาห์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยคือ นักเรียนในระดับชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 14 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.2.1 ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ ประกอบไปด้วย 5 กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 ทดสอบการเรียนรู้
- กิจกรรมที่ 2 ศึกษาเนื้อหา
- กิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติการกิจกรรมตามกิจกรรม
- กิจกรรมที่ 4 ตอบคำถามตามกิจกรรม
- กิจกรรมที่ 5 ทดสอบหลังเรียน

โดยให้สอดคล้องโครงสร้างหลักสูตรนำเนื้อหาที่ได้มาวางเนื้อหาแล้ว จัดทำแผนการสอนพร้อมใบความรู้และแบบทดสอบให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อเป็นแนวทางการออกแบบชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อทำการตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำข้อบกพร่องมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.2.2 แบบทดสอบ ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ของชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ

2.2.3 แบบประเมิน ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

วิเคราะห์วัตถุประสงค์ วิเคราะห์เนื้อหา ความสมบูรณ์ของแบบประเมิน คุณภาพของการประเมิน และความสอดคล้องเหมาะสมของแบบประเมินเป็นรายข้อและลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาของชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.3.1 ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมโครงงานในด้านการใช้ภาษา ออกแบบปฏิสัมพันธ์ การใช้ภาพประกอบ จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป (ดีขึ้นไป) แล้วทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) ดังนี้

- 1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านราษฎร์ประดิษฐ์ จำนวน 3 คน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบทเรียนโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมากที่สุดเมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ดีมากที่สุด



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

2) ทดลองแบบกลุ่มย่อยไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปลายคลอง จำนวน 9 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 86.30 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 82.78 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

3) การทดลองภาคสนามไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดประชาวศาราม จำนวน 30 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 83.11 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 81.17 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

4) นำนวัตกรรมที่สมบูรณ์ไปใช้ต่อไป

2.3.2 แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์

นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์โดยใช้ตารางวิเคราะห์หลักสูตรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจากนั้น นำผลมาพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ หรือมากกว่า .50 จึงถือว่าค่าถ่วงน้ำหนักนั้นเป็นตัวแทนของลักษณะกลุ่มพฤติกรรมที่วัด

1) นำแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนประชาวศาราม จำนวน 30 คน

2) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป พร้อมทั้งความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งชุดมีค่าเท่ากับ .787

3. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.07/80.71 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้วัด	จำนวนกลุ่มประชากร	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน	14	80	48.64	81.07
แบบทดสอบหลังเรียน	14	20	16.14	80.71

จากตารางที่ 1 พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 81.07 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 80.71 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความก้าวหน้าในด้านทักษะกระบวนการของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวนนักเรียน (14 คน)	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (20 คะแนน)	คะแนนความก้าวหน้า (D)
รวม	152	226	74
เฉลี่ย	10.86	16.14	5.29
ร้อยละ	54.29	80.71	26.45

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ทำการทดลองมีทั้งหมด 14 คน นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 54.29 แบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.71 คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 26.45 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม



ตารางที่ 3 เปรียบเทียบทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม
โครงงาน

การทดสอบ	N	μ	σ
คะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมโครงงาน	14	16.21	2.97
คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดกิจกรรมโครงงาน	14	24.14	2.71

จากตารางที่ 3.3 พบว่า หลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียน

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.07/80.71 หมายความว่า การใช้ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการเท่ากับ 81.07 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ เท่ากับ 80.71 แสดงว่าชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

4.1.1 ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ 1. ความรู้เรื่องเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงงาน 2. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ และมีวิธีการอย่างเหมาะสม คือศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ วิสัยทัศน์การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน Top & Stage (2002) หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งได้ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพ ประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเหมาะสมกับหลักสูตร ความเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา เนื้อหา/กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน ความสอดคล้องของเนื้อหาต่อบุคคลประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องของการประเมินผลตามสภาพจริง การใช้ภาษาถูกต้อง/เหมาะสม/เข้าใจง่าย รูปแบบน่าสนใจ/ตัวอักษร/ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผ่านการทดลองใช้ 3 ขั้นตอนคือ การทดลองกลุ่มเล็ก การทดลองกลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา รูปแบบตัวอักษร กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรา วิเศษกุล และคณะ (2552) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง รั้วทำกิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การพัฒนาและหาประสิทธิภาพเท่ากับ 85.33/84.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่ามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีนโดยใช้ชุดกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง รั้วทำกิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35

4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า หลังจากเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมโครงงานส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีความสามารถในด้านทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

4.2.1 การสร้างชุดกิจกรรมโครงงานแต่ละกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และมีการทำงานกลุ่ม อีกทั้งนักเรียนได้เรียนโดยใช้ 1 ชุดประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรมกิจกรรมที่ 1 ทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมที่ 2 ศึกษาเนื้อหา



กิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติกิจกรรมตามกิจกรรม กิจกรรมที่ 4 ตอบคำถามจากคำถาม กิจกรรมที่ 5 ทดสอบหลังเรียน ซึ่งการเรียนโดยขั้นตอนเหล่านี้ทำให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ทำงานเป็นระบบ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ เกิดความสนใจ ทำให้นักเรียนเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยทับทิม บุญเหลือ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารและสมบัติของสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ ระหว่างก่อนและหลัง พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.1 ข้อค้นพบจากการวิจัยได้ต้องการความรู้ใหม่คือ การนำชุดกิจกรรมโครงการ มาประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

5.2 งานวิจัยได้ส่งผลการพัฒนาที่ยั่งยืนในเรื่องของการนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ

5.3 ครูผู้สอนควรศึกษาคู่่มือการใช้ชุดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.4 ครูควรให้นักเรียนช่วยและปรึกษากันเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงาน และครูควรเสริมแรงและให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้มีพระคุณท่านแรกและผู้ศึกษาใคร่ขอกราบพระคุณคือ รองศาสตราจารย์ ดร. ณรัตน์ ศรีวิหะ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเข้าใจใส่ทุกขั้นตอน เพื่อให้การเขียนวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด ผู้ศึกษาใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน นายมานิตย์ มีดี ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว นายยุทธเดช ไชยมงคล ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว และนางสาวกิตติยา คำหอม ตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบข้อแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านราษฎร์ประดิษฐ์ โรงเรียนบ้านปลายคลองโรงเรียนวัดประชาวศารามและโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยตาปุกคนที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจขอขอบคุณ ครอบครัวและญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเคารพและตอบแทนพระคุณของ บุพการี ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่าน

7. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

จันทร์หา วิเศษกุล และคณะ. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่อง รักษาทำจิ้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ทับทิม บุญเหลือ. (2553). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์เรื่อง สารและสมบัติของสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ยุพา วีระไวทยะ และปรีชา นพคุณ. (2544). การสอนวิทยาศาสตร์แบบมีอาชีพ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสตรี-สุภะดีวงศ์.

โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว. (2556). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนบ้านห้วยทรายขาวปีการศึกษา 2556. สุราษฎร์ธานี : โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว.

วรรณทิพา รอดแรงคำ และพิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2534). ผลสัมฤทธิ์การใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับครูวิทยาศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1-2 หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

Trop, L., & Stage. (2002). *Problems as possibilities : Problem-based learning for K-12 education*. Alexandria,
VA : Association for Supervision and Curriculum Development.



การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีโดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม
A Development of Local Curriculum on Plant in Mangrove Ecosystem
in Bangtaboon Sub-district, Ban Laem District, Phetchaburi Province
By Participatory Action Research

จิตรา ขวัญยืน¹ กาญจนา บุญส่ง²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สถานที่ทำงานโรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาการ)

โทรศัพท์ 089-547-8264 อีเมล gallery99_na@hotmail.com

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และ 2) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาการ) จำนวน 22 คน ผู้รู้ในชุมชน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 96 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน นักวิชาการ จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดย การสนทนากลุ่ม การสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกภาคสนาม แบบทดสอบ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) พืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีมากกว่า 50 ชนิด ลำดับของไม้ป่าชายเลนตามธรรมชาติของบางตะบูนนั้น แสมจะอยู่ชั้นแรกถัดไปเป็นโกกงาง ตะบูน ประง 2)หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ประกอบด้วย โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับนักเรียนและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สร้างความตระหนักในการรักษาทรัพยากรในท้องถิ่นให้นักเรียน

คำสำคัญ: องค์ความรู้ท้องถิ่น หลักสูตรท้องถิ่น พืชในระบบนิเวศป่าชายเลน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study a local knowledge based on Plant in mangrove ecosystem in Bangtaboon Sub-district, Ban Laem District, Phetchaburi Province and 2) to develop a local curriculum on Plant in mangrove ecosystem in Bangtaboon Sub-district by Participatory Action Research. The target groups were school administrator, teachers 3 person, and 22 students of prathomsuksa 6 in WatPak-aoe School, Local scholars 7 person, parents 96 person, community leaders 4 person and scholars 5 person. The method used in this research included focus group, workshop, community survey, interview, achievement test data were analyzed by percentage, mean, t-test dependent and using context analysis. The results of the research were: 1) Plant in mangrove ecosystem in Bangtaboon Sub-district, Ban Laem District, Phetchaburi Province were more than 50 species, mangrove by order of Bangtaboon nature were Avicenniaceae was located on the first floor next to Rhizophoraceae, Meliaceae and Pteridaceae, respectively. 2) The local curriculum development were getting local curriculum that composed of the structure of local curriculum, units of learning and lesson plans. The local curriculum was appropriated for students, consistent with the local context, students had more learning achievement and could raise awareness of conservation local resources.

Keyword: Local knowledge based, Local Curriculum, Plant in mangrove ecosystem



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักด้านการศึกษาระดับแรกของประเทศไทย ในมาตรา 29 ที่กล่าวถึงการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน (กรมวิชาการ, 2545 : 5, 15-16) คือ การให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น

ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นตำบลที่อยู่ทางตอนเหนือสุดของอาณาเขตอำเภอบ้านแหลม ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สภาพเป็นหาดโคลนเลนทั้งหมดไม่มีหาดทราย พื้นที่ชายเลนมีลักษณะอันโดดเด่นแตกต่างจากพื้นที่ชายเลนในพื้นที่อื่นๆ คือ ชายทะเลของพื้นที่นี้มีไหลทวีปกว้างและยาวและจัดเป็นเขตทะเลต้นของอ่าวไทยตอนบน บริเวณชายฝั่งทะเลของพื้นที่มีลักษณะเป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างพื้นที่น้ำจืด กับพื้นที่น้ำทะเลจึงทำให้เกิดระบบนิเวศน้ำกร่อยขึ้น ทำให้พื้นที่มีธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้พื้นที่ป่าชายเลนในบริเวณดังกล่าวยังมีลักษณะเป็นพื้นที่งอกใหม่ เป็นที่บรรจบของลำน้ำธรรมชาติ แม่น้ำเพชรบุรี และลำคลองบางตะบูน คลองซุด คลองยี่สารและคลองลัด เป็นต้น ทำให้ลักษณะของพื้นที่มีความโดดเด่นและแตกต่างจากพื้นที่ชายเลนแห่งอื่น (เทศบาลตำบลบางตะบูน, 2550 : 1-2)

วิถีชีวิตของชาวบ้านบางตะบูนผูกพันเกี่ยวข้องกับป่าชายเลนมาก เนื่องจากทรัพยากรป่าชายเลนเป็นปัจจัยพื้นฐานในการประกอบอาชีพการประมง ชาวบ้านใช้สารสกัดจากต้นตะบูนเพื่อย้อมวนและทำให้เส้นใยมีความคงทน ลำต้นใช้ทำโพงพางดักจับปลา, ทำเป็นทำเทียบเรือ, ทำกระชังเลี้ยงปลา และนำต้นโกงกางมาเผาถ่าน

โรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาการ) เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 การจัดการเรียนการสอนยังใช้หลักสูตรแกนกลางทั้งหมด โดยยังไม่มีคณาจารย์ที่มีความรู้ท้องถิ่นไปสัมพันธ์กับหลักสูตรแกนกลาง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับโรงเรียนวัดปากอ่าว(ญาณสาครวิทยาการ) และชุมชนตำบลบางตะบูน โดยใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้องค์ความรู้ท้องถิ่น และหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้จากการสัมผัสจริง ค้นคว้า ศึกษาองค์ความรู้ในท้องถิ่น และเกิดสำนึกในการอนุรักษ์ป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

1.2.2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (PAR)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้รู้ในชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาการ)

1.3.2 เนื้อหาที่นำมาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นเรื่องเกี่ยวกับพืชในป่าชายเลนตำบลบางตะบูน โดยพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในลักษณะการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมจากสาระพื้นฐานของรายวิชาวิทยาศาสตร์ ตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 โดยกำหนดเวลาเรียน 20 ชั่วโมง/ปีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสาระที่ 2 เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ ว. 2.1 และ ว.2.2

1.3.3 พื้นที่ที่ทำการศึกษา คือ ป่าชายเลนบริเวณตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ประมาณ 1,130 ไร่ ซึ่งอยู่ในหมู่ที่ 1 บ้านปากอ่าว หมู่ที่ 3 บ้านคลองมอญ และหมู่ที่ 5 บ้านหน้าเหมือง

1.3.4 ช่วงเวลาการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน กันยายน 2556 – มีนาคม 2558

1.3.5 วิธีการวิจัย ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม



2. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ มีกระบวนการต่างๆ ดังนี้

1. การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย สร้างความเข้าใจกับครู และผู้บริหาร และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
2. การกำหนดประเด็นศึกษาเกี่ยวกับพืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ผู้วิจัยและนักวิจัยร่วมจัดสนทนากลุ่มร่วมกับผู้รู้ในชุมชน
3. การสร้างเครือข่ายและขอความร่วมมือกับนักวิชาการที่มีความรู้เกี่ยวกับพืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การสร้างองค์ความรู้ท้องถิ่น มีกระบวนการในการดำเนินการ 3 ขั้น ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยองค์ความรู้ในประเด็นเกี่ยวกับพืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน
 - 1.1 เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจสภาพป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลในประเด็นสภาพทั่วไปของท้องถิ่นและสภาพป่าชายเลนของตำบลบางตะบูน 2) แบบสำรวจพันธุ์พืชในป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลในประเด็นชนิดของพืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน 3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ใช้สำหรับการวิจัยในประเด็นแนวทางการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลน

1.1.2 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปใช้ในการศึกษาภาคสนามในพื้นที่ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 25 ธันวาคม พ.ศ. 2556

1.1.3 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1) แบบสำรวจสภาพป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2) แบบสำรวจสภาพป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่

3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การตรวจสอบความถูกต้องขององค์ความรู้โดยผู้รู้และนักวิชาการ

2.1 นำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามไปตรวจสอบความถูกต้องจากผู้รู้ ชาวบ้านในชุมชน และศึกษาข้อมูลจากหนังสือและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องประกอบการตรวจสอบความถูกต้อง

2.2 นำองค์ความรู้เกี่ยวกับพืชในระบบนิเวศป่าชายเลนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ 1) รองศาสตราจารย์ นิภา เพชรสม 2) ศน.รัชณี ภัทติชาติ 3) นางสมปอง ม้ายอุเทศ 4) นายมนัส มีเอี่ยม และ 5) นางศรีซัง อารมณส์ว่าง ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา

3. การปรับปรุงแก้ไของค์ความรู้ท้องถิ่นให้ถูกต้อง

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีกระบวนการในการดำเนินการ 3 ขั้น ดังนี้

1. การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 ทำการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความสอดคล้องกับสาระท้องถิ่นเรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน

1.2 กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ได้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.3 กำหนดเวลาในโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน เพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดเวลาเรียน 20 ชั่วโมง/ปี



1.4 ออกแบบและเขียนโครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโครงสร้าง ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดการสอนและการวัดผลและการประเมินผล

1.5 จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยมีการวางแผนจัดทำองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ และคัดเลือกเนื้อหาจากองค์ความรู้ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้

2. การวิพากษ์ (ร่าง) หลักสูตรท้องถิ่นและแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้ โดยมีการวิพากษ์หลักสูตรในวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2557 ซึ่งในการวิพากษ์หลักสูตรท้องถิ่นมีผู้เข้าร่วมในการตรวจสอบหลักสูตรท้องถิ่นทั้งหมด 7 ท่าน

3. การปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นและแผนการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น มีกระบวนการในการดำเนินการ 2 ชั้น ดังนี้

1. การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น นำโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน ไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 22 คน ของโรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาการ) ในระหว่างวันที่ 4 พฤศจิกายน 2557 – 20 มกราคม พ.ศ. 2558 ใช้รูปแบบ One Group Pretest-posttest Design กลุ่มเริ่มทดลอง (x) หนึ่งกลุ่ม และสังเกตผลสองครั้งก่อน (T1) และหลัง (T2) การทดลอง (มาเรียม นิลพันธ์, 2547 : 144) โดยมีวิธีการทดลองดังนี้

1.1 ทำการทดสอบความรู้เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ก่อนทำการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ทำการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จนครบตามหลักสูตร

1.3 ทำการทดสอบความรู้เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี หลังทำการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่นจนครบตามหลักสูตรแล้ว

1.4 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.50 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าอยู่ระหว่าง 0.21 ถึง 0.68 ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธี K.R. – 20 มีค่าเท่ากับ 0.8959

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลนำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้มาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติทดสอบค่าที

2. การปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น

ระยะที่ 4 การจัดการความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น มีกระบวนการในการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในชุมชน ตามแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

2. การสนทนากลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3. การเผยแพร่เอกสารองค์ความรู้ท้องถิ่น โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เสนอผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ณ โรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาการ)

3. ผลการวิจัย

3.1 การศึกษาองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า

3.1.1 สภาพทั่วไปของท้องถิ่นและสภาพป่าชายเลนของตำบลบางตะบูน มีข้อมูลหลักฐานตั้งแต่สมัยสมัยอยุธยาตอนปลาย ตั้งอยู่ทางตอนเหนือสุดของอาณาเขตอำเภอบ้านแหลม ชื่อของตำบลบางตะบูน ตั้งชื่อตาม “ต้นตะบูน” ซึ่งมีอยู่ในบริเวณที่ตั้งตำบล รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวบ้าน จะปลูกบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเป็นส่วนมาก การทำประมงมี 2 แบบ คือ ทำการประมงชายฝั่ง ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติใน ทะเล และประมงแบบพัฒนา โดยการขุดบ่อเลี้ยงกุ้งทะเล และมีการปลูกไม้ผลบ้าง



เล็กน้อย มีพื้นที่ป่าชายเลน 11,291 ไร่ มีพีชที่ขึ้นอยู่ในป่าชายเลน 50 กว่าชนิด พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล มีน้ำท่วมถึง ดินเป็นดินเลน

3.1.2 ชนิดและการดำรงชีวิตของพืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ลำดับของไม้ป่าชายเลนตามธรรมชาติของบางตะบูน ชั้นแรกจะเป็น แสม ถัดไปเป็นโกงกาง ตะบูน ประ พืชที่ป่าชายเลนจะแบ่งเป็นโซน น้ำเค็มแต่แข็ง น้ำเค็มปานกลาง น้ำเค็มอ่อนเลน แสมจะเติบโตดีในโซนน้ำเค็มอ่อนเลน ตะบูนจะอยู่ในโซนพื้นดินแข็ง ดังนั้นตะบูนจะอยู่บนสุด

3.1.3 แนวทางการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน กิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน คือ การเพิ่มขึ้นจำนวนพื้นที่ป่าชายเลนโดยการปลูกป่า รองลงมาคือ การกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนเป็นพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตำบล และการให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลน การรณรงค์เรื่องการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ การจัดให้มีการติดตาม ดูแล สอดส่องระบบนิเวศป่าชายเลน การป้องกันไม่ให้มีการทำลายป่าชายเลน และการควบคุมการจับสัตว์บริเวณป่าชายเลนให้เหมาะสม

3.1.4 หนังสือองค์ความรู้ท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ประกอบด้วยเนื้อหา 4 บท ได้แก่ บทที่ 1 บริบทของตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี บทที่ 2 ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน บทที่ 3 พันธุ์ไม้ป่าชายเลนตำบลบางตะบูน และบทที่ 4 ความสำคัญ ประโยชน์และการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน

3.2 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า

3.2.1 ผลการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1) โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โครงสร้าง ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ การวางแผนจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดการสอน การวัดผลและการประเมินผล และแผนผังแนวความคิด

2) หน่วยการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 รู้จักป่าชายเลนบ้านเรา ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ย่อย 2 หน่วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 รู้จัก เข้าใจไม้ป่าชายเลน ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ย่อย 3 หน่วย และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รู้จัก ร่วมด้วย ช่วยกัน รักษาป่าชายเลนบางตะบูน ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ย่อย 2 หน่วย

3) แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 9 แผน ตามหน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 20 ชั่วโมง โดยองค์ประกอบของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ แนวการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล บันทึกผลหลังการสอน ใบความรู้ ใบกิจกรรม และแบบฝึกหัดทบทวน

3.2.2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น

1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดี สามารถใช้สื่อจากแหล่งการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีความสนใจ มีความกระตือรือร้น โดยเฉพาะการออกไปสำรวจนอกสถานที่

2) ด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ นักเรียนสนใจในสื่อที่เป็นรูปภาพและมีสีมากกว่าที่เป็นตัวหนังสือ โดยเฉพาะรูปภาพชนิดของพืชป่าชายเลนแต่ละชนิด นักเรียนชอบที่จะไปศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้จากสถานที่จริง มีการเชิญปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นครูสอนร่วมในการสำรวจป่าชายเลนและพืชป่าชายเลนตำบลบางตะบูน

3) ด้านการวัดและประเมินผล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.2.3 ผลการจัดการความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น

1) การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในทุกด้านและสามารถนำไปปฏิบัติได้ หน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม มีความชัดเจนของหัวข้อ การกำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับ



ระดับชั้นของผู้เรียนชัดเจน การจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา กำหนดรายละเอียดได้ครอบคลุมเนื้อหา และสามารถนำไปปฏิบัติได้ แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมทั้งทางด้านการจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา การแบ่งเวลาในเนื้อหาสาระ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา การกำหนดเนื้อหาและคาบเวลาในแต่ละแผน กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา มีความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

2) การสนทนากลุ่ม ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม เห็นว่ามีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพของ ท้องถิ่นและวิถีการดำรงชีวิตของท้องถิ่น ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักทรัพยากรในท้องถิ่น สร้างความเข้าใจความเป็นชุมชนท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่น เนื้อหามีความถูกต้อง และเหมาะสมกับผู้เรียน และผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้พืชใน ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูนในท้องถิ่น หลักสูตรท้องถิ่นมีความสมบูรณ์ ทั้งในด้านโครงสร้างหลักสูตรสาระการ เรียนรู้ท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบนิเวศป่า ชายเลน ได้สัมผัสและลงพื้นที่ในการสำรวจจากสภาพแวดล้อมจริง สามารถสร้างทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในการรักษา ทรัพยากรในท้องถิ่น ความรู้ที่ได้จากองค์ความรู้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นแนวทางใน การดูแลรักษาและอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูนให้เกิดกับเยาวชนและคนในตำบล จึงควรดำเนินการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ต่อไป

4. อภิปรายผลการวิจัย

4.1 สภาพทั่วไปของท้องถิ่นและสภาพป่าชายเลนของตำบลบางตะบูน ตำบลบางตะบูน สอดคล้องกับข้อมูลของ เทศบาลตำบลบางตะบูน (2550 : 11)

4.2 ลำดับของไม้ป่าชายเลนตามธรรมชาติของบางตะบูน ชั้นแรกจะเป็น แสม ถัดไปเป็นโกงกาง ตะบูน ปรัง พื้นที่ป่าชาย เลนจะแบ่งเป็นโซน น้ำเค็มแต่แข็ง น้ำเค็มปานกลาง น้ำเค็มอ่อนเลน แสมจะเติบโตในโซนน้ำเค็มอ่อนเลน ตะบูนจะอยู่ในโซน พื้นดินแข็ง สอดคล้องกับการวิจัยของ ทิพวรรณ ภู่านาค (2553 : 98) เรื่อง การจัดการทรัพยากรป่าชายเลนโดยชุมชน กรณีศึกษาชุมชนบ้านคลองลัด ตำบลบางตะบูนออก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ทรัพยากรป่าไม้ของป่าชายเลน บ้านคลองลัดยังมีความอุดมสมบูรณ์อยู่มาก ประกอบด้วยพันธุ์ไม้ป่าชายเลน ประมาณ 15 ชนิด มีทั้งพรรณไม้ที่เกิดขึ้นเอง และพันธุ์ไม้ที่ชาวบ้านหรือคนจากนอกชุมชนร่วมกันปลูก

4.3 แนวทางการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน กิจกรรม การเพิ่มขึ้นจำนวนพื้นที่ป่าชายเลนโดยการ ปลูกป่าชายเลน การกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนเป็นพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตำบล การให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศป่า ชายเลน การรณรงค์เรื่องการทำขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ การจัดให้มีการติดตาม ดูแล สอดส่องระบบนิเวศป่าชายเลน การ ป้องกันไม่ให้มีการทำลายป่าชายเลน และการควบคุมการจับสัตว์บริเวณป่าชายเลนให้เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ ภู่านาค (2553 : 98) พบว่า แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนโดยชุมชน คือ ส่งเสริมให้ชุมชนสำนึกการมีส่วนร่วม ส่งเสริมการเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน การอนุรักษ์และฟื้นฟูโดยคำนึงถึงฐานทรัพยากรชุมชนเป็น หลัก

4.4 ผลการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โครงสร้าง หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โครงสร้าง ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น คำอธิบายรายวิชา หน่วย การเรียนรู้ องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ การวางแผนจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดการสอน การวัดผลและ การประเมินผล และแผนผังแนวความคิด สอดคล้องกับแนวทางของ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 92) หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ประกอบไปด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการ เรียนรู้ เรื่อง พืชในระบบนิเวศป่าชายเลนตำบลบางตะบูน ประกอบไปด้วย 9 แผน ตามหน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาในการสอน ทั้งหมด 20 ชั่วโมง โดยองค์ประกอบของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ แนวทางการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล บันทึกผลหลังการสอน ใบความรู้ ใบ กิจกรรม และแบบฝึกหัดทบทวน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แมนสรวง เพ็ญ (2546 : 68) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรป่าชาย เลนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง เห็นด้วยกับการให้มีหลักสูตรป่าชาย



เล่นที่มีเนื้อหาสาระประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับปาชายเลน สิ่งมีชีวิตในปาชายเลน ระบบนิเวศและห่วงโซ่อาหารในปาชายเลน ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งมีชีวิตในปาชายเลน และการอนุรักษ์และพัฒนาปาชายเลน กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติจริง โดยศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฦภัทร ศิลปคร (2553 : 87-89) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสัตว์ที่อาศัยในระบบนิเวศปาชายเลน ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีโดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม พบว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสัตว์ที่อาศัยในระบบนิเวศปาชายเลน ตำบลปากทะเล ประกอบด้วย โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

4.5 ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น ที่พบว่า ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดี สามารถใช้สื่อจากแหล่งการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีความสนใจ มีความกระตือรือร้น โดยเฉพาะการออกไปสำรวจนอกสถานที่ นักเรียนสนใจในสื่อที่เป็นรูปภาพและมีสีสัน นักเรียนชอบที่จะไปศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้จากสถานที่จริง มีการเชิญปราชญ์ชาวบ้าน มาเป็นครูสอน และค่าเฉลี่ยคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง พืชในระบบนิเวศปาชายเลนตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำไปใช้ได้จริง พบว่า คะแนนความรู้ความเข้าใจ เรื่องปาชายเลน ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังใช้หลักสูตรสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้หลักสูตร นักเรียนปฏิบัติงาน ด้วยความสนใจ ตั้งใจ รับผิดชอบ ปฏิบัติงานตามขั้นตอน สนุกสนาน พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4.6 ผลการจัดการความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น พบว่า โครงสร้างหลักสูตรสารการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในทุกด้านและสามารถนำไปปฏิบัติได้ หน่วยการเรียนรู้ หัวข้อมีความเหมาะสมชัดเจน การกำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน การจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา กำหนดรายละเอียดได้ครอบคลุม และสามารถนำไปปฏิบัติได้ แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมทั้งทางด้านการจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา การแบ่งเวลา การกำหนดเนื้อหาและคาบเวลาในแต่ละแผน กิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ หลักสูตรมีความเหมาะสม หลักสูตรมีเนื้อหาเข้าใจง่าย น่าสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น และมีความเหมาะสมกับผู้เรียน

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นิภา เพชรสม ศน. รัชนี ภัทธิชาติ คุณสมบอง ม้ายอุเทศ คุณมนัส มีเอี่ยม คุณศรีซัง อารมณสว่าง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย คุณพิชัย นิลสลัป อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากอ่าว คุณยุทธนัย ธาราบัณฑิต เจ้าหน้าที่ตรวจป่าไม้จังหวัดสมุทรสงคราม คุณไสว วงศ์สมุทร กรรมการศึกษาโรงเรียนวัดปากอ่าว ฯ และคุณสมพงษ์ สั่งवालเพชร อดีตกำนันตำบลบางตะบูน ที่กรุณาวิพากษ์หลักสูตรท้องถิ่น ขอขอบคุณครูระเบียบ เจริญเร็ว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาคาร) ผู้วิจัยร่วม และขอขอบคุณผู้ปกครอง รวมถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาคาร)

6. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
ฦภัทร ศิลปคร. (2553). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสัตว์ที่อาศัยในระบบนิเวศปาชายเลน ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีโดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
ทิพวรรณ ภู่นาค. (2553). การจัดการทรัพยากรปาชายเลนโดยชุมชน กรณีศึกษาชุมชนบ้านคลองลัด ตำบลบางตะบูนออก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

เทศบาลตำบลบางตะบูน. (2550). แผนพัฒนาเทศบาลตำบลบางตะบูน. เอกสารอัดสำเนา.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2547). วิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แมนสรวง เพ็ญ. (2546). การพัฒนาหลักสูตรป้าชายเลนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

การพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ครายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

The Development of the stereograph writing skill using Solid Works, Engineering

Drawing Course, Vocational Certificate level 1

นายชัยวัฒน์ ธิยาพันธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ณรินทร์ ศรีวิหะ

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏฯ ปีที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย

อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000 081-0886075 chaitriyapan@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ค รายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี เลขที่ 1 หมู่ที่ 1 ตำบลบางกุ้ง อำเภอมะนัง จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คเรื่องการเขียน ภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่1 ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คโดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานีปีการศึกษา 2557 ห้อง1/2 จำนวน30 คนซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (sample random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1)แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาพสามมิติ 2)แบบประเมิน คุณภาพนวัตกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ 3)แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อนวัตกรรมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความเที่ยงเชิงเนื้อหา ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 ค่าความก้าวหน้า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า(t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) โปรแกรม เขียนแบบโซลิดเวิร์คเรื่องการเขียนภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่1 มีประสิทธิภาพ 87.72/83.42 ซึ่งสูงกว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) ทักษะการเขียนภาพสามมิติ ในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1 ก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้ โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คผลการเปรียบเทียบทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ: วิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น, ภาพสามมิติ, โปรแกรมโซลิดเวิร์ค, ทักษะการเขียนภาพสามมิติ

ABSTRACT

The main purpose of this study were to find out the result of the Development of stereograph writing skill using the Solid Works, Engineering Drawing Course, Vocational Certificate level 1 in Suratthani College of Technology locating in1 Village no. 1, Bangkung Sub-District, Muang District, Suratthani Province. The other purposes were to 1) The Develop the stereograph writing skill using SolidWorks, Engineering Drawing Course, Vocational Certificate level 1 to meet the criterion 80/80 2) To investigate the students' skill before and after using Solid Works. The sample random samplings are 30 Vocational Certificate level 1 students who studying in room 1/2 of the academic year of 2014 in Suratthani College of Technology. The tool used for the research were 1) the skill exercise tests of stereograph writing 2) the quality assessment of the tests conducted by a specialist 3) the questionnaire exploring the students' opinion to the tests. The statistics used in analyzing data were IOC, Reliability, the efficiency criterion at 80/80 with E_1/E_2 , d%, mean, standard deviation and t-test. The study is revealed that : 1) The Development of stereograph writing skill using the Solid Works, Engineering Drawing Course, Vocational Certificate level 1 had the efficiency criterion at 87.72/ 83.42 which was higher than the set criterion. 2) The skill of stereograph writing after using the Solid Works of Vocational Certificate level 1 students was significantly higher than that of before using at .01.

Keyword: Engineering Drawing, stereograph, Solid Works program, stereograph writing skill



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดเตรียมแรงงานคุณภาพให้ตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาจึงต้องพัฒนาให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่สามารถปฏิบัติได้จริงจึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าสู่โลกของอาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นหลัก สูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับฝีมือตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เช่นเดียวกับวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นเป็นหัวใจที่สำคัญของงานช่างอุตสาหกรรมทุกสาขา ที่ต้องการจะผลิตชิ้นงานสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆก็จะต้องมีแบบงานเป็นหลักทำให้ผู้ผลิตหรือผู้สร้างเข้าใจและจินตนาการเห็นรูปร่าง ขนาดและวัสดุสิ่งเหล่านั้นได้ งานเขียนแบบจึงมีความสำคัญกับวิศวกรผู้ออกแบบและช่างเขียนแบบเป็นอย่างมากเปรียบเสมือนแผนที่นำทางเพื่อไปสู่จุดหมายได้อย่างถูกต้องตามที่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และเกิดความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มี สมรรถนะวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสามารถ นำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ตามความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันสถานศึกษาหน่วยงานสถานประกอบการ และองค์กรต่าง ๆทั้งในระดับชุมชนระดับท้องถิ่นและระดับชาติการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 เพื่อการพัฒนาการอาชีวศึกษาของประเทศชาติต่อไป

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยนี้ทำให้การเขียน แบบต่างไปจากเดิมโดยสิ้นเชิงกล่าวคือจาก อดีตราจะเขียนชิ้นงานลงในกระดาษเท่านั้นแต่ปัจจุบันสามารถ ออกแบบชิ้นงานต่างๆ จากเครื่องคอมพิวเตอร์ นั้นยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักออกแบบเพราะสมัยแรกๆการแสดงผลยังเป็น 1 มิติและ 2 มิติอยู่ ต่อมาได้มีการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบจนสามารถแสดงผลได้ 3 มิติและแอนิเมชันแต่การเขียนแบบก็ยังคงมีความสำคัญกับผู้ที่เป็นวิศวกร ผู้ออกแบบและช่างโดยก่อนที่นักออกแบบจะสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ได้ จะต้องคิดหรือจินตนาการจนเห็น “ภาพ” ของผลิตภัณฑ์ หรือชิ้นงานนั้นเสียก่อน หลังจากนั้นจึงจะถ่ายทอดความคิดนั้นออกมาในกระดาษเขียนแบบอย่างคร่าวๆ ด้วยการสเก็ตตามหลักการเขียนแบบแต่ถ้าเราถูกกำหนดให้เขียนแบบตามมาตรฐานอันหนึ่งอันใดแล้ว ก็จะต้องใจตรงกันและมีแนวทางการเขียนแบบ-อ่านแบบที่ตรงกันในเรื่องการ อ่านแบบ เขียนแบบ และก่อนที่จะมาถึงระดับมืออาชีพก็ต้องมีทักษะพื้นฐานความชำนาญเป็นอย่างดีและเกือบทุกบริษัททางวิศวกรรมในขณะนี้ได้นำโปรแกรมช่วยเขียนแบบ/ออกแบบ มาใช้แทนการเขียนแบบด้วยมือแต่หลักการพื้นฐานในการเขียนแบบก็ยังคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลงความสามารถในการเขียนแบบเป็นคุณสมบัติของนักเขียนแบบคุณสมบัติหนึ่งที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูง

วิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น เป็นวิชาหนึ่งที่ตั้งอยู่ในวิชาปรับพื้นฐานที่จัดอยู่ในรายวิชาบังคับของหมวดวิชาชีพพื้นฐานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในการจัดการเรียนตามแบบฝึกหัดและใบงานที่กำหนด ให้นักเรียนที่เข้ามาเรียนในวิชาส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างกัน ทั้งเรื่องระดับความรู้ ระดับความสามารถ และทักษะในงานช่าง โดยที่นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในหมวดวิชาชีพนี้ จะได้รับการฝึกทักษะ การสร้างความมีระเบียบ มีวินัย การตรงต่อเวลา ซึ่งนักศึกษาที่เข้ามาเรียนจะสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในสาขาของตนเองได้ แต่ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นมีทักษะที่อยู่ในระดับเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ นักเรียนมีความสามารถในการเขียนแบบในเรื่องของภาพสามมิติยังไม่ดีพอและใช้เวลาในการเขียนภาพเป็นเวลานานและภาพที่ออกมามีการผิดพลาดจุด ซึ่งนักเรียนยังไม่เข้าใจในหลักการเขียนที่ถูกต้องอย่างแท้จริง มีการใช้เครื่องมือที่ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถจินตนาการ การมองภาพในการเขียนภาพสามมิติที่ถูกต้องยังมีความสับสน ในการใช้ฉากในการเขียนแบบ และอีกส่วนคือนักเรียนยังทำงานสกปรกอันเนื่องมาจากการเขียนผิดแล้วลบการเขียนผิดแล้วลบเป็นเพราะว่าการมองภาพของนักเรียนยังไม่สามารถจินตนาการ การมองภาพ เช่นภาพที่ซับซ้อน การเขียนภาพจากโชมเทริกให้เป็นภาพออบลิกและการเขียนจากภาพออบลิกให้เป็นภาพไอโซเมตริก ยังขาดทักษะในการเขียน ดังนั้นการฝึกทักษะเหล่านี้จะต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมากและต้องลงมือปฏิบัติจึงจะเกิดความเข้าใจ และทักษะของการเขียนภาพที่ถูกต้อง และสามารถเขียนภาพให้ได้ตามแบบโดยใช้เวลาน้อยที่สุด และลดภาระงานในการเขียนลงได้ และสิ่งที่ตามมาคือความถูกต้องของงานที่ทำมีความถูกต้องตามแบบ และแบบที่เขียนมีความสะอาด ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ในวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นมาก จึงส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำทางผู้วิจัยจึงหา



แนวทางแก้ไขโดยการฝึกการมองภาพโดยจะนำโปรแกรมเขียนแบบด้วยคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการเรียนการสอนในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

จากปัญหาในเรื่องการเขียนภาพสามมิติของนักเรียนถ้าปล่อยให้ไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้ให้นักเรียนที่เรียนวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นมีทักษะที่อยู่ในระดับเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจนักเรียนไม่เข้าใจในหลักการเขียนภาพที่ถูกต้องนักเรียนยังขาดทักษะการเขียนภาพ เช่นภาพที่ซับซ้อน การเขียนภาพไอโซเมตริกให้เป็นภาพออบลิกและการเขียนภาพออบลิกให้เป็นภาพไอโซเมตริกยังขาดทักษะในการเขียนภาพสามมิติในวัฏกรรมที่ผู้วิจัยสนใจใช้ในการแก้ปัญหาคือบทเรียนสำเร็จรูปการใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คที่ใช้ในการเรียนการสอน เรื่องภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น เพื่อส่งเสริมการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คมาช่วยสอนในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะการเขียนภาพสามมิติเพิ่มขึ้นในเรื่องของการวาง มุมภาพ ความถูกต้องของงานการเขียนเส้นขอบงาน เส้นกำหนดขนาด เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนหลัง จากใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คมาช่วยสอน เรื่องภาพสามมิติ โดยผู้สอนจะให้ผู้เรียนได้ฝึกการเขียนภาพสามมิติลงในแบบทดสอบทั้งก่อนและหลังเรียนโดยดูจากเนื้อหาที่ผู้สอนได้สอนและอธิบายไป และเป็นการเสริมแรงจูงใจในการเรียนให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น สามารถเขียนแบบภาพสามมิติได้ง่ายขึ้น มีทักษะการเขียนภาพสามมิติที่เพิ่มขึ้นโดยนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในหมวดวิชาชีพนี้จะได้รับ การฝึกทักษะ การสร้างควมมีระเบียบ มีวินัย การตรงต่อเวลา ซึ่งนักศึกษาที่เข้ามาเรียนจะ สามารถนำความรู้ และทักษะไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในสาขาของตนเองได้

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยโดยการนำโปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์ค มาใช้ในการเรียนการสอน เรื่องภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการเขียนภาพของนักเรียนให้เขียนชิ้นงานที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น และสามารถเสริมแรงจูงใจในการเรียนให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น สามารถเขียนภาพสามมิติได้ง่ายขึ้น มีทักษะการเขียนภาพสามมิติเพิ่มขึ้นจากเดิม อันสามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา และเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบซึ่งจะสามารถพัฒนาการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถนำไปเป็นกรณีศึกษาและพัฒนา ตลอดจนการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนสำหรับกระบวนวิชาอื่นอันจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว มีคุณภาพช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาโปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คเรื่องการเขียนภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1ตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาพสามมิติ ในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1ก่อนเรียนและหลังเรียนจากใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์ค

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานีปีการศึกษา 2557 จำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2557 ปวช.ห้อง1/2 จำนวน 30 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (sample random sampling)

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ

การใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คเพื่อพัฒนาการเขียนภาพสามมิติ ในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1ห้อง1/2

2) ตัวแปรตาม

ทักษะของผู้เรียนโดยการใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คเรื่องภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1ห้อง1/2



1.3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือสาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องภาพสามมิติสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประกอบด้วย

- 1) เรื่องความหมายของภาพสามมิติ
- 2) เรื่องภาพสามมิติแบบ ออบลิค
- 3) เรื่องภาพสามมิติแบบไอโซเมตริก
- 4) เรื่องภาพสามมิติแบบไอโซเมตริกชิ้นงานผิวเอียง

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจะทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาในการทดลอง 16 ชั่วโมง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานีปีการศึกษา 2557 จำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานีปีการศึกษา 2557 ปวช.ห้อง 1/2 จำนวน 30 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (sample random sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

2.2.1 โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์ค

2.2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาพสามมิติรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

2.2.3 แบบประเมินโปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.3.1 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อประเมินคุณภาพของด้านเนื้อหา ด้านการดำเนินเรื่องและแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาพสามมิติของการใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คจากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญโดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป (ดีขึ้นไป) แล้วทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 (80 /80) ดังนี้

1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งไปทดลองกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานีจำนวน 3 คน พบว่าในภาพรวมและรายด้าน นักเรียนมีความคิดเห็นว่าโปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับดีมากที่สุด

2) ทดลองแบบกลุ่มย่อยไปทดลองกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี จำนวน 9 คน พบว่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 82.22 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 85.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

3) การทดลองภาคสนามไปทดลองกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน พบว่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 85.17 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 83.50 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

4) นำนวัตกรรมที่สมบูรณ์ไปใช้ต่อไป

2.3.2 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา จากนั้นนำผลมาพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ หรือมากกว่า .50 จึงถือว่าแบบทดสอบนั้นสามารถนำไปใช้ได้

1) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 30 คน

2) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 -.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปพร้อมทั้งความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งชุดมีค่าเท่ากับ .759



3. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพการพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ควิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1พบว่ามีประสิทธิภาพ87.72/ 83.42ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนจากใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คพบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยผลการพัฒนาทักษะเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ครายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1มีการสรุปผลการอภิปรายผลซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพการพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ควิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1พบว่ามีประสิทธิภาพ87.72/ 83.42 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

4.1.1 ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและมีวิธีการอย่างเหมาะสมตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมกับหลักสูตรความเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา เนื้อหา/กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และได้ผ่านการทดลองใช้ 3 ขั้นตอนคือการทดลองกลุ่มหนึ่งต่อหนึ่ง การทดลองกลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา รูปแบบตัวอักษร กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรียพร ชินบุรณ์ (2552)

4.2 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาพสามมิติในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนจากใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์ค พบที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลการพัฒนาทักษะเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยผลการพัฒนาด้านทักษะหลังใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ครายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น ผลการศึกษาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อที่2ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

4.2.1 การพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ค มีขั้นตอนที่ชัดเจนเช่น เนื้อหา ภาษา และการสร้างรูปสามมิติ ที่ใช้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาที่มีรูปแบบที่หลากหลาย มีรูปภาพประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ การสอนโดยใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์ครายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1 เป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่จากการเรียนการสอนตามปกติ ช่วยสร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเองและหลังจากการใช้โปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์ค นักเรียนมีทักษะการเขียนภาพสามมิติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ.01 ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพของโปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติ ในรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นมีค่าเท่ากับ 87.72/ 83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรียพร ชินบุรณ์ (2552) บัณฑิต พลพิเยร (2550)

5. ข้อเสนอแนะงานวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.1.1 ข้อค้นพบจากการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่คือ การนำโปรแกรมเขียนแบบโซลิดเวิร์คมาประยุกต์ใช้ในการเขียนแบบทั้งในรายวิชาเขียนแบบเบื้องต้นและเขียนแบบอื่นๆได้ที่ต้องการสร้างชิ้นงานซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการในการนำโปรแกรมไปใช้ในรายวิชาอื่นต่อไป

5.1.2 งานวิจัยได้ส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในเรื่องของการนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปใช้ในกาประกอบอาชีพได้และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ

5.1.3 ครูผู้สอนควรศึกษาคู่่มือการใช้โปรแกรมโซลิดเวิร์คและจุดประสงค์รายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน



5.1.4 ครูควรให้นักเรียนช่วยและปรึกษากันกันเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานทำให้นักเรียนสามารถประเมินตนเองได้และครูควรเสริมแรงและให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและมีเวลาให้กับนักเรียนได้ทั่วถึงทุกคน

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรนำผลการวิจัยไปต่อยอดในเรื่องของการทำบทเรียนเนื้อหาการเขียนแบบการสร้างรูปภาพโดยที่ใช้โปรแกรมเขียนแบบควบคู่ไปกับการเขียนแบบด้วยมือเพื่อให้สมบูรณ์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.2.2 งานวิจัยยังขาดความรู้ในเรื่องของเทคนิคการสอนและการใช้โปรแกรมโชติเวิร์คที่จำเป็นต้องทำต่อในเรื่องของการเพิ่มเทคนิคการสอนแบบต่างๆและการสอนการใช้โปรแกรมแบบมืออาชีพ

5.2.3 ควรมีการใช้โปรแกรมโชติเวิร์คและประยุกต์ใช้ในการสอนเรื่องการออกแบบในระดับชั้นอื่น ๆ

5.2.4 ควรมีการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการเขียนภาพสามมิติโดยใช้โปรแกรมเขียนแบบโชติเวิร์คโดยใช้กลุ่มทดลองในโรงเรียน หรือวิทยาลัยอื่นๆ เพิ่มขึ้นเพื่อที่จะได้ทราบผลในระดับที่กว้างขึ้น

6. เอกสารอ้างอิง

ชูชีพ เขียวอุบล. (2554). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียวิชาเขียนแบบวิศวกรรม1เรื่องภาพตัด.

วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปีที่ 21, ฉบับที่ 2 (พ.ศ. - ส.ศ.): 357-366.

ประเสริฐ ลิ่นฤๅชี. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้คู่มือประกอบการเรียนการเขียนแบบเรื่องการสร้างแบบขึ้นงานเบื้องต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรีย์พร ชินบุรณ์. (2552). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาเขียนแบบเทคนิคเรื่องภาพฉายสำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

โสฬส จิวนวงศ์. การเขียนแบบเครื่องจักรกลอาหาร. [Online]. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม, (2557), จาก

http://pirun.ku.ac.th/~fengslj/02212211/211matl/ho_intro.pdf.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). หลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.



แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2

A guideline to develop transformational leadership of school administrators under Kamphaeng Phet
Primary Educational Service Area Office

ชูศักดิ์ สุภานคร¹ ปรีชา ปัญญา² และ ยุทธนา หงส์ไกร³

¹การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8170-7166-4 อีเมล choosaksupanakorn2506@gmail.com

²คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8138-6700-7

³คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8943-8642-8

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 335 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ระดับพฤติกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 พบว่า

2.1 ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ผู้บริหารคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมุ่งมั่นในการพัฒนางานให้มีคุณภาพ เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม สร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวกัน

2.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่กำหนด อุทิศตนในการทำงาน เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้ร่วมงาน

2.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหา

2.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานให้มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ใช้ความสามารถพิเศษได้อย่างเต็มที่

คำสำคัญ : ผู้นำการเปลี่ยนแปลง, แนวทางพัฒนา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the conditions of transformational leadership of school administrators under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2. 2) to find the guidelines to develop transformational leadership of school administrators under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2. The samples consisted of 335 teachers under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 in the academic year 2013 and 17 experts. The research instruments were a questionnaire and interview. The data analyzed using percentage, means and standard deviation.

The research findings were as follow:

1. In general, the condition of transformational leadership of school administrators under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 was at the moderate level. When considering each aspect it was found that Idealized Influence and Inspirational Motivation were at the high levels followed by Individualized Consideration and Intellectual Stimulation.

2. The guidelines to develop transformational leadership of school administrators under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 were as follows :



2.1 For Idealized Influence it was found that the administrators should prefer common interest than person interest, should be self-confident and intend to develop good jobs, should be ethical person so it could make the staff be entrust and should be confident and make the staff be unified.

2.2 For Inspirational Motivation it was found that the administrators should willing to get achievement performance, should show own willingness to finish punctual jobs, should devote to work and be the good models for staff.

2.3 For Intellectual Stimulation it was found that the administrators should allow the staff participated in the decision of problem solving, should ask questions to get staff's opinions, should support new initials for problem consideration.

2.4 For Individualized Consideration it was found that the administrators should support staff to learn new knowledge, should support expert staff to achieve good position, should give a chance for staff to show their gifts.

Keywords : transformational leadership, the guidelines to develop

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

โลกในยุคปัจจุบันนี้ มีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันกันสูง ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ประเทศไทยก็เป็นส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันนั้น เพื่อให้สามารถเอาชนะวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้น ต้องอาศัยกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2551 : 321) สถานศึกษาเป็นหน่วยงานในระดับปฏิบัติ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในโรงเรียน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีผลกระทบต่อรูปแบบ คุณภาพ ประสิทธิภาพ ความกระตือรือร้นและลักษณะความคิดของทั้งโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) (สราญรัตน์ จันทะมล, 2548 : 24-26) ซึ่งภาวะผู้นำลักษณะนี้กำลังเป็นที่ต้องการอย่างยิ่งในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนอย่างในปัจจุบันนี้ จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่ 2 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 113 โรงเรียน มีผลการประเมินรับรองคุณภาพ จำนวน 17 โรงเรียน ไม่รับรองคุณภาพ จำนวน 96 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2551 : ไม่ปรากฏหน้า) ซึ่งผลการประเมินคุณภาพดังกล่าวบ่งบอกชัดเจนว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ถือว่าการบริหารโรงเรียนโดยผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำยังมีขีดความสามารถในการขับเคลื่อนองค์การให้บรรลุเป้าหมายได้ไม่ครบถ้วนในทุกด้าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2



ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Bass & Avolio (อ้างอิงใน สราวุธรัตน์ จันทะมล, 2548 : 5) ประกอบด้วย องค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ (4 Is: Four I's) ดังนี้ คือ

- 1) การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ (Idealized Influence : II or CL)
- 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation : IM)
- 3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation : IS)
- 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration : IC)

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จากสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Bass & Avolio (อ้างอิงในสราวุธรัตน์ จันทะมล, 2548 : 5) ตามองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ (4Is : Four I's)

ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 ประชากร เป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 198 โรงเรียน จำนวน 2,354 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากกลุ่มประชากร จำนวน 335 คน โดยใช้ตารางของเครซี มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610)

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกโดยวิธีเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 17 คน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 335 คน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คือ บุคคลที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านเกี่ยวกับ การบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาบุคลากร โดยมีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา หรือบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในสาขาที่เกี่ยวข้องชาญหรือสาขาบริหารการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและหาความถี่ และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการโดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 ที่ได้จากแบบสอบถาม

3.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 267 คน (ร้อยละ 79.7) มีอายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 140 คน (ร้อยละ 41.8) มีอายุราชการ 16-20 ปี จำนวน 160 คน (ร้อยละ 47.8) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 270 คน (ร้อยละ 80.6) และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนต่ำกว่า 121 คน จำนวน 206 คน (ร้อยละ 61.5)

3.1.2 สอบถามสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอกำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.41$) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่อยู่ใน



ระดับพฤติกรรมมาก ซึ่งมีค่าระดับพฤติกรรมเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.31$) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.36$) รองลงมาได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.87$) และการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 3.54, S.D. = 0.50$) ตามลำดับ

3.2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 พบว่า

3.2.1 ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ผู้บริหารคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมุ่งมั่นในการพัฒนางานให้มีคุณภาพ เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม สร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวกัน

3.2.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่กำหนด อุทิศตนในการทำงาน เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้ร่วมงาน

3.2.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหามีวิธีการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหา

3.2.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานให้มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ใช้ความสามารถพิเศษได้อย่างเต็มที่

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

4.1 สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

4.1.1 ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารปัจจุบันผ่านการฝึกอบรมประชุมสัมมนา การฝึกตนเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ เสริมสร้างทักษะการพูด อุทิศตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เสียสละ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีวิสัยทัศน์ที่ดีในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ อินทอร โควังชัย (2554 : 112-114) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แสดงว่าผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน ทำให้บุคลากรยอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธา ภาคภูมิใจ และไว้วางใจในความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี ละม่อม (2553 : 86) ได้เสนอว่า ผู้บริหารต้องแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารงาน แสดงเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานอุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ผู้ร่วมงานนับถือ ผูกพัน เกิดความจงรักภักดี อธิบายอุทิศตนทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกว่าคุณค่าของพวกเขามีคุณค่าอยากปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความคาดหวังขององค์กร

4.1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา การให้แรงเสริมด้วยคำพูดในด้านบวก ให้คำปรึกษา แนะนำ สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ให้เห็นถึงประโยชน์ของงานพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อความมั่นคงของอาชีพ ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานให้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูในการทำงานอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ นิกร สุขใจ (2548 : บทความย่อย) ได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ โดยภาพรวมของภาวะผู้นำแบบปฏิรูป ครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงออกหรือปฏิบัติตามลักษณะภาวะผู้นำในเชิงอุดมคติ เชิงจูงใจ ให้เกิดแรงบันดาลใจ เชิงใส่ใจรายบุคคล และเชิงกระตุ้นปัญญาบ่อยครั้ง

4.1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหาร การคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้ร่วมงานทุกคนมีความคิดที่ต่างกันอย่างมีความจำเป็นที่ต้องใช้การประชุมร่วมปรึกษาหารือเพื่อการแก้ไขปัญหาหารือกันเพิ่มช่องทางการเสนอแนวความคิดที่หลากหลาย การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สราญรัตน์



จันทะมล (2548 : 21-23) ได้เสนอว่า แนวคิดแรกเริ่มของทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้พัฒนาโดย Burns (1978) ซึ่งได้วิจัยเชิงพรรณนาในผู้นำทางการเมือง และได้เสนอทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประเด็นของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คือ พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง และเป็นรายบุคคล สนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานหรือผู้ตามเป็นรายบุคคล มีการวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นที่เล็งคอบให้คำแนะนำ และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาตนเอง

4.1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานได้มีการพัฒนาตนเอง สนับสนุนการทำงานตามกำลัง ความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจและเสมอภาค มีความเอาใจใส่ต่อผู้ร่วมงาน เพื่อให้คลายความกังวลในเรื่องต่างๆ โดยให้คำแนะนำ ปรึกษาโรงเรียนอื่น ๆ และนำตัวอย่างมาให้ศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนางานและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดบุคคลให้เหมาะสมกับงาน และการทำงานร่วมกันและการสร้างทีมงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ชนาธิป ชำชนมะลี (2549 : 7) ได้เสนอว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้โดยอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่างในการบริหาร ซึ่งได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ อุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) ซึ่งจะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปไม่ได้

4.2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

4.2.1 ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ พบว่าแนวทางที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว 2) ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมุ่งมั่นในการพัฒนางานให้มีคุณภาพ 3) ผู้บริหารมีศีลธรรม จริยธรรม จนได้รับความไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน 4) ผู้บริหารมีความมั่นใจ ช่วยสร้างความรู้สึกให้ผู้ร่วมงานเป็นหนึ่งเดียวกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์นั้นผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ และดำเนินการบริหารงานด้วยความมุ่งมั่น ถูกต้อง โปร่งใส และเป็นที่ไว้วางใจของผู้ร่วมงาน จะส่งผลทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่ง สราวุธรัตน์ จันทะมล (2548 : 24-26) ได้เสนอว่า ผู้นำประพฤติดัวเป็นแบบอย่างจะเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจ เมื่อได้ร่วมงาน มีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ร่วมงาน เป็นผู้มีศีลธรรมและจริยธรรมสูง หลีกเลี้ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นและเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม แสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพ ความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมของผู้นำจะเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกเป็นพวกเดียวกับผู้นำโดยอาศัยวิสัยทัศน์ และการมีจุดประสงค์ร่วมกัน ผู้นำแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ผู้ร่วมงานจะเลียนแบบผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำจากการสร้างความมั่นใจในตนเอง ประสิทธิภาพและความเคารพในตนเอง

4.2.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่าแนวทางที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย 2) ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่กำหนด 3) ผู้บริหารอุทิศตนในการทำงานเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน ทั้งนี้เป็นเพราะ การสร้างแรงบันดาลใจ มีผลต่อการดำเนินงานและผลสำเร็จของงานดังนั้นผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจในการดำเนินงานให้กับผู้ร่วมงานด้วยการสร้างแรงบันดาลใจด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ณัชชานุช สุตชาติ (2553 : 15) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่ใช้อิทธิพลของผู้นำในการบังคับและโน้มน้าวจิตใจในการหลอมความแตกต่างทางด้านความคิด ความสนใจ ความต้องการหรือพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในองค์การให้หันไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีศิลปะไม่มีความขัดแย้งในองค์การอีกต่อไปในขณะใดขณะหนึ่งหรือในสถานการณ์ต่างๆ ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่การทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้ และยังคงสอดคล้อง วิเชียร วิทย์อุดม (2548 : 2) ได้เสนอว่า ผู้นำและต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถอันเกิดจากตัวของเขาเอง จนเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องของกลุ่มให้เป็นผู้นำและนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

4.2.4 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่าแนวทางที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา 2) ผู้บริหารใช้วิธีการตั้งคำถาม เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน 3) ผู้บริหารสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหา ทั้งนี้เป็นเพราะการกระตุ้นทางปัญญา เป็นพฤติกรรมที่กระตุ้นให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น โดยมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นและเหตุผล ที่จะแก้ปัญหาพร้อมกัน ซึ่ง โสภิตสุตา ศิริโสภณ (2550 : บทคัดย่อ) ได้เสนอว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน



กำหนดผู้ปฏิบัติงาน เป้าหมายและวิธีการประเมินผล ส่งเสริมให้ผู้ตามปฏิบัติงานเต็มความสามารถ มีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ชุมชนเสนอความคิดเห็นและประเมินงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารพยายามสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนโดยเข้าร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และยังคงคล้อยตาม อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 65-71, 185-200) ได้เสนอว่า การกำหนดนโยบายในการวางแผนในการหาแนวทางแก้ปัญหาและดำเนินงาน ของโรงเรียน คณะกรรมการจะมีบทบาทในการร่วมเสนอความคิดเห็น ผู้บริหารจะใช้วิธีขอคำปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการจากครู ผู้ปกครองนักเรียน หรือผู้แทนชุมชนอยู่เสมอ แต่อำนาจการตัดสินใจขั้นสุดท้ายยังคงอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียน

4.2.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า แนวทางที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงาน ให้มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ 2) ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 3) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ใช้ความสามารถพิเศษได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เป็นเพราะ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารต้องคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน ทำให้ผู้บริหารรู้จักตัวตนของแต่ละบุคคล เพื่อวางแผน การดำเนินงาน การมอบหมายงาน ได้เหมาะสมกับบุคคลมากขึ้น ซึ่ง ทิพย์รัตน์ คชพงษ์ (2551 : 97-98) ได้เสนอว่า ปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับมูลนิธิเกิดความผูกพันในงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้นำคอยให้คำแนะนำและให้การสนับสนุน อย่างใกล้ชิด คอยถามไถ่ถึงการทำงาน ผู้นำมีการดูแลเอาใจใส่ คอยให้คำปรึกษา สอนงาน รับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน และ กระตุ้นให้ผู้ตามแสดงศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองออกมอย่างเต็มที่ ส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในมูลนิธิรู้สึกว่าการที่ทำงานที่นั่นเป็น งานที่มีความสำคัญ และทุ่มเทความพยายามเพื่อให้งานที่อยู่ในความรับผิดชอบประสบความสำเร็จลุล่วง และยังคงคล้อยตาม สราญรัตน์ จันทะมล (2548 : 24-26) ได้เสนอว่า ผู้นำจะเอาใจใส่ในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสัมฤทธิ์และ ความเติบโตของแต่ละคน พัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น ให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.ปรีชา ปัญญา ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.ยุทธนา หงส์ไกร กรรมการที่ปรึกษา ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและ ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน คือ ผศ.ธีระ ภัคดี นายสมศักดิ์ เอี่ยมดี ดร.สามารถ กมขุนทด นายวัชร เหล่าเขตร และนายศักดิ์ชาย กมขุนทด ที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบและให้คำแนะนำ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งผู้บริหารและ คณะครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ จนทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณแม่สุดใจ สุภานคร รวมทั้งบุคคลในครอบครัว ได้แก่ ภรรยา บุตร ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา จนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

ประโยชน์ที่พึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นคารวะบูชา พระคุณของบิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณ ทุกท่าน

6. เอกสารอ้างอิง

ชนาธิป ข่าขันมะลี. (2549). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ณัชฎานุช สุดชาติ. (2553). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทิพย์รัตน์ คชพงษ์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงตามความรับรู้ของผู้ตาม การเสริมสร้างพลัง อำนาจในงานจิตวิทยา และความผูกพันในงาน : กรณีศึกษาองค์กรที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรด้านมูลนิธิสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา อุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิกร บุญมาก. (2555). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.



- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2548). **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ : อีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สรายุรัตน์ จันทะมล. (2548). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี ละม่อม. (2553). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โสภิตสุดา ศิริโสภณ. (2550). **การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- อินทอร โควังชัย. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4**. รายงานการศึกษาระดับศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). **การบริหารการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- Krejcie. R.V., & Morgan. E.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Education and Psychological Measurement**, 30(10).



แรงจูงใจที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Motivation for admission to the Faculty of Agricultural Technology Rajamangala University of Technology
Thanyaburi (RMUTT)

दारुंग วชิรินทร์รัตน์¹ ทองมี เหมาะสม¹ และ อมร อัครวงศานนท์²

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืชและภูมิทัศน์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อีเมลล์ dowroongw@hotmail.com อีเมลล์ tongmeeing@hotmail.com โทร.02-5921961

²สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์และวิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

อีเมลล์ ritamom_12@hotmail.com โทร.02-5921961

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องแรงจูงใจที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมใช้สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย และร้อยละ (%) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 60.8 % และเพศชาย 39.2 % ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.49 (56.3%) และ 1.50-2.49 (35.9%) ตามลำดับ นักศึกษารู้จักคณะเทคโนโลยีการเกษตรจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยมากที่สุด 33.2 % ส่วนใหญ่บิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม 23.7% และมีรายได้อยู่ในระหว่าง 10,001- 20,000 บาท/เดือน (45.3%) และ 20,001-40,000 บาท/เดือน (26.1%) ในภาพรวมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 นักศึกษาให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 รองลงมาคือปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านราคาและปัจจัยด้านบุคลากร ให้ความสำคัญพอในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 4.04 3.99 และ 3.96 ตามลำดับ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่นักศึกษาให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย รองลงมา เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยผลิตนักศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพสำเร็จการศึกษาแล้วหางานง่ายและรายได้สูง และเปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตนเอง ตามลำดับ

คำสำคัญ : แรงจูงใจ ปัจจัย นักศึกษา

Abstract

The aims of this study were to collect the admission information and the motivation of Bachelor degree candidate in the Faculty of Agricultural Technology, RMUTT and to study the data of students that influenced the decision and the motivation that influenced the decision to study at the university. The research tools were a questionnaire with average and percent. The results showed that most of the respondents were female 60.8 % and male 39.2 % with a GPA of 2.50-3.49 (56.3%) and 1.50-2.49 (35.9%). Most of students accessed to the admission information of Bachelor degree from RMUTT Web site 33.2 %. In addition their parent information, farmer was 23.7 % and their income varied from 10,001-20,000 bath/month (45.3%) and 20,001-40,000 bath/month (22.1%). Overall, the factors that influence the decision of students to study in the Faculty of Agricultural Technology, RMUTT at a high level an average score of 4.06. Students focus on the factors most products was 4.22. The second is the physical factor, the location factors, the price factor and the human factor were 4.08 4.04 3.99 and 3.96, respectively. Product factors that matter most to students is to focus on the reputation of the university, followed by courses for the needs of the labor market, University produced quality student and efficiency graduation after graduated and finding a job and high income, teaching in fields as their needs were the 2 3 and4, respectively.

Keywords : motivation, factors, students



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 2 ถนนพหลโยธิน 87 ซอย 2 ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จ.ปทุมธานี มีประวัติความเป็นมายาวนานถึง 80 ปี นับตั้งแต่ปีพ.ศ.2477 เริ่มจัดตั้งเป็นโรงเรียนประถมวิสามัญเกษตรกรรมคลองรังสิต รับนักศึกษาที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เข้าเรียนในหลักสูตร 2 ปี พ.ศ.2548 กระทรวงศึกษาธิการได้รับโอนโรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนรัฐบาลเปิดสอนหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเกษตรกรรมและตอนปลายเกษตรกรรม พ.ศ.2509 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะเป็น “วิทยาลัยเกษตรกรรมปทุมธานี” เปิดสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (ม.ศ.6) แผนกเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มีพระราชบัญญัติโอนกิจการและอำนาจการบริหารบางส่วนของกรมอาชีวศึกษาไปเป็นของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ.2520 เปลี่ยนชื่อจากวิทยาลัยเกษตรกรรมปทุมธานีเป็น “วิทยาเขตเกษตรปทุมธานี” สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ.2531 เป็นวิทยาเขตเกษตรปทุมธานี ในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เนื่องจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้รับพระราชทานชื่อใหม่เป็น “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” พ.ศ.2532 มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนชื่อวิทยาเขต โดยตัดเฉพาะคำว่าเกษตรออก จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาเขตปทุมธานี” พ.ศ.2548 สืบเนื่องจากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจึงได้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับเดิมและยกฐานะเป็นพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยมีกรรมรวมวิทยาเขต จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์ให้ 9 มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สามารถจัดการศึกษาวิชาการ และวิชาชีพขั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติทั้งใน ระดับปริญญาตรี โท และเอก เพื่อรองรับการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอาชีวศึกษาเป็นหลัก รวมถึงให้โอกาสแก่ผู้เรียนจากวิทยาลัยชุมชน และ การศึกษาขั้นพื้นฐานในการศึกษาต่อวิชาชีพระดับปริญญาตรี พ.ศ.2550 เปลี่ยนเป็นคณะเทคโนโลยีการเกษตร ในสังกัดของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ในปัจจุบันคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี 7 หลักสูตร ดังนี้ 1) การผลิตพืช 2) เทคโนโลยีภูมิทัศน์ 3) สัตวศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์ 5) ประมง 6) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร และ 7) วิศวกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร เป็นสถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนทางการเกษตร ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติที่อยู่ใกล้ชุมชนเมืองมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อนำไปสู่แนวทางในการกำหนดนโยบายการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก การประชาสัมพันธ์ที่ถูกเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างเหมาะสมตามความต้องการของนักศึกษาและผู้ปกครองต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาแรงจูงใจของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2557 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.3.1 เนื้อหาการวิจัย (Research Content) ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.3.2 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2557

1.3.3 พื้นที่เก็บข้อมูลวิจัย คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (คลองหก) และคณะเทคโนโลยีการเกษตร ศูนย์รังสิต

1.3.4 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 7 สาขาของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.3.5 การสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเฉพาะกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 7 สาขาของคณะเทคโนโลยีการเกษตร



2. วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 2.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- 2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ศึกษาวิจัย คือ นักศึกษาใหม่ในปีการศึกษา 2557 ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 245 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ศึกษาวิจัย คือ นักศึกษาใหม่ในปีการศึกษา 2557 ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิโดยคิดตามสัดส่วนและวิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม เป็นการสุ่มแบบง่าย (Simple Random sampling) โดยแจกแบบสอบถามสัดส่วน 50 % ของแต่ละสาขา

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจที่นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นของบุคลากรเป็นแบบเลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือแจ้งหัวหน้าสาขาวิชา เพื่อขออนุมัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่นักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2557 ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติ หาค่าเฉลี่ย และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เกณฑ์คะแนนการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2557 เรื่อง แรงจูงใจที่นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน แบ่งเป็น 5 ช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

กำหนดค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่า มีพอใจมาก

2.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2557

2.6 สถานที่ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี



3. ผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจที่นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำรวจ แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง 60.8 % และเพศชาย 39.2 % เข้าเรียนคณะเทคโนโลยีการเกษตรด้วยวิธีการสอบตรงมากที่สุด 64.9 % รองลงมาคือ วิธีเข้าเรียนแบบแอดมิชชัน 20.0 % และแบบโควตา 15.1 % ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม พบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระหว่าง 2.50-3.49 มากที่สุด 56.3 % รองลงมาคือ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระหว่าง 1.50-2.49 (35.9%) มากกว่า 3.50 (5.7%) และน้อยกว่า 1.50 (2.0%) สาขาที่นักศึกษาเข้าเรียนในคณะเทคโนโลยีการเกษตร พบว่า นักศึกษาสาขาประมงมากที่สุด 22.4% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด อาชีพของผู้ปกครอง พบว่า อาชีพเกษตรกรมากที่สุด 23.7 % รายได้รวมของครอบครัว (บาท/เดือน) พบว่า รายได้รวมระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือนมากที่สุด 45.3% และ 2001- 40,000 บาท/เดือน 26.1 % นักศึกษารู้จักคณะเทคโนโลยีการเกษตรจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยมากที่สุด 33.2 % บุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนคณะเทคโนโลยีการเกษตร พบว่า นักศึกษาตัดสินใจเองมากที่สุด 51.5 % รองลงมา พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนในการตัดสินใจเลือกเรียนคณะเทคโนโลยีการเกษตร 25.3 % เพื่อนโรงเรียนเดียวกัน 9.6 % ญาติ-พี่น้อง/เพื่อนบ้าน 7.2% ครูแนะแนว 5.5% และอื่นๆ 0.8 %

3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยภายในเท่านั้น ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร และด้านกายภาพ

3.2.1 ปัจจัยภายใน

1) **ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์** หมายถึง การผลิตนักศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ ชื่อเสียงของคณะและมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับของสังคม สาขาที่เปิดสอนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน นักศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ สำเร็จการศึกษาแล้วหางานง่ายและรายได้สูง ผลสำรวจพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้านผลิตภัณฑ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยมากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 รองลงมาคือ คณะเทคโนโลยีการเกษตรเปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ผลิตนักศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ สำเร็จการศึกษาแล้วหางานง่ายและรายได้สูง เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตนเอง และมีหลักสูตรที่โดดเด่นกว่าสถาบันอื่น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 4.17 4.13 และ 4.01 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตรด้านผลิตภัณฑ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านผลิตภัณฑ์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.48	0.62	มาก
2. เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	4.30	0.71	มาก
3. มีหลักสูตรที่โดดเด่นกว่าสถาบันอื่น	4.01	0.78	มาก
4. เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตนเอง	4.13	0.75	มาก
5. ผลิตนักศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ สำเร็จการศึกษาแล้วหางานง่ายและรายได้	4.17	0.73	มาก
รวมเฉลี่ย	4.22	0.72	มาก

2) **ปัจจัยด้านราคา** หมายถึง อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าลงทะเบียนเรียน มีทุนการศึกษาระหว่างเรียน และสามารถให้กู้ยืมกองทุนเพื่อการศึกษาได้ (ยศ.) ผลการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้านราคาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 นักศึกษาให้ความสำคัญกับทุนการศึกษาระหว่างเรียนมากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สามารถให้กู้ยืมกองทุนเพื่อการศึกษาได้ (ยศ.) และค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าลงทะเบียนเรียนถูก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และ 3.92 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)



ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตรด้านราคา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านราคา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าลง ทะเบียนเรียนลูก	3.92	0.81	มาก
2. มีทุนการศึกษาระหว่างเรียน	4.04	0.74	มาก
3. สามารถให้กู้ยืมกองทุนเพื่อการศึกษาได้ (กยศ.)	4.01	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	3.99	0.78	มาก

3) ปัจจัยด้านสถานที่ หมายถึง ทำเลที่ตั้ง อยู่ใกล้แหล่งชุมชน ความสะดวกในการเดินทาง ไม่อยู่ในเขตที่มีมลภาวะเป็นพิษ มีระบบรักษาความปลอดภัย และมีหอพักภายในมหาวิทยาลัย ผลการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้านสถานที่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 โดยนักศึกษาให้ความสำคัญกับสถานที่ที่มีระบบรักษาความปลอดภัยมากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ไม่อยู่ในเขตที่มีมลภาวะเป็นพิษ อยู่ใกล้ชุมชนและแหล่งสืบค้นข้อมูลงานวิจัย มีหอพักภายในมหาวิทยาลัย การเดินทางสะดวกและมีทำเลที่ตั้งเหมาะสมและอยู่ใกล้ภูมิลำเนา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 4.07 4.05 4.04 และ 3.89 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตรด้านสถานที่

ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านสถานที่	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีทำเลที่ตั้งเหมาะสมและอยู่ใกล้ภูมิ ลำเนา	3.89	1.05	มาก
2. การเดินทางสะดวก	4.04	0.86	มาก
3. อยู่ใกล้ชุมชนและแหล่งสืบค้นข้อมูลงานวิจัย	4.07	0.82	มาก
4. ไม่อยู่ในเขตที่มีมลภาวะเป็นพิษ	4.08	0.86	มาก
5. มีระบบรักษาความปลอดภัย	4.10	0.79	มาก
6. มีหอพักภายในมหาวิทยาลัย	4.05	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย	4.04	0.88	มาก

4) ปัจจัยด้านบุคลากร หมายถึง อาจารย์มีจรรยาบรรณเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับ อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพและมีชื่อเสียง และอาจารย์ผู้สอนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา จากผลการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับอาจารย์มีจรรยาบรรณเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับมากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพและมีชื่อเสียง และอาจารย์ผู้สอนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และ 3.84 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตรด้านบุคลากร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. อาจารย์มีจรรยาบรรณเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับ	4.10	0.74	มาก
2. อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพและมีชื่อเสียง	3.95	0.90	มาก
3. อาจารย์ผู้สอนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.84	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	3.96	0.85	มาก

5) ปัจจัยด้านกายภาพ หมายถึง ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ฟาร์มทันสมัยและเพียงพอ สภาพแวดล้อมมีความร่มรื่น น่าอยู่เหมาะสมกับการเรียนการสอน มีสื่อ อุปกรณ์การเรียน ตำรา ระบบสืบค้นทันสมัยเพียงพอกับนักศึกษา และมีจุดเชื่อมต่อ WIFI ทั่วถึง ผลการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้านลักษณะทางกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม ทันสมัยและเพียงพอมากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ย



เท่ากับ 4.12 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมมีความร่มรื่น น่าอยู่เหมาะสมกับการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์การเรียน ตำรา และระบบสืบค้นทันสมัยเพียงพอแก่นักศึกษา และมีจุดเชื่อมต่อ WIFI ทั่วถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 4.05 และ 4.05 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในคณะด้านลักษณะทางกายภาพ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านทางกายภาพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ห้องเรียนห้องปฏิบัติการฟาร์ม ทันสมัยและเพียงพอ	4.12	0.87	มาก
2. สภาพแวดล้อมมีความร่มรื่น น่าอยู่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	4.09	0.81	มาก
3. สื่อ อุปกรณ์การเรียน ตำรา และระบบสืบค้นทันสมัยเพียงพอแก่นักศึกษา	4.05	0.74	มาก
4. มีจุดเชื่อมต่อ WIFI ทั่วถึง	4.05	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย	4.08	0.83	มาก

3.2.2 ภาพรวมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ในภาพรวมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 นักศึกษาให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านราคาและปัจจัยด้านบุคลากรให้ความพึงพอใจระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 4.04 3.99 และ 3.96 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ภาพรวมปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร

ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	4.22	0.72	มาก
ปัจจัยด้านราคา	3.99	0.78	มาก
ปัจจัยด้านสถานที่	4.04	0.88	มาก
ปัจจัยด้านบุคลากร	3.96	0.85	มาก
ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ	4.08	0.83	มาก
รวม	4.06	0.81	มาก

4. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาที่เลือกเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษาตัวอย่าง สรุปผลการทดลองได้ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คน พบว่า เป็นเพศชายจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 และเพศหญิงจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 นักศึกษาเข้าเรียนในคณะเทคโนโลยีการเกษตรด้วยวิธีสอบตรงมากที่สุด จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลายอยู่ที่ 2.50-3.49 จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 สาขาที่นักศึกษาเข้าเรียนในคณะเทคโนโลยีการเกษตร พบว่า สาขาประมง จำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ 22.4 อาชีพส่วนใหญ่ของผู้ปกครอง คือ อาชีพเกษตรกร ครอบคลุมมีรายได้ 10,000-20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 111 คนคิดเป็นร้อยละ 45.3 ผู้จัดคณะเทคโนโลยีการเกษตรจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 33.2 และบุคคลที่ผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนในคณะเทคโนโลยีการเกษตร โดยส่วนใหญ่ตัดสินใจด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.5 และพ่อแม่หรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 25.3



4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ในภาพรวมปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในความสัมพันธ์ด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 โดยให้ความสำคัญกับมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคมมากเป็นอันดับหนึ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48

ปัจจัยด้านราคา พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างในความสัมพันธ์ด้านราคาอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 โดยให้ความสำคัญกับมีทุนการศึกษาระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

ปัจจัยด้านสถานที่ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างในความสัมพันธ์ด้านสถานที่อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 โดยให้ความสำคัญกับสถานที่มีระบบความปลอดภัยดีมากเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

ปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างในความสัมพันธ์ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 โดยให้ความสำคัญกับอาจารย์มีจรรยาบรรณเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างในความสัมพันธ์ด้านลักษณะทางกายภาพ อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 โดยให้ความสำคัญกับห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฟาร์มทันสมัยและเพียงพอมากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4.3 สรุป

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมากที่สุด ได้แก่ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ คือ มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีหลักสูตรที่โดดเด่นกว่าสถาบันอื่น เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตนเอง และมหาวิทยาลัยผลิตนักศึกษา มีคุณภาพและประสิทธิภาพสำเร็จการศึกษาแล้วหางานง่าย และรายได้สูง

4.4 วิจารณ์ผลการทดลอง

ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สามารถวิจารณ์ผลการทดลองได้ดังนี้

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านผลิตภัณฑ์มาก คือ มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีหลักสูตรที่โดดเด่นกว่าสถาบันอื่น เปิดสอนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตนเอง และมหาวิทยาลัยผลิตนักศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพสำเร็จการศึกษาแล้วหางานง่าย และรายได้สูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภาคย์ (2549) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติมากที่สุดตามความสำคัญคือ ความมีชื่อเสียง คุณภาพและมาตรฐานของการศึกษา

ปัจจัยด้านราคา พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านราคามาก โดยที่นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านทุนการศึกษาระหว่างเรียน สามารถให้กู้ยืมกองทุนเพื่อการศึกษาได้ (กยศ.) และค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าลงทะเบียนเรียนถูก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัลย์ (2551) พบว่า แรงจูงใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ ด้านการศึกษา คือ สาขาที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักศึกษา และค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความเหมาะสม

ปัจจัยด้านสถานที่ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านสถานที่มาก โดยที่นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านสถานที่มีระบบรักษาความปลอดภัยดีมาก ไม่อยู่ในเขตที่มีมลภาวะเป็นพิษ อยู่ใกล้ชุมชนและแหล่งสืบค้นข้อมูลงานวิจัย มีหอพักภายในมหาวิทยาลัย การเดินทางสะดวกและมีทำเลที่ตั้งเหมาะสม และอยู่ใกล้ภูมิภาคนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัลย์ (2551) พบว่า แรงจูงใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ ด้านสถานที่ คือ มีความสะดวกในการหาที่พัก

ปัจจัยด้านบุคลากร พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านบุคลากรมาก นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านอาจารย์มีจรรยาบรรณเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับ อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพและมีชื่อเสียง และอาจารย์ผู้สอนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านลักษณะทางกายภาพมาก นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฟาร์ม ทัศนียภาพและเพียงพอ สภาพแวดล้อมมีความร่มรื่น น่าอยู่เหมาะสมกับการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์การเรียน ตำรา และระบบสืบค้นทันสมัยเพียงพอแก่นักศึกษา และมีจุดเชื่อมต่อ WIFI ทั่วถึง

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ต้องขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม ตลอดจนนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ช่วยเหลือแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยครั้งนี้ ขอมอบแต่ พ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน และช่วยเหลือสนับสนุนในงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดประการใดก็ขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

6. เอกสารอ้างอิง

- คณะเทคโนโลยีการเกษตร. (2557). คณะเทคโนโลยีการเกษตร. ค้นเมื่อ สิงหาคม 1, 2557 จาก <http://www.agr.mutt.ac.th/>.
- วิลาวัลย์ เป็ลียนสะอาด. (2551). แรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมบุญ ต้นสกุล. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ที่วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2.
- สุรภัญญา เวสุวรรณ. (2542). ความต้องการเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ภาคค่ำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร. (2549). การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษณีย์ จงสุกใส. (2545). แรงจูงใจต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.



**ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7**

**The Relationship between Participation of Teachers and Operations of Student Caring System under
Bureau of Special Education Administration Southern Group 7**

เดชจะนันท์ ศิริมาลา¹ และรองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สถานที่ทำงานโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร
โทรศัพท์ 0900486135 อีเมล rongdech2515@hotmail.com

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โทรศัพท์ 0818567801 อีเมล
sutep42@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 จำนวน 170 คน โดยคำนวณจากสูตรของทาโร ยามานะ แล้วเปรียบเทียบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.955 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนดำเนินงาน อยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการปรับปรุงพัฒนา ตามลำดับ 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน อยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ และ 3) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

Its purposes were to study: 1) the participation of teachers the operations of student caring system, 2) the operations of student caring system, and 3) the relationship between the participation of teachers and the operations of student caring system under Bureau of Special Education Administration Southern Group 7. The sample were 170 informants from school administrators and teachers under the Bureau of Special Education Administration Southern Group 7 using sampling techniques based on the formula of Taro Yamane, then compare extrapolation. The research instrument was a 5-rating scale questionnaires with the reliability at 0.955. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation. The research results were as follows: 1) the participation of teachers, as a whole and each aspect, were at a high level. Considering in each aspect: the planning was at highest level, followed by the implementation, and the improvement respectively, 2) the operations of student caring system, as a whole and each aspect, were at a high level. Considering in each aspect : the student classification was at the highest level, followed by the individual identification of students, and the student promotion respectively, and 3) the participation of teachers and the operations of student caring system under the Bureau of Special Education Administration Southern Group 7 were the positive relation with the same direction at a high level with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords : the participation of teachers, the operations of student caring system



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีบทบาท อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แก่เด็กและเยาวชนทุกคน ในส่วนของเด็กด้อยโอกาส โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน กำหนดมาตรฐาน กำกับติดตามและประเมินผลการจัดบริการทางการศึกษา มีรูปแบบการให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส 2 แนวทาง คือ (1) การจัดการศึกษาสงเคราะห์มุ่งให้ความช่วยเหลือแก่เด็กด้อยโอกาสเป็นกรณีพิเศษในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ รวม 50 โรงเรียน กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และ (2) การสนับสนุนส่งเสริม และการให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนทั่วไป เพื่อมุ่งขยายการศึกษาให้เกิดความเสมอภาคและความเท่าเทียมในสิทธิและโอกาสทางการศึกษา โดยเร่งรัดพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษาในทุกเขตพื้นที่การศึกษาให้มีศักยภาพในการรองรับเด็กด้อยโอกาสให้สามารถเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปในโรงเรียนใกล้บ้าน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548 : 35-37)

ระบบการดูแลนักเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนมีการทำงานร่วมกัน โดยกระบวนการทำงานที่มีระบบพร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบและรับการประเมินได้ นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น นักเรียนรู้จักควบคุมตนเองได้ นักเรียนมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และนักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นจะช่วยให้การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากนี้จะดำเนินการด้านการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรครู ทุกคนในโรงเรียน

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตภาคใต้ กลุ่ม 7 ประกอบด้วย 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 นครศรีธรรมราช โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 พังงา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 36 ภูเก็ต โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 กระบี่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 ระนอง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พัทลุง และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในพระบรมราชูปถัมภ์ ก่อตั้งขึ้นเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมฯ ให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้น โดยมีลักษณะเป็นโรงเรียนอยู่ประจำกินนอน เพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือเยาวชนในครอบครัวที่ยากไร้ทางเศรษฐกิจและสังคมและขาดโอกาสในการศึกษาด้านต่าง ๆ ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา 10 ประเภท ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงได้ตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นต้องดำเนินการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนซึ่งเป็นเด็กที่อยู่ในสภาวะลำบากมีชีวิตความเป็นอยู่ด้อยกว่าเด็กปกติทั่วไปจึงต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้เด็กมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัย ให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 เพื่อสนองเป้าหมายยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการตามแผน การส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กทั้งด้านสุขภาพอนามัยสภาวะจิตใจตามหลักจิตวิทยา ควบคู่ไปกับการพัฒนา การเรียนด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะการดำรงชีวิต เพื่อเตรียมความพร้อมออกสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549 : 38-39)

จากการศึกษา ความสำคัญ ความจำเป็น และการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้นพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังขาดกระบวนการในการส่งต่อนักเรียน ขาดความสัมพันธ์ระหว่างกรมที่มีส่วนร่วมของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรมที่มีส่วนร่วมของครูผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 ซึ่งผลจากการวิจัยจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปรับปรุงคุณภาพ



การเรียนการสอน ตลอดจนคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานดังกล่าวต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างดังรายละเอียดโดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สูตรคำนวณในการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2553 : 123) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 คน

1.3.2 ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรตามรายละเอียดดังนี้

การมีส่วนร่วมในดำเนินงานของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552 : 7-10) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผนดำเนินงาน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปรับปรุงพัฒนา

กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง เพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนดำเนินงาน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปรับปรุงพัฒนา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน

โดยลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของผู้บริหารและครูผู้สอน

2.2.2 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ



2.2.3 สร้างแบบสอบถาม โดยคำนึงถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการระบุดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีรายละเอียดของแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ คือ ตำแหน่ง เพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ ตามกรอบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552 : 7-10) ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนดำเนินงาน จำนวน 6 ข้อ
- 2) ด้านการปฏิบัติตามแผน จำนวน 6 ข้อ
- 3) ด้านการตรวจสอบประเมินผล จำนวน 6 ข้อ
- 4) ด้านการปรับปรุงพัฒนา จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ประกอบด้วยข้อคำถาม 40 ข้อ ตามกรอบการดำเนินงานระบุดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสุขภาพจิต (2551 : 6) ดังนี้

- 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 8 ข้อ
- 2) การคัดกรองนักเรียน จำนวน 8 ข้อ
- 3) การส่งเสริมนักเรียน จำนวน 8 ข้อ
- 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา จำนวน 8 ข้อ
- 5) การส่งต่อนักเรียน จำนวน 8 ข้อ

2.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา (Wording)

2.2.6 รวบรวมข้อเสนอนแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอนแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการทดลองต่อไป ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 113) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.955

2.2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับแก้ครั้งสุดท้ายแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

2.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 ทุกโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ระบุในคำชี้แจงเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างเมื่อดำเนินการแล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งผู้วิจัยโดยตรงตามเวลาที่กำหนด

2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำส่งและเก็บคืนด้วยตนเองและส่งทางจุดประสานของแต่ละอำเภอ

2.3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดย คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2.4.2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและระดับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1997 : 190 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 89) ดังนี้



4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วม/การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วม/การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วม/การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วม/การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการมีส่วนร่วม/การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3. ผลการวิจัย

3.1 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการวางแผนดำเนินงาน รองลงมา ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปรับปรุงพัฒนา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ในด้านการวางแผนดำเนินงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการด้วยความเหมาะสม ด้านการตรวจสอบและประเมินผล พบว่า แผนหรือปฏิทินการปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเหมาะสม และด้านการปรับปรุงพัฒนา พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลให้นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้

3.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ในด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า สถานศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ สำนวน ทดสอบ เป็นต้น ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า นักเรียนทุกคนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลจากรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการคัดกรอง ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) อย่างสม่ำเสมอ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครองในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาเป็นรายกรณี

3.3 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. อภิปรายผลการวิจัย

4.1 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการวางแผนดำเนินงาน รองลงมา ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปรับปรุงพัฒนา ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินการและให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูผู้สอนมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับแนวทางการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ว่า กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพตามแนวทางหลักการบริหารคือ การที่สถานศึกษาร่วมกันวางแผนและดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพคือ การที่สถานศึกษาตรวจสอบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้วหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตาม และประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือ ในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีความอุ่นใจ และเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพ อยู่เสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของประภูกฤดี บัวดี (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแล



ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนภูษางวิทยาคม อำเภอภูษาง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนภูษางวิทยาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 เป็นรายด้านพบว่า มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

4.1.1 ด้านการวางแผนดำเนินงาน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะทุกสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วม มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและชุมชนมีความจำเป็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้การวางแผนการดำเนินงานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงานหรือองค์กร เพราะเป็นสิ่งที่บอกให้เห็นถึงทิศทางค่านิยม วัตถุประสงค์ในขนาดขององค์กรให้ทุกฝ่ายทราบมีการประสานงานโดยอาศัยแผนเป็นเครื่องมือ ช่วยปรับปรุงและยกระดับคุณภาพกระบวนการในการตัดสินใจภายในองค์กรให้ดีขึ้น ช่วยให้บุคลากรสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงได้ ตลอดจนช่วยขยายขอบเขตแนวคิดของผู้บริหาร เพิ่มทัศนคติของการคิดกว้างและไกล เป็นสิ่งที่ชี้ถึงการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบรรลุถึงเป้าหมายจะคุ้มค่างับการลงทุนหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับการวางแผนที่ดี เป็นประการสำคัญ (สมพร ปิ่นอักษรสกุล, 2548 : 4) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชต์ ชาตะรักษ์ (2550 : 133-139) ได้วิจัยการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 พบว่าระดับการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย มังคลาด (2552) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการวางแผนดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น

4.1.2 ด้านการปรับปรุงพัฒนา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลให้นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการและมีความฉลาดทางอารมณ์ ทั้งนี้ผลสำเร็จที่เกิดจากการปรับปรุงพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนโดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร สระบัว (2546 : 83-86) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายันนา ผลการวิจัยพบว่า ควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย และการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การจัดการและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย มังคลาด (2552) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยว่า ด้านการปรับปรุงพัฒนามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น

4.2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษารวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สังเกต สัมภาษณ์ สสำรวจ ทดสอบ เป็นต้น สถานศึกษามีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลนักเรียนทุกคนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการคัดกรองนักเรียนทั้งนี้กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกัน ดังนั้นครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจึงเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยมีครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอจะสามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 3-4) ได้ศึกษาสภาพการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าด้านระดับการปฏิบัติของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่มคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา



หรือผู้ช่วยผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้กลุ่ม 7 เป็นรายด้านพบว่ามีประเด็นที่น่าอภิปรายผล ดังนี้

4.2.1 ด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะทุกสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยนักเรียนทุกคนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลจากรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อการคัดกรอง รองลงมา การพิจารณาคัดกรองนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และสถานศึกษามีการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียนได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียน และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนจะมียุทธศาสตร์มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 43) ได้กล่าวไว้ว่า ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ตัวตนจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นมีความไวต่อการรับรู้ (Sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตาม และเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการช่วยเหลือ นักเรียนก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกวุ่นวายหรือวิตกกังวลของตนจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติ แตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ชัย สาไพโรวัลย์ (2546 : 70-72) ได้ศึกษาการติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในอันดับแรก

4.2.2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีแผน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม และจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนทุกชั้นพร้อมกันอย่างสม่ำเสมอ เพราะการส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมสุขภาพจิต (2551 : 19-22) พบว่า การส่งเสริมนักเรียนว่ามีวิธีการและเครื่องมือหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการคือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมอาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษา และนักเรียนเป็นดังสมาชิกในครอบครัวเดียวกันและมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการตัดสินใจ ทักษะในการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน การจัดกิจกรรมโฮมรูมจะก่อให้เกิดประโยชน์ทำให้ครูที่ปรึกษา รู้จักนักเรียนมากขึ้นและเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับนักเรียนได้อีกทางหนึ่ง โดยมีแนวดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภุศศักดิ์ บัวต๊ะ (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียนในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการร่วมจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครอบคลุมเนื้อหา และส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนมากที่สุด

4.3 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการปรับปรุงพัฒนา ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการวางแผนดำเนินการ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปรับปรุงพัฒนา ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการวางแผนดำเนินการ



เพื่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักความเมตตาที่มีต่อศิษย์และความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนในท้องถิ่นเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมสุขภาพจิต (2546 : 1) พบว่า ความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะครูทุกคนโรงเรียน ซึ่งครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ สอดคล้องกับการวิจัยของนันท์พงศ์ พุกษชาติรัตน์ (2546 : ค-ง) ได้ศึกษาวิจัยการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รอชิตะ หะยิสานเม็ง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านมะนังยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านมะนังยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการปรับปรุงพัฒนาเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรหาแนวทางในการพัฒนาให้ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครอง และชุมชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นระบบ และป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อไม่ให้กลับมาเกิดซ้ำ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.2 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียนเพื่อเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรมประจำสัปดาห์ กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ กิจกรรมลูกเสือเนตรนารีหรือยุวกาชาด

5.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความพร้อมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง ประธานกรรมการสอบ และดร.ไพรัช มณีโชติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ นายสวัสดิ์ บรรจงพาศ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร นายเอกวุฒิ ไกรมาก ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย จังหวัดชุมพร และนายนวนพล ดันสูงเนิน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน ครนวิทยา จังหวัดชุมพร ที่อนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยและได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

7. เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2551). **คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ณรงค์ชัย สาไพวัลย์. (2546). **การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2547). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประภุคศักดิ์ บัวดี. (2552). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.



- ยุทธ ไถยวรรณ. (2553). **หลักสถิติวิจัยและการใช้โปรแกรม SPSS**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รอชิตะ หะยีสาแม็ง. (2554). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านมะนังยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สมพร ปิ่นอักษรสกุล. (2548). **การดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมพร สระบัว. (2546). **การประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรัชต์ ชาตะรักษ์. (2550). **การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2552-2559) ฉบับปรับปรุง**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวทางการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้เข้าเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์**. มปป.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **สภาพการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- อรทัย มังคลาด. (2552). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 อำเภอจุน จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.



**การพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ**

**The Development of Simulation Activities for Improving Speaking Capability in Communicative English
by Using Phetchaburi Local Content of Certificate Vocational Education Students**

ดวงทิพย์ โสฬสเสาวภาคย์¹ และสรिता บัวเขียว²

¹สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สถานที่ทำงานวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000 โทรศัพท์ 082 – 6504885 อีเมล tuang_mind@hotmail.com

²สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง 2) พัฒนา
กิจกรรมสถานการณ์จำลองให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 3) ทดลองใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง และ 4) ประเมินและ
ปรับปรุงการใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมือง
เพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมสถานการณ์
จำลองโดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ แบบประเมิน
ความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแบบสอบถามเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสถานการณ์
จำลอง จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ที ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูและ
นักเรียนต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองโดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2) ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อเสริมสร้างความสามารถใน
ด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน
8 แผน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 78.86/77.96 3) ผลการทดลองใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี มี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นนำบทเรียน ขั้นฝึกปฏิบัติ ขั้นแสดง
สถานการณ์จำลอง ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ขั้นแสดงสถานการณ์จำลองครั้งที่ 2 และขั้นสรุปผลและประเมินผล ผลการ
ประเมิน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 นักเรียนมี
ความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีเจตคติต่อกิจกรรมสถานการณ์จำลองอยู่
ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง ความสามารถด้านการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The purposes of this research were to; 1) study of fundamental data about the development of
the simulation activities, 2) develop the simulation activities criteria standard of 75/75, 3) implement the
simulation activities, 4) assess and improve using the development of the simulation activities for
improving speaking capability in communicative English by using Phetchaburi local content of Certificate
Vocational Education Student. The target group consisted of 18 third-year students studying in certificate
vocational education program. The research instruments were: 1) the simulation activities by using
Phetchaburi local content 8 lessons, 2) the achievement test of 30 items, 3) assessment form of speaking
capability in communicative English, and 4) the questionnaires students' attitudes about simulation
activities of 20 items. The data was analyzed by t-test, mean, standard deviation and content analysis.
The results found that: 1) The teachers and the students need to use simulation activities by using
Phetchaburi local content of Certificate Vocational Education Student. 2) The efficiency of simulation
activities for improving speaking capability in communicative English by using Phetchaburi local content 8
lessons was 78.86/77.96 3) The implementation of simulation activities for improving speaking capability in
communicative English by using Phetchaburi local content have 6 steps as follows; (1) Presentation (2)



Practice (3) Production (4) Discussion (5) Second Production and (6) Evaluation. 4) The result of assessment found that (1) the students' achievement of posttest was higher than the pretest were significant different by 0.1. (2) the students' speaking capability in communicative English was in good level and (3) the students' attitudes about simulation activities was in high level.

Key words: Development of Simulation Activities, Improving Speaking Capability, Communicative English,

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ปี 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) อย่างสมบูรณ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน เช่น การเปิดเขตการค้าเสรี การลงทุน การแลกเปลี่ยนแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้ทัดเทียมกับประเทศอื่นๆ (ASEAN Community 2015. 2556) รวมทั้งกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือ ภาษาอังกฤษ” ดังนั้นการเรียนภาษาต่างประเทศไม่ได้เรียนเพื่อความรู้อย่างเดียวเท่านั้น แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมนั้นจะต้องมีโอกาสในการฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา จัดกิจกรรมให้หลากหลายทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และการฝึกผู้เรียนให้เรียนรู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเอง ควบคู่กันไปด้วย อันจะนำไปสู่การพึ่งตนเอง (Learner- Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในด้านการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545 : 2)

จากรายงานผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยต้นสังกัด ผลรายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2556 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี พบว่าในมาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตั้งแต่ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไปในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพอยู่ในระดับปรับปรุง (น้อยกว่าร้อยละ 60) นอกจากนี้ปัญหาที่ผู้วิจัยพบในชั้นเรียนที่มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือ ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจ และขาดความคล่องแคล่วในการพูดภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารน้อย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้พัฒนาความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยวิธีสอนสถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นจริงที่สถานการณ์นั้นจำลองขึ้นมา ดังนั้นการอภิปรายจึงควรมุ่งประเด็นไปที่การเรียนรู้ความเป็นจริงว่า ในความเป็นจริงสถานการณ์ในเรื่องนั้นๆ ซึ่งผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้จากการเล่นของตนเอง ในสถานการณ์นั้น โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูลและกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้นๆ โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริงในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง (รุจิรี ภู่อสาร, 2545 : 165) รวมถึงสถานการณ์จำลองคือ การที่กลุ่มบุคคลมารวมกันแล้วสร้างสถานการณ์จำลองสมมติขึ้นโดยเลียนแบบสภาพความเป็นจริง สภาพสมมติเช่นนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองและจากสิ่งของ (อารี สันหลวี, 2543 : 15-26) ซึ่งสถานการณ์จำลองอาจจะเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด หรืออาจจะมีการเตรียมเป็นระยะเวลานาน ซึ่งอาจจะต้องใช้อุปกรณ์ สิ่งของ ประกอบ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยในการสอนครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนในการทำกิจกรรมด้วยวิธีการต่างๆ แล้วให้ผู้เรียนในการทำกิจกรรมด้วยวิธีการต่างๆ แล้วให้ผู้เรียนลองปฏิบัติกิจกรรมตามสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นให้ผู้เรียนได้สังเกตการทำกิจกรรม จำแนกแยกแยะสิ่งที่ได้ วิเคราะห์หาทางเลือกที่ถูกต้อง แล้วสรุปหลักการวิธีการที่ได้ เพื่อนำไปเชื่อมโยงแก้ปัญหาของสถานการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะส่งผลแก่ผู้เรียนที่ได้ฝึกคิด ตัดสินใจในเรื่องราวต่างๆโดยไม่เสี่ยงอันตรายและสามารถหาทางป้องกันหรือแก้ไขปัญหานั้นไว้ล่วงหน้า เมื่อผู้เรียนไปพบสถานการณ์จริงก็จะแก้ปัญหาได้จากประสบการณ์ที่ได้ฝึกประสบการณ์จำลองที่เรียนไปแล้ว ยุทธวิธีนี้แม้จะใช้กับปัญหาด้านต่างๆ เช่น ด้านภาษา ด้านร่างกาย ด้านมิติ แต่ส่วนสำคัญคือการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล



การสนทนาโต้ตอบ จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความคิดภายในของผู้อื่นมากขึ้น นอกจากนี้สถานการณ์จำลองยังถือได้ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถวัดผลและประเมินผลได้ตามสภาพจริง ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ว่าด้วยการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงจากการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม ผึกคิดหลากหลาย สร้างจินตนาการ และได้แสดงออกอย่างชัดเจน ได้รับการเสริมแรงให้หาคำตอบด้วยตนเอง สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ผึกให้มีวินัย มีความรับผิดชอบ ยอมรับผู้อื่น และสนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้มีความเชื่อมั่นในการพูดภาษาอังกฤษอย่างสร้างสรรค์ (สมศักดิ์ สันธะระเวชญ์, 2544 : 4) ยังได้กล่าวอีกว่า การจัดการเรียนการสอนที่ดีควรเน้นเนื้อหาสาระจากสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมทางภาษาที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นคนเมืองเพชรบุรีตั้งแต่กำเนิด คู่กันเคยกับสภาพความเป็นอยู่ การทำมาหากิน ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญเป็นอย่างดี เนื้อหาท้องถิ่นนี้สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการใฝ่รู้ใฝ่เรียน เรียนรู้ภายใต้สภาพแวดล้อมท้องถิ่นตนเอง และที่สำคัญผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันอีกด้วย

จากการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่ผู้วิจัยเล็งเห็นความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในด้านการพูดการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน อีกทั้งผู้วิจัยได้ทำการสอนภาษาอังกฤษในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพบว่า ปัญหาของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี เป็นห้องเรียนหนึ่งที่นักเรียนขาดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และผลจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 18 คน พบว่าเมื่อนักเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ นักเรียนเหล่านี้ขาดความมั่นใจที่จะสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ กลัวใช้คำศัพท์ผิดความหมาย ผิดไวยากรณ์ ออกเสียงผิด บางครั้งจะใช้วิธีแก้ปัญหาคือพูดภาษาแม่ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน ด้วยสภาพปัญหาของนักเรียนที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการใช้สถานการณ์จำลองจะสอดคล้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ซึ่งการจัดสถานการณ์จำลองต่างๆจะใกล้เคียงกับการทำงานจริง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะการเรียนรู้ไปปรับใช้ใน ชีวิตจริงได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

1.2.2 เพื่อพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1.2.3 เพื่อทดลองใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

1.2.4 เพื่อประเมินผลและปรับปรุงกิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในแต่ละด้าน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งมีเพียง 1 ห้องเรียน จำนวน 18 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive random sampling)

1.3.2 ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรตามรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ตัวแปรตาม คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ 2) ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ



2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open Ended Form)

2.1.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนากิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ใช้สัมภาษณ์ครูผู้สอน กลุ่มวิชาสามัญสัมพันธ์ แผนกภาษาอังกฤษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3 คน

2.1.3 กิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 8 แผนกการจัดการเรียนรู้

2.1.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ

2.1.5 แบบประเมินความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1.6 แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสถานการณัจำลอง

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

2.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ส่งถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่วนของการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง

2.2.3 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หลังจากนั้น นำข้อมูลแบบสอบถามแต่ละชุดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.1 แบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนับความความถี่ และหาค่าร้อยละ สถิติที่ใช้คือร้อยละ (Percentage)

2.3.2 แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาความ

2.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้สถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความ

2.3.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังเรียนทั้งหมดมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

2.3.5 แบบประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

2.3.6 แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสถานการณัจำลอง โดยใช้แบบประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

3. ผลการวิจัย

3.1 ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนากิจกรรมสถานการณัจำลอง พบว่า กิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพต้องสร้างขึ้นอย่างมีระบบ ขั้นตอน โดยสร้างอยู่บนพื้นฐานความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผลการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) ศึกษาจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ รหัสวิชา 2000-1220 พบว่า มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือต้องการพัฒนาความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตาม



มาตรฐานวิชาชีพและนำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

3.2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมสถานการณัจำลอง พบว่า กิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหน่วย ชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่องและงาน สารสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน งานที่มอบหมายหรือกิจกรรม สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ วัดและประเมินผล (เครื่องมือประเมินและเกณฑ์การประเมิน) บันทึกหลังการสอน (ผลการใช้แผนการสอน ผลการเรียนรู้ของนักเรียน และผลการสอนของครู) การวัดประเมินผลมีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของกิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพรายบุคคล (Individual Tryout) เท่ากับ 76.83/76.67 ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของกิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพรายกลุ่มย่อย (Small Group Tryout) มีค่าเท่ากับ 77.86/78.57 ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ภาคสนาม (Field Tryout) พบว่า มีค่าเท่ากับ 78.86/77.96 ปรากฏว่ากิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

3.3 ผลการทดลองใช้กิจกรรมสถานการณัจำลอง ผู้วิจัยนำกิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 18 คน ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2557-วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 รวมเวลาในการดำเนินการทดลอง สัปดาห์ละ 2 วันๆ ละ 1 ชั่วโมง จำนวน 8 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจับคู่ให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกัน คือ จับคู่เด็กเก่งกับเด็กอ่อน พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความสนใจในการเรียน พยายามฝึกปฏิบัติให้ได้ ร่วมมือกันทำกิจกรรม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสุขในการเรียนเป็นอย่างมาก ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่คอยช่วยเหลือและแนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาเวลาสะกดคำศัพท์เฉพาะ

3.4 ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมสถานการณัจำลอง โดยผลวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมสถานการณัจำลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) ผลการประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังการใช้กิจกรรมสถานการณัจำลอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี และ 3) ผลการประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสถานการณัจำลอง พบว่า เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. อภิปรายผลการวิจัย

4.1 ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนากิจกรรมสถานการณัจำลอง พบว่า นักเรียนและครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษต้องการให้มีกิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญและต้องการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2544 : 4) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่ดีควรเน้นเนื้อหาสาระจากสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน ซึ่งตรงกับความต้องการของครูผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาบริบทเมืองเพชรบุรี เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นคนจังหวัดเพชรบุรีตั้งแต่กำเนิด ค้นเคยกับสภาพความเป็นอยู่ การทำมาหากิน รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญเป็นอย่างดี การเรียนรู้โดยใช้เนื้อหาบริบทท้องถิ่นทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการใฝ่รู้ใฝ่เรียน หวังแทนในทรัพยากรท้องถิ่น และมีความภาคภูมิใจในการเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในบ้านเกิดของตน นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

4.2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมสถานการณัจำลอง พบว่า กิจกรรมสถานการณัจำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ



ประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหน่วย ชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่องและงาน สารสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน งานที่มอบหมายหรือกิจกรรม สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ วัดและประเมินผล การวัดผลประเมินผล มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 78.86/77.96 นั้น ปรากฏว่ากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร โดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี มีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะใช้พัฒนาความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียน สอดคล้องกับ หนังสือ จิตครบุรี (2555 : 102) ได้ศึกษาเรื่องผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มี ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาแก้ว อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านักเรียนมีความคงทนในการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ

4.3 ผลการทดลองใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยนำกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2557 จำนวน 18 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูมีความกระตือรือร้น มีการจัดเตรียมการสอนและวางแผนที่มีระบบ มีขั้นตอน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน และคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ สนุกกับการสอน ด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ รับผิดชอบเอาใจใส่ กระตือรือร้น ร่วมมือกันทำกิจกรรม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้อง กับแนวคิดของ ฤกษ์พงษ์ พรหมบังรำ (2551 : 37-59) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ ผลการวิจัยนี้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจโดยใช้สถานการณ์จำลองผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สถานการณ์จำลองในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.4 ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมสถานการณ์จำลอง แบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ ดังนี้

4.4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ ระหว่างก่อนและ หลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ เยาวลักษณ์ ลอยลิบ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการสอนและความคิดเห็นต่อการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์ จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดง ว่าการจัดการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ นอกจากนี้การจัดการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองให้ได้ผลคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาด้วยตนเอง

4.4.2 ผลการประเมินความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า การใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยใช้แบบประเมินความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 157.72$ S.D.= 78.86) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนมนัญ บุรุษภักดี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถ ทางการสื่อสารด้านการพูดแก่นักศึกษาปีที่ 1 โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2/2545 สถาบันราชภัฏอุดรธานี จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง พบว่า นักศึกษาที่ได้เรียนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติสามารถพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น นักศึกษามีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติ นักศึกษา สนุกกับการแสดงบทบาทสมมติ เพราะเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี โดยกล่าวว่าการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสามารถทางการสื่อสาร และช่วยให้มีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

4.4.3 ผลการประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมสถานการณ์จำลอง พบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัด กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.50) นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารโดยใช้บริบทเมืองเพชรบุรี สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพในระดับมาก โดยแบ่งการวัดและ ประเมินผลออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสถานการณ์จำลอง คือ กิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความเข้าใจและน่าสนใจ ทำให้นักเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน และ กิจกรรมสถานการณ์จำลองช่วยพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ด้านเนื้อหาท้องถิ่นบริบทเมืองเพชรบุรี คือ เนื้อหาบริบท



ท้องถิ่นเมืองเพชรบุรี ทำให้นักเรียนทราบข้อมูลเรื่องราวใกล้ตัวมากขึ้น ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ คือ สื่อการเรียนรู้ทันสมัย น่าสนใจ และด้านการวัดและประเมินผล คือ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในเกณฑ์การวัดและประเมินผล และมีการจัดลำดับ ความสำคัญของรายการเกณฑ์วัดและประเมินผลเป็นขั้นตอน ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมคือ มีผลการเรียนที่ดีขึ้น เกิดความคิด สร้างสรรค์ สามารถพูดสนทนาภาษาอังกฤษได้มากขึ้น เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น เกิดความรู้สึกรักเรียนมากขึ้น เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน บรรยากาศการจัดการเรียนรู้ คือ นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน เกิดความอยากรู้อยากเห็น และนักเรียน ได้รับอิสระในการเรียนรู้

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สริตา บัวเขียว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. ชนสิทธิ์ ลิทธิ์สูงเนิน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ และนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพชรบุรี ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาวิจัยและได้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 เพื่อทำให้ผลประเมินมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรนำนักเรียนไปฝึกปฏิบัติจริงในสถานที่จริง เพื่อลดความเขินอาย เพิ่มความกล้าแสดงออก และช่วยให้มีแรงจูงใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6.2 ครูผู้สอนสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองไปปรับใช้ได้ในจัดการการเรียนรู้ โดยการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนรู้ให้ น่าอยู่ น่าเรียน การสร้างสถานการณ์จำลองควรอยู่บนพื้นฐานความต้องการ ของผู้เรียน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น สนุกสนาน และมีความสุข ในการเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นคนคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับชั้นต่างๆ โดยใช้ วิธีการสอนอื่นๆ ได้แก่ บทบาทสมมติ ละคร เกม

6.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาทักษะอื่นๆ เช่น การฟังและการพูด การอ่าน และการเขียนในกลุ่มสาระวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นต่างๆ

6.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เนื้อหาบริบทท้องถิ่นนั้นๆ

7. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กฤษณพงษ์ พรหมปิ๊งรา. (2551). การใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (อาชีวศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชนมณัญ บุรุษภักดี. (2547). การพัฒนาความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทสมมติ. วิทยานิพนธ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เยาวลักษณ์ ลอยลิบ. (2547). ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. สารนิพนธ์ ศศ.ม.(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รุจิรี ภูสาระ. (2545). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.

สมศักดิ์ สีนุจรเวชญ์. (2544). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

หนึ่งนุช จิตตบุรี. (2555). ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลลัพธ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(หลักสูตรและการสอน) กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

อารี สัณห์วี. (2543). พหุปัญญาในห้องเรียนวิธีการสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.



การเปรียบเทียบการคิดวิจารณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับผังกราฟิก

The Comparison of Critical Thinking and Learning Achievement of Mathayomsuksa III
Students between Instruction by using The Six Thinking Hats
and Graphic Organizers Technique

นางสาวทิวาร์ ทรนรินทร์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีริศา จรตล² และดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์³

¹นักศึกษบัณฑิตศึกษาศาสาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

³อาจารย์สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการคิดวิจารณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ 2) เปรียบเทียบการคิดวิจารณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก และ 3) เปรียบเทียบการคิดวิจารณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนห้องละ 32 คน แล้วสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 กำหนดให้กลุ่มทดลอง 1 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และกลุ่มทดลอง 2 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิต และเรื่องสมรรถภาพและการป้องกันโรค ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 10 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดการคิดวิจารณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ มีการคิดวิจารณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีการคิดวิจารณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีการคิดวิจารณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: เทคนิคหมวกหกใบ เทคนิคผังกราฟิก การคิดวิจารณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare the critical thinking and learning achievement of Mathayomsuksa III students before and after instruction by using the six thinking hats technique 2) to compare the critical thinking and learning achievement of Mathayomsuksa III students before and after instruction by using the graphic organizers technique and 3) to compare the critical thinking and learning achievement of Mathayomsuksa III students between the experimental groups using the six thinking hats and graphic organizers technique. The samples were selected by from cluster random sampling who studied in Mathayomsuksa III in the first semester of the academic year 2015 at Mathayom Watbueingthonglang school, Bangkok. They were divided into two groups, 32 students each. The first experimental group learned through the six thinking hats technique and the second experimental group learned through the graphic organizers technique. The research instruments were the lesson plans based on the six thinking hats technique, the lesson plans based on the graphic organizers technique, the learning achievement test and the critical thinking test. The data were analyzed by mean, standard deviation and t-test. The results of the study were as follows: 1) The Mathayomsuksa III students who learned through the six



thinking hats technique showed their critical thinking and learning achievement significantly higher than before the experiment at the .05 level. 2) The Mathayomsuksa III students who learned through the graphic organizers technique showed their critical thinking and learning achievement significantly higher than before the experiment at the .05 level. And 3) The Mathayomsuksa III students who learned through the six thinking hats and graphic organizers technique did not show the different critical thinking and learning achievement.

Keywords: Six thinking hats technique, Graphic organizers technique, Critical thinking Learning achievement

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การคิดวิจารณ์ญาณ เป็นกระบวนการคิดที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพทางสมอง และสติปัญญาของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรอบคอบ สมเหตุสมผล ได้เรียนรู้การพิจารณาปัจจัยรอบด้านอย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง ด้วยการไตร่ตรองในคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งนั้น โดยผู้เรียนที่มีความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ จะสามารถกำหนดเป้าหมาย ระบุประเด็นในการคิดได้อย่างถูกต้อง และมีการประมวลข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งประเมินข้อมูลเพื่อพิจารณาลงความเห็นในประเด็นที่คิดได้ด้วยตนเอง (ทีศนา แคมมณี, 2551) เมื่อผู้เรียนสามารถคิดวิจารณ์ญาณแล้ว ก็จะได้ความคิดที่ผ่านการกลั่นกรอง สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น นำไปใช้ในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ รวมไปถึงการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

การจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถนำมาพัฒนากระบวนการคิดวิจารณ์ญาณของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านพัฒนาไว้หลากหลายรูปแบบด้วยกัน และได้มีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono, 1996) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบจากหมวกหกใบ ได้แก่ หมวกสีขาว แทนความคิดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ หมวกสีแดง แทนความคิดที่ได้จากความรู้สึก หมวกสีดำแทนความคิดที่ต้องใช้ความ สุขุม รอบคอบ หมวกสีเหลือง แทนความคิดที่มีเหตุผล หมวกสีเขียว แทนความคิดที่มีการสร้างสรรค์ และหมวกสีฟ้า แทนความคิดในภาพรวม จากลักษณะของการคิดที่แทนด้วยหมวกทั้งหกใบ ได้เป็นที่ยอมรับว่า สามารถฝึกให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง หรือการคิดวิจารณ์ญาณได้ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ วิภารัตน์ พงษ์ดำ (2551) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหมวกหกใบ ที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหมวกหกใบ สามารถพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ และนักเรียนยังมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหมวกหกใบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา แยมคลี (2548) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหมวกหกใบ มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบที่ช่วยเสริมสร้างการคิดให้กับผู้เรียนแล้ว ผู้วิจัยได้พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกยังเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดหลายด้านเช่นเดียวกัน อีกทั้งยังช่วยพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ กิจลือเกียรติ (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถสร้างแผนภาพในสมองที่เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมอย่างสมดุลในรูปแบบต่างๆ เช่น การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การหาเหตุผล สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นอีกหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพเป็นหลักสำคัญ เนื่องจากสุขภาพเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพ เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม รวมทั้งมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพตามไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณ เพื่อให้เกิดคุณภาพการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดประสงค์การเรียนรู้ และประการสำคัญ คือ ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักการนำกระบวนการคิดวิจารณ์ญาณ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของชีวิต มีสุขนิสัยที่ดีในการ



ปฏิบัติตน รู้จักป้องกันตนเองจากพฤติกรรมที่จะส่งผลเสียต่อสุขภาพ รวมทั้งมีทักษะในการตัดสินใจ และแสวงหาความรู้ข้อมูล เพื่อใช้ในการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนโดยตรง

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ได้เน้นในด้านการพัฒนาพฤติกรรมเกี่ยวกับสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ประกอบกับผู้วิจัย ในฐานะที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ได้พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะการคิด เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เพราะผู้เรียนจำนวนมากไม่ยอมฝ่าฝืนมาตรฐานในด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับผังกราฟิก อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

2.3 เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับผังกราฟิก

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 ห้องเรียน มีนักเรียน จำนวน 385 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องละ 32 คน จากนั้นใช้วิธีการจับฉลากห้องเรียน เพื่อสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มทดลอง 1 กำหนดให้ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และกลุ่มทดลอง 2 กำหนดให้ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ แบ่งได้ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และ 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์ และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 ขอบเขตของเนื้อหา เรื่อง สุขภาพและความปลอดภัยในชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และเทคนิคผังกราฟิก แล้วดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้



3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินผลแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.1.2 แบบวัดการคิดวิจารณ์ญาณ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดการคิดวิจารณ์ญาณ

2) สร้างแบบวัดการคิดวิจารณ์ญาณ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดการคิดวิจารณ์ญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3) นำแบบวัดการคิดวิจารณ์ญาณ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4) นำแบบวัดการคิดวิจารณ์ญาณ จำนวน 50 ข้อและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก โดยพิจารณาข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ 0.2 ขึ้นไป แล้วเลือกใช้ข้อสอบวัดการคิดวิจารณ์ญาณ จำนวน 40 ข้อ และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่มีความเหมาะสม ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

5) จัดพิมพ์แบบทดสอบทั้งสองฉบับ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกึ่งทดลอง (Quasi Experiment Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Two Group Pre-test Post-test Design) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบโดยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples)

4.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกโดยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples)

4.2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกโดยการทดสอบค่าที่ แบบเป็นอิสระจากกัน (t-test for independent samples)

5. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	32	40	18.81	3.44				
หลังเรียน	32	40	32.91	3.82	451	6,731	22.93*	.00

*p < .05



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
 “สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
 วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

จากตาราง 1 พบว่าคะแนนเฉลี่ยการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 18.81 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 32.91 คะแนน และผลการเปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ญาณ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ พบว่า นักเรียนมีการคิดวิจารณ์ญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	32	30	12.31	3.26	374	4,782	18.16*	.00
หลังเรียน	32	30	24.00	2.82				

*p < .05

จากตาราง 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 12.31 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 24.00 คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 เปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	32	40	20.09	3.29	450	6,626	25.66*	.00
หลังเรียน	32	40	34.16	3.04				

*p < .05

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 20.09 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 34.16 คะแนน และผลการเปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ญาณ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก พบว่า นักเรียนมีการคิดวิจารณ์ญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	32	30	13.53	2.95	372	4,600	22.06*	.00
หลังเรียน	32	30	25.16	1.97				

*p < .05

จากตาราง 4 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 13.53 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 25.16 คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ กับเทคนิคผังกราฟิก

กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
เทคนิคหมวกหกใบ	32	40	32.91	3.82	1.45	0.15
เทคนิคผังกราฟิก	32	40	34.16	3.04		

จากตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบการคิดวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ กับเทคนิคผังกราฟิกพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ กับเทคนิคผังกราฟิก

กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
เทคนิคหมวกหกใบ	32	30	24.00	2.82	1.90	0.06
เทคนิคผังกราฟิก	32	30	25.16	1.97		

จากตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ กับเทคนิคผังกราฟิกพบว่า ไม่แตกต่างกัน

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ มีการคิดวิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีการคิดวิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีการคิดวิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน

7. อภิปรายผลการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีการคิดวิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา แยมค์ลี(2548) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ มีความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังพบว่า กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีการคิดวิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ได้พัฒนาความคิดของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำไปใช้ได้ง่าย ไม่มีความซับซ้อน ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างรอบด้าน ไม่ยึดติดอยู่กับความคิดเพียงด้านเดียว หรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง สามารถนำไปสู่การคิดแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกต เปรียบเทียบ อันเป็นพื้นฐานของการคิดวิจารณ์ญาณ ผู้เรียนจึงสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ แสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล และการระดมสมองอภิปรายที่สอดแทรกอยู่ในกิจกรรมการเรียนรู้ ถือว่าเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบและผังกราฟิก จึงเป็นวิธีการที่ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ทั้งสองวิธี



8. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ และเทคนิคผังกราฟิกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้ต่อไป การจัดการการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ เหมาะกับการฝึกนักเรียนกลุ่มเล็ก หรือจำนวนน้อย เพื่อให้ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้หลากหลายครบถ้วนและเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างนักเรียนด้วย เทคนิคผังกราฟิกเหมาะกับการสอนนักเรียนจำนวนมากหรือกลุ่มใหญ่

9. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรตล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และแนวทางต่าง ๆ ในการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

10. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ทิตินา แวมมณี (2551). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิภารัตน์ พุฒดำ. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การดูอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้เทคนิคหมวกหกใบกับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สันติ กิจลือเกียรติ. (2555). การศึกษาเชิงทดลองกระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิภารัตน์ จังหวัดปทุมธานี. ดุษฎีนิพนธ์ ศษ.ด. (สาขาวิชาการศึกษา) มหาวิทยาลัยรังสิต.

สุพัตรา แยมคลี่. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

Edward De Bono. (1996). *Six Thinking Hats for Schools*. London : Haeler Brownlow Education.



การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of Learning English Vocabulary By Using Vocabulary Tree Activities on fraction of Seventh Grade Students

นายนิวัฒน์ หมดป่าด

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย อ.เมืองสุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000 โทรศัพท์ 092-2796234 oh_nasay_tomato@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้รูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์ และ 3) เพื่อศึกษาหาระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน เป็นการวิจัยแบบวิจัยกึ่งทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เรื่อง My favorite things 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Independent)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เท่ากับ 82.89/83.67 และค่าดัชนีประสิทธิผล 0.71 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง My favorite things สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์เรื่อง My favorite things สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

Abstract

The purpose of this research were to :1) develop the vocabulary tree activities on English vocabulary for seventh grade students. 2) compare the academic achievement before and after learning 3) study the students' opinions towards the vocabulary tree activities. The samples were 30 seventh grade students of Thepmitsaksa School in first semester, 2014, Muang District, Surat Thani Province, obtained through the quasi-experimental design.

The instruments used for data collection were the learning English vocabulary packages by using a vocabulary tree activities on the favorite things, the achievement tests and the questionnaire of students' opinions. The descriptive statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation. Inferential statistic comprising of independent-sample t-test was used to test the hypothesis.

The results of this research revealed that

1. The efficiency value of the developed English vocabulary tree lessons was 82.89/83.67 and the effective index was 0.71.
2. The academic achievement was significantly higher than before learning at statistical level of .05 level.
3. The average of students' opinions were at high level.



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศคำศัพท์นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเอื้ออำนวยต่อการเรียนภาษาในด้านการอ่านไวยากรณ์ สิ่งที่เราคิดว่าเป็นประโยชน์มากที่สุด คือการเรียนรู้คำศัพท์ การเรียนรู้คำศัพท์จำนวนมากของภาษาใหม่จึงถือว่าเป็นความสำคัญอันดับแรก ครูผู้สอนจึงควรฝึกนักเรียนในด้านคำศัพท์ ซึ่งถ้าผู้เรียนไม่รู้คำศัพท์แล้วจะทำให้มีปัญหาในการอ่านเรื่องราวจากการสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักเรียนในการศึกษาที่ผ่านมา พบว่านักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านคำศัพท์ สะกดคำ บอกความหมายของคำศัพท์ที่นำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและคำศัพท์ในบทเรียนที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร จะอ่านออกเสียงผิด สะกดคำศัพท์ รวมทั้งความหมายที่ผิดเป็นส่วนมาก ดังนั้นจึงควรหาทางพัฒนาให้นักเรียนให้สามารถอ่าน สะกดคำ บอกความหมายของคำศัพท์ที่นำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน และคำศัพท์ในบทเรียนที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ถูกต้อง

ผังภาพคำศัพท์ (Vocabulary Trees) เป็นเทคนิคหนึ่งที่ถูกนำมาใช้เพื่อช่วยต่อการจดจำคำศัพท์ โดยมีลักษณะเป็นผังภาพที่เราวาดขึ้นบนกระดาษเพื่อช่วยจำคำศัพท์เป็นกลุ่มๆ มีลักษณะของภาพคล้ายกิ่งก้านสาขาของต้นไม้โดยจะมีหัวเรื่องหลักอยู่ตรงกลาง แล้วแตกแขนงหัวเรื่องรองซึ่งเกี่ยวพันกับหัวเรื่องหลักออกไปเป็นวงกว้างจนเต็มกระดาษ ในแต่ละหัวเรื่องรองก็จะบรรจุไปด้วยคำศัพท์ซึ่งมีความหมายของคำแปลอยู่ในหัวเรื่องรองนั้นๆ การจดจำคำศัพท์เป็นกลุ่มๆ และเชื่อมความสัมพันธ์ของหัวเรื่องรองหรือหัวเรื่องย่อยแต่ละหัวเรื่องเข้าด้วยกันตามลักษณะของภาพผังที่วาด การท่องจำคำศัพท์เป็นกลุ่มหรือใช้ผังภาพเช่นนี้จะช่วยให้เรามีแนวทางในการจำ ไม่จำอย่างสะเปะสะปะและช่วยให้จดจำได้อย่างแม่นยำมากขึ้น (Kenneth Beare, 1997 อ้างถึงใน myfirstbrain, 2556 : ออนไลน์) วิธีนี้ก็จะเป็นการช่วยขยายคำศัพท์ได้มากขึ้นด้วย ดังนั้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการวาดผังภาพคำศัพท์จึงมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการที่จะทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน สนุกกับกิจกรรมเกิดสมาธิด้วยตัวของกิจกรรม พร้อมทั้งการปฏิสัมพันธ์ที่ดีของทั้งครูผู้สอนและนักเรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตั้งแต่เริ่มจนจบกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น ภาพ เสียง และการเคลื่อนไหวร่างกาย

สืบเนื่องจากการที่นักเรียนไม่รู้คำศัพท์ จำไม่ได้ ไม่เข้าใจความหมาย จึงทำให้นักเรียนขาดทักษะในการอ่านออกเสียง ไม่สามารถสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้อง ไม่สามารถบอกความหมายของคำศัพท์ที่นำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้และขาดทักษะในการจดจำคำศัพท์และการนำไปใช้ สอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (Ordinary National Educational Test : O-NET) นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษต่ำ โดยสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศได้แก่ 1) สาระภาษาและวัฒนธรรม และ 2) สาระภาษาเพื่อการศึกษา (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2557) ซึ่งทั้ง 2 สาระ จะเน้นความสำคัญด้านคำศัพท์เป็นพื้นฐานในการทดสอบหากมีพื้นฐานในส่วนของคำศัพท์ที่ดี ก็จะสามารถทำแบบทดสอบได้คะแนนสูง

จากความสำคัญและปัญหาของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์มาใช้เพื่อแก้ปัญหาการไม่รู้และจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่ได้ให้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สามารถสะกดคำได้ถูกต้องแม่นยำ และจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น พร้อมทั้งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยใช้กิจกรรมการวาดผังภาพคำศัพท์เป็นสื่อประกอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน น่าสนใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองและสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้นและจดจำได้ยาวนานขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้รูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์

1.2.3 เพื่อศึกษาหาระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์



1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์ เพื่อใช้สำหรับการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง My favorite thing มีจำนวน 3 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 My favorite food

เรื่องที่ 2 My favorite place

เรื่องที่ 3 My favorite job

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

2.1) พัฒนารูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

2.3) ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการวาดผังภาพคำศัพท์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 473 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ห้อง ม. 1/9 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มา โดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาทดลอง 12 คาบ คาบละ 55 นาที

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 473 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ห้อง ม. 1/9 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มา โดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เรื่อง My favorite things

2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เรื่อง My favorite things

2.2.3 แบบประเมินวัดความพึงพอใจการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง My favorite things จำนวน 15 ข้อ

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เรื่อง My favorite things ในด้านหลักสูตร เนื้อหา ภาษา และการวัดผลและประเมินผล



จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญโดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป แล้วทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2(80/80)$ ดังนี้

ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1:1:1 เพื่อตรวจสอบสำนวนและลำดับของเนื้อหาให้เหมาะสม เช่น คำบรรยาย บางคำ หรือประโยคไม่ชัดเจนและเนื้อหาควรมีการเน้นข้อความที่สำคัญ ในด้านระยะเวลา และปรับปรุงแก้ไข

ทดลองแบบกลุ่มย่อย ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 3:3:3 เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง และปรับปรุงแก้ไข นำผลที่ได้ไปหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) และดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เรื่อง My favorite things นำผลที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองในภาคสนามต่อไป

ทดลองแบบภาคสนาม นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เก่ง ปานกลาง และอ่อน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 82.89 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 83.67 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2.3.2 แบบทดสอบ ที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์โดยใช้ ตารางวิเคราะห์หลักสูตรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดความคิดเห็น จากนั้นนำผลมาพิจารณา ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ หรือมากกว่า .50

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 30 คนโรงเรียนเทพมิตรศึกษา

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก หลังจากนั้นคัดเลือก เฉพาะข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อพร้อมทั้งหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.76

3. ผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลได้ ดังนี้

3.1 ชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เท่ากับ 82.89/83.67 ดังนั้นชุดการเรียนรู้แต่ละชุดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และมีดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.71 ซึ่งได้ผลตามเกณฑ์ประสิทธิผลที่ตั้งไว้ที่มีค่าดัชนีประสิทธิผลมากกว่า 0.50

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง My favorite things สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.3 ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เรื่อง My favorite things สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจคิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.88 จัดอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การพัฒนาชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามเกณฑ์ และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง My favorite things โดยใช้ชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์

4.1 ด้านคุณภาพของชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.89/83.67 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 จากการทำแบบทดสอบท้ายชุดการฝึกทั้ง 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82.89 และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การเรียนรู้คำศัพท์ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์นั้น อยู่ในชั้นประยุกต์ใช้เขียนคำศัพท์ จะทำให้ผู้เรียนเขียนคำศัพท์ได้ถูกต้อง เกิดความคิดรวบยอด เห็นคำศัพท์ในภาพรวม และจดจำคำศัพท์ได้แม่นยำขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ



ทองหล่อ ห่อทอง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.73/82.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และยังเสริมความสอดคล้องของผลการวิจัยด้วยงานค้นคว้าอิสระของ แวมณีนี นิลเชษฐ์ (2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้มีการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.11/88.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่สอนด้วยชุดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทองหล่อ ห่อทอง (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิด สูงกว่าก่อนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ระวีวรรณ ขวัญศรีและคณะ (2550 : 253) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้แผนผังทางปัญญา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานค้นคว้าอิสระของ แวมณีนี นิลเชษฐ์ (2549 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด เท่ากับ 0.8151 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 81.51

4.3 ผลการวัดความพึงพอใจทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการวาดผังภาพคำศัพท์ เรื่อง My favorite things อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานค้นคว้าอิสระของ แวมณีนี นิลเชษฐ์ (2549 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งการวาดผังภาพคำศัพท์เหมาะที่จะใช้กับนักเรียนทุกระดับชั้นและเหมาะที่จะใช้กับการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพราะเป็นกระบวนการในการวางแผนอย่างเป็นระบบโดยการคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระและนำมาสร้างสรรค์จัดลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติตามลำดับอย่างชัดเจนโดยใช้ สัญลักษณ์ รูปภาพและ แผนภูมิประกอบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนผังแสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลหรือประเด็นสำคัญ ต่างๆ ที่มีการเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบในทุกทิศทาง โดยมีคำหลัก (Key word) อยู่ตรงกลางของแผนผังแล้วมีประเด็นรองและประเด็นย่อยที่เกี่ยวข้องแตกย่อยเป็นแขนงหรือกิ่งก้านสาขา ออกจากตรงใจกลางแผนผังโดยมีเส้นเชื่อมโยงประเด็นต่างๆ ทั้งประเด็นหลัก ประเด็นรองและ ประเด็นย่อยๆ เข้าด้วยกัน

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ อ้วนอง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และส่งเสริมกำลังใจมาโดยตลอดระยะเวลาในการดำเนินงาน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บาทหลวง ดร. นที อีรานูวรรตน์ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาการบริหาร (การบริหารการศึกษา) อาจารย์สมบัติ รมัต ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา อาจารย์จิฎาณีพรหมเจียม ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ อันดับ คศ.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธาราม) อาจารย์อำพรรัตน์ หนูเสน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการศึกษา อาจารย์สุนิสา อินทร์โสม ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการสอนที่ได้ช่วยให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพมิตรศึกษา และคณะครู นักเรียน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัย ขอมอบเป็นเครื่องบูชาบุพการี บูรพาจารย์ และ ผู้มีพระคุณที่ได้อบรมสั่งสอนให้ ความรู้ ความรัก ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด



6. เอกสารอ้างอิง

- ทองหล่อ ท่อทอง. (2552). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิดสำหรับนักเรียน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เจ้าพระยา.
- ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเทพมิตรศึกษา. (2557). รายงานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาประจำปีการศึกษา 2556. สุราษฎร์ธานี : โรงเรียนเทพมิตรศึกษา.
- ระวีวรรณ ขวัญศรี. (2550). ผลของการสอนโดยใช้แผนผังทางปัญญาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน. **วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, ปีที่ 13, ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน 2550, 253 - 268.
- แวมณี นิลเชษฐ์. (2549). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5** โดยใช้แผนผังความคิด. ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Myfirstbrain. (2556). **ผังภาพคำศัพท์ (Online)**. Available URL: http://www.myfirstbrain.com/student_view.aspx?ID=70225.



แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

Development Guidelines for Lab Schools of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2

นุจิษา ฤทธิ์กระจาย¹ ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค² และ ชัยรัตน์ บุนมี³

¹การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8174-0372-2 อีเมล nujila@hotmail.com

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8947-8093-0

³สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8147-5562-1

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินสภาพการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 และ 2) หาแนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 287 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และขั้นตอนที่ 2 แหล่งข้อมูลคือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้คือเทคนิครวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเดลฟาย (Delphi technique) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Mdn) และ พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)

ผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในฝัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝันในด้านปัจจัยการดำเนินงานคือให้มีการพัฒนาด้านทรัพยากร สื่อเทคโนโลยี และงบประมาณให้เพียงพอ และแหล่งเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนให้หลากหลาย ด้านกระบวนการ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางปฏิบัติการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านผลผลิตผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

คำสำคัญ : โรงเรียนในฝัน, แนวทางพัฒนา

Abstract

The purposes of this research were 1) to evaluate the operating conditions for Lab Schools of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 and 2) to develop guidelines for Lab Schools of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2. The research had 2 stages. In the first stage, the samples of the research were administrators, teachers, students, and school board members, totaling 278. The research instruments employed were questionnaires. The statistics used were mean and standard deviation. In the second stage, the informants of the research were 17 experts. The research instrument employed was Delphi technique. The statistics used were median and inter quartile range.

The research findings were as follow : The results in the first stage revealed that the operating conditions for Lab Schools of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 were overall at the high level. In the second stage, the experts suggested that the develop guidelines in factors of the implementation were the development of human resources, technology, the budget, and the various external and internal resources. The experts proposed the reform guidelines of learning by focusing on the Learner-Center in the process. Besides, the experts proposed the guidelines to improve the quality of students based on Educations Standard of Thailand and international standards.

Keywords : Development guidelines, Lab school

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนดังปรากฏตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้ว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่ประชาชนได้อย่างครบถ้วน พอเหมาะกับทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปโดยตลอด” (กรมวิชาการ, 2540 : 17) ปัจจุบัน



การศึกษาไทยยังไม่สามารถให้การศึกษามีคุณภาพและเตรียมความพร้อมนักเรียนให้มีศักยภาพในการแข่งขันกับประชาคมโลกได้ รัฐบาลรับรู้ถึงสภาพปัญหาดังกล่าว รวมทั้งเห็นความสำคัญว่าการศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการเผชิญปัญหาดังกล่าวได้ จึงนำไปสู่ การปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในชนบทได้รับการศึกษา อย่างเท่าเทียมกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินโครงการ “หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน” (Lab School Project) ภายใต้แนวคิด และหลักการที่ว่า การศึกษาสามารถพัฒนาบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถลดช่องว่างของบุคคลในสังคมลงได้ (อรทัย มูลคำ, 2552 : 4)

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ได้รับการรับรองให้เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันรุ่นแรก ระหว่าง พ.ศ.2546-2549 (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, ม.ป.ป.) มีจำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนที่ผ่านการรับรอง ให้เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันได้นั้นต้องมีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ และเมื่อเข้าร่วมโครงการแล้วโรงเรียนจะได้รับการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันที่มีภาพลักษณ์เป็นที่ศรัทธาของชุมชน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการโรงเรียนและปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 1) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานโรงเรียนหลังจากที่ได้รับการรับรองให้ เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันแล้ว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อประเมินสภาพการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 3 ด้าน คือ 1) ปัจจัยการดำเนินงาน 2) กระบวนการดำเนินงาน 3) ผลผลิตของการดำเนินงาน

1.2.2 เพื่อหาแนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยใน 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินสภาพการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัย ดำเนินการประเมินตามองค์ประกอบของโรงเรียนในฝัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 33) โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ (Katz and Kahn, 1978, อ้างถึงใน มยุรี บุญริ้ว, 2547 : 38-39) มาเป็นแนวทางในการประเมิน โดยประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ประชากร คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ที่ได้รับการรับรองให้เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันรุ่นแรก ระหว่าง พ.ศ. 2546 - 2549 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 1,032 คน

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ดำเนินการศึกษาแนวทางพัฒนาตามองค์ประกอบของโรงเรียนในฝัน ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน แหล่งข้อมูล ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ซึ่งประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน ครูผู้สอน จำนวน 6 คน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินสภาพการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ใช้วิธีการ ประเมินเชิงระบบ (Katz and Kahn, 1978 อ้างถึงใน มยุรี บุญริ้ว, 2547 : 38-39) ตามองค์ประกอบของโรงเรียนในฝัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 33) ใน 3 ด้านคือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของการดำเนินงาน ประชากรมาจาก โรงเรียนที่ผ่านการรับรองให้เป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันรุ่นที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 6 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร 19 คน ครูผู้สอน 226 คน นักเรียน 697 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 90 คน รวมประชากรทั้งหมด 1,032 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากกลุ่มประชากรจำนวน 287 คน เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับ คณะกรรมการสถานศึกษา แบบสอบถามทุกฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านปัจจัยตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกระบวนการ ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับ คุณภาพผลผลิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)



ตอนที่ 2 ทาแนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ดำเนินการวิจัยดังนี้
นำผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นข้อมูลเพื่อใช้หาแนวทางพัฒนาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

การเลือกผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญที่ถูกเลือกประกอบด้วย กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 17 คน โดยผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้มีประสบการณ์โดยตรงหรือเกี่ยวข้องกับโรงเรียนในฝัน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามโดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 รอบ คือ แบบสอบถามรอบที่ 1 จะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Opened End) ซึ่งเป็นการถามอย่างกว้างๆ ให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการหาแนวทางพัฒนาในองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต แบบสอบถามรอบที่ 2 พัฒนาจากคำตอบของแบบสอบถามในรอบที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แล้วส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมอีกครั้งเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญออกความคิดเห็นในลักษณะของการจัดระดับความสำคัญในคำถามแต่ละข้อ รวมทั้งระบุเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย แบบสอบถามรอบที่ 3 เป็นการพัฒนาคำตอบจากแบบสอบถามรอบที่ 2 แต่เพิ่มตำแหน่งของมัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) และเขียนเครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 ลงไปแล้วส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญคนเดิมอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ยืนยันคำตอบ การวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Mdn) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)

3. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินสภาพการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.52, S.D.=0.73$)

เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า

1.1) ด้านปัจจัยสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33, S.D.=0.76$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนเข้มแข็งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71, S.D.=0.81$) รองลงมาคือ ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70, S.D.=0.82$) และหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นและมีความเป็นสากลมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66, S.D.=0.74$)

1.2) ด้านกระบวนการสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, S.D. =0.68$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามลำดับแรกคือโรงเรียนมีระบบบริหารจัดการดีโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D.=0.53$) รองลงมาโรงเรียนบริหารระบบแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29, S.D.=0.62$) และการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, S.D.=0.60$)

1.3) ด้านผลผลิตสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29, S.D.=0.75$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามลำดับแรกคือ ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56, S.D.=0.63$) รองลงมาโรงเรียนเป็นที่ยอมรับศรัทธาและเป็นต้นแบบเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับโรงเรียนอื่นและชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, S.D.=0.74$) และผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81, S.D.=0.87$)

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ในแต่ละด้านดังนี้

1) แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ด้านปัจจัย ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ดังนี้

1.1) ทรัพยากร เทคโนโลยี และงบประมาณเหมาะสมเพียงพอโดยผู้บริหารต้องจัดระบบบริหารจัดการที่ดี มีการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (PBB) มีการนิเทศ แนะนำ ชี้แนะกับคณะครูและบุคลากร ให้มีความสามารถในการบริหารงบประมาณ และทรัพยากรในการทำกิจกรรม/โครงการต่างๆ ด้วยความประหยัด คัดค้านการระดมทรัพยากรและทุนสำหรับสนับสนุนการจัดการศึกษา ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา สถานศึกษากับหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน ในการให้ความร่วมมือการใช้ทรัพยากรร่วมกัน



1.2) สื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้โดยมีการสนับสนุนอุปกรณ์พื้นฐานด้าน ICT จัดหาและส่งเสริมให้ครูใช้สื่อดิจิทัลผลิตและพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมจัดตั้งศูนย์สื่อเพื่อรวบรวมสื่อที่ดีและเผยแพร่ให้ครูได้เลือกใช้ได้สะดวกตามความต้องการ มีการจัดประกวดภายในโรงเรียนหรือองค์กรภายนอกเพื่อกระตุ้นการใช้และผลิตสื่อ มีเครือข่ายในการดูแลบำรุงรักษา

1.3) แหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนหลากหลายโดยมีการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้สร้างความเข้าใจกับบุคคลต่างๆ ฝ่ายในโรงเรียน เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาและใช้แหล่งการเรียนรู้มีการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ จัดทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในการใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกันสนับสนุนและระดมสรรพกำลังจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตาม และประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้

2) แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านกระบวนการ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพครูส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาคู่มือที่สามารถออกแบบและวางแผนการจัดเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการเป็นผู้บอกความรู้โดยตรงมาเป็นการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

3) แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ด้านผลผลิต ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทยโดยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า เสริมสร้างทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการจัดการสร้างงาน การประกอบการ และการหารายได้ระหว่างเรียนส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เสริมสร้างนักเรียนให้เกิดจิตสำนึกและแสดงออกด้านความเป็นไทยโดยการเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นและสนับสนุนให้นักเรียนประยุกต์หรือสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการอภิปรายเป็น 2 ขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

การศึกษาสภาพการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $S.D.=0.73$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก “โครงการโรงเรียนในฝัน” เป็นโครงการตามแนวปฏิรูปการศึกษา ที่มีเจตนารมณ์ให้ชุมชนในแต่ละอำเภอคัดเลือกโรงเรียนที่อยากจะพัฒนาโรงเรียนตามความคิดความฝัน จำนวน 1 โรงเรียน เพื่อเข้าอยู่ในโครงการและร่วมกันพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 17) อีกทั้งโรงเรียนมีปัจจัยการดำเนินงานที่เกื้อหนุน มีระบบบริหารจัดการดี มีการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการประกันคุณภาพที่เข้มแข็งส่งผลให้ชุมชนให้การสนับสนุนเนื่องจากยอมรับศรัทธาในโรงเรียนจึงทำให้สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ ทองตะไกร (2548 : 59) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานและแนวทางเสริมสร้างการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการด้านต่างๆ ทั้งด้านระบบบริหารและการจัดการด้านพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ต่างได้รับการสนับสนุนและได้รับความร่วมมือจากชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานต้นสังกัด จึงทำให้การดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปฏิวัติ จันทสิทธิ์ (2551 : 64) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการสร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้เป็นมืออาชีพ การระดมสรรพกำลังสร้างภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์ที่เข้มแข็ง และด้านการเพิ่มสมรรถภาพของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารให้โรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ประเมินสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่ามีประเด็นสำคัญในรายด้านที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังนี้



1) ด้านปัจจัยสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33, S.D.=0.76$) เมื่อพิจารณาตามรายการประเมินด้านปัจจัยพบว่า มีองค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} \geq 3.50$) อยู่ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนเข้มแข็ง 2) หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนท้องถิ่นและมีความเป็นสากล 3) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพและจำนวนเพียงพอและ 4) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนองค์ประกอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ 1) ทรัพยากรเทคโนโลยีและงบประมาณเหมาะสมเพียงพอ 2) แหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนหลากหลายและ 3) สื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของผดุงศักดิ์ อ่างทอง (2550 : 88) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยสนับสนุนในด้านความพอเพียง ความเหมาะสมของงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากรและอาคารสถานที่ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของคมศร ม่วงมี (2549 : 79) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาตามองค์ประกอบด้านความพร้อมและทรัพยากร พบว่า ผลการประเมินโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ สถานศึกษามีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินโครงการ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ สถานศึกษามีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินโครงการ

2) ด้านกระบวนการสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, S.D.=0.68$) เมื่อพิจารณาตามรายการประเมินด้านกระบวนการพบว่า เกือบทุกองค์ประกอบผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} \geq 3.50$) ยกเว้นโรงเรียนจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับงานวิจัยของผดุงศักดิ์ อ่างทอง (2550 : 90-91) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าด้านกระบวนการโดยรวมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนคณะครู-อาจารย์ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีบางรายการที่ไม่ผ่านการประเมินตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ICT มากขึ้น ระบบประกันคุณภาพของโรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและครูมีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้สอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ หาญกล้า (2550 : 51) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน : กรณีศึกษาโรงเรียนเชิงรัฐวิทย์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการศึกษาด้านกระบวนการ ทุกกิจกรรมมีกระบวนการปฏิบัติอยู่ในคุณภาพดี ตามผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ด้านการเรียนรู้และพัฒนา ด้านงบประมาณและทรัพยากร และด้านส่งเสริมสมรรถภาพของนักเรียน

3) ด้านผลผลิตสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29, S.D.=0.75$) เมื่อพิจารณาตามรายการประเมินด้านผลผลิต พบว่า มีองค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} \geq 3.50$) 2 ข้อ คือ ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็งและเกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับมาก และโรงเรียนเป็นที่ยอมรับศรัทธาและเป็นต้นแบบเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับโรงเรียนอื่นในระดับมาก ส่วนองค์ประกอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคือผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของเมฆ ตัลยารักษ์ (2548 : 60-61) ได้วิจัยเรื่องการประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ของโรงเรียนท้ายเหมืองวิทยา เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ด้านคุณภาพผู้เรียนพบว่า คุณภาพผู้เรียน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ของโรงเรียนท้ายเหมืองวิทยา เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เมื่อจำแนกรายด้าน คุณภาพผู้เรียนด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ คติวิเคราะห์ มีคุณภาพอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง คุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการดำรงชีวิต มั่นใจในตนเอง และด้านความเป็นไทยมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

การศึกษาแนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จากข้อคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แนวทางพัฒนาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไปทุกข้อ และค่าพิสัยควอไทล์ไม่เกิน 1.5 ทุกข้อเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงนำเสนอการอภิปรายแยกเป็นรายด้านดังนี้



1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นประกอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ 3 องค์ประกอบคือ 1) ทรัพยากรเทคโนโลยีและงบประมาณเหมาะสมเพียงพอ 2) แหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนหลากหลาย และ 3) สื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาองค์ประกอบที่ 1) ทรัพยากรเทคโนโลยีและงบประมาณให้มีความเหมาะสมเพียงพอ พัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการจัดระบบบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพ ส่งเสริมให้โรงเรียนบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (PBB) นิเทศ แนะนำ ชี้แนะกับคณะครูและบุคลากร ให้มีความสามารถในการบริหารงบประมาณ และทรัพยากรในการทำกิจกรรม/โครงการต่างๆ ด้วยความประหยัด คุ่มค่ามีระบบระดมทรัพยากรและทุนสำหรับสนับสนุนการจัดการศึกษา ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา สถานศึกษากับหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน ในการให้ความร่วมมือการใช้ทรัพยากรร่วมกันมีวิธีการระดมทุน ที่หลากหลาย เหมาะสมกับโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 สื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาโดยให้มีการสนับสนุนอุปกรณ์พื้นฐานด้าน ICT ให้เหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้และบริหารจัดการ จัดหาและส่งเสริมให้ครูใช้สื่อดิจิทัลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีการผลิตและพัฒนาคอนเทนต์นวัตกรรมให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ จัดตั้งศูนย์สื่อเพื่อรวบรวมสื่อที่ดีและเผยแพร่ให้ครูได้เลือกใช้หรือพัฒนาต่อยอดได้สะดวกตามความต้องการ กระตุ้นการผลิตและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีด้วยการจัดประกวดภายในโรงเรียนหรือส่งเสริมให้ส่งสื่อเข้าร่วมประกวดจากองค์กรภายนอกใช้ระบบเครือข่าย อุปกรณ์ ซอฟต์แวร์มีเดีย และศูนย์การเรียนรู้พื้นฐานเพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ จัดสรรงบประมาณจัดจ้างบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีเครือข่ายในการดูแลบำรุงรักษา ระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงฐานข้อมูล ประมวลผล และองค์ประกอบที่ 3 แหล่งเรียนรู้ในและนอกโรงเรียนหลากหลายผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาโดยให้จัดทำแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมสร้างความเข้าใจกับบุคคลต่างๆ ฝ่ายในโรงเรียนและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้มีการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกัน เกิดความร่วมมือในการสนับสนุน ช่วยเหลือ เพื่อให้แหล่งเรียนรู้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าจัดทำข้อตกลงการให้ความร่วมมือในการใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนและระดมสรรพกำลังจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการรวบรวมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการนิเทศติดตาม และประเมินการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของพรจุฬารัตน์ (2554 : 66) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนบ้านตลาดทุ่งเหียงสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน ได้เสนอแนวทางพัฒนาด้านคุณภาพแหล่งเรียนรู้โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและบุคลากรเพื่อให้สามารถนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียนและด้านงบประมาณโดยจัดการระดมทรัพยากรจากภายนอก เช่น ศิษย์เก่า องค์กรเอกชน และชุมชนเป็นต้น และจัดโครงการและกิจกรรมในด้านต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นร่วมกับทุกภาคส่วนเพื่อลดต้นทุนในการพัฒนาแต่ละด้าน

2) ด้านกระบวนการดำเนินงานเบื้องต้นประกอบที่ไม่ผ่านการประเมินอยู่ 1 องค์ประกอบคือ โรงเรียนจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาโรงเรียนให้จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจัดให้มีการพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การอบรมพัฒนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้ระบบพี่เลี้ยง การนิเทศภายใน การให้คำปรึกษา แนะนำโดยพี่เลี้ยง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารหรือเพื่อนครูส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ หลากหลายโดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคลพัฒนาครูให้สามารถออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้ครูเปลี่ยนแนวการจัดการเรียนการสอนจากการเป็นผู้บอกความรู้โดยตรงมาเป็นการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย เช่นการเรียนรู้อิงโครงงาน การแสดงบทบาทสมมติ การโต้วาที เป็นต้นส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาช่วยจัดการเรียนการสอนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) นวัตกรรม ผลงานวิจัย มีผลงานในการพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย ไหมจุ้ย (2552 : 86-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน การค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน การจัดโครงสร้างการบริหารงานให้สอดคล้องกับโรงเรียนในฝัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน



3) ด้านผลผลิตจากการประเมินมีหัวข้อที่ไม่ผ่านการประเมินอยู่ 1 องค์ประกอบคือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และสามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และสามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย โดยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าเสริมสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต ได้แก่ ทักษะการบริโภค ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคม เป็นต้น เสริมสร้างทักษะการจัดการสร้างงาน การประกอบการ และการหารายได้ระหว่างเรียนส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนดเสริมสร้างนักเรียนให้เกิดจิตสำนึกและแสดงออกสืบสานความเป็นไทยส่งเสริมการเข้าร่วมด้านประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นและ สนับสนุนให้นักเรียนประยุกต์หรือสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัตน์ โนนคู่เขตโจง (2550 : 120-121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ในเขตตรวจราชการที่ 10 ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในเขตตรวจราชการที่ 10 ด้านนักเรียนนั้นควรมีแนวทางการพัฒนาให้อัตราการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างของนักเรียนเพิ่มขึ้น ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีรายได้ระหว่างเรียน

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล ซึ่งเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ชัยรัตน์ บุญ ธรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้

คุณความดีที่ได้สร้างสมจากการทำงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้ และเป็นวิทยาทานแก่ผู้ใฝ่รู้ต่อไป

6. เอกสารอ้างอิง

คมศร ม่วงมี. (2549). การประเมินโครงการโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ผดุงศักดิ์ อ่างทอง. (2550). การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

พรจุฬา จันทรงาม. (2554). แนวทางการพัฒนาโรงเรียนชุมชนบานตลาดทุ่งเหียงสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

มยุรี บุญวีร์. (2547). การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ : กรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เมฆ ตัลยารักษ์. (2548). การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ของโรงเรียนท้ายเหมือง วิทยาเขตพื้นที่การศึกษาพังงา จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

เรวัตน์ โนนคู่เขตโจง. (2550). ศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ในเขตตรวจราชการที่ 10. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

วันเพ็ญ หนองตะไกร. (2548). ผลการดำเนินงานและแนวทางเสริมสร้างการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิชัย ไหมจุ้ย. (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ศิวนาถ สว่างวงศ์. (2550). การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานในโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีศึกษาศาสตร์, กระจก. (2546). โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ : กระจกศึกษาศาสตร์.

อรทัย มูลคำ. (2552). รายงานผลการวิเคราะห์งานวิจัยโรงเรียนในฝัน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.



**ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10**

**Administrative Skills of School Administrators Affecting the Buddhist Way Schools
 under the Phetchaburi Secondary Educational Service Office Area 10**

นุชจรรย์ อินงาม¹ และรองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สถานที่ทำงานโรงเรียนโยธินบูรณะ จังหวัดเพชรบุรี
 โทรศัพท์ 0805521144 อีเมล inngam2526@hotmail.com

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โทรศัพท์ 0818567801
 อีเมล sutep42@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี และ 3) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการเป็นผู้นำ รองลงมาคือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการจูงใจ ด้านการตัดสินใจ และด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ 2) การเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ด้านกายภาพ และด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ และ 3) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธคือ ด้านการจูงใจ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน และด้านการติดต่อสื่อสาร มีประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 44.50

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารงาน โรงเรียนวิถีพุทธ ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes were to study: 1) administrative skills of school administrators ; 2) the Buddhist way schools , and 3) the administrative skills of school administrators affecting the Buddhist way schools in Phetchaburi province under the Phetchaburi Secondary Educational Service Office Area 10 . The sample were 310 informants consisted of administrators and teachers of schools. The instrument was a 5 level scale questionnaire constructed by the researcher with the reliability of 0.96. The statistics were analyzed through percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The research results were as follows: 1) the administrative skills of school administrators, as a whole and each aspect, were at a high level. Considering in each aspect: the leadership was at highest level, followed by the targeting , the operational control, the attracting, the decision making, and the communication respectively, 2) the Buddhist way schools in Phetchaburi province , as a whole and each aspect, were at a high level. Considering in each aspect: the basic life activity was at highest level, followed by the learning , the atmosphere and interactions, the physical , and the administration respectively, and 3) the administrative skills of school affecting the Buddhist way schools in Phetchaburi province were 3 aspects : the attracting aspect, the operational control aspect, and the communication aspect with statistically significance at .01, and having the predicted efficiency of 44.50 percent.

Keywords : the administrative skills of school, the Buddhist way schools



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในส่วนนโยบายด้านสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม ในมาตรา 80 (3) ที่ว่า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติกฎหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียน มีจิตสำนึกของความเป็นไทยมีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550 : 23-24) นอกจากนั้นแล้วการพัฒนาการศึกษาปรากฏ เป็นรูปธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในระบบการศึกษา ความพยายามดังกล่าวเป็นการพยายามสร้างสรรค์ผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนคุณภาพ จากเดิมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม ก็ให้น้ำหนักของคุณธรรมมากขึ้น ดังปรากฏอยู่ในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทำให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองในด้านต่างได้ตลอดช่วงชีวิตสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และสามารถเกื้อหนุนในการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม จึงต้องขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 3-4)

อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จสมบูรณ์ต่อไปนั้น อยู่ที่พื้นที่ขององค์กรการศึกษาที่ต้องร่วมกันขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของประเทศให้มีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในการที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายดังกล่าวที่ขึ้นอยู่กับคุณภาพและความสามารถในการจัดการศึกษาของผู้บริหาร (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2549 : 3) การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ “ศาสตร์” คือความรู้และปัญญา ประกอบกับ “ศิลป์” คือ ทักษะในการปฏิบัติงาน ขับเคลื่อนด้วย “จิตวิญญาณ” ที่อยู่บนพื้นฐานของความรัก ความเมตตา ความเป็นกัลยาณมิตร และความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ซึ่งผู้บริหารหรือผู้นำ นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุด และเป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานและจะต้องมีทักษะการบริหารงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ การบริหารสิ่งใดก็ตามจำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งนั้น และมีทักษะในการบริหารสิ่งนั้นด้วย (ธานี ชั้นบุญ, 2551 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดที่ว่าสิ่งที่ทำให้เห็นความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารได้คือ ทักษะการบริหารงานและผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างทักษะต่างๆให้เกิดขึ้นเป็นคุณสมบัติประจำตัว (รุสนีย์ กอติริย์, 2550 : 12) เป็นที่แน่นอนว่าผู้บริหารจะต้องอาศัยทักษะในการบริหารงานผู้บริหาร ต้องมีความรอบรู้ในงาน และต้องมีทักษะในการบริหารงาน เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารมี 3 ทักษะคือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด แต่สถานศึกษาเป็นองค์การทางการศึกษาที่มีลักษณะแตกต่างจากองค์กรธุรกิจ ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะทั้ง 5 ประการ คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางมนุษย์และทักษะทางความคิดรวบยอด (ดวงใจ ระถะยาน, 2549 : 17-20) ซึ่งในการบริหารสิ่งใดก็ตามจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งนั้น และพัฒนาสมรรถภาพและทักษะในการบริหารสิ่งนั้นๆ ด้วยทักษะ (skill) เป็นความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญในการทำอะไรร่างหนึ่ง ดังนั้นทักษะในการบริหารจึงเป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นจะต้องมีทักษะ 5 ประการ คือ ทักษะทางความคิด ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางความคิดรวบยอด (ธานี ชั้นบุญ, 2551 : 6) ทั้งนี้จากผลการวิจัยของ Kindred (1975) เรื่องทักษะของผู้บริหารโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่มีทักษะการบริหารทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ และทักษะเชิงโมโนมิติ จะทำให้เกิดปัญหา คือ ความมีอคติ ขาดเป้าหมายที่แน่นอนขาดคุณสมบัติการเป็นผู้นำที่ดี ขาดการวางแผนที่ดี และเกิดบรรยากาศของความขัดแย้งได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารเป็นการแสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานอย่างชำนาญจนเกิดประสิทธิภาพ ทักษะการบริหารงานจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในการจัดการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการนำพาบุคลากร และผู้เรียนไปสู่คุณภาพควบคู่ไปกับคุณธรรม



โรงเรียนในรูปแบบวิถีพุทธเกิดขึ้นจากสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายที่จะพัฒนาโรงเรียนรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเป็นการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติในปัจจุบัน โดยได้กำหนดการพัฒนาโรงเรียนใน 5 รูปแบบ คือ โรงเรียนในกำกับของรัฐ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โรงเรียนสองภาษาและโรงเรียนใช้ ICT จัดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นรูปแบบของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ซึ่งมุ่งหวังว่าวิธีการของโรงเรียนวิถีพุทธจะนำพาเด็กเยาวชนเข้าถึงหลักธรรม คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมของพุทธศาสนาอย่างแท้จริง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติและชีวิตที่แท้จริง และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตั้งแต่การดำเนินชีวิตประจำวันของคนทั่วไป คือ การกิน อยู่ ดู ฟังให้เป็น โดยผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงหาปัญญา และมีวัฒนธรรมเมตตา เป็นฐานการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้คนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นการพัฒนาทั้ง 4 ด้านอย่างครบถ้วนอันได้แก่ กายภาพนา คือการพัฒนาทางกายภาพให้มีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง ศิลภาวนา เป็นการพัฒนาในแง่ความประพฤติอยู่ภายใต้การครอบงำของศีลธรรมเพื่อการอยู่อย่างผลให้ตนเองมีความสุขพร้อม ๆ กับช่วยให้คนรอบข้างและสังคมมีความสุข พร้อมกันไปด้วยอย่างชัดเจนตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 7) ดังที่ ชาตรี นามคุณ (2552 : 11) ได้กล่าวว่าโรงเรียนวิถีพุทธ คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ ในสถานศึกษา ให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรรวมทั้งผู้เรียนเป็นผู้มีความเสียสละตนเอง ไม่เพียงเป็นแค่คนโยบายที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยได้รับการกล่อมเกลาคำสอนของพระพุทธศาสนาตั้งแต่ในยุคแรกของประวัติศาสตร์ไทย จนกล่าวได้ว่า วิถีพุทธ คือ วิถีวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่ จนมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกตระหนักและให้การยอมรับ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นหน่วยงานทางราชการและสถาบันการศึกษาของสังคมมีหน้าที่ให้บริการด้านการศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ของประเทศ ได้กำหนดหน้าที่หลักที่สำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ 3 ประการ คือ 1) สอนและอบรมนักเรียนตามหลักสูตรในระบบโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่เพียงพอแก่การดำเนินชีวิต 2) สอนและอบรมประชาชนให้ความรู้ตามความจำเป็นและมีประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในทันทีทันใด เพื่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ และ 3) ให้การบริการด้านการศึกษาแก่ชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติที่ต้องการมุ่งเน้นผู้เรียนที่มีคุณภาพและคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนมุ่งไปสู่เป้าประสงค์ดังกล่าว ในฐานะเป็นผู้จัดการเรียนรู้ตามวิถีพุทธ อบรมสั่งสอน และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า ความสำเร็จของหน่วยงานหรือความล้มเหลวของหน่วยงานขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะของผู้บริหาร ร้อยละ 70 อีกร้อยละ 30 เป็นความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Stephen R. Covy, 2007 อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 4-5)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำพาบุคลากรและผู้เรียนไปสู่คุณภาพ โดยเฉพาะคุณภาพความเป็นมนุษย์ที่มีคุณธรรมในตนเอง ซึ่งจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ว่าเป็นอย่างไร ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้รับในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธแก่สถานศึกษาให้อยู่ในระดับสูงขึ้นไปและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพควบคู่กับคุณธรรมเป็นที่ต้องการของสังคมสืบไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

1.2.2 เพื่อศึกษาการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

1.2.3 เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10



1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 67 คน และครูผู้สอน จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน 1,489 คน รวมทั้งหมด 1,556 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มโดยใช้ตารางการคำนวณของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน สุวรรณ วิลารักษ์, 2551 : 46) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 310 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 30 คน และครูผู้สอน 280 คน

1.3.2 ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรตามรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม คือ การเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการ

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งในปัจจุบัน มีลักษณะตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (force choice) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับของไลเคิร์ต (Likert scale)

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

2.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เรื่องขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วจัดส่งทางไปรษณีย์ให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2.2.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม กรณีที่ได้รับไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยเดินทางติดต่อที่โรงเรียนเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเป็นกรณีไป ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์อย่างแท้จริง

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.1 วิเคราะห์สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.3.2 วิเคราะห์ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3.3 วิเคราะห์ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

3. ผลการวิจัย

3.1 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการจูงใจ ด้านการตัดสินใจ และด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ พิจารณาเป็นรายละเอียดรายด้านพบว่าในด้านการเป็นผู้นำ พบว่า ผู้บริหารแสดงวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและสังคม ด้านการจูงใจ พบว่า ผู้บริหารกระตุ้นและจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารแจ้งความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียนแก่ครูและผู้บริหารทราบ ด้านการตัดสินใจ พบว่า ผู้บริหารให้อิสระแก่ครู-อาจารย์ในการตัดสินใจที่จะปรับปรุงพัฒนา



งานให้บรรลุเป้าหมาย ด้านการกำหนดเป้าหมาย พบว่า ผู้บริหารสร้างความพึงพอใจแก่ครูและชุมชนในการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย และด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดสายงานบังคับบัญชาที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู

3.2 การเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ด้านกายภาพ และด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ พิจารณาเป็นรายละเอียดรายด้านพบว่าในด้านกายภาพ พบว่า มีอาคารสถานที่ที่จัดไว้เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศีลสมาธิ ปัญญา มีพระพุทธรูปหรือสิ่งที่แสดงถึงพระรัตนตรัยให้เห็นอย่างเด่นชัด ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพื้นฐานชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม ด้านการเรียนการสอน พบว่า สถานศึกษาจัดหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักพุทธธรรมทุกชั้นเรียน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น เช่น การลด ละ เลิกอบายมุข การเสียสละ และด้านการบริหารจัดการ พบว่า คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ

3.3 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้แก่ ด้านการจูงใจ (X2) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.290 ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน (X6) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.130 และด้านการติดต่อสื่อสาร (X3) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.137

4. อภิปรายผลการวิจัย

4.1 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการเป็นผู้นำ รองลงมา ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการจูงใจ ด้านการตัดสินใจ และด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ หลายอย่าง โดยเฉพาะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่แสดงถึงการเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจที่ดี มีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีการควบคุมประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับบุคลากร สังคม และชุมชนและส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของธานี ชั้นบุญ (2551 : 69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 ใช้ทักษะการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์ (2552 : 127) ได้ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นรายด้านพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจต่อไปนี้

4.1.1 ด้านการเป็นผู้นำ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะทุกสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยผู้บริหารแสดงวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและสังคม ให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหารหาวิธีการพัฒนาสถานศึกษานำวิธีปฏิบัติงานใหม่ ๆ มาแนะนำให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ ดังนั้นจะเห็นว่าภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงาน เพราะผู้บริหารเป็นตัวแทน และเป็นจุดรวมพลังของบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ภาวะผู้นำ นั่นคือ การใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุติพิงศ์ คล้ายโยทอง (2547 : 90-92) ทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารใน 5 ด้าน คือ การเป็นผู้นำ การสร้างและการสื่อสารวิสัยทัศน์ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคนและการจูงใจเชิงจิตใจ พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้านเช่นกัน

4.1.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยผู้บริหารแจ้งความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียนแก่ครูและผู้บริหารครอบครัว เป็นผู้นำในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเปิดรับเรื่องราวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาหรือนโยบายจากหน่วยงานอื่นแล้วแจ้งให้ครู-อาจารย์ทราบทันทีเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดในกระบวนการบริหาร เพราะทุกองค์กรไม่ว่าจะมีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กย่อมมีการติดต่อสื่อสารกันอยู่เสมอ เช่น การวางแผน การจัดองค์การการอำนวยความสะดวก การวินิจฉัยสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม



ล้วนต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารเป็นหลักในการเชื่อมโยงความคิดจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งเสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น เพราะหากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารในระดับที่สูงแล้วย่อมส่งผลถึงบรรยากาศคร่ำครวญมีร่วมใจในหน่วยงานตามลักษณะการมุ่งด้านมิตรสัมพันธ์สูงตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล แสนยศบุญเรือง (2549 : 59-62) ทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายชื่อ จะเห็นว่าทุกข้อมีระดับพฤติกรรมมาก โดยด้านการกระตุ้นทางปัญญาและด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4.2 การเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า การเป็นโรงเรียนวิถีพุทธอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต รองลงมา ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ ด้านกายภาพ และด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ ซึ่งโรงเรียนในรูปแบบวิถีพุทธเกิดขึ้นจากสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายที่จะพัฒนาโรงเรียนรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเป็นการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติในปัจจุบัน ดังที่ ชาตรี นามคุณ (2552 : 11) ได้กล่าวว่า โรงเรียนวิถีพุทธคือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาด้านกายภาพ ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต ด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ และด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษา ให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรรวมทั้งผู้เรียนเป็นผู้มีความเสียสละตนเอง ไม่เพียงเป็นแค่ นโยบายที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยได้รับการกล่อมเกลาคำสอนของพระพุทธศาสนาตั้งแต่ในยุคแรกของประเทศชาติไทย จนกล่าวได้ว่าวิถีพุทธเป็นวิถีวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่ จนมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกตระหนักและให้การยอมรับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย วีระวัฒน์ (2549 : 101) ได้ศึกษา การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดชลบุรี ผลของการวิจัยพบว่า การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ อรุณพานิช (2548 : 65) ได้ศึกษา การดำเนินงานของโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนวิถีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการเป็นโรงเรียนวิถีพุทธ จังหวัดเพชรบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เป็นรายด้านพบว่า มีประเด็นที่น่าอภิปรายผล ดังนี้

4.2.1 ด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะทุกสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพื้นฐานชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมหน้าเสาธงเพื่อรำลึกถึงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีการจัดกิจกรรมไหว้พระ สวดมนต์ แผ่เมตตา และสงบนิ่ง และกิจกรรมพื้นฐานชีวิตประจำวันเน้นหลักการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา โดยเน้นการมีวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมของการกิน อยู่ ดู ฟัง ด้วยสติสัมปชัญญะเพื่อเป็นไปตามคุณค่าแท้ของการดำเนินชีวิต ทั้งนี้การจัดกิจกรรมวิถีชีวิตประจำวันต่าง ๆ เหล่านี้เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาให้เกิดความตระหนักรู้เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์ และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนมีพื้นฐานด้านอุปนิสัยที่ดีสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีและมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร บารุงผล (2549 : 90) ได้ศึกษา การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลของการวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธดีเด่น และวิถีพุทธทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านคือ ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต อยู่ในระดับมากในอันดับแรก

4.2.2 ด้านการบริหารจัดการ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยคณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ สถานศึกษาร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนสร้างความตระหนักและศรัทธา รวมทั้งเสริมสร้างปัญญา เข้าใจในหลักการและวิธีดำเนินการโรงเรียนวิถีพุทธร่วมกัน ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการการจัดกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธให้มากยิ่งขึ้น และกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธให้ชัดเจน โดยเน้นรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขาอย่างบูรณาการ ซึ่งผู้บริหารเน้นควรกระบวนการบริหารโดยใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ มาดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางการดำเนินงาน



โรงเรียนวิถิพุทธโดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร บำรุงผล (2549 : 90) ได้ศึกษา การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลของการวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธดีเด่น และวิถิพุทธทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านคือ ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากในอันดับสุดท้าย

4.3 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถิพุทธ ได้แก่ ด้านการจูงใจ ด้านการควบคุม การปฏิบัติงาน และด้านการติดต่อสื่อสาร อภิปรายผลได้ดังนี้

4.3.1 ด้านการเป็นผู้นำ ไม่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถิพุทธ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังไม่สามารถดำเนินการ ตามวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นของ ผู้ได้บังคับบัญชาและชุมชน เพื่อเป็นที่ยอมรับของครูและชุมชนในโรงเรียน และพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ เรน ซีส ไลเคิร์ต (Rensis Likert, 1967 อ้างถึงใน สุพจน์ วิชัยศรี, 2550 : 12) ได้กล่าวว่า ผู้นำ เป็นผู้ที่ชักจูงให้คนอื่นทำงานให้สำเร็จ ตามต้องการ เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมาย บุคคลอื่น ในกลุ่มที่เหลือก็คือผู้ตาม และการเป็นผู้นำเป็นกระบวนการซึ่งผู้นำจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับความคิดห่วง คำนิยมและความสามารถในการติดต่อพบปะเจรจาของบุคคลที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงพฤติกรรมการบริหารด้านการเป็น ผู้นำที่ดี จึงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนเพิ่มมากขึ้น

4.3.2 ด้านการตัดสินใจ ไม่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถิพุทธ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการนำข้อมูล และผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจ การกำหนดสายบังคับบัญชา การเปิดโอกาสให้ครูและชุมชนได้มีส่วนร่วมและมีอิสระ ในการตัดสินใจ ดังนั้นการตัดสินใจถือเป็นสิ่งสำคัญในการเป็นผู้นำของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร พิณะสา (2549 : 80) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีพฤติกรรมการตัดสินใจ โดยวิธีการประชุมอภิปรายปัญหาร่วมกับกลุ่มผู้บังคับบัญชาทุกคนแล้วทำการตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกันในการบริหารงาน โรงเรียนทั้ง 6 งาน และจังก์ (Jung, 1958 อ้างถึงใน บรมศน์ ชติยพันธ์, 2553 : 45) ได้ทำการวิจัยการตัดสินใจของศึกษาธิการ (Superintendents) พบว่า ศึกษาธิการมักจะทำการตัดสินใจตามที่หากว่าเป็นความต้องการจากผู้มีอิทธิพลเหนือกว่า หรือถ้าเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ศึกษาธิการที่ประจำกรมานาน มักจะอ้างการตัดสินใจไปยังคณะกรรมการโรงเรียน (School Board) ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงกระบวนการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.3.3 ด้านการกำหนดเป้าหมาย ไม่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถิพุทธ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษายังกำหนด เป้าหมายในการดำเนินงานไม่ชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารควรมีการปรึกษาหารือกับครูในโรงเรียนและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน สามารถนำไป ปฏิบัติได้ทันที สร้างความพึงพอใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังที่ เรน ซีส ไลเคิร์ต (Rensis Likert, 1967 : 445) ได้กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานทุกชนิด การบริหารที่ดีจะต้องมี เป้าหมายที่ชัดเจน แน่นนอน เป้าหมายของแต่ละองค์การอาจแตกต่างกันออกไป สุดแต่รูปแบบและลักษณะพื้นฐานขององค์การ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมได้เสมอ การให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมายจะทำให้บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์การ ทำให้ทุ่มเทพลังความสามารถทุกวิถีทางเพื่อให้องค์การเกิดความเจริญก้าวหน้า บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.1 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน การติดต่อสื่อสาร เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีการสื่อสารซึ่งกันและกันภายในองค์กรอย่างทั่วถึง

5.2 จากผลการวิจัยพบว่า การเป็นโรงเรียนวิถิพุทธ ด้านการบริหารจัดการ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาศวรสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมโรงเรียนวิถิพุทธอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

5.3 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจูงใจ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน และ ด้านการติดต่อสื่อสารส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนวิถิพุทธ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมทักษะทั้ง 3 ด้านนี้ให้สูงขึ้นไปอีก



และควรให้ความสำคัญกับทักษะด้านการเป็นผู้นำ ด้านการตัดสินใจ และด้านการกำหนดเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น เพราะทักษะการบริหารงานทุกทักษะส่วนหนึ่งในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณ นายสุชาติ ทองสมนึก ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ นางสกุลตรา พิทักษานูรัตน์ ครู คศ 3 โรงเรียนโยธินบูรณะ และนางสาวปัทมา สุวรรณัง ครูโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ที่กรุณาเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนในโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยและได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ฉบับแก้ไข (2546, 6 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 12 ตอนที่ 62 ก. กรมวิชาการ.
- ชาติรี นามคุณ. (2552). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำโรงเรียนวิถีพุทธ เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฐิติพงษ์ คล้ายโยทอง. (2547). พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ณัฐวุฒิ อรุณพานิช. (2548). การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ดวงใจ ระยะเวลา. (2549). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธานี ชื่นบุญ. (2551). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- บรมศรี ชติยมนตรี. (2553). บุคลิกภาพและพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชรพันธ์ รัตโนดม. (2546). องค์ประกอบพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพศาล แสนยศบุญเรือง. (2549). พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุสนีย์ กอติริย์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร ทักษะทางวิชาการกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร ตามทัศนะของคณะกรรมการประกันคุณภาพในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วุฒิชัย วีระวัฒน์. (2549). การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์. (2552). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- สรายุรัตน์ จันทะมล. (2548). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพจน์ วิชัยศรี. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารกับมาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

- สุวรรณ วิลารักษ์. (2551). การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2549). รายงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุ
เบกษา.
- อัมพร บำรุงผล. (2549). การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- Kindred, Leslie. (1975). *School Public Relations*. New Jersey : Prentice Hall, inc., Englewood Cliffs.
- Likert, Rensis. (1967). *New Patterns of Management*. New York : McGraw-Hill Book Company Inc.



การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

The Development of English Activities on English Language in Daily Living
using Task-Based Learning for Prathomsuksa III Students

นางสาวนพรัตน์ ทองมาก¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล² ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

²อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 33 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 75.52 / 77.68 2) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop English activity on English language in daily life by using task-based learning for Prathomsuksa III students 2) to compare the ability on English reading of Prathomsuksa III students before and after the experiment by using English activity and 3) to study satisfaction of Prathomsuksa III students using English activity. The samples consisted of 33 students who studied in Prathomsuksa III in the first semester of the academic year 2015 at Anubantrat School, Amphoe Muang, Trat. They were selected by cluster random sampling. The research instruments were English activity on English language in daily life by using task-based learning, the ability on English reading test, and the satisfaction questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test for dependent samples. The results of the study were as follows: 1) The efficiency of English activity on English language in daily life by using task-based learning for Prathomsuksa III students was obtained 75.52 / 77.68. 2) The ability on English reading of Prathomsuksa III students was significantly higher than before the experiment by using English activity at statistical level of .05.3) the satisfaction of Prathomsuksa III students using English activity was at the high level.

Keywords: English activity, Task-Based learning, The ability on English reading



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการปลูกฝังให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาษาอังกฤษได้ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนต้องรู้จักวิธีการจัดการเรียนรู้ สามารถนำเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้ในกระบวนการเรียน การสอน จัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์และท้าทายผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับ ความสามารถและระดับความรู้ของผู้เรียน แต่จากผลการประเมินของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2556) ที่ได้ ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาอังกฤษ ในภาพรวมระดับประเทศ พบว่าในปีการศึกษา 2555 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.99 ปีการศึกษา 2556 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.82 ซึ่งเป็นระดับคะแนนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และมีแนวโน้มที่ต่ำลง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจ ให้มากยิ่งขึ้น และสามารถใช้ทักษะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้เรียนทุก คนต้องได้รับการฝึกฝนทักษะจากการปฏิบัติด้วยตนเอง ภายใต้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับศักยภาพ ของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ให้บรรลุวัตถุประสงค์

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้นั้น ควรให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนรู้ เนื่องจากสื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือใน การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ซึ่งสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ นั่นคือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การนำชุดกิจกรรม มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นระบบ เนื่องจากผู้เรียนจะได้ใช้ ความสามารถในการอ่านศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ในชุดกิจกรรมด้วยตนเอง และสรุปความรู้ที่ได้รับอย่างถูกต้อง รวมทั้ง การทำแบบฝึกทักษะที่อยู่ในชุดกิจกรรมจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะการ คิดเป็น และแก้ปัญหาเป็น จากการศึกษางานวิจัยของ วิชชุดา กรุงศรี (2554) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น โดยได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.53 และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญประภา มีเพียร (2557) ที่ได้ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานเพื่อการพัฒนาทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.31/75.04 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนนั้น ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง มุ่งให้ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์ รู้จักการเชื่อมโยง ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ ความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อการเรียนรู้นั้นซึ่งการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการ ปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ (Task-Based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ทักษะทางภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ประกอบด้วย ขั้นนำ ก่อนการปฏิบัติ (Pre-Task) เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในงานที่กำลังจะปฏิบัติ ขั้นดำเนินงานตามวงจรการปฏิบัติ (Task Cycle) เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติ และการนำเสนอผลการปฏิบัติ และขั้นตอนสุดท้าย คือ ขั้นการศึกษาโครงสร้างไวยากรณ์ และคำศัพท์ของงานปฏิบัติ (Language Focus) เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ลักษณะสำคัญของภาษาอังกฤษ และฝึกฝนการใช้ ไวยากรณ์ หลังจากที่มีความรู้ความเข้าใจด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษแล้ว ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการปฏิบัติเป็น ฐานการเรียนรู้ มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังจะเห็น ได้จากงานวิจัยของ นิรมล วรมัต (2551) ที่ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้น งานปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบ



ปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบกับผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ และจากการประเมินนักเรียนในด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบในภาพรวมต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 สาเหตุของปัญหาดังกล่าว อาจเนื่องมาจาก กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน และทำให้ประสบปัญหาต่อการเรียนรู้ในที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 112 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 2,612 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมืองจังหวัดตราด ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 33 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ 2) ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ

1.3.3 ขอบเขตของเนื้อหา เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้มีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ
2) วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

3) ศึกษาทฤษฎี และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐาน



4) สร้างชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แบบประเมินผลการเรียน

5) นำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้วิธีการประเมินตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

6) ดำเนินการปรับปรุงชุดกิจกรรมให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมให้มี ประสิทธิภาพที่เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง มีขั้นตอนการทดลอง ดังนี้

ขั้นตอนการทดลองแบบ 1 : 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็น นักเรียนที่เรียนอ่อน 1 คน ปานกลาง 1 คน และเก่ง 1 คน แล้วเริ่มทดลองกับนักเรียนที่เรียนอ่อนก่อน จากนั้นนำชุดกิจกรรม ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนที่เรียนปานกลาง และเก่ง ตามลำดับทีละคน แล้วคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ได้เท่ากับ $55.33 / 54.44$ จากนั้นดำเนินการปรับปรุงตามข้อบกพร่องที่พบ เพื่อนำไปทดลองต่อไป

ขั้นตอนการทดลองแบบ 1 : 10 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นนักเรียนที่เรียนอ่อน 3 คน ปานกลาง 4 คน และเก่ง 3 คน แล้วคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ได้เท่ากับ $69.20 / 73.33$

ขั้นตอนการทดลองภาคสนาม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้ว คำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ได้เท่ากับ $73.33 / 75.19$

2.1.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

2) สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิด เลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไป ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจ จำแนกของข้อทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาข้อทดสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ ในเกณฑ์ 0.2 ขึ้นไปจำนวน 30 ข้อ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ มีค่าความยาก ง่าย อยู่ระหว่าง 0.28 – 0.68 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.65

5) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

6) จัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

2.1.3 แบบวัดความพึงพอใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี หลักการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

2) ดำเนินการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้เรียนประเมินแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ

3) นำแบบวัดความพึงพอใจ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจพิจารณา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่วัดความพึงพอใจ

4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า แบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84



2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัย แบบหนึ่งกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pre - test Post - test Design) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.2.1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 75 / 75

2.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ โดยการทดสอบค่าที (t - test แบบ Dependent Sample)

2.2.3 วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ 75/75

จำนวนนักเรียน	ประสิทธิภาพพระบวณการ (E ₁)			ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)			E ₁ / E ₂
	ΣX	A	E ₁	ΣF	B	E ₂	
33	1,246	50	75.52	769	30	77.68	75.52 / 77.68

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ ได้คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียนรวม (ΣX) 1,246คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.52 จากคะแนนเต็ม (A) 50 คะแนน และจากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน ได้คะแนนรวม (ΣF) 769 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.68 จากคะแนนเต็ม (B) 30 คะแนน ดังนั้นชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.52 / 77.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75 / 75

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	33	30	11.55	2.49	20.90*	.00
หลังเรียน	33	30	23.30	2.40		

* p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้

รายการประเมิน	n = 33		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	2.94	0.24	มาก
2. นักเรียนตั้งใจเมื่อถึงชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ	2.91	0.29	มาก
3. กิจกรรมพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษไม่ยากเกินไป	2.67	0.48	มาก
4. มีกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้ปฏิบัติ	2.67	0.36	มาก
5. นักเรียนชอบทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้	2.85	0.48	มาก
6. เมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนชอบอ่านบททวนความรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้	2.55	0.17	มาก
7. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น	2.97	0.51	มาก
8. นักเรียนมีความเข้าใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้	2.67	0.50	มาก



รายการประเมิน	n = 33		ระดับ ความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D.	
9. นักเรียนได้รับการฝึกฝนความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดี	2.58	0.17	มาก
10.นักเรียนพึงพอใจกับคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบในชุดกิจกรรมการเรียนรู้	2.97	0.48	มาก
รวมเฉลี่ย	2.78	0.42	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ รวมเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความพึงพอใจมากด้วย โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.55 – 2.97

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 75.52 / 77.68

4.2 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

5. อภิปรายผลการวิจัย

ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 75.52 / 77.68 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจากการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ผ่านการสร้างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยผ่านการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งผ่านการทดลองใช้ตามขั้นตอน แล้วนำมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ และการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ ได้จัดเนื้อหาให้นักเรียนเรียนรู้ตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ โดยเริ่มจากขั้นเตรียมงานปฏิบัติ ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนให้เข้าใจประเด็นสำคัญ และจุดประสงค์ของงานปฏิบัติที่ไม่ซับซ้อน เป็นข้อความให้ผู้เรียนอ่านข้อความเพื่อทำความเข้าใจ จากนั้นเข้าสู่ขั้นตอนระหว่างการปฏิบัติงาน (Task cycle) โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแสดงความคิดเห็น และได้รับการกระตุ้นให้พยายามใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยครูผู้สอนได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน คำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้ชัดเจน มีความถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้วยประโยคและบทสนทนาสั้น ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน ซึ่งนอกจากจะได้ส่งเสริมความสามารถในการอ่านแล้ว ครูผู้สอนยังได้ส่งเสริมความรู้ความสามารถการใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีองค์ประกอบทางภาษา คือ เสียง คำศัพท์ โครงสร้างที่เป็นแกนในการสื่อความหมายตามระดับชั้นและวัยของผู้เรียน ทำให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจ ขั้นตอนสุดท้ายเป็นขั้นหลังการปฏิบัติงาน (Language focus) ซึ่งในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรกกิจกรรมให้นักเรียนฝึกการวิเคราะห์ภาษา (Analysis) โดยผู้สอนเตรียมรูปแบบโครงสร้างทางภาษาให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ที่โครงสร้างทางภาษากับเพื่อน ๆ และผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือขณะที่ผู้เรียนร่วมกันทำงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามคำถาม ซึ่งขั้นตอนนี้จากการสังเกตได้พบว่าผู้เรียนทำกิจกรรมฝึกใช้ภาษา และสรุปโครงสร้างทางภาษาได้อย่างเข้าใจและสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้การสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นนั้น ได้พบว่านักเรียนได้เรียนรู้ไปตามขั้นตอนของการปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ ตามความสามารถและความสนใจ เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงแล้ว ทำให้มีความเข้าใจเรื่องราว สถานการณ์และสื่อสารด้วยประโยคสั้น ๆ ได้ถูกต้อง ในระหว่างที่ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนนั้นนักเรียนมีความ



สนุกสนานกับการจัดประสบการณ์ที่ครูผู้สอนได้เตรียมไว้โดยมีความยากง่ายที่เหมาะสม สะดวกต่อการปฏิบัติ นักเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพจนประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละชุดกิจกรรม และจากการประเมินด้วยแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้พบว่า ทุกข้อมีระดับความพึงพอใจมาก

6. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ โดยบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยเนื้อหาควรมีความสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวัน เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้า และการคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่ได้อ่าน

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

นิรมล วรमत. (2551). **การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). อุตรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

เพ็ญประภา มีเพียร. (2557). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วิชชุดา กรุงศรี. (2554). **การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เรื่อง Plants for Life โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6** โรงเรียนบ้านแม่ทราย (ครุราษฎร์เจริญวิทย์) อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุตรดิตถ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.



ผลการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนบ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Effects of Scientific Analytical Thinking Skill Practice Package For Pratomsuksa 3 Students at Bantubmai School.

นายปัญญาวรรณ แก้วมณี และ ดร.อดิยา สรเทศชรินทร์

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย

อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000 089- 0780962 Tanbu2529@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์หลัก เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับ3 ระหว่างก่อนและหลังใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านทับใหม่ จำนวน 41 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเชื่อมั่น และแบบวัดสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบความคิดของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากและเมื่อนำไปทดลองใช้พบว่ามีค่าดัชนี ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 89.33/87.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) การคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย ร้อยละ 25.69 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเดิม

คำสำคัญ : ความสามารถการคิดวิเคราะห์, ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์, การคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

Abstract

The main objective of this research was to study the effects a scientific analytical thinking skill practice package for Pratomsuksa 3 students, with specific objectives as follows : (1) to create a scientific analytical thinking skill practice package according to the 80/80 standard criterion ; (2) to compare Pratomsuksa 3 students' scientific analytical thinking ability before and after using a scientific analytical thinking skill practice package for Pratomsuksa 3 students. The sample group is from purposive sampling, consisted of 41 Pratomsuksa 3 students in Bantubmai School at Khiansa, Surat Thani in the Academic Year 2014. The research instruments consisted of a scientific analytical thinking skill practice package for Pratomsuksa 3 students, analytical thinking ability test. The statistical devices used to analyze the data were mean, standard deviation, effectiveness index, Index of Congruence, reliability. The findings revealed that. 1) A scientific analytical thinking skill practice package, according to 5 experts was appropriate at a highest level, with the efficiency value of 89.33/87.72, which was higher than the criterion. 2) The students' analytical thinking ability after using the practice package was higher than before using the practice package.

Keywords : Ability of thinking, Analytical Thinking Skill Practice Package, Thinking of scientific analysis.

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาในทางการคิดการแก้ปัญหาของสังคมและวัฒนธรรม กล่าวคือ ทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน ยุคนี้ได้ชื่อว่า เป็นยุค



สังคมข่าวสาร เกิดขึ้นมากมายหลากหลายและแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วทั่วทุกสังคมของโลกอย่างไร้พรมแดน จึงไปมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ในการดำรงชีวิตประจำวันของทุกคน

การคิดวิเคราะห์ เป็นทักษะการคิดประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 13) ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด การแก้ปัญหาและมีทักษะการดำเนินชีวิต การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการหนึ่งที่มนุษย์ใช้ในการตรวจสอบความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อให้เกิดความถูกต้องชัดเจน การคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำรงชีวิต บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะมีความสามารถด้านอื่นๆที่เหนือกว่าบุคคลอื่น ทั้งด้านสติปัญญาและการดำเนินชีวิต

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสองในปีการศึกษา 2549-2556 (โรงเรียนบ้านทับใหม่, 2556) พบว่า ด้านผู้เรียนมีคะแนนการประเมินต่ำที่สุด โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ สมควรที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ผ่านประเมินคุณภาพการศึกษารอบสามและผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ (NT : National Test) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านมาได้มีการทดสอบด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดไตร่ตรองของผู้เรียนอย่างชัดเจนในทุกวิชา ซึ่งผลการประเมินที่ออกมาอยู่นั้นอยู่ในระดับต่ำและพอใช้ จึงต้องมีการพัฒนาด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเร่งด่วน

ด้วยเหตุดังกล่าวการคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำรงชีวิต บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะมีความสามารถด้านอื่นๆที่เหนือกว่าบุคคลอื่น ทั้งด้านสติปัญญาและการดำเนินชีวิต (ประภัสสร จันทร์ทองและคณะ: 2551) ผู้วิจัย จึงได้สนใจรูปแบบการสอนแบบแก้ปัญหามาจัดทำเป็นชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ เพราะการแก้ปัญหานั้นเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่ควรปลูกฝังในตัวนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหานั้นด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เป็นการดำเนินการแก้ปัญหานั้นอย่างมีระบบอยู่บนหลักของเหตุและผลสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้

จากปัญหาที่เกิดขึ้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพราะว่าเป็นขั้นสูงสุดของช่วงชั้นที่ 1 และเป็นขั้นที่มีการสอบวัดการประเมินคุณภาพการศึกษา (NT) ซึ่งมีการวัดและประเมินผลด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพราะชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์เป็นนวัตกรรมการสอนที่มองเห็นรูปธรรม เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้สูงขึ้น และสามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับใหม่ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 41 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ คือ ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

2) ตัวแปรตาม คือ (1) ประสิทธิภาพของชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ และ (2) ความสามารถ

ในการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

1.3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 เรื่อง สารรอบตัว ชุดที่ 2 เรื่อง น้ำและอากาศ



1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาทดลอง 20 ชั่วโมง คาบละ 60 นาที เป็นเวลา 10 สัปดาห์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 41 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.2.1 ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

2.2.2 แบบทดสอบ วัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.3.1 ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อประเมินคุณภาพของชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ในด้านการใช้ภาษา ออกแบบปฏิสัมพันธ์ การใช้ภาพประกอบ จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป (ดีขึ้นไป) แล้วทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) ดังนี้

1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 22 จำนวน 3 คน พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก

2) ทดลองแบบกลุ่มย่อยไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 22 จำนวน 9 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 86.67 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 84.44 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

3) การทดลองภาคสนามไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหน้าเขาได้ร่วมนั้น 1 จำนวน 30 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 85.92 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 86.56 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

4) นำนวัตกรรมที่สมบูรณ์ไปใช้ต่อไป

2.3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำผลมาพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ หรือมากกว่า .50 จึงถือว่าคำถามนั้นเป็นตัวแทนของลักษณะกลุ่มพฤติกรรมที่วัด

1) นำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหน้าเขาได้ร่วมนั้น 1 จำนวน 30 คน

2) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 -80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป พร้อมทั้งความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งชุดมีค่าเท่ากับ .997

3. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์และผลการประเมินประสิทธิภาพชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลต่อความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่า มีประสิทธิภาพ 85.92 /86.56 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2 การเปรียบเทียบความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ก่อนและหลังใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังจากเรียนโดยใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความสามารถในด้านการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียนดังตารางต่อไปนี้



ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3ตามเกณฑ์ 80/80

เครื่องมือที่ใช้วัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน	30	40	34.37	85.92
แบบทดสอบหลังเรียน	30	30	25.97	86.56

จากตารางที่ 1 พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 85.92 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 86.56 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

การเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้านความสามารถการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลตามตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลต่างความสามารถการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	N	μ	σ
คะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์	41	16.15	2.15
คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์	41	25.69	2.01

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการพิจารณาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 16.15 คะแนนเฉลี่ยหลังการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 25.69 ซึ่งมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องผลของการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทับใหม่ ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพของชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่า มีประสิทธิภาพ 85.92 /86.56 หมายความว่า ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการเท่ากับ 85.92 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ เท่ากับ 86.56 แสดงว่าชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุ ดังนี้

4.1.1 ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ และมีวิธีการที่เหมาะสม คือศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ วิสัยทัศน์การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ แล้วดำเนินการสร้างชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ตามขั้นตอนและหลักในการสร้างชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยยึดหลักแนวคิดของบลูม (Bloom, 1971) ซึ่งได้ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพ ประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเหมาะสมกับหลักสูตร ความเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา เนื้อหา/กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน ความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องของการประเมินผลตามสภาพจริง การใช้ภาษาถูกต้อง/เหมาะสม/เข้าใจง่าย รูปแบบน่าสนใจ/ตัวอักษร/ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผ่านการทดลองใช้ 3 ขั้นตอนคือ การทดลองกลุ่มเล็ก การทดลองกลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา รูปแบบตัวอักษร กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง



4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ เรียนก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 2 ชุด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังจากเรียนโดยใช้ชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความสามารถในการด้านการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุดังนี้

4.2.1 การสร้างชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสารรอบตัวเรา และน้ำและอากาศ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยใช้แนวคิดในการสร้างจาก นักการศึกษาหลายท่านเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอน เช่น เนื้อหาและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์ของชุดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน เขียนคำชี้แจงชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา มีรูปแบบที่หลากหลาย มีรูปภาพประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กิจกรรมการฝึกเรียงจากง่ายไปหายาก แลกเปลี่ยน ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าคิด รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักทำงานเป็นขั้น เป็นตอน ผู้เรียนได้ฝึกฝน และเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตาม สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความสามารถในการวิเคราะห์ มีความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งแต่ละกิจกรรมที่นำมาใช้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยสร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น มีทัศนคติที่ดี สนใจเรียนมากขึ้น ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จโดยตรงต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (อรวรรณ บุญรอด, 2556 : 93) โดยศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ปาริตา ขาวขำ, 2554 : 90) โดยศึกษา เรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

5.1 ควรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นอื่น ๆ

5.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์วิชาอื่นหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นตามความเหมาะสม

5.3 ควรเพิ่มเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ควบคู่กับการสอนโดยใช้การสอนชุดพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 3

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อดิญา ศรเกตริน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณครูณัฐกร รักธรรม คุณครูปรารถนา แมนเมือง คุณครูจรรยา พันธุ์ไธสง คุณครูเสาวณีย์ แมนเมือง และคุณครูสมล จุลนิล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและขอใจนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 22 และโรงเรียนบ้านหน้าเขาได้ร่วมเย็น 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยตาปีทุกคนที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจขอขอบคุณ ครอบครัวและญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตให้การศึกษา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัย



7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการพัฒนาและประเมิน การอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ประภัสสร จันทร์กองและคณะ. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง สมการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาคำว่าด้วยตนเองการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปาริตา ขาวขำ. (2554). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาคำว่าด้วยตนเองการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- โรงเรียนบ้านทับใหม่. (2556). รายงานประจำปีการศึกษา 2556. สุราษฎร์ธานี : โรงเรียนบ้านทับใหม่.
- อรรวรรณ บุญรอด .(2556).การพัฒนาชุดกิจกรรมการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาคำว่าด้วยตนเองการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Bloom, Benjamin S. (1971). *Taxonomy of Education Objective Hand book1: Cognitive Domain*. London: Longman Group Limited.



**ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL
เรื่อง บทประยุกต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความรู้สึกเชิงจำนวน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

The Effects of Learning Activities Related to Real Life Using the KWDL Technique in the Topic of Applications on Mathematics Learning Achievement and Number Sense of Prathom Suksa VI Students at Thepmitruxsa school in Surat thani Province

นางปิยธิดา ทองปลุก

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 089-9086585 Piyathida12523peaw@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิคKWDL และ (2) ศึกษาความรู้สึกเชิงจำนวนเรื่องบทประยุกต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง บทประยุกต์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง บทประยุกต์ และแบบทดสอบวัดความรู้สึกเชิงจำนวน เรื่อง บทประยุกต์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความรู้สึกเชิงจำนวน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.75 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 ของคะแนนเต็ม

คำสำคัญ : เทคนิค KWDL ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ความรู้สึกเชิงจำนวน ประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare mathematics learning achievements in the topic of Applications of Prathom Suksa VI students of at Thepmitruxsa School in Surat thani Province before and after undertaking mathematics learning activities related to real life using the KWDL technique; and (2) to study number sense of students undertaking mathematics learning activities related to real life using the KWDL technique. The research sample consisted of 32 Prathom Suksa VI students in an intact classroom of Thepmitruxsa School in Surat thani Province during the second semester of the 2013 academic year, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were learning management plans in the topic of Applications for mathematics learning activities related to real life using the KWDL technique, a mathematics learning achievement test in the topic of Application, and a number sense test in the topic of Applications. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test. Research findings were that (1) the post-learning mathematics learning achievement in the topic of Applications of Prathom Suksa VI Students at Thepmitruxsa School in Surat thani Province who undertook mathematics learning activities related to real life using the KWDL techniques was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level; (2)



the post-learning mean score on number sense of the students was 15.75 out of the full score of 20, which was 78.75 per cent of the full score.

Keywords: KWDL technique; Mathematics learning achievement; Number sense; Prathom Suksa

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีการเชื่อมโยงความรู้ที่นักเรียนต้องเรียนรู้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวันจะส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดี(Knut 2000 : 49 ; Coxford 1995 : 4-12 อ้างถึงใน บุญญาญา แซ่หล่อ 2555 : 3 – 14) ซึ่งมีด้วยกัน 3 กรณี คือ คณิตศาสตร์กับการดำรงชีวิต คณิตศาสตร์กับอาชีพต่าง ๆ และคณิตศาสตร์ในธรรมชาติ เนื่องจากวิถีชีวิตจริงของคนเรามีเรื่องราวต่างๆที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกออกจากกัน นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นและเรียนรู้อย่างมีความหมายเมื่อครูได้บูรณาการคณิตศาสตร์เข้ากับชีวิตจริงโดยให้นักเรียนเรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัวแล้วขยายกว้างไกลตัวออกไป

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 355 คนของโรงเรียนเทพมิตรศึกษา ในรายวิชาคณิตศาสตร์ปีการศึกษา 2556 พบว่านักเรียนมีระดับผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.98 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด คือร้อยละ 80 (โรงเรียนเทพมิตรศึกษา.2554:6) และเมื่อศึกษาการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน(O-NET) 3ปี ย้อนหลังพบว่าผลการสอบอยู่ในระดับไม่น่าพอใจโดยมีคะแนนเฉลี่ยปี 2553, 2554, 2555 มีคะแนนเฉลี่ย 48.88 45.56 และ 48.45 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลการทดสอบดังกล่าวพบว่า เนื้อหาที่มีปัญหามากที่สุดของนักเรียนคือ บทประยุกต์ ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะ/กระบวนการแก้ปัญหาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางคณิตศาสตร์ แต่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูใช้ วิธีสอนแบบบรรยายเป็นส่วนมากที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนโดยเฉพาะโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์บทประยุกต์ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักเรียนจะต้องมีทักษะในการคิดเป็นพื้นฐานมาก่อน ถ้าหากว่านักเรียนคนใดไม่มีพื้นฐานที่ดีมาก่อนแล้วจะก่อให้เกิดปัญหาเป็นอย่างมากแก่ครูผู้สอน

นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านทักษะพื้นฐานการคิดคำนวณ ซึ่งเกิดจากการขาดความเข้าใจในการบวก ลบ คูณ หาร และไม่สามารถตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบได้ คำนวณได้ช้า ขาดความสามารถในการคิดในใจ การใช้เกณฑ์ ในการอ้างอิง ขาดความยืดหยุ่นในการคิด และทักษะในการประมาณคำตอบอย่างสมเหตุสมผลซึ่งผลจากปัญหาดังกล่าว จะทำให้นักเรียนขาดประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการดำเนินการของจำนวนในการแก้ปัญหาก็เกี่ยวกับการคำนวณได้อย่างถูกต้อง ไม่มีการสร้างรูปแบบที่เป็นของตนเองขึ้นมาใหม่ เพื่อช่วยในการคำนวณได้ง่ายขึ้น จึงทำให้ไม่สามารถคิดเลขในใจได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ของปัญหาที่เผชิญ ขาดไหวพริบและปฏิภาณในด้านจำนวนหรือ ขาดความสามารถอย่างหนึ่งซึ่งเรียกว่าความรู้สึกเชิงจำนวน (กรมวิชาการ 2538: 31)โดยความรู้สึกเชิงจำนวน เป็นสามัญสำนึก และความเข้าใจเกี่ยวกับจำนวนซึ่งเกิดภายในตัวแต่ละบุคคล รวมถึงความสามารถคิดคำนวณได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ(นพพร แหยมแสง 2544 : 3-4 ; กรมวิชาการ 2544 : 219 ; สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2545)

เทคนิคการสอนรูปแบบหนึ่งที่ครูสามารถนำมาใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ในเรื่อง บทประยุกต์ที่ต้องอาศัยความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ของนักเรียนเป็นหลัก คือ การสอนโดยใช้เทคนิค KWDL ซึ่งเทคนิค KWDL นี้จะฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์โจทย์ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนละเอียดถี่ถ้วน และทำให้นักเรียนเข้าใจกับโจทย์ปัญหาได้อย่างชัดเจน รวมทั้งฝึกให้นักเรียนหาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวันของตนเอง (นิรันดร์ แสงกุหลาบ, 2547:7) สำหรับขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิคKWDL นี้ขอและคนอื่น(Shaw,JM, et al1997 อ้างถึงใน วิชา เล่าเรียนดี 2550 : 149)ได้เสนอขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิค KWDL ซึ่งสามารถสรุปได้ 4 ขั้นตอนนี้ ขั้นที่ 1 K (What we know) เรารู้อะไร หรือโจทย์บอกอะไรบ้าง ขั้นที่ 2 W (What we want to know) เราต้องการรู้ ต้องการทราบอะไร หรือโจทย์ให้หาอะไร มีวิธีการอย่างไรใช้วิธีการอะไรได้บ้าง ขั้นที่ 3 D (What we do to find out)เราทำอะไร อย่างไรหรือดำเนินการตามกระบวนการแก้โจทย์ปัญหาขั้นที่ 4 L(What we learned) เราเรียนรู้ อะไร หรือคำตอบที่ได้ และบอกวิธีคิดคำตอบอย่างไร



นอกจากขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิค KWDLดังกล่าวได้มีนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หลายคนปรับปรุงแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกระบวนการแก้โจทย์ปัญหาโดยการจัดแบ่งนักเรียนกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4-5 คน โดยแต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่ความสามารถ และมีการนำแผนผัง KWDL บัตรกิจกรรม KWDL มาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จาก เหตุและผลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เป็นวิธีหนึ่งที่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน น่าจะให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ในเรื่องบทประยุกต์สูงขึ้น และมีความเข้าใจในความรู้สึกเชิงจำนวนเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL เรื่อง บทประยุกต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความรู้สึกเชิงจำนวน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานีขึ้น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูคณิตศาสตร์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับโจทย์ปัญหา และพัฒนาความรู้สึกเชิงจำนวนในเรื่องอื่น ๆ ของนักเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL

1.2.2 เพื่อศึกษาความรู้สึกเชิงจำนวนเรื่องบทประยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

- 1) ตัวแปรอิสระคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL
- 2) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และ ความรู้สึกเชิงจำนวน

1.3.3 ขอบเขตของเนื้อหา เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง บทประยุกต์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในวิจัย ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ 15 คาบ คาบละ 60 นาที ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 352 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ห้อง ป. 6/6 จำนวน 32 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง บทประยุกต์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL จำนวน 15 แผน แผนละ 60 นาที ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง บทประยุกต์

2.2.3 แบบทดสอบวัดความรู้สึกเชิงจำนวน เรื่อง บทประยุกต์

2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อดูความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่วัด โดยการหา



ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์แบบเลือกตอบฉบับก่อนเรียนได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แบบเลือกตอบฉบับหลังเรียนได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ส่วนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แบบอัตนัยฉบับก่อนเรียนและฉบับหลังเรียนได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2.3.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จำนวน 30 คน ที่เรียนเรื่องบทประยุกต์ แล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.3.3 วิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบแบบเลือกตอบเป็นรายข้อ โดยการหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ผู้วิจัยนำแบบทดสอบของนักเรียนทั้งหมดมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นรายข้อ คำนวณหาค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแบบเลือกตอบ

2.3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ที่ 20 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ก่อนเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.5908 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.5651

2.3.5 วิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบแบบอัตนัยเป็นรายข้อ โดยการหาค่าความยากและอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีการของ วิทเนียและเซเบอร์ส (Mehrens and Lehmann, 1984 : 198 – 199; citng Whitney and Sabers, 1970)

2.3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แบบอัตนัยหาค่าความเที่ยง โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ก่อนเรียนเท่ากับ 0.68 และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนเท่ากับ 0.60

2.3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้เชิงจำนวน

2.3.8 นำแบบทดสอบวัดความรู้เชิงจำนวน ที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อดูความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดความรู้เชิงจำนวน ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 -1.00

2.3.9 นำแบบทดสอบวัดความรู้เชิงจำนวน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำผลการสอบที่ได้มาหาค่าความยากและอำนาจจำแนกได้ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.27-0.87 และอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.67

2.3.10 นำแบบทดสอบวัดความรู้เชิงจำนวนที่ได้มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.70

2.3.11 นำแบบทดสอบวัดความรู้เชิงจำนวนที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. ผลการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL เรื่อง บทประยุกต์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความรู้เชิงจำนวน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ดังนี้

ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 32 คน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 11.88 และ 15.81 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.86 และ 2.57คะแนน ตามลำดับ นั่นคือ การวัดหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน 3.93คะแนน โดยที่ค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าสูงขึ้น แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงโดยใช้เทคนิค KWDL ได้ผลดี



ผลการทดสอบสมมติฐานแบบทางเดียวของผลต่างค่าเฉลี่ยระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์หลังเรียน(Post) และก่อนเรียน(Pre) พบว่า ปฏิเสธสมมติฐานหลักทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($t = 34.80$; $df = 31$; $p = 0.000$) จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ผลต่างค่าเฉลี่ย ($\mu_{pre} - \mu_{post}$) ได้ช่วงเชื่อมั่นที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เท่ากับ $14.89 < (\mu_{pre} - \mu_{post}) \leq 16.74$ ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน

ในการศึกษาความรู้สึกเชิงจำนวน ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 32 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 ของคะแนนเต็ม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.24 คะแนน

4. อภิปรายผลการวิจัย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL มีวัตถุประสงค์หลัก คือ ใช้สำหรับการเรียนวิชาต่างๆ ที่มีการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาสติปัญญา ช่วยส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ การคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ พัฒนาทักษะทางสังคม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เปรียบเทียบแยกแยะก่อนหาข้อสรุปด้วยตนเอง ช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อน ปานกลาง และเก่งมีโอกาสได้เรียนรู้ ได้รับการฝึกวิคิดอย่างมีระบบ และเป็นลำดับขั้นตอนร่วมกัน (วัชรรา เถาเรียนดี 2550:148-149) เพื่อนำการเรียนรู้แบบ KWDL มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

จากขั้นตอนดังกล่าว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL ทำให้นักเรียนมีการฝึกฝนการคิดแก้ปัญหาที่หลากหลายวิธี ซึ่งนักเรียนจะมีความคิดที่กว้างและคิดได้หลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้การจัดโอกาสให้นักเรียนได้ออกมานำเสนอแนวคิดของตนเองหรือแนวคิดของกลุ่ม จัดให้นักเรียนมีโอกาสร่วมแสดงแนวคิดเสริมเพิ่มเติมหรือซักถามหาข้ออภิปรายขัดแย้งด้วยเหตุและผลร่วมกัน จะทำให้การเรียนรู้ขยายในวงกว้างและลึกมากขึ้น นักเรียนสามารถนำความรู้หรือแนวคิดที่ได้จากการนำเสนอขึ้นไปประยุกต์ใช้หรือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของสุวรกาญจนมยุร (2545) และน้ำทิพย์ ชังเกต (2547) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนถามเก่ง ถามถึงประเด็นสำคัญในแง่มุมต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้ควรสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม รวมถึงเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วม และเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้อัตราพัฒนาของกลุ่มได้ลงมือปฏิบัติจริงเป็นระบบและสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยม เกรียวท่าทอง(2548) พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาการหาพื้นที่ผิวและปริมาตร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ความรู้สึกเชิงจำนวนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 ของคะแนนเต็ม สำหรับเนื้อหาที่นักเรียนทำได้ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับจำนวนเชิงการนับและเชิงอันดับที่ ความสัมพันธ์หลากหลายระหว่างจำนวน และขนาดสัมพัทธ์ของจำนวน ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL เป็นวิธีการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ นักเรียนได้ฝึกทักษะ เทคนิค และกระบวนการต่างๆ ทำให้สามารถนำกระบวนการการเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ใหม่ๆ การเรียนรู้จึงมีความหมายสำหรับนักเรียน นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL มีเรื่องของความรู้สึกเชิงจำนวนสอดแทรกอยู่ในขั้นตอนต่างๆของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของจำนวนเชิงการนับและเชิงอันดับที่ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และโจทย์ปัญหาจะเกี่ยวกับการเรียงลำดับสิ่งของต่างๆ เรื่องความสัมพันธ์หลากหลายระหว่างจำนวน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และโจทย์ปัญหาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าหลายๆแบบที่มีราคาใกล้เคียงกัน เช่น ก้อยไปร้านค้าซื้ออาหารสัตว์ ในร้านมีอาหารสัตว์ 2 แบบ แบบแรกอาหารสัตว์ถูกละ 5 กิโลกรัม ราคาถูกละ 100.50 บาท แบบที่สองอาหารสัตว์ถูกละ 8



กิโลกรัม ราคา 150.75 บาท ก้อยควรซื้ออาหารสัตว์ถุงละเท่าไรดี เพราะอะไร โดยนักเรียนจะต้องตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่ตนเองและสมาชิกในกลุ่มเห็นตรงกันว่าคุ้มค่าที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผล และเรื่องสุดท้ายเป็นเรื่องขนาดสัมพัทธ์ของจำนวน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และโจทย์ปัญหาจะเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสิ่งของต่างๆ การทำความเข้าใจปัญหา การวางแผน แก้ปัญหาและพิจารณาความสมเหตุสมผลของการหาคำตอบ สอดคล้องกับชาติ สำราญ (2545) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ KWDL เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตลอด ทำให้สามารถใช้ประสาทสัมผัสต่างๆหลายอย่างในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งการนำความรู้ที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ นำมาบูรณาการ และนำมาใช้อย่างแท้จริงย่อมก่อให้เกิดความรู้จริงขึ้นมาได้

5. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง โดยใช้เทคนิค KWDL ควรมีการเตรียมตัวล่วงหน้าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษารายละเอียด กำหนดกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

5.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ต้องพยายามให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่ความสามารถ เพื่อให้ให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค KWDL มีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.3 ในการปฏิบัติกิจกรรม ครูต้องคอยดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดในการใช้คำถามกับนักเรียน ควรใช้คำถามที่เน้นเรื่องความรู้สึกเชิงจำนวน และใช้คำพูดที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และพิจารณาปัญหาต่างๆ เพื่อให้นักเรียนค้นพบคำตอบได้แนวทางใหม่ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆได้

6. กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ลินท-รัตนศิริกุล สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิช เทือกทอง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นายธนนต์ ก่อเกียรติสกุล อาจารย์สาขาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี นายอรรถกร ศักดา อาจารย์สาขาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และ นางเพชร มากมี ครู คศ2 โรงเรียนเทศบาลวัดเสาชิงทอง ที่ได้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บาทหลวงทรงราชย์ ศรีระหงส์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพมิตรศึกษา ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และคณะครูทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ในการจัดการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน(คณิตศาสตร์) ที่ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา และ ขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณ และครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยเคยศึกษาและเรียนรู้มา

6. เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (คณิตศาสตร์) ระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
_____. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
_____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.



- กัญจนา ลินทรตันศิริกุล. (2553). “เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ” ใน ประมวลสาระชุด วิชา การวิจัยหลักสูตร และการเรียนการสอน หน่วยที่ 9. หน้า 1-82 นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นพพร แหยมแสง. (2544). การพัฒนาสำนักเกี่ยวกับจำนวน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาโท การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทพร อิวจัส. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาแบบ K-W-D-L เรื่อง ร้อยละ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นรินทร์ แสงกุหลาบ. (2547). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาทศนิยมและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคK-W-D-L และตามแนว สสวท. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิยม เกรียท่าทราย. (2548). การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เรื่องโจทย์ปัญหาการหาพื้นที่ผิวและปริมาตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญญา แซ่หล่อ. (2555). คณิตศาสตร์กับชีวิตจริง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน.
- เบญจนาศิริวัฒน์ ไกรทิพย์. (2551). ผลการสอนโดยใช้เทคนิค KWDLที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิมพาภรณ์ สุขพวง. (2548). การพัฒนาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหา เศษส่วน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1โดยใช้วิธีสอนแบบร่วมมือกัน แบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ร่วมกับเทคนิค K-W-D-L. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรางคณา บุญครอบ. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหา การบวก ลบ คูณ หาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอน โดยใช้วิธีแก้ปัญหาตามขั้นตอนของโพลยากับเทคนิค KWDL. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2550). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีระศักดิ์ เลิศโสภา. (2544). ผลการใช้เทคนิคการสอน K-W-D-L ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ . (2553). กิจกรรมในห้องเรียนเพื่อพัฒนาความรู้สึกเชิงจำนวน. กรุงเทพมหานคร : 3 – คิว มีเดีย.
- _____ . (2553). เอกสารเสริมความรู้ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความรู้สึกเชิงจำนวน. กรุงเทพมหานคร : 3 – คิว มีเดีย.
- _____ . (2555). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สกสค.
- สมจิต หนองหิน. (2550). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ที่เน้นความรู้สึกเชิงจำนวน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองฮาง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาภรณ์ ทองใส. (2548). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู ดี แอล ร่วมกับแนวคิดของวอร์นีย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Kulbir Singh Sidhu. (1967). *The Teaching of Mathematics*. Jalandhar India: Sterling Publishers.
- Mehrens, W.A. and Lehmann, I.J. (1984). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. New York: Holt Rinehart and Winston.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

- Shaw, J.M., et al. (1997). Cooperative Problem Solving : Using K-W-D-L as an Organizational Technique. [Online] Available : <http://eric.ed.gov> [2006.September 29].
- Wilson , Games W. (1971). Evaluation of Learning in Secondary School Mathematics, in Handbook on Formative Evaluation of Student Learning. Edited by Benjamin S. Bloom , U.S.A. McGraw – Hill..



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

การประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

THE ASSESSMENT ON TEACHING AND LEARNING MATHEMATICS QUALITY DEVELOPMENT OF SCHOOL PROJECT ,
UNDER THE OFFICE OF KAMPHAENGPHEP EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 1.

นางพิมพ์พรรณ คำภีระยศ¹ ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค และ ดร.สถาพร พฤษติภูมิ²

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม โทรศัพท์ 0848147007 อีเมล pim701@hotmail.com

²คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยการประเมินเชิงระบบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ การประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการของโครงการ การประเมินความเหมาะสมของผลผลิตของโครงการ และศึกษาแนวทางพัฒนาโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การประเมินโครงการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีค่าคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าในการดำเนินโครงการ สรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านวิทยากร และคณะทำงาน ตามลำดับ 2) ผลประเมินความเหมาะสมของกระบวนการในการดำเนินโครงการ สรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการสรุปรายงานผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และการจัดทำแผนการปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลประเมินความเหมาะสมของผลผลิตจากการดำเนินโครงการ สรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านครูมีสื่อวัตกรรมการศึกษาในการจัดการเรียนรู้และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นด้านครูมีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ตามลำดับ 4) การจัดทำแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ได้แนวทาง ดังนี้ ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ควรมีการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ครูควรนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน อย่างเหมาะสม และควรใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม ผู้รับผิดชอบโครงการ ควรจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ อย่างละเอียด โดยระบุ กิจกรรม เวลา งบประมาณ และผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และควรจัดบรรจุโครงการในแผนปฏิบัติงานประจำปีอย่างต่อเนื่อง

Abstract

The research aims to assess the project of improving the quality of teaching and learning mathematics in school under the OFFICE OF KAMPHAENGPHEP EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 1. The assessment of the project input, the assessment of the process, the assessment of the output and the study of the project for improving the quality of teaching and learning mathematics. The procedures of the research Step 1 The samplers involving in the research are 10 school administrators, 20 mathematics teachers and 2 teachers who are responsible for the project. The tool for this research the questionnaire and the statistics used in this study is the mean and standard deviation. Step 1 The interview of 17 experts is exploited as a guideline for the project development. The research findings were as follows : 1) The appropriacy of the project input is at a high level, but when considered in detail, the budget has the highest mean followed by experts and working staff respectively. 2) The appropriacy of the process is at a



high level, but when considered in detail, the conclusion of the output, the mean is at the highest level followed by the implementation of the project for improving the quality of teaching and learning mathematics and the procedures of the action plan for improving the quality of teaching and learning mathematics respectively, the analysis of problems in teaching and learning in schools is at a moderate level. 3) The appropriacy of the project output is at a high level, but when considered in detail, teachers use more innovative media and educational technology for this teaching and learning and are able to enhance the learning achievement, the mean is at the highest level and the teachers have more guidelines in improving the quality of teaching and learning mathematics respectively. The guidelines of project development are as follows; Teachers should take part in mathematics workshops; at least twice a year in order to plan the procedures of workshop seminars efficiently, and the mathematics teachers should implement their school curriculum with their teaching and learning lessons appropriately. Teachers should also develop and improve their teaching methods consistently. Teachers should use innovative media and educational technology to improve their teaching lessons and use teaching methods appropriately. Those responsible for the project should prepare a detailed action plan of the project by identifying activities, time, budget and should continue this project consistently.

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษามาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 ระบุว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งปัจจุบันการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์ ต้องให้เกิดความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545 : 9)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้คณิตศาสตร์เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญสาระหนึ่ง ที่มีเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต และการศึกษาต่อ การมีเหตุผล มีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 6) คณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพทางสมองในด้านการคิด การตัดสินใจ การให้เหตุผล และยังเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของวิชาการแขนงต่างๆ เนื้อหาของวิชาคณิตศาสตร์มีลักษณะเป็นนามธรรม นักเรียนจะเรียนคณิตศาสตร์ได้ดีต้องเรียนด้วยความเข้าใจในมโนทัศน์และหลักการต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ มีเทคนิควิธีและได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักการต่างๆ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จัดลำดับของเนื้อหาวิชา และลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนกระบวนการคิดอย่างสม่ำเสมอ (ดวงทิพย์ เพ็ชรนิล, 2544 : 3, อ้างจาก สุวร ภาณุจรรย์มูร, 2543 : 61,78)

ดังนั้นคณิตศาสตร์เป็นวิชาหลักที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วน รอบคอบ ช่วยคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่นๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชร, 2551)

จากการศึกษาผลการทดสอบด้านคณิตศาสตร์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชาติและนานาชาติมีแนวโน้มต่ำลงและต่ำกว่าร้อยละ 50 มาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับผลการทดสอบ GAT ปีการศึกษา 2546 – 2547 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์



ผู้เรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา 2550 และผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนปีการศึกษา 2551 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งวิชาดังกล่าวเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยจะพบว่าประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้า ผู้เรียนมีศักยภาพและ ชีตความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กนักเรียนทุกกลุ่ม ได้แก่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ให้มีศักยภาพสูงขึ้น อีกทั้งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 2)

นอกจากนั้น ผลการตรวจสอบคุณภาพนักเรียน วิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โครงการนิเทศ 100 % ปีการศึกษา 2548 - 2550 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.28 42.11 และ 43.77 ตามลำดับ ซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร กำหนด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 หรือมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ดังนั้น สภาพปัญหาผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ จึงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันก็ยังคงปรากฏอยู่ และมีแนวโน้มปรากฏอีกในอนาคต ถ้ายังไม่มี กลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ให้สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร, 2551)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร มีความตระหนักในปัญหาผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำมาโดยตลอด และเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ที่ใช้วิธีการจัดการที่มุ่ง “ผลลัพธ์” เป็นหลัก แล้วพัฒนา “กลยุทธ์” หรือแนวทางเพื่อที่จะบรรลุผลลัพธ์นั้น ซึ่งนำไปสู่การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานและให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงจัดให้มีโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้นต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร, 2551)

จากการศึกษาการดำเนินงานตามโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ พบว่าการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการยังไม่หลากหลาย จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญซึ่งทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร ในด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านกระบวนการของโครงการ และ ด้านผลผลิตของโครงการ และศึกษาแนวทางพัฒนาโครงการ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการประเมินใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ใน 3 ด้าน คือ

- 1) การประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ
- 2) การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการของโครงการ
- 3) การประเมินความเหมาะสมของผลผลิตของโครงการ

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

1.3 ขอบเขตของเนื้อหาการประเมิน

1.3.1 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยใน 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการประเมินความเหมาะสมของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1



ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1.3.2 ขอบเขตของการประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1) การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ ดังนี้ โรงเรียนบ้านทรงธรรม โรงเรียนวัดคูยาง โรงเรียนอนุบาลลานกระบือ โรงเรียนสาธิต โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม โรงเรียนวัชรวิทยา โรงเรียนนวมวิทย์วิทยา โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม โรงเรียนลานกระบือวิทยา และโรงเรียนไตรงามพิทยาคม

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 2 คน ผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 10 คน และครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 20 คน

3) องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

(1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ คณะทำงาน วิทยากร ผู้เข้าร่วมการอบรม วัสดุอุปกรณ์ เอกสารประกอบการอบรม งบประมาณ

(2) กระบวนการ (Process) ได้แก่

- ก. การวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียน
- ข. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- ค. การจัดทำแผนการปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
- ง. การจัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ
- จ. การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
- ฉ. การจัดอบรมครูคณิตศาสตร์และส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- ช. การนิเทศติดตามและประเมินผล
- ซ. การสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

(3) ผลผลิต (Product) ได้แก่

- ก. ครูมีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
- ข. ครูมีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้
- ค. มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์

1.3.3 ขอบเขตในการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร มีดังนี้

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระคณิตศาสตร์ จำนวน 2 คน ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร ตำแหน่งครูเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน และอาจารย์สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 2 คน

2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการศึกษา เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้



ขั้นที่ 1 การประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในการประเมินการดำเนินงานโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบที่ใช้ในการประเมิน

รูปแบบการวิเคราะห์เชิงระบบ โดยกำหนดกรอบแนวคิดที่จะประเมินโครงการซึ่งประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิตของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ว่ามีการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ซึ่งการประเมินในแต่ละด้านจำแนกเป็นองค์ประกอบที่มุ่งประเมิน แหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน ตัวอย่างรายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างรายละเอียดของการประเมินโดยจำแนกตามองค์ประกอบที่ประเมิน

วัตถุประสงค์	องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า	1. คณะทำงานโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์	1. ผู้รับผิดชอบโครงการฯ 2. ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์	แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิจารณาจากค่าเฉลี่ย ดังนี้ 4.50 – 5.00 = มากที่สุด 3.50 – 4.49 = มาก 2.50 – 3.49 = ปานกลาง 1.50 – 2.49 = น้อย 1.00 – 1.49 = น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ≤ 1 แสดงว่ามีความเหมาะสม

2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ผู้ให้ข้อมูล หรือแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 2 คน ผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนแกนนำ จำนวน 10 คน ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนแกนนำ จำนวน 20 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ จำนวน 1 ฉบับ โดยเก็บข้อมูลกับผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก ตอนที่ 2 ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร ตอนที่ 3 ประเมินกระบวนการของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร ตอนที่ 4 ประเมินผลผลิตของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชร ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานในโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1



1. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ผู้ให้ข้อมูล หรือแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระคณิตศาสตร์ จำนวน 2 คน ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตำแหน่งครูเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คน อาจารย์สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 17 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 วิเคราะห์คำถามเชิงประเมินที่ต้องการทราบจากสารสนเทศต่างๆ ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประเมินโครงการ เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะแล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ในวัน และเวลาที่เหมาะสม แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาการดำเนินงานในโครงการ มาวิเคราะห์เนื้อหา แยกตามกลุ่มตัวแปร ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 นำเสนอใน 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการประเมินเกี่ยวกับ คณะทำงาน วิทยากร ผู้เข้าร่วมการอบรม วัสดุอุปกรณ์ เอกสารประกอบการอบรม และงบประมาณ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินตามเกณฑ์แสดงว่าเหมาะสม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินกระบวนการของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการประเมินเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การจัดทำแผนการปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การจัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การจัดอบรมครูคณิตศาสตร์และส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศติดตามและประเมินผล การสรุปรายงานผลการดำเนินงาน พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินตามเกณฑ์แสดงว่าเหมาะสม มีเพียงการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียน ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการประเมินตามเกณฑ์แสดงว่าไม่เหมาะสม

ตอนที่ 3 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการประเมินเกี่ยวกับ ครูมีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ครูมีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ครู มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งผลการประเมินตามเกณฑ์แสดงว่าเหมาะสม

ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน การสอนคณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

แนวทางพัฒนาโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้า ในองค์ประกอบด้านคณะทำงาน พบว่า ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ด้านครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ควรมีการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม



แนวทางการพัฒนาโครงการ ด้านกระบวนการ ในองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน
คณิตศาสตร์ในโรงเรียน พบว่า ครูควรนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
อย่างเหมาะสม และครูควรใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม ด้านการจัดทำแผนการปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการ
สอนคณิตศาสตร์ พบว่า ควรจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการ อย่างละเอียด โดยระบุ กิจกรรม เวลา งบประมาณ และ
ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ผู้รับผิดชอบโครงการ ควรจัดบรรจุโครงการในแผนปฏิบัติงานประจำปีอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาโครงการ ด้านผลผลิต ในองค์ประกอบด้านครูมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
คณิตศาสตร์ พบว่า ควรมีการจัดโครงการอย่างต่อเนื่อง และควรมีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างมี
ประสิทธิภาพ และด้านครูมีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนคณิตศาสตร์ พบว่า ควรมีการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการ
เรียนการสอนคณิตศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

4. อภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านคณะทำงานโครงการ วิทยากร ผู้เข้าร่วมการอบรม
วัสดุอุปกรณ์ เอกสารประกอบการอบรม และงบประมาณ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินตาม
เกณฑ์แสดงว่าเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการวางแผน และการเตรียมการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุพัทธมญา
ศรีขจร (2552) ที่พบว่าปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการตรวจสอบภายในของสำนักงานสาธารณสุข จังหวัด
กำแพงเพชร พบว่า มีความเหมาะสมทุกด้าน

2. ผลประเมินความเหมาะสมของกระบวนการของโครงการ ด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน
คณิตศาสตร์ในโรงเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การจัดทำแผนการปฏิบัติการพัฒนา
คุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การจัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนา
คุณภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การจัดอบรมครูคณิตศาสตร์และส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
ทางการศึกษา การนิเทศติดตามและประเมินผล การสรุปรายงานผลการดำเนินงาน พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
ผลการประเมินตามเกณฑ์แสดงว่าเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พรพิมล รุ่งแจ้ง (2550) ที่พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของ กระบวนการดำเนินงาน มีความ
เหมาะสมทุกด้าน

3. ผลประเมินความเหมาะสมของผลผลิตของโครงการ ด้านครูมีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียน
การสอนคณิตศาสตร์ ครูมีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ครู มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนคณิตศาสตร์พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งผลการประเมินตามเกณฑ์แสดงว่าเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
ครูให้ความสนใจในการหาแนวทางพัฒนา ผลิตสื่อ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
ละมัย เพชรปัญญา (2551) ที่พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของผลผลิต อยู่ในระดับมาก

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำของ ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สถาพร พงษ์พิบูล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตรวจสอบ และแก้ไข
ร่างวิทยานิพนธ์ มาโดยตลอด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ดร.สถาพร พงษ์พิบูลโอกาส
ผศ.ดร.ปาจริย์ ผลประเสริฐ ผศ.ดร.ยุภาติ ปณระราช นายพงษ์สิทธิ์ บัตริรัฐ และดร.วิมลรัตน์ ศรีสุข เป็นผู้เชี่ยวชาญในการ
ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ที่มีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ ดร.สุชาติ ใจภักดี และ ผศ.สุรัชย์ โกศิยะกุล
ซึ่งได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และให้คำปรึกษาแนะนำ รวมถึงเจ้าหน้าที่ประสานงาน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทุกท่านที่ให้ความสะดวกด้านอำนวยความสะดวก และประสานงาน ในการทำ
วิทยานิพนธ์ตลอดมา ทำให้ผู้เขียนได้ค้นคว้าหาข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ท้ายนี้ผู้เขียนขอน้อม
รำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้เขียนมีสติปัญญาใน



การจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอให้เป็นกตเวทิตาแต่ บิดา มารดา ครอบครัวของผู้เขียน ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่างๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้เขียนจนสามารถทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

6. เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2552). **คู่มือการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ 2 : 2553-2555.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปารีชาติ อินหว่าง. (2551). **การประเมินโครงการหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จังหวัดตาก.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ประภาวดี เทพทอง. (2545). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนโดยใช้กระบวนการสื่อสาร.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา สัตยะคำ. (2546). **การประเมินโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไทรงาม.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พรพิมล รุ่งแจ้ง. (2550). **การประเมินโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ละมัย เพชรปัญญา. (2551). **การประเมินเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนแม่สอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พัทธมญา ศรีขจร. (2552). **การประเมินโครงการตรวจสอบภายในของสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดกำแพงเพชร.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.



**ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1**

**The Relationship between the Participation Management of the School Administrators and Quality
of Learners in School under the Office of Chumphon Primary Education Service Area 1**

ไพลิน ทิพย์กรรณ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โทรศัพท์ 082-4125787 อีเมล yuy_tk@hotmail.com

บทคัดย่อ

เนื่องจากผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมิน “ไม่รับรองมาตรฐาน” พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในตัวบ่งชี้ที่ 5 ว่าด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จึงทำให้การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร 2) ระดับคุณภาพผู้เรียน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 103 คน และครูผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 322 คน รวม 425 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในอันดับแรก รองลงมาคือด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจตัดสินใจ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้

2. คุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีอยู่ในอันดับแรกรองลงมา ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์และอันดับสุดท้าย คือผู้เรียนคิดเป็น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ทุกคู่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายตามกันทุกคู่

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม , คุณภาพผู้เรียน , ความสัมพันธ์

Abstract

As a result of External Quality Assurance round 3 of the Primary Education with “not certify” were found that mostly school not certifies in indicator number 5 “The achievement of the students”. Therefore, the purposes of this study were to study of the 1) participation management of the school administrators 2) quality of learners 3) relationship between the participation management of the school administrators and quality of learners in school under the Office of Chumphon Primary Education Service Area 1. The research samples were consisted of 103 school administrators, 322 teachers, giving a total number of 425. The dimension is five-scale rating questionnaire (1 questionnaire). The statistics utilized for data analysis included arithmetic mean, Standard Deviation (S.D.) and Simple Correlation.

The research findings were as follows:

1. The participation management of the school administrators under the Office of Chumphon Primary Education Service Area 1 which were all rated at a high level. It was found that the first aspect is providing accurate and update information for those involved in decision – making followed by sharing authority and decision – making. The last is self – dependence and responsibility.

2. The quality of learners in school under the Office of Chumphon Primary Education Service Area 1 which were all rated at a high level. It was found that the highest level was the learners have a good in a



behavior, physical health and mental health followed by the students have the desirable virtue, moral and ethical values. The last is the students thinking.

3. The relationship between the participation management of the school administrators and quality of learners in school under the Office of Chumphon Primary Education Service Area 1 was found that all pairs was correlated at the significant of 0.01 with in a positive relationship or a relationship in a way that is amenable to all pairs.

Keyword : Participation Management , Quality of Learners , The Relationship

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

สังคมไทยมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วในทุกๆด้าน ซึ่งในช่วงห้าทศวรรษที่ผ่านมา อันเป็นผลมาจากวิกฤติเศรษฐกิจที่ทำให้ในช่วงเวลาที่ผ่านมาอัตราการว่างงานสูงขึ้น ระเบียบใหม่ของโลกทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติที่มาพร้อมกับโลกาภิวัตน์ ได้สร้างความรุนแรงในการแข่งขัน มีความจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างฐานความรู้ที่เข้มแข็งให้กับประเทศ เพื่อความสามารถในการปรับตัว รู้เท่าทันไม่ให้เกิดอยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบ ในขณะที่หลายอย่างพัฒนาขึ้นแต่สิ่งที่สวนทางคือคุณภาพการศึกษาของประชากรไทย โดยเฉลี่ยต่ำลง และมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน สาเหตุมาจากการศึกษาขาดเอกภาพ ด้านนโยบายสถานศึกษาขาดอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน สถาบันทางสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549 : 1-2) ด้วยสาเหตุดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน จึงมีแนวคิดที่จะปฏิรูประบบการศึกษาของไทยเพื่อให้พัฒนาได้ทัดเทียมกับประเทศต่างๆ และยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดทิศทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านอย่างไม่ว่าจะเป็นตัวผู้เรียนเอง สติปัญญา ร่างกาย ความสัมพันธ์ในครอบครัว สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ โรงเรียนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรม และกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเป้าหมาย โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องออกแบบกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของผู้เรียน (ทั้งปัจจัยด้านสติปัญญา และปัจจัยที่มีได้เกี่ยวกับ สติปัญญา) และต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามแนวทางที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ประยงค์ เนาวบุตร, 2547)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลการประเมิน “ไม่รับรองมาตรฐาน” พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในตัวบ่งชี้ที่ 5 ว่าด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่มีเกณฑ์การพิจารณาจากร้อยละของผู้เรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติมากกว่าขีดจำกัดล่างของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับสถานศึกษา รวมถึงหน่วยงานในการวางแผนพัฒนาส่งเสริมปรับปรุงแก้ไขกระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้อง เพื่อยกระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1



1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 103 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร 103 คน และครูปฏิบัติการสอน จำนวน 1,897 คน รวม 2,000 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 103 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 322 คน รวมทั้งสิ้น 425 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ซึ่งมี 6 ด้าน คือ

- 1) การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ
- 2) ความไว้วางใจต่อกัน
- 3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการ
- 4) ความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและ สามารถดูแลตนเองได้
- 5) ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน
- 6) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วน ร่วมในการตัดสินใจ

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
- 2) ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
- 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 4) ผู้เรียนคิดเป็น
- 5) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร

1.3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียน โดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2557

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Samples) ที่ให้ผู้บริหารทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างและให้ข้อมูล จำนวน 103 คน ส่วนครูผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 1,897 คน เลือกโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ 322 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 425 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ในการกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 จำนวน 1 ฉบับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ คือ ตำแหน่งหน้าที่การงาน เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 ข้อ

ตอนที่ 3 ศึกษาคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน 19 ข้อ



รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 70 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (check list) ส่วนตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดเป็นระดับและเกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนนและมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เรื่องขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วจัดส่งทางไปรษณีย์ให้กับผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารและครูของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ กำหนดให้ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณค่าสถิติ ดังนี้

2.4.1 วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.4.2 วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.4.3 วิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์ มาตรฐานผู้เรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบส

2.4.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนกับการคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

3. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้ คือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุส่วนใหญ่ อายุต่ำกว่า 40 ปี และมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 425)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้บริหาร	103	24.24
	ครู	322	75.76
2. เพศ	ชาย	155	36.47
	หญิง	270	63.53
3. อายุ	ต่ำกว่า 40 ปี	265	62.35
	สูงกว่า 40 ปี	160	37.65
4. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	288	67.76
	สูงกว่าปริญญาตรี	137	32.24

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ดังตารางที่ 2)



ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจตัดสินใจ	4.21	.31	มาก
2. ด้านความไว้วางใจ	4.09	.22	มาก
3. ด้านการร่วมมือกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบ	4.20	.33	มาก
4. ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้	3.95	.33	มาก
5. ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน	4.15	.30	มาก
6. ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.25	.34	มาก
รวมเฉลี่ย	4.14	.31	มาก

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	4.18	.27	มาก
2. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	4.27	.29	มาก
3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	4.07	.21	มาก
4. ผู้เรียนคิดเป็น	3.64	.34	มาก
5. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางหลักสูตร	3.85	.22	มาก
รวมเฉลี่ย	4.00	.26	มาก

3.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ทุกคู่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายตามกันทุกคู่

4. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่าการดำเนินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าในสภาพการบริหารโรงเรียนในปัจจุบันผู้บริหารมักเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางแผน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการไปอย่างเป็นระบบระเบียบและประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการใน ทุกๆด้าน ทำให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจมากขึ้นกับการมีส่วนร่วมและการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553 : 14) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงกระบวนการทำงานที่บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องการดำเนินการขององค์กรทุกขั้นตอน ความตั้งใจ เต็มใจ และสบายใจ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กลุ่มต้องการ และทำให้บุคลากรเหล่านั้นเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม

4.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่าคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา



เป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากมากไปหาน้อยคือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี รองลงมา ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน น้อยที่สุด คือผู้เรียนคิดเป็น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สราวุธ สมอินสอน (2549) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัด เทศบาลนครลำปาง พบว่า ด้านผู้เรียน สถานศึกษาสอนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติตนตามระบอบ ประชาธิปไตย และเน้นให้ผู้เรียนมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์ของ สมศ. ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 (Y_{xx}) กับคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์ของ สมศ.ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 (X_{xx}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กัน ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน

5. ข้อเสนอแนะ

ในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัย ยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

5.1.1 ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้บริหารงานจริงในโรงเรียน เพื่อเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา อาจใช้วิธีการศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ในการบริหารงาน

5.1.2 ควรมีการติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องตามเกณฑ์ สมศ. เพื่อให้ การดำเนินการของโรงเรียนเป็นไปอย่างถูกต้อง อาจใช้การนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

5.2.1 สถานศึกษาควรจัดการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและ คณะกรรมการสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เข้าร่วมประชุม เพื่อปรับปรุงวิธีการไปในทิศทางเดียวกัน

5.2.2 สถานศึกษาควรส่งครูเข้าร่วมรับการอบรม หรือศึกษาดูงาน ในเรื่องวิธีการสอนเพื่อจะได้ปรับปรุงการสอน ให้หลากหลาย และส่งเสริมกิจกรรมตามความสนใจ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

5.3.2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์ สมศ. ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะนารถ บุญมีพิพิธ ประธาน ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ไพรัช มณีโชติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องอย่างดียิ่ง ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่ให้ความกรุณา ตอบแบบสอบถามเพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัยและขอกราบขอบพระคุณครอบครัว ที่เป็นกำลังใจ ตลอดจนผู้มีพระคุณที่ได้ให้ ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนสำเร็จ



7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.
- ประยงค์ เนาวบุตร. (2547). การกิจ บทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 3 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.นนทบุรี
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- สราวุธ สมอินสอน. (2549). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครลำปาง. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.



ประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

The efficiency of English Camp Activities to Improve English Language Communicative skills for
Mattayomsuksa 4 students

ภาสกร แซ่ตัน

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.อดิฏญ์ ศรีเกษตริน

หลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ คู่มือการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพสูงที่ระดับ 76.91/78.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ 2) กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ, กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ, ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

Abstract

The purpose of this research was to use English camp activities to improve English language communicative skills for Mattayomsuksa 4 students. The samples of this research were 30 Mattayomsuksa 4 students of Thepmitrusksa School, Suratthani random by Cluster Random Sampling. The instrument used to collect the data included an English camp's manual for running activities, the pre-test and the post-test of English language communicative skills. The data collected were analysis by mean scores, standard deviation and t-test for dependent samples . The results of research were as follows :1)The efficiency of English camp activities to improve English language communicative skills for Mattayomsuksa 4 students was at high level 76.91/78.83 higher at the criteria 75/75 2) The post-test results of English language communicative skills of students through the English camp were higher than those of their pre-test scores at the .05 level of significance.

Keyword: Efficiency of English Camp Activities, English Camp Activities, English Language Communicative skills

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ในสังคมโลกปัจจุบัน เป็นสังคมของโลกข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม มีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว คนในสังคม ต้องมีการพบปะสังสรรค์เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสาร การศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพ การแข่งขันและความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ อีกทั้งภาษาอังกฤษยังเป็นเครื่องมือเชื่อมความสัมพันธ์ของนานาชาติอารยะประเทศ ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญกับการดำเนินชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การเรียนรู้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกปัจจุบันได้ ดังนั้นคนไทยจึงจำเป็นต้องเข้าใจข่าวสารเรื่องราวต่างๆ ตลอดจนการสื่อสารที่เป็นภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษจึงได้เปรียบในด้านการสื่อสาร ทันท่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของโลก และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมโลกปัจจุบันได้อย่างมีความสุข (ฐปทอง กวีางสวาสดี, 2549) จากธรรมชาติของมนุษย์ที่กล่าวมาว่า



“The official working language of ASEAN shall be English” ส่งผลให้ภาครัฐ และเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาต่างๆ ต่างเตรียมความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานในเรื่อง การเจรจาต่อรอง การเข้าร่วมประชุมในระดับนานาชาติ โดยใช้ภาษาอังกฤษ (กองอาเซียน, 2557)

วิชาภาษาอังกฤษเป็น รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาหนึ่ง ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเป็นวิชาพื้นฐานที่นักเรียนทุกคนจะต้องศึกษาหาความรู้ โดยมีความหวังว่า เมื่อนักเรียน ได้ศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษา สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ผลตามที่คาดหวัง และบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ตามสถานการณ์และเหมาะสม การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีผู้คิดค้นและนำเสนอวิธีการพัฒนาขีดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษออกมาหลายวิธี เช่น การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นภาระงาน (Task-based Learning) การสอนโดยจัดกิจกรรมในห้องเรียน และการจัดค่ายภาษาอังกฤษ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ด้วยปัจจัยแวดล้อมรวมถึงสภาพสังคมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยในปัจจุบันที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษกับเด็กนักเรียนตลอดเวลา อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปมีเพียงในห้องเรียนเท่านั้น ส่งผลให้นักเรียนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาในการนำภาษาอังกฤษไปใช้สื่อสารกับชาวต่างชาติ ในสถานการณ์จริงตามจุดมุ่งหมายของมาตรฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วอลท์ สตรีท อิงลิช ประเทศไทย ได้กล่าวว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยโดยเฉลี่ยจากคะแนน TOEFL iBT กับประเทศอื่นในอาเซียน พบว่าคะแนน TOEFL iBT เฉลี่ยของไทยในปี 2553 อยู่ที่ 75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่าง กัมพูชา ลาว พม่า และ เวียดนาม แต่ยังต่ำกว่าประเทศคู่แข่งสำคัญในอาเซียน อย่างสิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้สูงขึ้น และจากการศึกษาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของ IMD World Competitive Yearbook 2011 พบว่า ในกลุ่มประเทศอาเซียน สิงคโปร์มีระดับภาษาอังกฤษสูงสุด รองลงมา คือ ฟิลิปปินส์และมาเลเซีย ส่วนประเทศไทยยังเป็นรองอินโดนีเซีย ซึ่งสอดคล้องกับการจัดอันดับของ English Proficiency Index (EFI) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ กลุ่มประเทศที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ และ ระดับต่ำมาก ปรากฏว่า ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีทักษะภาษาอังกฤษใน “ระดับต่ำมาก” โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าอินโดนีเซียและเวียดนาม นอกจากนี้ ยังพบว่าทักษะภาษาอังกฤษจากการสอบ TOEFL ของบัณฑิตจากกลุ่มประเทศอาเซียน สิงคโปร์กับฟิลิปปินส์ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 550 คะแนน มาเลเซีย อินโดนีเซีย พม่า เวียดนาม และกัมพูชา ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 500 คะแนน ขณะที่คะแนนเฉลี่ยของบัณฑิตไทยต่ำกว่า 500 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับบัณฑิตจากประเทศลาว (กิตติ ประเสริฐสุข, 2555)

การจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์จริง และในขณะเดียวกันก็เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอน โดยทั่วไป ให้เป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ น่าสนใจ โดยใช้กิจกรรมที่พัฒนาทักษะการสื่อสารที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้ใช้ภาษาอย่างเต็มที่ (เฉลียวศรี พิบูลชล, 2535) สอดคล้องกับ วริศรา ยางกลาง (2556) ที่พบว่า การจัดค่ายภาษาอังกฤษเป็น กิจกรรมที่ก่อประโยชน์ทั้งต่อผู้รับการอบรม ผู้ให้การอบรม สถานศึกษาเขตพื้นที่หรือชุมชนในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม เครือข่ายการทำงานร่วมกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมที่สนุกสนาน และมีสาระเกี่ยวกับภาษา

จากความสำคัญของภาษาอังกฤษ สภาพปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษของไทยและข้อดีของการจัดกิจกรรม ค่ายภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเน้นการทำ กิจกรรมกลุ่มที่สนุกสนานและเหมาะสมกับวัย รวมถึงเนื้อหาภาษาอังกฤษที่สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ด้วยการใช้ กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงในบรรยากาศที่น่าสนใจและ เอื้อต่อการเรียนรู้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ



1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 380 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งชายและหญิง จำนวน 30 คน

1.3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ ณ ค่ายภาษาอังกฤษ โรงแรมกะตะปาล์มรีสอร์ท จังหวัดภูเก็ต ใช้เวลาทดลอง 3 วัน 2 คืน โดยจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษครั้งนี้เป็นกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษแบบค้างคืน (Overnight English Camp)

1.4 ตัวแปร

ตัวแปรต้น กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ

ตัวแปรตาม ประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ และ ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลักษณะของการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรม เนื้อหาและการใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จากนั้นผู้วิจัยได้นำกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง โดยขณะทำการทดลองผู้วิจัยได้บันทึกข้อบกพร่องเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลังการเข้าร่วมกิจกรรม โดยเก็บคะแนนจากการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ นำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 จำนวน 30 คน เก็บคะแนนจากการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยเก็บคะแนนจากการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ นำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 75/75

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ได้แก่

- 1) แบบประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ
- 2) แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน
- 3) เกณฑ์ประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถทางการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย t-test ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้ทำการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเทพมิตรศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 30 คน ในการวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนเข้าร่วมและหลังเข้าร่วมกิจกรรม รูปแบบการวิจัย One Group Pretest - Posttest Design ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test dependent) วัดได้โดยใช้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ได้แก่

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ



5. สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ตามเกณฑ์ 75/75

ร้อยละเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษท้ายกิจกรรม						ร้อยละเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบ หลังเข้าร่วม กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ
กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4	กิจกรรมที่ 5	กิจกรรมที่ 6	
76.96	77.08	76.79	76.71	77.00	76.96	78.83
ประสิทธิภาพของกระบวนการ 76.91						ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์ 78.83
$E_1/E_2 = 76.91/78.83$						

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.91/78.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75

ตารางที่ 2 แสดงผลการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน

การทดสอบ	\bar{x}	S.D.	D	S.D	t
ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	17.63	2.44	6.53	2.57	22.48
หลังเข้าร่วมกิจกรรม	24.17	2.71			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.63 คะแนน และ 24.17 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า คะแนนสอบหลังเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า กิจกรรมที่ใช้ในค่ายภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.91/78.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75

6.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนเข้าร่วมกิจกรรม และหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ พบว่าหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. อภิปรายผลการวิจัย

ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้น มีดังนี้

7.1 ด้านการจัดกิจกรรม

7.1.1 การจัดกิจกรรมนับเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ การจัดกิจกรรมค่ายในครั้งนี้มีการวางแผนที่ดี ดังนี้

ในการจัดลำดับกิจกรรมผู้วิจัยได้จัดลำดับ เกมและกิจกรรมจากง่ายไปสู่กิจกรรมที่ยากขึ้นตามลำดับ เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาและคุ้นเคยกับภาษาอย่างเป็นขั้นตอน โดยกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมที่ได้นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกโดยตัดแปลงจากกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษที่ประสบความสำเร็จของ ร้อยเอกหญิงฉวีวรรณ จิตตรินันต์ (2552) มาปรับให้เข้ากับวัย ความรู้ และความสามารถของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่าย ประกอบด้วย กิจกรรมทางภาษาที่มี



ความหลากหลาย 6 ประเภท ได้แก่ 1) กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกัน ช่วยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ลดความตึงเครียด และเขินอาย 2) กิจกรรมทบทวนคำศัพท์ เป็นกิจกรรมที่ทดสอบความจำและ ทบทวนคำศัพท์ต่างๆ ตามระดับความรู้ของผู้เรียน 3) กิจกรรมเพื่อฝึกโครงสร้างทางภาษา เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะ การสื่อสารภาษาอังกฤษ รวมทั้งทบทวนโครงสร้างประโยคที่เคยเรียนมาแล้วในรูปแบบของเกม 4) กิจกรรมทักษะสัมพันธ์ หรือ การบูรณาการทักษะเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลโดยใช้ทักษะการสื่อสาร ทั้ง 4 ทักษะในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับ สถานการณ์จริง 5) กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งคำพูดและกริยาท่าทาง ในการแสดงตามบทบาทในสถานการณ์ที่กำหนด เปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดอย่างสร้างสรรค์ 6) กิจกรรมเพิ่มเติม เป็นกิจกรรมนันทนาการที่มุ่งเน้นความสนุกสนานเสริมสมรรถภาพการเรียนรู้ เช่น การร้องเพลง ซึ่งการจัดกิจกรรมคำภาษาอังกฤษ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมเกมทางภาษาไว้ 6 กิจกรรม ซึ่งพบว่าเกมทางภาษาเหล่านี้ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของ นักเรียนโดยรวม

ในส่วนของวิธีดำเนินการกิจกรรม ก่อนเริ่มกิจกรรมมีการอธิบายและสาธิตวิธีการทำกิจกรรมอย่างชัดเจน มีการตรวจสอบ ความเข้าใจของนักเรียนก่อนให้ทำกิจกรรมทุกครั้ง รวมทั้งการดำเนินการกิจกรรมมีความกระชับ ต่อเนื่องเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ที่กล่าวไว้ว่ากิจกรรมคำที่มีการจัดการเรื่องกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็น ขั้นตอนจะสามารถพัฒนาสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สมาชิกสามารถนำความรู้ที่ได้ไปสร้างเป็นความรู้ใหม่ นอกจากนี้มีการจัดกลุ่มนักเรียนตามความเหมาะสมของกิจกรรม

รูปแบบของกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ คุณลักษณะและพฤติกรรมที่ดี ด้านต่างๆ เช่นความมั่นใจ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การพยายามทำงานให้สำเร็จโดยใช้ภาษาอังกฤษตามความสามารถของ ตน นักเรียนได้เรียนรู้ และรับประสบการณ์ตรงจากเพื่อนๆ วิทยากร รวมทั้งครูชาวต่างชาติจากการเข้าร่วมกิจกรรมคำภาษาอังกฤษ มีการทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้นำ เกิดความคิดสร้างสรรค์ก็เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมคำภาษาอังกฤษประสบความสำเร็จ

7.1.2 ด้านการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้คัดเลือกวิทยากรที่มีความสามารถด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มาทำหน้าที่เป็น วิทยากรและดำเนินการกิจกรรม ที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและวิทยากรได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมทุกคนได้มี โอกาสฝึกฝนการใช้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่มีการแข่งขัน ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมคำมีความรู้สึกท้าทายและ ต้องร่วมมือกันตลอดเวลา ทำให้เกิดการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน ตลอดทั้งการจัดกิจกรรมคำภาษาอังกฤษ ทำให้สามารถสังเกตได้ถึงพัฒนาการด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างชัดเจน

7.2 ด้านบรรยากาศของคำภาษาอังกฤษ

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของคำภาษาอังกฤษครั้งนี้ คือ บรรยากาศของคำภาษาอังกฤษ เนื่องจากการจัดกิจกรรมคำภาษาอังกฤษในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิทยากรซึ่งเป็นครูชาวต่างชาติ และครูสอนวิชาภาษาอังกฤษที่มี ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษดีทุกท่าน และกำหนดข้อตกลงให้ใช้ภาษาอังกฤษตลอดเวลาที่อยู่ในคำทั้งกับนักเรียนและครูด้วยกัน ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างสมจริงโดยไม่กลัวถูกตำหนิจากวิทยากรหากพูดผิดพลาด ทำให้เกิด ความมั่นใจในการกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

กิจกรรมคำภาษาอังกฤษเป็นสิ่งท้าทายสำหรับนักเรียนและวิทยากร นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เคยเข้าร่วม กิจกรรมคำภาษาอังกฤษ จึงเป็นรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ เป็นการเรียนนอกห้องเรียนปกติ กิจกรรมการเรียนซ่อนอยู่ในรูปของ กิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น เกม ไม่มีการตัดสินผลการเรียนทำให้ไม่เครียด กิจกรรมจัดขึ้นเพื่อเสริมสมรรถภาพในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ที่ทำให้นักเรียน ครู และวิทยากรรู้สึกตื่นตัวและมีความต้องการทำกิจกรรมต่างๆ กิจกรรมท้าทาย ความสามารถของนักเรียน เช่น I went to the market นักเรียนต้องตั้งใจวิทยากรผู้นำเกม และตัวอย่างที่เพื่อนแสดงและ เตรียมพร้อมอยู่เสมอหากถึงคราวที่ตนเองต้องออกไปนำเกมบ้าง สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการจัดคำว่าเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการปฏิบัติกิจกรรมในรูปแบบการเรียนที่แตกต่างจาก การเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ เพิ่มพูนความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา เพราะในขณะที่ผู้เรียนสนุกกับการทำกิจกรรมทางภาษา ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในเวลาเดียวกัน เป็นการเรียนโดยไม่รู้ตัว



ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่เกิดบรยากาศในการเรียนรู้ คือบรรยากาศที่ผ่อนคลายไม่เครียด เนื่องจากใช้สถานที่จัดกิจกรรมนอกห้องเรียนประจำ โดยใช้ทั้งส่วนที่เป็นที่โล่ง มีบริเวณกว้างขวาง เช่น กลางสนามของโรงเรียน ชายหาด ทำให้นักเรียนไม่ต้องกังวลกับกฎระเบียบเหมือนการเรียนในห้องเรียนปกติ

สรุปได้ว่ากิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักเรียนฝึกฝนการใช้ทักษะทางการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างมีวัตถุประสงค์ เพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ที่สมจริงและสนุกสนานเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาความสามารถ ด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณีราวรรณ จิตตรีนิทย์ (2552) ที่พบว่าหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษแล้วความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้นครูผู้สอน โรงเรียน ควรนำกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษไปปรับใช้ในชั้นเรียนปกติเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนภาษาอังกฤษ อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ

8. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

8.1 ด้านการจัดกิจกรรม

8.1.1 ควรมีการทำความเข้าใจ และซักซ้อมวิธีดำเนินการกิจกรรมกับวิทยากรอย่างละเอียดก่อนเริ่มกิจกรรมในค่ายแต่ละวัน

8.1.2 การจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงความสนใจของผู้เรียน และเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษามากที่สุด

8.1.3 หากผู้เรียนมีความคุ้นเคยกันอยู่แล้ว เช่นเคยเรียนด้วยกัน เคยทำกิจกรรมร่วมกันมาก่อน อาจจัดกิจกรรมประเภทสร้างความคุ้นเคย (Ice Breaking Activity) ให้น้อยลงได้

8.1.4 การจัดกลุ่มของผู้เรียนให้ประกอบด้วยทั้งผู้เรียนที่เก่งและไม่เก่งคละกันจะทำให้เกิดการช่วยเหลือกันมากยิ่งขึ้น

8.1.5 ช่วงบ่ายความสนใจในการทำกิจกรรมจะลดลง กิจกรรมที่ใช้ทักษะทางภาษามากๆ จะได้รับการตอบสนองน้อย ควรมีการจัดกิจกรรมเติมเต็ม (Fillers) ประเภทเพลงหรือกิจกรรมเข้าจังหวะไว้สับเปลี่ยน เป็นกิจกรรมที่ช่วยผ่อนคลาย และเรียกความสนใจของผู้เรียนกลับคืนมาได้

8.1.6 การจัดกิจกรรมต่างๆ ควรมีความยืดหยุ่นและปรับให้มีความเหมาะสม ตามประเภทและเวลาในการทำกิจกรรม บางกิจกรรมนักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจปฏิบัติมาก เช่น กิจกรรมการแสดงละครสั้น (Skit) หรือกิจกรรม Dance ซึ่งต้องใช้เวลามากพอสมควรในการเตรียมตัว ซึ่งอาจทำให้เวลาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้

8.1.7 กิจกรรมที่ต้องใช้อุปกรณ์ วิทยากรควรเตรียมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและทดลองใช้ให้คล่องแคล่วเพื่อจะได้ไม่ทำให้กิจกรรมหยุดชะงัก

8.2 ด้านการคัดเลือกวิทยากร

8.2.1 การคัดเลือกวิทยากรที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ดีจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้การใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ควรจัดอัตราส่วนของวิทยากรชาวต่างชาติต่อวิทยากรชาวไทยให้เหมาะสม

8.2.2 วิทยากรที่ใช้ภาษาอังกฤษตลอดเวลาจะช่วยสร้างความมั่นใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ มีความเชื่อมั่น และกล้าที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น

9. เอกสารอ้างอิง

กิตติ ประเสริฐสุข. (2555). ASEAN Insight: ทักษะภาษาอังกฤษกับอาเซียน. กรุงเทพฯ: กิจ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549-2553). ค้นเมื่อ กันยายน 20, 2557.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กองอาเซียน. (2557). การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนด้านสังคมและวัฒนธรรม. ค้นเมื่อ กันยายน 20, 2557 จาก http://www.m-society.go.th/download/article/article_20140619152927.pdf.

เฉลียวศรี พิบูลชล. (2535). การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณีราวรรณ จิตตรีนิทย์. (2552). ผลการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน กลุ่มกิจกรรมพิเศษระดับประถมศึกษาตอนปลาย. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

- ฐปทอง กว้างสวาสดี. (2549). คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาสารคาม.
- วิศิธา ยางกลาง. (2556). การจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาภาษาอังกฤษแก่นักเรียนในท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการจัดค่าย. ค้นเมื่อ กันยายน 15, 2557 จาก http://www.curriculum51.net/viewpage.php?t_id=127.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2554). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สู่ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ด้วยชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

The Development Scientific Creative Thinking of Sixth Grade Students By Inquiry Instructional Packages.

นางสาวมลินี กำเนิดสม และรองศาสตราจารย์ ดร.ณรินทร์ ศรีวิหะ

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย

อ.เมืองสุราษฎร์ธานี 84000 จ.สุราษฎร์ธานี 082-8198344 malinee_2530@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง ที่ได้รับการสอนด้วยการใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านวังใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 17 คน ใช้เวลาในการทดลอง 14 ชั่วโมง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก มีประสิทธิภาพ 81.99/81.03 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์

2. ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ : ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์, ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

Abstract

The research was designed to 1) Constructing the inquiry instructional packages development scientific creative thinking of sixth grade students at the standard set of 80/80. and 2) Compare scientific creative thinking and learning achievement prior to and after using teaching by inquiry instructional packages the development scientific creative thinking of sixth grade students. The people consisted of 17 sixth grade students in the second semester of an academic year 2014 It took 14 hours to finish this experiment at Ban Wangyai School under the Office of Suratthani primary Educational Service Area 3, collected by means of Purposive people.

The research instruments used in this research were : The inquiry instructional packages development scientific creative thinking of sixth grade students, a tests of scientific creative thinking, a tests of learning achievement, The statistics used for data analysis were : percentage, mean, standard deviation.

The research findings are as follows:

1. The inquiry instructional packages development scientific creative thinking of sixth grade students to constructing follow the though of an expert 3 amounts are you there is the suitability is in 81.99/81.03 excellent effective levels which , tall effective standard more.

2. The scientific creative thinking and achievement in science of the students taught with inquiry instructional packages the development scientific creative thinking of sixth grade students was higher than before.

Keyword : scientific creative thinking, inquiry instructional packages.



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ในสังคมโลกปัจจุบันวิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์นั้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้และการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับระดับชั้น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) ซึ่งวิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิจัยค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าและพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

ซึ่งจากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านวังใหญ่ ปรากฏว่า ไม่ตอบสนองต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ กระบวนการ คิดวิเคราะห์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งปัญหา ดังกล่าวส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง อาหารและสารอาหาร ทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 58.33 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ร้อยละ 80 (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนบ้านวังใหญ่, 2556 : 18) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เป็นสมรรถภาพที่พัฒนาให้เกิดขึ้นได้ประจวบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กำลังอยู่ในช่วงวัยที่กำลังใฝ่หาความรู้ในทุกๆด้าน สมควรได้รับการเอาใจใส่และพัฒนาส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ขึ้น

แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาจทำได้โดยการสร้างนวัตกรรมการสอนที่จะสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนได้ โดยจัดในรูปแบบของชุดการสอน เพราะชุดการสอนจัดเป็นนวัตกรรมที่มองเป็นรูปธรรม สามารถถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมเห็นได้ชัดเจน ได้รับความสนใจของผู้เรียนเพราะชุดการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2523 : 120) และการใช้เทคนิคการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนสืบค้น สืบเสาะหาสำรวจตรวจสอบ และค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ ตามรูปแบบการสอนโดยวิธีสืบเสาะหาความรู้เป็นรูปแบบหนึ่งที่ฝึกให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการสืบเสาะหาคำตอบ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและมีความกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ อยากรู้อยากเห็น มุ่งพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ซึ่งเป็นการเรียนที่หาปัญหาเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาที่สำคัญต่อการแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้น โดยครูเป็นผู้คอยกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และเป็นแนวทางให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และสรุปความรู้เหล่านั้นด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์มากขึ้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546)

โดยการสร้างชุดการสอนนั้นได้นำแนวความคิดของทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่ม Behaviorism มาใช้ร่วมกับหลักการเสริมแรงของ Skinner และการสืบเสาะหาความรู้ที่ใช้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ซึ่งกล่าวไว้ว่าเป็นกระบวนการที่นักเรียนจะต้องสืบค้น สืบเสาะหา สำรวจตรวจสอบ และค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ จนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเกิดการรับรู้ความรู้นั้นอย่างมีความหมาย จึงจะสามารถสร้างเป็นองค์ความรู้ ของนักเรียนเอง และเก็บเป็นข้อมูลไว้ในสมองได้อย่างยาวนาน สามารถนำมาใช้ได้เมื่อมีสถานการณ์ใดๆ มาเผชิญหน้า (สาขาชีววิทยา สสวท., 2550) ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวคนทุกคนแต่มีระดับที่แตกต่างกันและสามารถส่งเสริมคุณลักษณะนี้ให้สูงขึ้นได้ (Miles, 1997 : 12) โดยทอร์แรนซ์ (Torrance, 1965 : 8) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ด้วยการสอน การฝึกฝน และฝึกปฏิบัติที่ถูกต้อง

นอกจากนั้นยังได้ใช้หลักการและขั้นตอนในการสร้างชุดการสอนของบัทส์ (Butts, 1974 : 85) ร่วมด้วยจนได้ชุดการสอนที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ยุพา กุมเกาว์, 2550 : 53-54 และอริยัญญา สถิตไพบุลย์, 2550 : 48) ที่ศึกษาผลของการสอนรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานและสนใจเรียนมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะสร้างชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้ ตามศักยภาพแห่งตนตามกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ เรื่องอาหารและสารอาหาร



1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อสร้างชุดการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 17 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ

ชุดการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้

2) ตัวแปรตาม

2.1) ประสิทธิภาพของชุดการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้

2.2) ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์

2.3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

1.3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1: สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต (ร่างกายของเรา) หน่วยที่ 1 เรื่องอาหารและสารอาหารชุดการสอนสืบเสาะหาความรู้ เรื่องอาหารและสารอาหาร จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 เรื่องอาหารกับสารอาหาร

ชุดที่ 2 เรื่องพลังงานในสารอาหาร

ชุดที่ 3 เรื่องสารเจือปนในอาหาร

ชุดที่ 4 เรื่องอาหารที่เหมาะสมกับเพศและวัย

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาทดลอง 14 คาบ คาบละ 60 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 17 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.2.1 ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์

2.2.2 แบบทดสอบ วัดความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.3 แบบประเมิน ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์

2.3 ขั้นตอนในการสร้างชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์

2.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม

2.3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ รูปแบบและขั้นตอนการสอนด้วยวงจรการเรียนรู้ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์แล้วกำหนดขั้นตอนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้



- ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ
- ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหา
- ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป
- ขั้นที่ 4 ขั้นขยายความรู้
- ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล

2.3.3 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากคู่มือครู และหนังสือเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง อาหารและสารอาหาร ตามหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย

2.3.4 สร้างชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ จำนวน 14 คาบ โดยปรับปรุงมาจาก ขั้นตอนและหลักการสร้างชุดการสอนของบัทส์ (Butts, 1974 : 85) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

- 1) ชื่อกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุชื่อกิจกรรมแบบสืบเสาะ
- 2) คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายวิธีการใช้ชุดการสอน
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนเป็นส่วนที่ระบุเป้าหมายที่ต้องการให้นักเรียนบรรลุผล
- 4) เวลา เป็นส่วนที่ระบุเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละชุด
- 5) กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ระบุ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้เป็นขั้นตอน อาจเป็นการบรรยายด้วยข้อความ รูปภาพ หรือกิจกรรมการทดลอง ดังนี้

5.1) การสร้างความสนใจ หมายถึง การนำเข้าสู่บทเรียน หรือเรื่องที่น่าสนใจ โดยการสังเกต ศึกษาหรือปฏิบัติ ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ บนพื้นฐานของเหตุและผล ซึ่งสถานการณ์อาจเป็นข้อความ รูปภาพ กิจกรรมการทดลอง อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกันที่กระตุ้น หรือท้าทายให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ อยากรู้ อยากเห็น หรือขัดแย้งเกิดปัญหาและทำให้ผู้เรียนต้องการศึกษาค้นคว้า ทดลอง หรือแก้ปัญหา แล้วตั้งข้อสงสัย/ข้อคำถามที่เกิดจากสถานการณ์ หรือมีความเกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับสถานการณ์ พิจารณาหาสาเหตุและข้อสงสัยแล้วร่วมกันหาคำตอบที่เป็นไปได้

5.2) การสำรวจและค้นหา หมายถึง การสำรวจตรวจสอบทดลองค้นหาความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของตน โดยมีการวางแผนกำหนดแนวทางศึกษาข้อความรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหาที่กำหนดให้ในชุดการสอน เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์ของกิจกรรมการทดลอง และการตั้งสมมติฐาน และร่วมกันปฏิบัติทดลอง ตามที่กำหนดให้ในชุดการสอนอย่างรอบครอบโดยคำนึงถึงข้อควรระวังและความผิดพลาดที่อาจ เกิดขึ้นจากการทดลอง

5.3) การอธิบายและลงข้อสรุป หมายถึง การให้ผู้เรียนร่วมกันบันทึกผลการทดลองและสรุปผลการทดลอง โดยการอภิปราย ถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้จากการทดลองโดยการตอบคำถาม เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ และสรุปผลด้วยการคิดพิจารณาทดลอง โดยการตอบคำถามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ และสรุปผลด้วยการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ การค้นพบองค์ความรู้นี้ อาจสอดคล้องสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลที่ได้จะอยู่ในรูปแบบใดก็สามารถสร้างความรู้และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้

5.4) การขยายความรู้ หมายถึง การให้นักเรียนได้ขยายหรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ได้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยการยกตัวอย่างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอธิบาย ชี้แจง เชื่อมโยงความรู้เดิมกับองค์ความรู้ที่ได้อย่างเป็นระบบ ละเอียดสมบูรณ์ขึ้น สามารถคิดพิจารณาใคร่ครวญอย่างมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจและนำไปประยุกต์ใช้ในเรื่องอื่นๆ หรือในชีวิตประจำวันหรือผู้เรียนอาจศึกษาค้นคว้า ทดลองเพิ่มเติมตามที่ต้องการ

5.5) การประเมินผล หมายถึง การให้ผู้เรียนได้ประเมินความรู้ความเข้าใจและความสามารถของตนเอง ทั้งด้านทักษะกระบวนการและองค์ความรู้ที่ได้ โดยการตอบคำถามท้ายกิจกรรมในชุดการสอน เพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ที่ได้และถ่ายโยงความรู้และทักษะไปสู่เนื้อหาใหม่ต่อไป

- 6) อุปกรณ์ เป็นส่วนที่ระบุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในแต่ละกิจกรรม
- 7) คำถามท้ายกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุคำถามหลังการปฏิบัติกิจกรรม
- 8) คำเฉลยกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุคำตอบในคำถาม



2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.4.1 ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์

นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อประเมินคุณภาพของชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ในด้านการใช้ภาษา ออกแบบปฏิสัมพันธ์ การใช้ภาพประกอบ จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป (ดีขึ้น) แล้วทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2(80/80)$ ดังนี้

1) ทดสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่งไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากสาย จำนวน 3 คน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบทเรียนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับดีมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ดีมากที่สุด

2) ทดสอบแบบกลุ่มย่อยไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากสาย จำนวน 9 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 83.40 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ที่ได้จากการทำแบบทดสอบ หลังเรียนเท่ากับ 81.11 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

3) การทดลองภาคสนามไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทุ่งหลวง จำนวน 30 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 82.91 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบ หลังเรียนเท่ากับ 81.73 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

4) นำนวัตกรรมที่สมบูรณ์ไปใช้ต่อไป

2.4.2 แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้น นำผลมาพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ หรือมากกว่า .50 จึงถือว่าคำถามนั้นเป็นตัวแทนของลักษณะกลุ่มพฤติกรรมที่วัด

1) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนวัดทุ่งหลวง จำนวน 30 คน

2) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 -.80 และค่าอำนาจ จำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป พร้อมทั้งความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งชุดมีค่าเท่ากับ .762

3. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลต่อความสามารถในด้านการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.99/81.03 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3.2 การเปรียบเทียบผลความสามารถในด้านการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ที่มีต่อผลความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หลังจากเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ที่มีต่อความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทาง วิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการประเมินประสิทธิภาพชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิด สร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.99/81.03 หมายความว่า ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการเท่ากับ 81.99 และมีประสิทธิภาพ ด้านผลลัพธ์ เท่ากับ 81.03 แสดงว่า ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้



4.1.1 ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อาหารและสารอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ และมีวิธีการอย่างเหมาะสม คือศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ วิสัยทัศน์การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ แล้วดำเนินการสร้างชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ตามขั้นตอนและหลักในการสร้างชุดการสอนของบัทส์ (Butts, 1974 : 85) ซึ่งได้ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพ ประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเหมาะสมกับหลักสูตร ความเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา เนื้อหา/กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน ความสอดคล้องของเนื้อหาที่จุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องของการประเมินผลตามสภาพจริง การใช้ภาษาถูกต้อง/เหมาะสม/เข้าใจง่าย รูปแบบน่าสนใจ/ตัวอักษร/ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผ่านการทดลองใช้ 3 ขั้นตอนคือ การทดลองกลุ่มเล็ก การทดลองกลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา รูปแบบตัวอักษร กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อาหารและสารอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หลังจากเรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความสามารถในด้านการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

4.2.1 การสร้างชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อาหารและสารอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยใช้แนวคิดในการสร้างจาก นักการศึกษาหลายท่านเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอน เช่น เนื้อหาและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์ของชุดการสอนไว้อย่างชัดเจน เขียนคำชี้แจงชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา มีรูปแบบที่หลากหลาย มีรูปภาพประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กิจกรรมการฝึกเรียงจากง่ายไปหายาก แลกเปลี่ยน ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าคิด รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักทำงานเป็นขั้น เป็นตอน ผู้เรียนได้ฝึกฝนและเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตาม สามารถคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งแต่ละกิจกรรมที่นำมาใช้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยเร้าความสนใจให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น มีทัศนคติที่ดี สนใจเรียนมากขึ้น ช่วยพัฒนาความสามารถในด้านการคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จโดยตรงต่อความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (บรรจงลักษณ์ แจ่มพุ่ม, 2533 : 42) โดยศึกษา เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นบูรณาการ พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของกลุ่มที่เรียนด้วยชุดการเรียนด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นบูรณาการแตกต่างจากการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (ซารินา พลสา, 2553 : 57-58) โดยศึกษาเรื่องการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

5.1 ข้อค้นพบจากการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่คือ การนำชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นต่อไป

5.2 งานวิจัยได้ส่งผลการพัฒนาความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ต่อยอดใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ



5.3 ครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้และจุดประสงค์รายวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.4 ครูควรให้นักเรียนช่วยและปรึกษากันเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงาน ทำให้นักเรียนสามารถประเมินตนเองได้และครูควรเสริมแรงและให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและมีเวลาให้กับนักเรียนได้ทั่วถึงทุกคน

5.5 งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่มีประโยชน์มากในการพัฒนาการเรียนการสอนอยากให้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนในหลายๆ โรงเรียนให้มากขึ้น

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร.ณรินทร์ ศรีวิหะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณครูโสภา ศรีสมทรัพย์ คุณครูวิจิตราภรณ์ จรรยา และคุณครูอุษา สมภักดิ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและขอใจนักเรียนโรงเรียนบ้านปากสายและโรงเรียนวัดทุ่งหลวง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยตาปุกทุกคนที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจขอขอบคุณ ครอบครัวและญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตให้การศึกษา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัย

7. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). **ระบบสื่อการสอนและเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ชารีนา พลสา. (2553). **การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรจงลักษณ์ แจ่มพุ่ม. (2533). **ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นบูรณาการ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

โรงเรียนบ้านวังใหญ่. (2556). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนบ้านวังใหญ่ปีการศึกษา 2556**. สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนบ้านวังใหญ่.

ยุพา กุมแก้ว. (2550). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนรูปแบบการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle)**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1-2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สาขาชีววิทยา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2550). **รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนากระบวนการคิดระดับสูงวิชาชีววิทยาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Online)**. Available: <http://www.ipst.ac.th/biology/Bio-Articles/mag-content10.html>

อรัญญา สลิตไพบูลย์. (2550). **การพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Butt, David P. (1974). **The Teaching of Science A Serf Directed Planning Guide**. New York: Harper & Row, Publishing.

Miles, Elizabeth. (1997). **Tune your brain New York : The Berkley Publishing Group**. Nickerson. R, S. **Fostering creativity**. Retrieved February. 2015 from http://en.Wiki.pedia.org/Main_Page.

Torrance E.P. (1965). **Rewarding creative behavior : experiments in classroom creativity**. Englewood cliffs, N.J. : Prentice Hall inc.



การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

THE SCHOOLS ADMINISTRATORS POWER AFFECTING TO THE TEACHERS MOTIVATION EFFECTING
ORGANIZATIONAL TO PERFORMANCE IN SCHOOLS CHUMPHON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

รุ่งลาววรรณ บำรุงศรี

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
สถานที่ทำงานโรงเรียนบ้านพระรักรัษฎาบุรีบำรุง ม.2 ต.พระรักรัษ อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร 86180

E-mail: pung.80240@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และอำนาจการทำนายของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน จำนวน 291 คน โดยใช้แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านปัจจัยจูงใจ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำนายแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยมีตัวพยากรณ์ด้านอำนาจ ความเชี่ยวชาญ สามารถพยากรณ์ ได้ร้อยละ 46.10

คำสำคัญ: อำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษา แรงจูงใจ

Abstract

The purposes of this research were to study the schools administrators power affecting to the motivation for the performance of teachers and the predictive powers of schools administrators power affecting to the motivation for the performance of teachers under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2. The research sample was 291 teachers. The research instrument was questionnaire with a reliability value of 0.93 The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise multiple regression. The motivation for the performance of teachers in motivating factor was at the high levels both overall and each aspect. The schools administrators power can predict that affect motivation for the performance of teachers under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2. The predictor aspect by expert power by 46.10 percentages

Keyword: Power, Schools Administrators, Motivation

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้เผชิญกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกมากขึ้นในหลายด้าน มิติการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้สะท้อนระบบสังคมไทยหลายประการที่มีผลกระทบต่อคนไทย คือสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนมีการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาให้มีการกระจายอำนาจไปสู่โรงเรียนมากขึ้น และปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ คือ โรงเรียนนั้นต้องมีสภาพแวดล้อมที่มีความร่วมมือกันจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก แก่คณะทีมงานที่จะร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งมีทักษะในการแก้ปัญหา ร่วมกัน การสร้างวิสัยทัศน์ การกำหนดพันธกิจ และการร่วมมือในการกำหนดแผนงานต่างๆ ของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจะต้องปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่ จะต้องคำนึงถึงการตอบสนองต่อการใช้อำนาจหน้าที่ของตนจากผู้ใต้บังคับบัญชา



การบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคนที่ต้องบริหารคน บริหารงานในหน่วยงาน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารคนในหน่วยงาน ให้เกิดประสิทธิผลของงานมากที่สุด เนื่องจากบุคคลในหน่วยงานมีความแตกต่างกัน ในด้านอุปนิสัย เจตคติ หรือคุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารจึงต้องสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงาน ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานโดยการใช้อำนาจเป็นเครื่องมืออยู่เบื้องหลังอำนาจ เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อำนาจแฝงอยู่ในทุกความสัมพันธ์ของมนุษย์และมีอิทธิพลต่อทุกสิ่ง ทั้งการดำเนินชีวิตและ การทำงานมนุษย์เป็นผลผลิตของอำนาจ ด้วยเหตุนี้การใช้อำนาจจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในองค์กร เป็นอย่างมาก นอกจากนี้จุงและเมกินสัน Chung and Meginson (1981 : 339) ยังกล่าวถึง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพผู้บริหารจะไม่สามารถดำเนินการได้ตามหน้าที่ ถ้าไม่มีการใช้อำนาจเพื่อให้บุคลากรทำงานผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเลือกใช้อำนาจให้เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาต้องเลือกใช้รูปแบบอำนาจแต่ละรูปแบบ เพราะจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเลือกใช้รูปแบบอำนาจให้เหมาะสมกับงาน เวลา สถานการณ์ อำนาจในทุกรูปแบบมีประโยชน์ต่อผู้บริหาร เพียงแต่ต้องรู้จักเลือกใช้หรือใช้ผสมผสานกันไปตามความเหมาะสม และใช้เทคนิคที่จะทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้วยสมรรถนะเหล่านี้ก็จะทำให้ความเป็นผู้นำของผู้บริหารดำรงอยู่ต่อไป นอกจากนี้ผู้บริหารต้องมีการตรวจสอบและประเมินอำนาจของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานในฐานะผู้นำประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผลตลอดไป วรรณญา จันสมุทร์ (2556:5)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษา มุ่งพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ซึ่งรับผิดชอบสถานศึกษาในอำเภอหลังสวน อำเภอสวี อำเภอละแม อำเภอพะโต๊ะ และอำเภอทุ่งตะโก รวม 5 อำเภอ โดยมีสถานศึกษาในสังกัดรวมทั้งสิ้น 125 โรงเรียน จะเห็นได้ว่าจำนวนโรงเรียนมีจำนวนมาก สถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลกับชุมชนเมือง ประกอบกับการขาดแคลนบุคลากร ทำให้ผู้บริหารต้องรับภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการที่เพิ่มมากขึ้น และการบริหารงานอาจไม่ทั่วถึง ทำให้คุณภาพของงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ดังนั้นการใช้อำนาจจึงมีความสำคัญต่อผู้บริหาร เพราะผู้บริหารสามารถใช้อำนาจสั่งการ ควบคุม ดูแล ชี้แนะ และให้กำลังใจแก่บุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง หากผู้บริหารไม่มีอำนาจหรือใช้อำนาจไม่เหมาะสม ก็จะทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อศึกษาระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และเพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางพัฒนาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญในการผลักดันแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

1.2.3 เพื่อศึกษาอำนาจการใช้นายการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง



ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2556 คือ ครูผู้สอนจำนวน 1,128 คน และกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ (Krejcie & Morgan .1970 : 608 อังโน พิสนุ พงศรี . 2552 : 109) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรต้น คือ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย อำนาจการให้รางวัลอำนาจการบังคับ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง อำนาจความเชี่ยวชาญ และตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย ปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าตำแหน่งหน้าที่การงาน และปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ นโยบายและการบริหาร การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน เงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 คือ ครูผู้สอนจำนวน 1,128 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan .1970 : 608 อังโน พิสนุ พงศรี (2552 : 109) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Likert' s Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Likert' s Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าสถิติ โดยวิเคราะห์ระดับการใช้อำนาจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาอำนาจการทำนายโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

3. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ อำนาจการบังคับ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจความเชี่ยวชาญและอำนาจอ้างอิง

3.2 ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ การยอมรับนับถือ ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าตำแหน่งหน้าที่การงาน ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ เงินเดือน และผลประโยชน์เกื้อกูล การปกครองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

3.3 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามาทำนายแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Regression Analysis) พบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สามารถทำนายว่าส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน (Y) สังกัด



สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในที่มี 1 ตัวแปรอิสระ คือ X_5 แสดงว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านอำนาจความเชี่ยวชาญ(X_5) สามารถทำนายว่าส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน(Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.461 ($\beta = 0.461$) ซึ่งตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 ได้เท่ากับ 0.461หมายความว่าตัวแปรอิสระดังกล่าว สามารถร่วมกันอธิบายการแปรค่าของการพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 ได้ร้อยละ 46.10 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) 0.186

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยไว้ดังนี้

4.1 ระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับหน้าที่ครูผู้สอน และบริหารสถานศึกษา ต้องรับรู้ถึงปัญหาและเรื่องราวต่าง ๆ ดังนั้นการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาต้องตั้งอยู่ในความเหมาะสมและถูกต้อง จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ทับทิมเอี่ยมแสง (2554 : 20) กล่าวไว้ว่า การใช้อำนาจที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความไว้วางใจและเชื่อมั่นตลอดจนมอบหมายงานที่สำคัญตรงตามความรู้ความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่การงาน พิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรมช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการบริหารงาน

4.2 ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ ด้าน เพราะแรงจูงใจเป็นสิ่งที่เร้าและกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพยายาม กระบวนการเร้าและสนับสนุนต้องเป็นไปอย่างมีระบบ สิ่งเร้าเกิดจากสภาพการณ์ ที่กระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างใดออกมาเมื่อมีแรงกระตุ้น เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานน ตรงดี (2551:74) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย โดยแรงจูงใจในการทำงานของครูตามแนวคิดของเฮอร์เบอร์ก ได้แก่(ปัจจัยจูงใจ) คือ ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบ ความรักในงาน การยอมรับนับถือ ความเจริญก้าวหน้า (ปัจจัยก้าวหน้า) คือ นโยบายและการบริหารงาน การสอนงาน ควบคุมดูแล คลสมสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เงินเดือนสิ่งตอบแทน สภาพการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนมัศึกษามีแรงจูงใจในการทำงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

4.3 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามาททำนายแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา (X) สามารถทำนายว่าส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในที่มี 1 ตัวแปรอิสระ คือ X_5 แสดงว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านอำนาจความเชี่ยวชาญ(X_5) สามารถทำนายว่าส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน(Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ 0.461 ($\beta = 0.461$) ซึ่งตัวแปรดังกล่าว สามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 ได้เท่ากับ 0.461 หมายความว่าตัวแปรอิสระดังกล่าว สามารถร่วมกันอธิบายการแปรค่าของการพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 ได้ร้อยละ 46.10 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) 0.186 ผลวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามาททำนายแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2 ที่กำหนดไว้ว่า อำนาจในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ อำนาจการบังคับ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง อำนาจความเชี่ยวชาญ ส่งผลต่อ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2



5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะด้านนโยบายสำหรับเขตพื้นที่การศึกษา

5.1.1 ควรสนับสนุนให้มีการอบรม สัมมนา เพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับใช้เทคนิคในการบริหารงานให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา

5.1.2 ควรส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้มีคุณลักษณะผู้นำด้านวิสัยทัศน์ บุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางวิชาการ คุณธรรมและจริยธรรม และความสามารถในการบริหาร และปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรมในทุก ๆ ด้านประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างที่ดี ที่มีความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ

5.1.3 ควรมีการนิเทศ ติดตาม การพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์หลังจากที่ได้รับการอบรมและพัฒนามาแล้ว

5.1.4 ควรดำเนินการยกระดับคุณภาพของครูผู้สอน โดยการเพิ่มระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงสื่อการเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะที่ควรปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา

5.2.1 ด้านการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา

1) ด้านอำนาจการให้รางวัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง และอำนวยความสะดวกในการทำงานโดยการให้รางวัล หรือเลื่อนตำแหน่งงานเมื่อมีผลงานที่ดี

2) ด้านอำนาจการการบังคับ ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแลควบคุมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการด้วยความเต็มใจ

3) ด้านอำนาจตามกฎหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาควรสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ กฎเกณฑ์ของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

4) ด้านอำนาจการอ้างอิง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะและใช้เทคนิคในการบริหารงานจนเป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา

5) ด้านอำนาจความเชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มศักยภาพของตนเองให้มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ

5.2.2 ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

1) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำยกย่องชมเชยหรือให้รางวัล เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จบรรลุเป้าหมาย

2) ด้านการยอมรับนับถือ บุคลากรในโรงเรียนควรปฏิบัติตนให้นักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งคนในชุมชนให้ความเคารพนับถือยอมรับในความรู้ ความสามารถ

3) ด้านความลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติงานควรมีการกำหนดวิธีการและเป้าหมายชัดเจน

4) ด้านความรับผิดชอบ ผู้ปฏิบัติงานควรมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงาน

5) ด้านความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้โอกาสแก่ครูในการทำผลงาน เพื่อให้มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น

6) ด้านนโยบายและการบริหารงาน ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

7) ด้านการปกครองบังคับบัญชา ผู้บริหารควรวางตัวเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา

8) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครูและเพื่อนร่วมงานช่วยกันรักษาผลประโยชน์ของสถานศึกษาเป็นอย่างดี

9) ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการจัดการให้ครูมีความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

10) ด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีสวัสดิการ เช่น กิจกรรมสภกรณ์ กองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือบุคลากรในสถานศึกษา



5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบคุณลักษณะและพฤติกรรมผู้นำแบบอื่นๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

5.3.2 มีการใช้วิธีการวิจัยรูปแบบอื่น เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เช่น โดยการสัมภาษณ์บุคคลากรในโรงเรียน

5.3.3 ควรศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบและปรับปรุงต่อไป

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาให้การดูแลและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.สมคิด นาคขวัญ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.โสภณ เพ็ชรพวง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์แก่ศิษย์ทุกคนรวมทั้งผู้วิจัยด้วย ตลอดจนคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่ามาร่วมสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลในการทำวิจัยได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดาและสมาชิกในครอบครัว รวมไปถึงเพื่อนร่วมงาน เพื่อนนักศึกษาที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนประสบความสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อการพัฒนาทางการศึกษา ขอน้อมบูชาพระคุณแต่บุพการีและบูรพาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

7. เอกสารอ้างอิง

จารุณี สารนอก. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานกาไฟฟ้า เขต 3 จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ทับทิม เอี่ยมแสง. (2554). การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

พิสนุ ฟองสี. (2552). วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

ชานน ตรงดี. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

วรัญญา จันสมุทร์. (2556). การศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of Mathematics Packages on the Addition, the Subtraction and the Multiplication
of Decimals for student grade 5

วรรณเพ็ญ เรือนแก้ว และณรัตน์ ศรีวิหะ

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000

โทรศัพท์ 080-6148779 อีเมล wanpen_ruenkaew@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มเป้าหมายวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางปรู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 17 คน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่นเท่ากับ .74 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.50/81.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
2. หลังจากการใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมแล้ว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งมีความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 29.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม

Abstract

The research objective were to 1) constructing the inquiry instructional packages development of Mathematics Packages on the Addition the Subtraction and the Multiplication of Decimals for students grade five at the standard set of 80/80. and 2) compare packages development of Mathematics Packages on the Addition the Subtraction and the Multiplication of Decimals for students grade five and learning achievement was higher than before. The people consisted of 17 five grade students in the second semester of an academic year 2014 It took 4 weeks to finish this experiment at Ban Bangpru School under the Office of Suratthani primary Educational Service Area 2, collected by means of Purposive people.

The research instruments used in this research were : The inquiry instructional packages development of Mathematics Packages on the Addition the Subtraction and the Multiplication of Decimals for students grade five, a tests of Mathematics reliability was .74 , a tests of learning achievement, The statistics used for data analysis were : percentage, mean, standard deviation.

The research findings are as follows:

1. The inquiry instructional packages development of Mathematics Packages on the Addition the Subtraction and the Multiplication of Decimals for students grade five to constructing follow is the suitability is in 80.28/82.00 excellent effective levels which , tall effective standard more.
2. The development packages development of Mathematics Packages on the Addition the Subtraction and the Multiplication of Decimals for students grade five was higher than before.

Keyword: inquiry instructional packages in Mathematics.



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบระเบียบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหา และสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ทำให้สามารถคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม คณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจนศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังช่วยพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) การนำคณิตศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ต่าง ๆ และในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ เช่น การสังเกต ความละเอียดรอบคอบ ความแม่นยำ การมีสมาธิ และรู้จักแก้ปัญหา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทางสมองในด้านการคิด การให้เหตุผล การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ทุกแขนงต้องอาศัยหลักการทางคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น จึงเป็นที่ยอมรับว่าคณิตศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ (มนสิข สิริสมบุญ, 2548 : 9) จากความสำคัญของคณิตศาสตร์ครุคณิตศาสตร์ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของคณิตศาสตร์ เพื่อสามารถนำไปวิเคราะห์สภาพที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และวัสดุประกอบการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน (บุญทัน อยู่ชมบุญ, 2539 : 2) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ จัดได้ว่ามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ แต่ผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ผ่านมา พบว่าได้ผลยังไม่น่าพอใจ นั่นก็แสดงว่าการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เท่าที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ยังอยู่ในระดับต่ำ และมีนักเรียนที่ไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์เป็นจำนวนมากไม่น้อย โดยมีความคิดว่า คณิตศาสตร์เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นนามธรรม และใช้สัญลักษณ์มากมาย เข้าใจยาก น่าเบื่อหน่ายและเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องทำแบบฝึกหัดมากเพื่อเป็นการฝึกทักษะ ซึ่งการทำแบบฝึกหัดเพื่อเป็นการฝึกทักษะนั้นมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับนักเรียน

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 และ ปีการศึกษา 2556 พบว่าโรงเรียนบ้านบางปรุ ได้คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ร้อยละ 26.36 และ ร้อยละ 24.89 ตามลำดับ ในสาระจำนวนและการดำเนินการ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำและต้องปรับปรุง จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าคุณภาพการศึกษาของนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางปรุ ในกลุ่มสาระคณิตศาสตร์มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากนักเรียนขาดทักษะการคิดคำนวณ การบวก การลบ และการคูณทศนิยม นักเรียนควรได้รับการแก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยสร้างความสนใจให้เด็ก ไม่เกิดความเบื่อหน่ายและกระตุ้นให้เด็กสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ให้ดีขึ้น

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวประโยชน์ว่า ชุดฝึกทักษะจะช่วยเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ความจำ แนวทางและทักษะในการแก้ปัญหาแก่นักเรียน ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการสอนของครู ทำให้ทราบข้อบกพร่องในการสอน แต่ละเรื่องแต่ละตอน และสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตรงจุด ใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ครูทราบข้อบกพร่อง จุดอ่อนที่จะแก้ไขของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละเรื่องแต่ละตอน และสามารถคิดหาแนวทางแก้ไขได้ อย่างท่วงที ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากทำชุดฝึก ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะอย่างเต็มที่ และตรงจุดที่ต้องการพัฒนา ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง คิดอย่างมีเหตุผล แสดงความคิดเห็นออกเป็นระเบียบชัดเจนและรัดกุม (ดวงเดือน อ่อนน่วม, 2536 : 36) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย หลายเรื่องได้แก่ วิไลวรรณ พุกทอง (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการคูณการหาร จำนวนที่ตัวตั้งมีสองหลัก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการคูณการหารจำนวนที่ตัวตั้งมีสองหลัก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.05 /81.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ธนพร สำลี (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาอัตราส่วนและร้อยละ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 84.13/79.19 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาอัตราส่วนและร้อยละ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กัญธรัตน์ สร้อยสิงห์



(2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการหาร มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 77.69/76.33 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาชุดแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณการหาร สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และการวิจัยพบว่าชุดแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณการหาร สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และการวิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.46/76.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ หลังการใช้ชุดแบบฝึกเสริมทักษะแล้วนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ สูงกว่าก่อนใช้ชุดแบบฝึกเสริมทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบและการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบและการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบและการคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางปรู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 17 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรอิสระ คือ ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการบวก การลบ และการคูณทศนิยม
- 2) ตัวแปรตาม คือ (1) ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์

1.3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหา ที่นำมาทำการสอนครั้งนี้เป็นเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการบวก การลบและการคูณทศนิยมโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 4 ชุด คือ ชุดที่ 1 การบวก การลบทศนิยมไม่เกินสองตำแหน่ง ชุดที่ 2 การคูณทศนิยมไม่เกินสองตำแหน่งกับจำนวนนับ ชุดที่ 3 การคูณทศนิยมหนึ่งตำแหน่งกับหนึ่งตำแหน่ง และชุดที่ 4 การบวกการลบและการคูณระคนของทศนิยม

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 4 สัปดาห์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 17 คน โรงเรียนบ้านบางปรู อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.2.1 ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม จำนวน 4 ชุด

2.2.2 แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.2.3 แบบประเมิน ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม



2.3 การตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.3.1 ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม

นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อประเมินคุณภาพของชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมในด้านการใช้ภาษา ออกแบบปฏิสัมพันธ์ การใช้ภาพประกอบ จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป (ดีขึ้นไป) แล้วทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2(80/80)$ ดังนี้

1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ไปใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยป่าปล้อง จำนวน 3 คน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพ เมื่อพิจารณาแต่ละรายการอยู่ใน ระดับ ดีมากที่สุด

2) ทดลองแบบกลุ่มย่อย ไปทดลองกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยป่าปล้อง จำนวน 9 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 81.48 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 83.61 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

3) ทดลองภาคสนาม ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน โรงเรียนบ้านห้วยป่าปล้อง พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 80.28 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 82.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

4) นำนวัตกรรมที่สมบูรณ์ไปใช้ต่อไป

2.3.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำผลมาพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ หรือมากกว่า .50 จึงถือว่าคำถามนั้นเป็นตัวแทนของลักษณะกลุ่มพฤติกรรมที่วัด

1) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยป่าปล้อง จำนวน 30 คน

2) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 -.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป พร้อมทั้งความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งชุดมีค่าเท่ากับ .74

3. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบและ การคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80

เครื่องมือที่ใช้วัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน	30	120	96.33	80.28
แบบทดสอบหลังเรียน	30	40	32.80	82.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 80.28 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 82.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 2 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบและ การคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5ตามเกณฑ์ 80/80 โดยกลุ่มเป้าหมาย

เครื่องมือที่ใช้วัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน	17	120	99.00	82.50
แบบทดสอบหลังเรียน	17	40	32.47	81.18



จากตารางที่ 2 พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 82.50 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 81.18 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความก้าวหน้าในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบและการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จำนวนนักเรียน (17 คน)	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (40 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (40 คะแนน)	คะแนนความก้าวหน้า (D)
รวม	353	552	199
เฉลี่ย	20.76	32.47	11.71
ร้อยละ	51.91	81.18	29.28

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ทำการทดลองมีทั้งหมด 17 คน นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.91 แบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.18 คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 29.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบและการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนรู้อะไรและหลังเรียนรู้อะไรโดยใช้ชุดฝึกทักษะเรื่อง การบวก การลบและการคูณทศนิยม ปรากฏผลตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบและการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	N	μ	σ
คะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดฝึกทักษะ	17	12.65	1.97
คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดฝึกทักษะ	17	24.59	2.65

จากตารางที่ 4 พบว่า หลังจากเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่า 82.50/81.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 หมายความว่า การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการเท่ากับ 82.50 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ เท่ากับ 81.18 แสดงว่าการพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

4.1.1 จากการพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ และมีวิธีการอย่างเหมาะสม คือ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิสัยทัศน์การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ซึ่งได้ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพ ประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเหมาะสมกับหลักสูตร ความเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา เนื้อหากิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน ความสอดคล้องของเนื้อหา



จุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องของการประเมินผลตามสภาพจริง การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมเข้าใจง่าย รูปแบบน่าสนใจ ตัวอักษรภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผ่านการทดลองใช้ 3 ขั้นตอนคือ การทดลองกลุ่มเล็ก การทดลองกลุ่มย่อย และการทดลองภาคสนาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา รูปแบบตัวอักษร กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนรู้อะไรและหลังเรียนรู้โดยการใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบและการคูณทศนิยม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนรู้อะไรและหลังเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีความก้าว เท่ากับ 29.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม ทั้งนี้อาจมีสาเหตุดังนี้

4.2.1 จากการพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยใช้แนวคิดในการสร้างจากนักการศึกษาหลายท่านเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึกทักษะ เช่น เนื้อหาและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์ของชุดกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน เขียนคำชี้แจงชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา มีรูปแบบที่หลากหลาย มีรูปภาพประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กิจกรรมการฝึกเรียงจากง่ายไปหายาก แปลกใหม่ ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าคิด รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักทำงานเป็นขั้นเป็นตอนผู้เรียนได้ฝึกฝน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิหาร พะพร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาชุดแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณการหาร สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และการวิจัยพบว่าชุดแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณการหาร สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และการวิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.46/76.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ หลังการใช้ชุดแบบฝึกเสริมทักษะแล้วนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ สูงกว่าก่อนใช้ชุดแบบฝึกเสริมทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอรุณพร สำเนา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาชุดแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่องเวลา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่องเวลา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 85.31/80.00 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู และใช้แบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์เรื่องเวลา สูงกว่านักเรียนที่ได้ทำการสอนสอน ตามคู่มือครู และใช้แบบฝึกทักษะในหนังสือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะและการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.1 ข้อค้นพบจากการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่คือ การนำชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

5.2 งานวิจัยได้ส่งผลการพัฒนาที่ยั่งยืนในเรื่องของการนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดใช้ในชีวิตรประจำวันและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ

5.3 ครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ และการคูณทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.4 ครูควรให้นักเรียนช่วยและปรึกษากันเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงาน ทำให้นักเรียนสามารถประเมินตนเองได้ และครูควรเสริมแรงและให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้มีพระคุณท่านแรกคือผู้ศึกษาใคร่ขอกราบพระคุณคือ รองศาสตราจารย์ ดร. ณรัตน์ ศรีวิหะ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเข้าใจใส่ทุกขั้นตอน เพื่อให้การเขียนวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด ผู้ศึกษาใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ผู้ศึกษาใคร่ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยป่าปล้อง ที่ให้ใช้สถานที่ในการทดลองและหาข้อมูลวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ยังได้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน นางสาวรณิ จันทร์อยู่ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบางปรุ นางวิจิตราภรณ์ จรรยา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวังใหญ่ นางสาวหทัยา ศรีแมน ครูโรงเรียนบ้านบางปรุ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางปรุ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่ได้ให้ข้อมูล และความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอย่างยิ่ง



ขอขอบคุณ บิดา มารดา และครอบครัว ตลอดจนทุกๆคนที่ทำให้การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา ประโยชน์หรือคุณค่าและความดีของการศึกษาที่เกิดจากภาคศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเคารพและตอบแทนพระคุณของบุพการี ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่าน

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คู่มือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญธารัตน์ สร้อยสิงห์. (2549). การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนหลักสูตรการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ดวงเดือน อ่อนนวม. (2536). การสร้างเสริมสมรรถภาพการสอนคณิตศาสตร์ของครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพร สำลี. (2549). การพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนหลักสูตรการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญทัน อยู่ชมบุญ. (2539). พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- มนสิข สิทธิสมบูรณ์. (2548). ชุดฝึกปฏิบัติการเหนือตาราง : การทำวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วีไลวรรณ พุกทอง. (2542). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณ การหารจำนวนที่ตัวตั้ง
มีสองหลัก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณีพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- วิหาร พละพร . (2545). การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการคูณ การหาร สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณีพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.



สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
The Implementation of Internal Quality Assurance in Opportunity Extended Schools
under Buriram Primary Education Service Area Office 2

วรากร เสนามาตย์¹

¹สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สถานที่ทำงาน โรงเรียนลำปลายมาศวิทยา
ต.ต้นผึ้ง อ.พังโคน จ.สกลนคร 47160 โทรศัพท์ 08 – 1579 – 5753 E-mail : segornt@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสภาพตำแหน่งและวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 63 คน หัวหน้างานวิชาการจำนวน 63 คน และครูจำนวน 297 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ค่า t-test และ F-test และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ กำหนดสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this research was to study and compare opinions of school administrators, chief academic and teachers about the implementation of internal quality assurance in the opportunity extended schools under Buriram Primary Education Service Area Office 2 according to position and educational. The sample consisted of 63 school administrators, 63 chief academics and 297 teachers selected by using the Table of Krejcie & Morgan and simple random sampling. The instrument used was the questionnaire with the reliability of 0.986. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, independent samples t – test and F – test. Scheffe method was used for difference comparison. The statistical significance level was set at .05. The findings revealed as follows : 1) The opinions of school administrators, chief academics and teachers about the implementation of internal quality assurance in the opportunity extended schools under Buriram Primary Education Service Area Office 2 as a whole were at a high level. The educational standards of the school as the highest mean scores. 2) When comparing the opinions of school administrators, chief academics and teachers towards the implementation of internal quality assurance in the opportunity extended schools under Buriram Primary Education Service Area Office 2 according to the position, it was found that as a whole was statistically significant difference level at .01 and according to the educational background, it was found that as a whole was indifferently.

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

“คุณภาพของคน” เป็นปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ และ “การศึกษา” เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ



พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จึงได้กำหนดให้มี “ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา” เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ โดยให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาจะต้องมีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

แม้ว่าการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจะผ่านไปแล้วช่วงระยะหนึ่ง คือ รอบทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ.2542-2551) กระแสสังคมก็ยังมีภาววิพากษ์วิจารณ์ ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ยังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่สามารถสร้างระบบคุณภาพให้เกิดอย่างจริงจัง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน การประเมินภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากผลการประเมินภายนอก รอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ยังไม่ได้รับรองมาตรฐานครบทุกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินส่วนใหญ่นั้นมีระดับคุณภาพมาตรฐานขั้นต่ำเป็นส่วนมากในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียน เห็นได้จากนักเรียนอ่านไม่คล่อง ขาดคุณธรรม จริยธรรม และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อยู่ในระดับต่ำ ผลการประเมินชี้ให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษายังขาดประสิทธิภาพและยังไม่ประสบผลสำเร็จได้จริงตามมาตรฐาน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของคุณภาพการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและวุฒิการศึกษา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหาร ครูวิชาการและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 79 โรงเรียน แยกเป็นผู้บริหารจำนวน 79 คน หัวหน้างานวิชาการจำนวน 79 คน และครูจำนวน 1,379 คน รวมทั้งสิ้น 1,537 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148-149) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร



จำนวน 66 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 66 คน และครูจำนวน 302 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 434 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) สถานภาพตำแหน่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู
- 2) จุดทางการศึกษา ประกอบด้วยปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่งและวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert scale) กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) ถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะ

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นำส่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 พร้อมด้วยแบบสอบถามส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์

2.1.3 ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยแบบสอบถามที่แจกให้โรงเรียนทั้งสิ้น จำนวน 423 ฉบับ ได้รับคืน 423 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ตรวจสอบการตอบครบถ้วน สมบูรณ์ ของแบบสอบถามแต่ละข้อทุกฉบับ

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบรายการมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.2.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนมาประเมินค่า วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของกลุ่มตัวอย่าง

2.2.4 นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อรายด้านและโดยรวม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

2.2.5 เปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู วิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.6 การเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่า t - test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.7 การวิเคราะห์คำถามปลายเปิดวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยเขียนเชิงพรรณนา



3. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู ได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.2 เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

3.4 ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอนที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้บริหารควรมีการนิเทศ กำกับ และติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รองลงมาคือ โรงเรียนควรดำเนินกิจกรรม โครงการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา บุคลากรทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารต้องกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โครงการต่างๆ และโรงเรียนควรจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างครบถ้วน จัดเป็นหมวดหมู่และสามารถสืบค้นได้สะดวก รวดเร็ว

4. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู พบประเด็นสำคัญที่จะสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

4.1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การวิจัยปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ส่วนใหญ่ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสนองนโยบายการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48) ตลอดจนได้มีการประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา



พ.ศ. 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ. 2546) ทำให้ผู้บริหารและครู มีความตระหนักและเข้าใจในการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง

จากสาระตามพระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้โรงเรียนจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิศมัย พันธโยศรี (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี มลิวัลย์ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ งาน อุตสารัมย์ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการหรือครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย พึ่งอิม (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ตามหลักเกณฑ์และวิธีการใน 8 ภารกิจมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

4.2 เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการและครู จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทบาทหน้าที่ ภาระงานและความรับผิดชอบตามสภาพการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน การปฏิบัติงานหรือการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนที่ต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี มลิวัลย์ (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 3 พบว่า บุคลากรที่มีสภาพการดำรงตำแหน่งต่างกันมีความเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพิศมัย พันธโยศรี (2553 : บทคัดย่อ) พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 c และสอดคล้องกับงานวิจัยของไสววัฒน์ วลัยศรี (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ผู้บริหารกับครูวิชาการ ผู้บริหารกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4.3 เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเป็นภาระงานที่บุคลากรในโรงเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรองรับการประเมินภายนอก ตลอดจนบุคลากรส่วนใหญ่ มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการที่ทางต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นจัด โดยครูทุกคนมีจิตสำนึกร่วมกันคือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : 2554) สอดคล้องกับผลการ วิจัยของเพ็ญศรี มลิวัลย์ (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 3 พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันโดยภาพรวมมีความเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรางค์ทอง (2545 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน



4.4 ความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูมีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้บริหารควรมีการนิเทศ กำกับ และติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการนิเทศ ติดตามเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรทางการศึกษามีความกระตือรือร้น ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทำให้การดำเนินงานเป็นปัจจุบันพร้อมรับการประเมินทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรืออาจเป็นเพราะยังขาดการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน ขาดความตระหนักในหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแพททริกและจอห์น (Patric and John, 1997 : 11-12) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัย ในการเพิ่มลักษณะรูปแบบในการตรวจสอบมาตรฐาน โดยรูปแบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยแต่ละสถาบันส่วนมากจะใช้การปฏิบัติตามการตรวจสอบมาตรฐาน โดยใช้การตรวจสอบของวัฒนธรรมและการตรวจสอบการทำงานอย่างต่อเนื่อง และยึดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน รวมถึงการตรวจสอบพื้นฐาน ค่านิยมของสถาบัน ส่วนด้านการประเมินผลมีการพัฒนาการประเมินผลการควบคุมตรวจสอบและนโยบายโครงสร้างที่เปลี่ยนไปและสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2545 : 119) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะต้องแสดงภาระ หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมตัดสินใจในรูปของคณะกรรมการ สถานศึกษามีการจัดการศึกษาจนผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ ก็จะมีการกำหนดมาตรฐานให้สูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงมาตรฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษาและมาตรฐานของชาติ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและนำไปปฏิบัติจนเกิดเป็นรูปธรรม ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการทำงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและชัดเจน มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนและมีรูปแบบที่เหมาะสม โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีระบบฐานข้อมูลต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน และมีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดทำรายงานการจัดการศึกษาประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.สาธิต ผลเจริญ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศและดร.สุรชัย ปิยานุกูล ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้ช่วยประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดีเสมอมา

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นายโยธี เชิญขวัญชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนประโคนชัยวิทยานายพรเลิศ พงษ์เรืองหนู ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสำโรง และนางจารุวรรณ อินทรชม ครูโรงเรียนประโคนชัยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ได้กรุณาตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์แจ้งผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการและครูในสังกัดเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณบิดา คุณมารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า ขอขอบคุณเจ้าของเอกสาร ตำรา ผลงานต่างๆ ที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาและนำมาอ้างอิงในงานวิจัยฉบับนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา บูรพาจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ผู้วิจัยมีโอกาสในวันนี้ และขอมอบเพื่อเป็นเครื่องหมายแห่งความภาคภูมิใจสำหรับสมาชิกในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจและมีส่วนช่วยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

6. เอกสารอ้างอิง

งาน อุตสาหกรรม. (2551). การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มหาสารคามเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. อุดสำเนา.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.



- ปัญญา ปรารค์ทอง. (2545). สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นครสวรรค์. อุดสำเนา.
- พิศมัย พันธโยศรี. (2553). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. อุดสำเนา.
- เพ็ญศรี มลิวัลย์. (2549). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุราษฎร์ธานี
เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
อุดสำเนา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). ประกันคุณภาพทุกคนทำได้ไม่ยาก. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สมชาย พึ่งอ้อม. (2551). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสมุทรปราการเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. อุดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ตามกฎหมายว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โสวัฒน์ วัลย์ศรี. (2552). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม. อุดสำเนา.
- Patrick, B. and John. “Educational Quality Assurance in University An Enhanced Model,” *Assessment &
Evaluation in Higher Education*. 22(1997) : 11-12.



การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนเรื่องลักษณะของสิ่งต่างๆ รอบตัว
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

Development of Multimedia Teaching on Smartphone's the Nature of Things Around You
for Students Grade 1-3

วริยา เย็นเปิง¹ กฤตพร นกน่วม² วรณิษา ทับทิม³ จำนง เต็มดี⁴ ธนพล นิตชาต⁵ นวิน อยู่เย็น⁶

Variya Yenpoeng¹ Kritaporn Noknaum² Wannisa Tabtim³ Jamnong Tamdee⁴

Thanapon Nitichart⁵ Nawin Yooyen⁶

สาขาคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

081-9868300 E-mail:variya.aom1326@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟน วิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ให้มีคุณภาพ และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟน โดยนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับรูปร่างและรูปทรง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดท่าศาลาราม อำเภอบ้านลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 50 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ สื่อการสอนมัลติมีเดีย และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า สื่อการสอนมัลติมีเดีย เรื่องลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีคุณภาพที่ระดับ 68.50 นักเรียนที่ใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 จาก 5.00 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96

คำสำคัญ : สื่อการสอนมัลติมีเดีย

Abstract

The study aims to develop teaching materials on multimedia smartphone in Visual Arts subject about the nature of things around for grade 1-3 students. The satisfaction of learners with multimedia teaching materials on smartphone was also Studied. By offering content, shape and form. The samples used in the experiments. The samples used in the experiment were 50 students in Pratom 1-3 Wud Thasalarom schools, Banlard Phetchaburi Education Area 2 that have come from choosing specific. The instruments used in the study include. multimedia teaching materials assessment and the satisfaction questionnaire of the teaching materials. The statistics used in this study are the average and standard deviation. The result of students' satisfaction for instructional media quality level are at high level. The contentment has high average of 4.59 with the standard deviation of 0.96

Keyword : Instructional media in multimedia

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

จุดเริ่มต้นของศิลปะนั้น เริ่มจากการที่มนุษย์เราต้องประดิษฐ์และสร้างสรรค์สิ่งอำนวยความสะดวก และเพื่อความเป็นอยู่ ที่ปลอดภัยสำหรับการดำรงชีวิตและความอยู่รอด ได้แก่ ที่พักอาศัย อาหาร ภาชนะที่ทำ จากเครื่องปั้นดินเผา นั้น ล้วนเกิดจากการใช้ความคิดที่สร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในการดำรงชีวิต ในระยะต่อมา มนุษย์ได้สัมผัสกับปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ ซึ่งบางเหตุการณ์เป็น สิ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้ ด้วยความกลัวในอิทธิฤทธิ์ของสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ จึงได้เกิดพิธีกรรมต่าง ๆ พัฒนามาเป็นลัทธิความเชื่อ จนกลายเป็นศาสนาในปัจจุบันศิลปะจึงได้ถูกสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อประกอบ ในพิธีกรรมต่างๆ ด้วยการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้มนุษย์ในสมัยต่อ ๆ มา สร้างงานที่แปลก แตกต่างจากของเดิม และพัฒนาจนเกิดผลงานที่ดี



งานศิลปะในปัจจุบัน จะมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น แต่ไม่ว่าจะเป็นลักษณะใดรูปแบบใด งาน ศิลปะก็จะให้คุณค่าที่ตอบสนองต่อมนุษย์ในด้านที่เป็นผลงานจากการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ซึ่งสื่อถึงเรื่องราวที่สำคัญหรือเหตุการณ์ที่มีความประทับใจ ตอบสนองความพึงพอใจทั้งด้านจิตใจและความสะดวกสบายในการใช้ศิลปวัตถุ

ศิลปะ จึงเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์ที่ให้คุณค่าทั้งด้านร่างกายและจิตใจ คุณค่าทางด้านร่างกายนั้นจะเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ คุณค่าทางจิตใจ จะให้คุณค่าในการพัฒนามนุษย์ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (วรรณมน มอญเพชร, 2553 : 1-2)

ในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีต่างๆได้เข้ามามีบทบาทกับการศึกษามากขึ้น เช่น สื่อการสอนมัลติมีเดีย เพื่อช่วยผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น ด้วยนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงชั้นแรกของการเรียนตามหลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้สอนต้องสร้างความเข้าใจให้เด็ก สร้างองค์ความรู้ที่ทำให้เด็กเข้าใจเนื้อหาสาระพื้นฐานได้มากที่สุด โดยเริ่มจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน สิ่งของต่างๆที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าว นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงที่สมควรแก่การสร้างความรู้ความเข้าใจด้านศิลปะเบื้องต้น โดยเริ่มจากการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่างรอบๆตัวผู้เรียน จึงทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าสนใจที่จะพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยในการสอน ช่วยเพิ่มความเข้าใจ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะอยู่ในระดับที่ดีได้มาตรฐานตามเกณฑ์

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่างๆรอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ให้มีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้นำสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่างๆ รอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปใช้

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรีเขต 2

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนวัดท่าศาลาราม ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 50 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนที่ตรงตามเกณฑ์

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

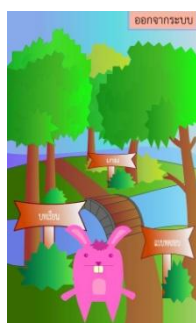
1.4.1 สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

1.4.2 แบบทดสอบความพึงพอใจสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ขั้นตอนการทดลอง

แนะนำนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนถึงรายละเอียดที่สำคัญ





2.2 ขั้นทดลอง

ให้นักเรียนใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว



2.3 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ทดสอบความพึงพอใจสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่างๆ รอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน



3. ผลการวิจัย

3.1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่างๆ รอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจของสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่างๆรอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ด้านการเรียนการสอน

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับคุณภาพ
1. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาในสื่อมัลติมีเดีย	4.50	1.00	มาก
2. สื่อมัลติมีเดียมีเนื้อหาใหม่ ๆ ให้นักเรียนรู้	4.30	0.92	มาก
3. โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชานี้	4.77	0.90	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาในสื่อมัลติมีเดีย มีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 สื่อมัลติมีเดียมีเนื้อหาใหม่ ๆ ให้นักเรียนรู้ มีความพึงพอใจในระดับสูง



มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชานี้ ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่างๆรอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ด้านสื่อการสอน

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับคุณภาพ
1. สื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้	4.63	0.97	มาก
2. สื่อมัลติมีเดียมีความทันสมัย	4.40	0.93	มาก
3. สื่อมัลติมีเดียมีความสวยงาม	4.60	0.87	มาก
4. สื่อมัลติมีเดียมีความน่าสนใจ	4.87	1.01	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ด้านสื่อการสอน สื่อมัลติมีเดียมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้ มีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 สื่อมัลติมีเดียมีความทันสมัย มีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 สื่อมัลติมีเดียมีความสวยงาม มีความพึงพอใจในระดับสูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 สื่อมัลติมีเดียมีความน่าสนใจมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ด้านการนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับคุณภาพ
1. ภาพที่นำเสนอในสื่อมัลติมีเดียมี ความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.55	0.98	มาก
2. คุณภาพของเสียงประกอบมีความชัดเจน	4.77	0.95	มาก
3. เนื้อหาในการนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย ไม่ง่ายหรือยากเกินไป	4.47	0.97	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ด้านการนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย ภาพที่นำเสนอในสื่อมัลติมีเดียมีความชัดเจนเข้าใจง่าย มีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 คุณภาพของเสียงประกอบมีความชัดเจน มีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 เนื้อหาในการนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย ไม่ง่ายหรือยากเกินไป มีความชัดเจนเข้าใจง่ายมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97

4. สรุปและอภิปรายผลวิจัย

การวิจัย ในครั้งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟน เรื่อง ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96

จากผลการวิจัยครั้งนี้ จึงถือได้ว่า การเรียนโดยใช้สื่อการสอนมัลติมีเดีย จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น เพราะนักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น



5. กิตติกรรมประกาศ

การพัฒนาสื่อการสอนมัลติมีเดียบนสมาร์ตโฟนเรื่องลักษณะของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จะสำเร็จลุล่วงไม่ได้ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือจากโรงเรียนวัดท่าศาลาราม อำเภอบ้านลาด และนักเรียนจำนวน 50 คน อาจารย์วิวิธยา เย็นเปิง อาจารย์ประจำวิชา ที่ช่วยให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อาจารย์วิวิธยา อยู่เย็น ที่ช่วยอนุเคราะห์อุปกรณ์เครื่องมือ ต่างๆ ในการทดลองตลอดจนเอื้อเฟื้อสถานที่

6. เอกสารอ้างอิง

ปณภา ภิรมย์นาค (2555). การใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารายวิชา

LSC303/LSM211. การจัดการขนส่ง สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย ศรีปทุม.

สุพรรณษา ครุฑเงิน (2555). สื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เรื่องข้อมูลและสารสนเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1.

วรรณมน มอญเพชร (2553). ผลการใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มสร้างนิสัยในการพัฒนาพฤติกรรมด้านการช่วยเหลือส่วนรวม ในการเรียนการสอนวิชาทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.

ธนศหาญใจ. (2551). การเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก :

<https://thante.wordpress.com/2009/06/07/> (วันที่สืบค้น 1 เมษายน 2558).

อะไรคือสมาร์ตโฟน. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : <http://www.vivo.co.th/knowledge-about-smartphone.php?topic=2> (วันที่สืบค้น 1 เมษายน 2558).

ประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : <http://pikuntongmaytee.wikispaces.com/ประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย> (วันที่สืบค้น 1 เมษายน 2558).

WANUSSANUN. (2552). สื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนการสอน. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก : <https://wanussanun.wordpress.com/> (วันที่สืบค้น 1 เมษายน 2558).



สมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ตามความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี

ภสวรรณ รัตนสุคนธ์¹ และวัชร เวชประสิทธิ์²

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

kaew_kanda@hotmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี watchara_wet@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี 508 แห่ง ประกอบด้วยสถานประกอบการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการ และธุรกิจการพาณิชย์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 224 แห่ง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอ้างอิงใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยสถิติ F-test และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 5 ด้าน พบว่า สมรรถนะบัณฑิตที่สถานประกอบการมีความคาดหวังมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ส่วนความคาดหวังที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประเภทของสถานประกอบการที่แตกต่างกันทำให้มีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกันในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ยกเว้นด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าขนาดของสถานประกอบการที่ต่างกันทำให้มีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์แตกต่างกันในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : สมรรถนะ ความคาดหวัง สถานประกอบการ

Abstract

This study was a quantitative research to study graduates' competencies of Bachelor of Business Administration in Human Resource Management based on the expectations of enterprises in Phetchaburi Province. The research instrument was a questionnaire. The population in this study was 508 enterprises in Phetchaburi, composing of industrial, business services, and commercial enterprises. The samples in this study were 224 enterprises. Descriptive statistics; percentage, mean and standard deviation were used to analyze the data. The inferential statistics were analyzed using ANOVA, F-test and Scheffe test.

The results revealed graduates' competencies of Bachelor of Business Administration in Human Resource Management based on the expectations of enterprises in Phetchaburi Province in 5 aspects. When considering the competency of graduates that enterprises expected, it was found that morality, interpersonal skill and responsibility aspect were ranged at the highest level. The aspects of knowledge, intellectual skill, and analytical skills in Mathematics, communication and the use of information technology were ranged at a high level. In addition, after testing hypotheses, it was found that types of enterprises affected different expectations on graduates' competencies in the aspects of morality, knowledge, and analytical skills in Mathematics, communication and the use of information technology. Moreover, the expectations on intellectual skill and interpersonal skill and responsibility aspects were not different. It also found that different sizes of enterprises affected different expectations on graduates' competencies in the aspects of morality,



knowledge, intellectual skill and analytical skills in Mathematics, communication and the use of information technology whereas interpersonal skill and responsibility aspect was not different.

Keywords: competency, expectation, enterprise

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554) ภายใต้กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2556) กำหนดวิสัยทัศน์ให้สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มุ่งตอบสนองผู้เรียนในวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุ เพื่อรองรับเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆรวมทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์ได้ และมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ สามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2554)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งเป็นสถาบันเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มุ่งมั่นที่จะเป็นสถาบันอุดมศึกษา แห่งการเรียนรู้ เพื่อปวงชนและเป็นคลังปัญญาของท้องถิ่นที่มีวิสัยทัศน์ว่า “เป็นมหาวิทยาลัยที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้ที่มีคุณภาพระดับสากล เพื่อสังคมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรวิธีการจัดการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษาซึ่งหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ก็เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับความรู้ความสามารถทักษะในการจัดการทรัพยากรมนุษย์มีความสามารถบูรณาการ ความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นสังคมและประเทศชาติและมีโลกทัศน์ที่กว้างรอบรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจและการเมืองตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ

จากสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคการบริหารที่เน้นองค์ความรู้เป็นหลัก องค์กรต่างๆ ต่างเผชิญกับสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น เป็นเหตุ ให้องค์กรต้องเริ่มหันมาสร้างความ ได้เปรียบในการแข่งขัน ในแง่มุมต่างๆมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการ “คน” ขององค์กร เปรียบเสมือนการพัฒนาทุน ส่วนสำคัญขององค์กร อาจเรียกได้ว่า “ทุนมนุษย์” ซึ่งทุนมนุษย์นี้ สามารถที่จะสร้างคุณค่าอันมหาศาลและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับองค์กรนั้นๆได้ และในยุคปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชนต่างก็ให้การยอมรับว่าการจัดการทรัพยากร มนุษย์มีความสำคัญและสามารถที่จะเอื้อประโยชน์ให้สถานประกอบการดำเนินธุรกิจต่างๆ ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมั่นใจ จะเห็นได้ว่า ทุกสถานประกอบการมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จในฐานะผู้นำธุรกิจ โดยเฉพาะคุณภาพของบุคลากรนับเป็น ปัจจัยสำคัญที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตามความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี โดยผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะนำไป เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาคุณภาพการจัดการการศึกษาให้สามารถผลิต บัณฑิตที่มีคุณภาพและพัฒนาบัณฑิตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากร มนุษย์ที่มุ่งผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับความรู้ความสามารถทักษะ ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามความคาดหวัง ของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามความคาดหวังของ สถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรีมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้



ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย ธุรกิจ อุตสาหกรรม ธุรกิจบริการ และธุรกิจการพาณิชย์

ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ขอบเขตระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคมถึงธันวาคม 2557

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ สถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 508 แห่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2552) กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยสูตรของ Yamane ได้จำนวน 224 แห่ง สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.87 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยสถิติเอฟ (F-test) หรือ ANOVA และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

3. ผลการวิจัย

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแทนของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอชะอำ คิดเป็นร้อยละ 26.79 รองลงมาเป็นอำเภอเมืองเพชรบุรี คิดเป็นร้อยละ 21.43 อำเภอท่ายาง คิดเป็นร้อยละ 18.30 อำเภอเขาย้อย คิดเป็นร้อยละ 14.73 อำเภอบ้านลาด คิดเป็นร้อยละ 8.93 แห่ง อำเภอบ้านแหลม คิดเป็นร้อยละ 6.25 อำเภอหนองหญ้าปล้อง คิดเป็นร้อยละ 1.79 และอำเภอแก่งกระจาน คิดเป็นร้อยละ 1.79 ตามลำดับ สถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นประเภทธุรกิจพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 56.70 รองลงมาเป็นประเภทธุรกิจการผลิต คิดเป็นร้อยละ 22.32 และประเภทธุรกิจบริการ คิดเป็นร้อยละ 20.98 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดกลางคิดเป็นร้อยละ 45.54 ขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 39.73 และขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 14.73 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 73.66 ผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านทรัพยากรมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 22.77 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.57 ตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.43 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.84

3.2 ความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกความคาดหวังรายด้านพบว่า ความคาดหวังที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ส่วนความคาดหวังที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถพิจารณาสมรรถนะเป็นรายด้านดังนี้

3.2.1 สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมา คือ การตรงต่อเวลา อดทน อดกลั้นในการทำงาน ความขยัน และตั้งใจทำงาน ความมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน ความเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ความจงรักภักดีต่อองค์กร ความสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข และประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ตามลำดับ

3.2.2 สมรรถนะด้านความรู้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ความรู้ความสามารถทางธุรกิจ พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะด้านความรู้ทางธุรกิจอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านการเงิน รองลงมา มีความคาดหวังในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านการจัดการ ความรู้ความสามารถด้านการบัญชี ความรู้ความสามารถด้าน



การตลาด และความรู้ความสามารถด้านเศรษฐศาสตร์ ตามลำดับ และ 2) ความรู้ความสามารถด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถทางการจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานประกอบการมีความคาดหวังในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน ความรู้ความสามารถด้านการจัดการผลงานของพนักงาน ความรู้ความสามารถด้านการจัดการสุขภาพและความปลอดภัย ความรู้ความสามารถด้านการจัดการค่าตอบแทน ความรู้ความสามารถด้านการจัดการแรงงานสัมพันธ์ ส่วนความคาดหวังในระดับมาก ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ความรู้ความสามารถด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความรู้ความสามารถด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ความรู้ความสามารถการวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ความรู้ความสามารถด้านกฎหมายแรงงาน ตามลำดับ

3.2.3 สมรรถนะด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะด้านทักษะทางปัญญาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความคาดหวังของสถานประกอบการในระดับมากที่สุด ได้แก่ การสามารถในการวางแผนและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด รองลงมาเป็นความคาดหวังในระดับมาก ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสายงานด้าน HR ความสามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน ความมีเหตุผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ

3.2.4 สมรรถนะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม รองลงมา ความรับผิดชอบเอาใจใส่ต่องาน ความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความเชื่อมั่นในตนเอง และความกล้าแสดงออก ตามลำดับ

3.2.5) สมรรถนะด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร รองลงมา คือ ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บเอกสาร ความสามารถในการพูดและเขียนเพื่อสื่อสารความคิดของตนเองถึงผู้อื่นอย่างถูกต้องและเหมาะสม ความสามารถประยุกต์ใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน ความสามารถใช้องค์ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประเมินผล ความสามารถในการใช้ภาษาอื่นๆ เพื่อการสื่อสารในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

3.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.3.1 ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ พบว่า

1) ประเภทของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังเป็นรายคู่พบว่า สถานประกอบการประเภทธุรกิจการพาณิชย์กับธุรกิจการผลิต มีความคาดหวังต่อสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม แตกต่างกัน

2) ประเภทของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังรายคู่ พบว่า สถานประกอบการประเภทธุรกิจการพาณิชย์กับธุรกิจการผลิตมีความคาดหวังต่อสมรรถนะด้านความรู้แตกต่างกัน

3) ประเภทของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาไม่แตกต่างกัน

4) ประเภทของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

5) ประเภทของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวัง



รายคู่ พบว่า สถานประกอบการประเภทธุรกิจบริการกับกับธุรกิจการผลิต และประเภทธุรกิจการพาณิชย์กับธุรกิจการผลิตมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

3.3.2 ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ พบว่า

1) ขนาดของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังเป็นรายคู่ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กและสถานประกอบการขนาดกลางมีความคาดหวังต่อสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม แตกต่างกัน

2) ขนาดของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังรายคู่ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กกับขนาดกลางมีความคาดหวังต่อสมรรถนะด้านความรู้แตกต่างกัน

3) ขนาดของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังรายคู่ พบว่า สถานประกอบการขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีความคาดหวังต่อสมรรถนะด้านทักษะทางปัญญาแตกต่างกัน

4) ขนาดของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

5) ขนาดของสถานประกอบการที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อสมรรถนะบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังรายคู่ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กกับขนาดกลางมีความคาดหวังต่อสมรรถนะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรีทั้ง 5 ด้าน ซึ่งพบว่าความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตในระดับมากที่สุดได้แก่ สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ส่วนสมรรถนะบัณฑิตที่สถานประกอบการมีความคาดหวังในระดับมากที่สุด ได้แก่ สมรรถนะด้านทักษะทางปัญญา ด้านความรู้ ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

4.1 สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมีตัวบ่งชี้ คือ ความมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา ขยันและตั้งใจทำงาน สอดคล้องกับอรุณี สำภาทอง (2553) ซึ่งพบว่าผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด และยังสอดคล้องกับจุฑาพร รัตนมุสิก และคณะ (2553) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และคุณลักษณะของพนักงานที่นายจ้างต้องการซึ่งเป็นแนวทางไปสู่ทางก้าวหน้าในชีวิตได้แก่ ความซื่อสัตย์ นับถือตนเอง และมีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง มีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีทัศนคติที่ดี มีความกระตือรือร้น ไม่จำกัดความสามารถของตนเอง

4.2 สมรรถนะด้านความรู้ พบว่า ความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านความรู้ทั้งความรู้ความสามารถทางธุรกิจและความรู้ความสามารถทางการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะสถานประกอบการเห็นว่าบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการธุรกิจจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์และความรู้ความสามารถทางด้านธุรกิจ รู้ลึก รู้จริง สามารถปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานในอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เลิศชัย สุธรรมานนท์ (2551) ซึ่งได้ศึกษาพบสมรรถนะของนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ เช่น สมรรถนะด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ การวางแผนกำลังคน



การสรรหาและคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารค่าตอบแทน การบริหารผลการปฏิบัติงาน การจัดการระบบสารสนเทศทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับธรรมา หลวงทชะ (2551) ซึ่งพบว่านอกจากนักบริหาร ทรัพยากรมนุษย์จะต้องมีสมรรถนะในวิชาชีพแล้วยังต้องมีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการธุรกิจ เช่น ด้านการเงิน การตลาด การผลิต การจัดการองค์การด้วย

4.3 สมรรถนะด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิไลพร ยาขามป้อม (2557) ซึ่งพบว่าผู้ประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ใน ระดับมาก นั่นคือมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การวางแผนและการตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล สามารถจัดลำดับ ความสำคัญในการทำงาน และสามารถนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานที่ รับผิดชอบ

4.4 สมรรถนะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ระดับความคาดหวังของสถานประกอบการที่มี ต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการเห็นว่าการปฏิบัติงานในสายงานทรัพยากรมนุษย์จะต้อง เกี่ยวข้องกับบุคลากรทั้งหมดขององค์การ การปฏิบัติงานให้สำเร็จจำเป็นต้องอาศัยมนุษยสัมพันธ์และการประสานงาน ร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ พิชัย สารภักดิ์ (2555) ที่ว่าการทำงานจะให้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น มีน้ำใจโอบอ้อมอารี ขอบช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงานกับ ผู้อื่น มีจิตอาสา มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อและเสียสละ มีสัมมาคารวะ กิริยาวาจาดี อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

4.5 สมรรถนะด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ระดับความคาดหวัง ของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านทักษะในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการในปัจจุบัน เป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร ยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องจำเป็น สำหรับการดำเนินงานในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานสำเร็จลุล่วงได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ บัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะต้องปฏิบัติงานกับฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนบุคลากรทั้งหมดขององค์การจึงควรมีทักษะใน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน สอดคล้องกับเดือนเพ็ญ สนรัมย์ และคณะ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.1.1 สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ควรมีการนำผลการวิจัย มาเป็นแนวทางในพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับความคาดหวังของสถานประกอบการ เช่น รายวิชาเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์ การจัดการผลการปฏิบัติงานของพนักงาน การจัดการสุขภาพและความ ปลอดภัยของพนักงาน การจัดการค่าตอบแทนสมัยใหม่ ตลอดจนการจัดการแรงงานสัมพันธ์ตลอดจนมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน

5.1.2 สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ควรมีการบูรณาการใน การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่สอดแทรกการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ พัฒนาสมรรถนะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของนักศึกษาให้มากขึ้นเพื่อให้บัณฑิตมีสมรรถนะที่ สอดคล้องกับความคาดหวังของสถานประกอบการ

5.1.3 สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ยังควรมุ่งเน้นพัฒนา สมรรถนะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานด้านทรัพยากรมนุษย์ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนา ให้บัณฑิตศึกษามีทักษะในการคิดวิเคราะห์ตลอดจนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เพื่อนำมาใช้ในระบบการจัดการทรัพยากร มนุษย์ขององค์การ นอกจากนี้ยังควรมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารด้วยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน



5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรมีการขยายขอบเขตของประชากรที่ใช้ในการศึกษาให้ครอบคลุมมากขึ้นเนื่องจากบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่หลากหลายและปฏิบัติงานในจังหวัดอื่น ๆ ใกล้เคียงด้วย

5.2.2 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีความลึกซึ้งมากขึ้นเกี่ยวกับความคาดหวังของสถานประกอบการในจังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อสมรรถนะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้นในการนำมาพัฒนาและปรับปรุงการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการอย่างแท้จริง

5.2.3 ควรมีการศึกษาและติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี หลังจากได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมของการจัดการในองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

6. เอกสารอ้างอิง

กฤตยา หล่อโสภาคย์. (2550). **คุณลักษณะบัณฑิตที่ผู้ประกอบการต้องการ**. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์. (2553). **การจัดประเภทธุรกิจนิติบุคคล [ระบบออนไลน์]**. แหล่งที่มา :

http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=6869 (16 ตุลาคม 2557).

จุฑาพร รัตนมุสิก และคณะ. (2553). **ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้**.

เดือนเพ็ญ สนแย้ม และคณะ. (2555). **การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา**.

2554. สำนักงานมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

ธนญา หลวงทะเล. (2551). **ความสามารถที่พึงประสงค์ของนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ : กรณีศึกษาผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ เขตนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด**. หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิชัย สารภักดิ์. (2555). **คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันทันครราชสีมา.**

เลิศชัย สุธรรมานนท์. (2551). **สมรรถนะสำหรับนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การภาครัฐกิจในประเทศไทย**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิไลพร ยาชามป้อม. (2557). **คุณลักษณะบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตตามความต้องการของผู้ประกอบการในเขตอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย**. วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - 2565)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ.

อรุณี สำเนาทอง. (2553). **คุณลักษณะบัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ**. วิทยาลัยราชพฤกษ์.



รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน
ของโรงเรียนบ้านท่าทราย โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

Supervisory Model in Education. To conduct research and practice in the classroom.

Banthasai School the operations involved.

นายศราวดี ศรีสุขใส¹ และ ผศ.ดร.มณฑา จำปาเหลือง²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สถานที่ทำงานโรงเรียนวัดปากอ่าว (ญาณสาครวิทยาการ) โทรศัพท์ 08-7403-8617 kataarcom1985@gmail.com

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูของโรงเรียนบ้านท่าทรายโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อพัฒนาองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านท่าทราย (2) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านท่าทรายหลังการนำรูปแบบไปใช้ (3) เพื่อเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ที่มีลักษณะของการมีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในระดับต่างกัน ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนบ้านท่าทราย ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครูโรงเรียนบ้านท่าทรายจำนวน 3 คน พนักงานราชการตำแหน่งครู 2 คน อัตราจ้างตำแหน่งครู 3 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน ดำเนินการวิจัยในช่วงเดือนพฤษภาคม 2555 – มีนาคม 2556 จำนวน 11 เดือน นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ คือรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศ แล้วนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่เหมาะสมต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ของโรงเรียนบ้านท่าทรายนั้นคือ รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยการนำแนวทางของการนิเทศพัฒนาตนเองนำมาปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนบ้านท่าทราย โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนและองค์ประกอบในการนิเทศดังนี้คือ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) ดำเนินการนิเทศ 3) ประเมินผลการนิเทศ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ ขั้นที่ 1) การวางแผนการนิเทศ สอบถามความสมัครใจในการจับคู่ทำการนิเทศ ประชุมครูเพื่อเสนอโครงการ จัดทำแผนการนิเทศและการจัดทำแผนการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน จัดทำปฏิทินการนิเทศ เป็นการช่วยส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ทักษะและวิธีการสู่การปฏิบัติจริงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นำรูปแบบการนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนขั้นครูวางแผนการพัฒนา 2) ดำเนินการนิเทศ ประชุมครู ผู้นิเทศ จัดทำแนวทางการวิจัย จัดทำแนวทางการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน สังเกตการณ์ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รายงานความก้าวหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการช่วยให้ครูได้พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองด้วยตัวเอง เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูหรือครูกับเพื่อนครู หรือครูกับบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน นำรูปแบบการนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนขั้น กำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติและเลือกใช้แนวทางและวิธีการที่เหมาะสม 3) ประเมินผลการนิเทศ จัดทำแบบประเมินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รายงานการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน สรุปผลการดำเนินการนิเทศเป็นการช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือกับครูในการแก้ปัญหาการสอนที่เกิดขึ้นเสมอ และยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งเป็นงานที่ทำหยาบความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ หรือผู้บริหารซึ่งจะต้องร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหานั้นๆ นำรูปแบบการนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนขั้นลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนด การตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านท่าทรายหลังการนำรูปแบบไปใช้ พบว่า มีการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยจากการสัมภาษณ์ครูที่ร่วมทำการนิเทศ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถช่วยให้ครูผู้สอนจำทำวิจัยในชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง โดยสามารถตั้งปัญหาและสมมติฐานการวิจัย สร้างและ ดำเนินการใช้ นวัตกรรมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามสภาพจริง เพราะครูผู้สอนสามารถนำผลจากการสังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรื่องการจัดการเรียนการสอนของตน ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและบรรลุวัตถุประสงค์ การวิจัยในชั้นเรียนช่วยพัฒนาการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาผลการเรียนให้กับนักเรียน ผลการเปลี่ยนแปลงของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์ครู ผู้บริหารมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถช่วยให้ครูสามารถเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียนได้ ซึ่งผลการประเมินการเขียนรายงานวิจัยของครูทั้ง 8 คน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 72.13 มีคะแนนสูงสุด ร้อยละ 79.00 มีคะแนนต่ำสุด ร้อยละ 68.00 ส่วนปัญหา



ที่พบในการดำเนินการนิเทศ คือ ความเกรงใจของครูไม่กล้าพูดความจริงตามที่สังเกตเห็น หรือพบเห็นข้อบกพร่องในการการจัดกิจกรรมการเรียนก็ไม่กล้าแจ้ง แนวทางแก้ไข คือ ต้องทำการตกลงกันให้ชัดเจนสำหรับครูที่เป็นเพื่อร่วมนิเทศ
คำสำคัญ: การนิเทศภายในสถานศึกษา การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

Abstract

This research aims. To develop a model for Supervision to conduct research on teachers' classroom of the Banthasai school The specific objectives are: (1) to develop the elements of style for Supervision of School Tha Sai (2) to monitor performance. Supervision in the form of home schooling. Sand after the introduction of the format to use (3) to compare the effect of changes in teachers. School administrators And related The nature of its involvement in the supervision process based on the model developed at different levels. Citizens of the research schools Sand. These include the School administrators Number 1 Teacher Ban Tha Sai 3 persons Staff Position 2 teachers employment rate the teachers all 3 8 research conducted during May 2555 - March 2556, 11 months innovations used to. Learning Supervision is a form of education. A Friend Help To conduct research and practice in the classroom include tools used for data collection tool used to gather information, interview about the problems and the need for supervision. The data were analyzed with descriptive analysis. The results were as follows: Suitable model to study the internal supervision. To conduct research and practice in the classroom. School is Banthasai Peer supervision model. By way of self-developed supervision applied to guide the supervisors to promote research in the classes of teachers in schools Sand. The operations involved. There are steps and elements of supervision: 1) planning, supervision, 2) perform supervisory 3) Evaluation Supervision. The process of implementation as follows: 1) Planning Supervision. Ask a voluntary partnership will oversee. Teacher conference to present the project Plan and oversee the preparation of an action plan classroom research. A calendar of Supervision to further promote the transfer of knowledge, skills and practical way to achieve maximum efficiency. The model of supervision of teaching, teacher development planning process Peer 2) to oversee the preparation of teachers who oversee the research. Guidelines for writing a research report in class. Observers conduct research in the classroom of the teacher. Progress in research in class. This allows teachers to improve the teaching of their own by themselves. Operational cooperation between supervisors and teachers, or teachers with teachers. Teachers or other school personnel. Be formed to oversee the peer teaching process. Targeting and guidance practices and guidelines, and use the appropriate method 3) Evaluation Supervision. Conducted research evaluating classroom teachers. The research is conducted in class. Summaries of Supervision help. And cooperate with teachers to solve problems of teaching always happens. And has not been resolved. This is a challenging task to solve the problem of people involved, such as teachers who acted supervision. Or any executive who must work together. To solve those problems Be formed to oversee the peer teaching process. Act to perform as planned. Monitoring performance of internal supervision of the school Thasai variations to find a teacher in a classroom research by interviewing fellow teacher supervision. Peer supervision can help teachers remember doing research in a class by themselves. It can create problems and hypotheses and implemented using innovative solutions to meet the learning and teaching resources. Because teachers can be the result of observation and feedback to improve the shortcomings of their teaching. The research in the class of each teacher more effective and achieve their objectives. The research helped improve classroom activities and instruction to improve student outcomes for students. Effect of changes in teachers School administrators And related Teacher Interview The management review is consistent supervision peer research report can help teachers in the classroom. The assessment report writing teacher and eight men with an average score of 72.13 with a highest score of 79.00, with a minimum score of 68.00 the problems encountered in the implementation of supervision is presumptuous of teachers do not dare say. Indeed, as noted or found flaws in the learning



activities, it can not identify the problem was the need to make clear to teachers who agreed to a joint supervision.

Keywords: Supervision in Education. Classroom action research.

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานทางวิชาการ การพัฒนาการศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพ ต้องมีการนิเทศเป็นหลักของการจัดกิจกรรมบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนามาตรฐานของการศึกษา โดยเฉพาะผู้นิเทศต้องการความรู้ ประสบการณ์ทักษะต่างๆ ขวัญและกำลังใจ และต้องการความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ต้องการขวัญและกำลังใจจากผู้บริหาร ครูผู้สอนว่าเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนาและสร้างคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน แต่คุณภาพของครูขึ้นอยู่กับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล การพัฒนาครูและบุคลากรจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาครูมีกระบวนการดำเนินหลายรูปแบบ ครูและบุคลากรจะต้องเป็นครูมืออาชีพ การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา กล่าวว่าการนิเทศการศึกษาเป็นงานพัฒนาวิชาชีพครู มุ่งพัฒนาให้ครูทุกคนสามารถคิดเอง ตัดสินใจเอง ลงมือทำเอง พัฒนาให้มีขึ้นเองได้อยู่เสมอ จะเห็นได้ว่าการนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการพัฒนาให้บุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนได้พัฒนาอาชีพของตนให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยมุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา และคุณภาพของครูซึ่งสามารถที่จะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน และประกอบกับการขาดแคลนบุคลากรทำให้การนิเทศภายในไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นระบบทำให้การเรียนการสอนขาดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541 : 5)

การนิเทศภายในเป็นกระบวนการดำเนินงานภายในโรงเรียน ที่จะพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้จัดให้มีการพัฒนาบุคลากร ให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการนิเทศภายในต้องตั้งอยู่บนหลักการด้านวิชาการ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมทั้งด้านความคิดเห็นและการกระทำ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีประสบการณ์ความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตร สิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จในการพัฒนาครู คือ การนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นการดำเนินการโดยสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารและคณะครูร่วมมือกันค้นหาหรือสืบข้อมูลที่จะนำมาพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายในจะทำให้ครูรู้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และทำให้มีบรรยากาศการนิเทศเป็นกันเองรู้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขได้ตรงจุด และสามารถติดตามผลได้ตลอดเวลาการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศในสถานศึกษาประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารครูวิชาการ ครูที่ผู้บริหารมอบหมายดำเนินการ โดยใช้ภาวะผู้นำให้เกิด ความร่วมมือร่วมใจประสานงาน และใช้ศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยส่วนรวม กำหนดให้การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องปฏิบัติอย่างจริงจังอย่างต่อเนื่องถูกต้องและครบกระบวนการ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้มีการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป และถือเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องหาทางแก้ไขและพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ และเกิดความร่วมมือร่วมใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ผลงานของโรงเรียนเกิดจากการลงมือทำเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ครูมีพฤติกรรมที่สำคัญ (Best Practices) เป็นการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ทุกคนรู้สึกประสบผลสำเร็จเป็นระยะๆ อยู่เสมอและร่วมกันชื่นชมผลสำเร็จของงานที่ส่งผลต่อการเรียนรอบด้านของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรมาตรฐานการศึกษาการนิเทศภายในมีหลายรูปแบบให้เลือกใช้ให้เหมาะสมที่จะสามารถพัฒนาสถานศึกษาได้การที่จะเลือกรูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสำคัญ และต้องขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 179-180)

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จะได้ผลมากขึ้นน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญเพราะผู้บริหารต้องดำเนินการให้กระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการบริหารเป็นตัวกำกับเพื่อผลักดันให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศเกิดประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เมื่อกระบวนการทั้งสามมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมเชื่อได้ว่าผลผลิตของการจัดการศึกษาต้องบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาด้วย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะอาศัยเพียงแต่



ศักยภาพของผู้บริหารเพียงอย่างเดียวย่อมนำไปสู่ความสำเร็จได้ด้วยความยากลำบาก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องกำกับผลักดันสร้างแนวร่วมกับคณะครู ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญภายในโรงเรียนให้เกิดความร่วมมือและพัฒนาตนเอง พัฒนางค์กรให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน การร่วมมือกันพัฒนาดังกล่าวสามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการนิเทศภายใน ซึ่งจะช่วยให้ครูเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญเกิดการร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนางานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันจะส่งผลดีต่อองค์กรในระดับต่าง ๆ และส่งผลต่อการจัดการศึกษาในภาพรวมทั้งระบบ

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานในขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบประสบความสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับระเบียบวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องควรหาแนวทางดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จุดเน้นการนิเทศภายในโรงเรียนว่าจะคำนึงถึงทุกองค์ประกอบทางการศึกษาที่จะทำให้การสอนของครูมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวครูเองอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การพัฒนาผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ทำให้นักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนได้รับผลประโยชน์จากการสอนของครู การวิจัยในชั้นเรียน (กรมวิชาการ, 2545 : 18-19) คือ การวิจัยปฏิบัติการที่มุ่งแก้ปัญหา/พัฒนาที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นครั้ง ๆ ไปเป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเอง เพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนการสอนเฉพาะชั้นเรียน ในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนจำเป็นต้องใช้กระบวนการวิจัยในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด และเชื่อมั่นว่าการวิจัยเป็นตัวจักรที่สำคัญที่ช่วยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมในการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่นเดียวกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาทั่วโลก โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือการวิจัยเพื่อการสร้างและพัฒนาระบบการเรียนรู้และพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นกำลังคนของประเทศ โดยอาศัยแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาความคิด การสร้างและการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง โดยการประยุกต์กับองค์ความรู้ตามกลุ่มเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต

ผลการจัดการศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนประจำปีการศึกษา 2554 (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านท่าทราย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 37.35 น้อยกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 40.45) เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า มี 6 กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าระดับประเทศ คือ กลุ่มสาระภาษาไทย (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ยร้อยละ 31.30 ระดับประเทศ เฉลี่ยร้อยละ 31.22) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ย ร้อยละ 48.36 ระดับประเทศ เฉลี่ย ร้อยละ 47.07) กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ย ร้อยละ 34.96 ระดับประเทศ ร้อยละเฉลี่ย 34.85) กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ย ร้อยละ 41.70 ระดับประเทศ เฉลี่ย ร้อยละ 41.56) กลุ่มสาระศิลปะ (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ย ร้อยละ 41.75 ระดับประเทศ เฉลี่ย ร้อยละ 41.1) กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ย ร้อยละ 53.71 ระดับประเทศ เฉลี่ย ร้อยละ 52.52) และมี 2 กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่า ระดับประเทศ คือ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ย ร้อยละ 17.27 ระดับประเทศ เฉลี่ย ร้อยละ 20.99) กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา (ระดับเขตพื้นที่ เฉลี่ยร้อยละ 54.1 ระดับประเทศ เฉลี่ยร้อยละ 54.31)

จากปัญหาผลการทดสอบระดับชาติดังกล่าว การแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และนำกระบวนการนิเทศภายใน มาดำเนินการค้นหารูปแบบและระบบการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูในโรงเรียนบ้านท่าทราย ในด้านวิชาการทั้งสร้างความรู้ เสริมความเข้าใจให้แก่ผู้บริหารและผู้นิเทศของโรงเรียนโดยได้ระดมความคิดจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ในการจัดทำวิจัย และสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อการจัดทำ การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ของโรงเรียนบ้านท่าทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านท่าทราย อันจะทำให้โรงเรียนมีรูปแบบและกระบวนการนิเทศภายในที่เป็นระบบ ชัดเจน เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด



1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อพัฒนาองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านท่าทราย
- 1.2.2 เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านท่าทรายหลังการนำรูปแบบไปใช้
- 1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร 1 คน ข้าราชการครูโรงเรียนบ้านท่าทรายจำนวน 3 คน พนักงานราชการตำแหน่งครู 2 คน อัตรากำลัง ตำแหน่งครู 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน
- 1.3.2 ตัวแปรในการวิจัย คือ รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

นิยามประชากรในการวิจัย ประชากรที่ชัดเจน (finite population) ประชากรที่สามารถนับจำนวนและมีที่อยู่แน่นอน ในโรงเรียนบ้านท่าทราย ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร และครู

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร จำนวน 1 ฉบับใน 3 หัวข้อ คือ 1) สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) สภาพปัญหาในการทำวิจัย 3) ความต้องการในการช่วยเหลือในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในด้านใดบ้าง ในการสร้างเครื่องมือข้อคำถามนั้นศึกษาจากสภาพภาพปัจจุบันข้างต้น จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาสังเคราะห์เป็นข้อคำถาม ในกลุ่มสนทนา ทำการจดบันทึก และบันทึกเทปข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้ร่วมในการสนทนากลุ่ม

2.1.2 สังเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลที่ได้ในองค์ประกอบของแบบสัมภาษณ์ในข้อที่ 1

2.1.3 แบบสอบถามความต้องการเพื่อจัดลำดับการช่วยเหลือการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.1.4 การจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) เพื่อสรุปรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าทราย เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้อำนวยการ และครู ซึ่งผู้วิจัยเป็นครูวิชาการของโรงเรียนบ้านท่าทราย

2.2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์และประชุมครูและจัดเก็บข้อมูลประมาณ 3 สัปดาห์

2.2.3 การสร้างแนวคำถามจากประเด็นหลักในการสร้างแนวคำถามโดยอาศัยประเด็นหลักที่ต้องการทราบหรือศึกษา เป็นตัวตั้งเมื่อผู้วิจัยทราบข้อมูลบางส่วนบางประเด็น ซึ่งแต่ละส่วนหรือแต่ละประเด็นหลักนั้นอาจไม่เชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กันก็ได้ จากนั้นนำประเด็นหลักมาจำแนกย่อยออกเป็นย่อย ๆ ที่สามารถนำมาเป็นคำตอบนำไปสู่ความเป็นเหตุเป็นผลหรือสามารถอธิบายประเด็นหลักนั้นได้ จากนั้นจึงนำประเด็นย่อย ๆ จากนั้นจึงนำประเด็นย่อย ๆ นั้นไปสร้างเพื่อแสวงหาคำตอบในวงสนทนาต่อไป รูปแบบการสร้างแนวคำถามเพื่อแสวงหาคำตอบในวงสนทนา

การดำเนินการสนทนากลุ่ม 1) การจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ แผนผังการนั่งสนทนากลุ่ม 2) จัดการสนทนากลุ่มโดยใช้สถานที่โรงเรียนบ้านท่าทราย เป็นสถานที่ในการดำเนินการสนทนา โดยกำหนดเวลาในการสนทนาประมาณ 2 ชั่วโมง 3) ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนาและขออนุญาตบันทึกเทปการสนทนา 4) นำเสนอข้อค้นพบจากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและร่วมกันสนทนาแนวทางการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านท่าทราย โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.1 บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มในแบบบันทึก รายงานการสนทนาจากอุปกรณ์บันทึกเสียง จากนั้นวิเคราะห์ผลการสนทนากลุ่ม โดยการสรุปความคิดเห็นในกลุ่มของผู้สนทนา

2.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม แล้วจัดหมวดหมู่ข้อมูล จากนั้นเขียนรายงานสรุปผลการสนทนากลุ่มของผู้สนทนาเป็นการพรรณนาวิเคราะห์



3. ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกปรากฏว่าได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 สภาพปัจจุบันปัญหาการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านท่าทราย คือ ระบบการนิเทศภายในไม่เป็นระบบและการวางแผนการนิเทศภายในมีเพียงผู้บริหารเพียงคนเดียวไม่มีการแต่งตั้งผู้นิเทศอย่างเป็นทางการควรจะมีการวางแผนร่วมกัน

3.2 ความต้องการพัฒนาระบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้องการอยากให้มีเครื่องมือการนิเทศภายในที่หลากหลายมีความเป็นเอกภาพ มีความเที่ยงตรงในการให้คะแนนและเครื่องมือนั้นต้องมีความน่าเชื่อถือและผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศ

3.3 แนวทางการพัฒนาระบบการนิเทศ ผู้บริหารและครูควรมีความเข้มงวดในการพัฒนาผู้เรียนโดยจะเริ่มมาจากการพัฒนาครูให้มีแนวทางในการพัฒนาร่วมกันในการนิเทศจะทำให้ผลการดำเนินงานและแนวทางในการพัฒนาระบบการนิเทศ

การออกแบบ (Design) และการพัฒนา (Development) = Development

รูปแบบการนิเทศพัฒนาตนเอง และ รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนั้นเป็นการนิเทศการเรียนการสอน ที่สามารถนำมาปรับใช้เป็นการนิเทศการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนบ้านท่าทราย อำเภอเมืองสมุทรสาคร

การนำไปใช้ (Implement) = Research

การวางแผนการนิเทศ สอบถามความสมัครใจ ประชุมครูเพื่อเสนอโครงการ จัดทำแผนการนิเทศและการจัดทำแผนการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน จัดทำปฏิทินการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ ประชุมครูสร้างความเข้าใจในการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่เน้นการพัฒนาการสอน โดยการร่วมมือกันปรับปรุงการทำงาน เน้นการพัฒนาปรับปรุงการทำงาน โดยร่วมมือกันเปิดโอกาส และให้เวลาในการสนทนากันระหว่างครูมากขึ้นที่มีโอกาสสังเกตการทำวิจัยระหว่างเพื่อนด้วยกัน ทำให้รู้จุดบกพร่องของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้นเข้าใจตนเองมากขึ้น การนิเทศแบบนี้มีพื้นฐานความเชื่อว่าครูสามารถพัฒนาทักษะและการสอนของตนเองสามารถวิเคราะห์การสอนของตนเองได้ ถ้าเขามีโอกาสที่จะฝึกฝนและพัฒนาทักษะต่างๆดังกล่าว การนิเทศแบบนี้มีเป้าหมายระยะยาวว่าครูจะสามารถแก้ไขตัวเองด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ประเมินผลการนิเทศ โดยร่วมกันจัดทำแบบประเมินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รายงานการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้เครื่องมือ แบบติดตามการทำงานวิจัยในการดำเนินการนิเทศ ที่เหมาะสมต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ของโรงเรียนบ้านท่าทรายนั้นคือ รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยการนำแนวทางของการนิเทศพัฒนาตนเองนำมาปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนบ้านท่าทราย โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนและองค์ประกอบในการนิเทศดังนี้คือ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) ดำเนินการนิเทศ 3) ประเมินผลการนิเทศ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ ขั้นที่ 1) การวางแผนการนิเทศ สอบถามความสมัครใจในการจับคู่ทำการนิเทศ ประชุมครูเพื่อเสนอโครงการ จัดทำแผนการนิเทศและการจัดทำแผนการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน จัดทำปฏิทินการนิเทศ เป็นการช่วยส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ทักษะและวิธีการสู่การปฏิบัติจริงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นำรูปแบบการนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนขึ้นครูวางแผนการพัฒนา 2) ดำเนินการนิเทศ ประชุมครู ผู้นิเทศ จัดทำแนวทางการวิจัย จัดทำแนวทางการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน สังเกตการณ์ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รายงานความก้าวหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการช่วยให้ครูได้พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตัวเองด้วยตัวเอง เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูหรือครูกับเพื่อนครู หรือครูกับบุคลากรอื่นๆในโรงเรียน นำรูปแบบการนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนขึ้น กำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติและเลือกใช้นแนวทางและวิธีการที่เหมาะสม 3) ประเมินผลการนิเทศ จัดทำแบบประเมินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รายงานการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน สรุปผลการดำเนินการนิเทศเป็นการช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือกับครูในการแก้ปัญหาการสอนที่เกิดขึ้นเสมอ และยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งเป็นงานที่ท้าทายความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ หรือผู้บริหารซึ่งจะต้องร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ นำรูปแบบการนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนขึ้น ลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนด การตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้านท่าทราย หลังการนำรูปแบบไปใช้ พบว่า มีการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยจากการสัมภาษณ์ครูที่ร่วมทำการนิเทศ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถช่วยให้ครูผู้สอนจำทำวิจัยในชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง โดยสามารถตั้งปัญหาและสมมติฐานการวิจัย สร้างและดำเนินการใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามสภาพจริง เพราะครูผู้สอนสามารถนำผลจากการสังเกต



และการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรื่องการจัดการเรียนการสอนของตน ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและบรรลุวัตถุประสงค์ การวิจัยในชั้นเรียนช่วยพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลการเรียนให้กับนักเรียน ผลการเปลี่ยนแปลงของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์ครูผู้บริหารมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถช่วยให้ครูสามารถเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียนได้ ซึ่งผลการประเมินการเขียนรายงานวิจัยของครูทั้ง 8 คน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 72.13 มีคะแนนสูงสุด ร้อยละ 79.00 มีคะแนนต่ำสุด ร้อยละ 68.00 ส่วนปัญหาที่พบในการดำเนินการนิเทศ คือ ความเกรงใจของครูไม่กล้าพูดความจริงตามที่สังเกตเห็น หรือพบเห็นข้อบกพร่องในการจัดการกิจกรรมการเรียนก็ไม่กล้าแจ้ง แนวทางแก้ไข คือ ต้องทำการตกลงกันให้ชัดเจน สำหรับครูที่อายุน้อย และครูที่มีอายุมากกว่า

4. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการศึกษาเอกสารการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึกในการศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โดยนำวิธีการเชิงระบบ (System Approach) ใช้ผลการวิจัยที่เกิดจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการและแนวทางการพัฒนาการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านท่าทราย อำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามสภาพของการดำเนินงานการนิเทศภายใน ในประเด็นคำถามวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้นำงานวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมน เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า 1. สภาพปัจจุบันปัญหาการนิเทศภายใน คือ ระบบการนิเทศภายในไม่เป็นระบบและการวางแผนการนิเทศภายในมีเพียงผู้บริหารเพียงคนเดียวไม่มีการแต่งตั้งผู้นิเทศอย่างเป็นทางการควรจะมีการวางแผนร่วมกัน 2. ความต้องการพัฒนาระบบการนิเทศภายในของโรงเรียนต้องการอยากให้มีเครื่องมือการนิเทศภายในที่หลากหลายมีความเป็นเอกภาพ มีความเที่ยงตรงในการให้คะแนนและเครื่องมืออื่นต้องมีความน่าเชื่อถือและผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศ 3. แนวทางการพัฒนาระบบการนิเทศ ผู้บริหารและครูควรมีความเข้มงวดในการพัฒนาผู้เรียนโดยจะเริ่มมาจากการพัฒนาครูให้มีแนวทางในการพัฒนาร่วมกันในการนิเทศจะทำให้ผลการดำเนินงานและแนวทางในการพัฒนาระบบการนิเทศ การออกแบบ (Design) และการพัฒนา (Development) รูปแบบการนิเทศพัฒนาตนเอง และ รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนั้นเป็นการนิเทศการเรียนการสอน ที่สามารถนำมาปรับใช้เป็นเป็นแนวทางในการนิเทศการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู การนำไปใช้ (Implement) = Research การวางแผนการนิเทศ สอบถามความสมัครใจ ประชุมครูเพื่อเสนอโครงการ จัดทำแผนการนิเทศและการจัดทำแผนการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน จัดทำปฏิทินการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ สร้างความเข้าใจในการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่เน้นการพัฒนา โดยการร่วมมือกันปรับปรุงการทำงาน เน้นการพัฒนาการทำวิจัย และให้เวลาในการสนทนากันระหว่างครูมากขึ้นการที่มีโอกาสสังเกตการทำวิจัยระหว่างเพื่อนด้วยกัน ทำให้รู้จักจุดบกพร่องของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้นเข้าใจตนเองมากขึ้น การนิเทศแบบนี้มีพื้นฐานความเชื่อว่าครูสามารถพัฒนาทักษะและการสอนของตนเอง สามารถวิเคราะห์การสอนของตนเองได้ ถ้าเขามีโอกาสที่จะฝึกฝนและพัฒนาทักษะต่างๆ ดังกล่าว การนิเทศแบบนี้มีเป้าหมายระยะยาวว่าครูจะสามารถแก้ไขตัวเองด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ติดตามประเมินผลการนิเทศ โดยร่วมกันจัดทำแบบประเมินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รายงานการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้เครื่องมือ แบบติดตามการทำงานวิจัยของคู่หูในการดำเนินการนิเทศ

5. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้เพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกรนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อไปในดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาการนิเทศและจัดกลุ่มปัญหา ปัญหาของผู้นิเทศ ปัญหาของผู้รับการนิเทศ 2) การจัดองค์กรภายใน ด้านผู้สนับสนุนการนิเทศให้เพิ่มผู้ปกครอง เพื่อช่วยในการสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และ 3) ในขั้นตอนกระบวนการควรเพิ่มการรายงานผลการนิเทศ

การนำผลการศึกษาไปใช้ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีขนาดเล็ก นำผลการวิจัยไปใช้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ โดยการวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล ในระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรปฏิบัติกรนิเทศภายในตามแผนการนิเทศที่กำหนดขึ้น โดยดำเนินการตามขั้นตอนในรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา และดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ



และต่อเนื่อง และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรติดตามประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา และจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนทา จำปาเหลือง อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัยนี้ และกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ขอขอบคุณ นายพรสวัสดิ์ เพชรแดง นายสมเกียรติ ศรีสุขใส ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ดำเนินการวิจัยในโรงเรียนและเป็นที่ปรึกษาและประเมินรูปแบบการนิเทศในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณะครูโรงเรียนบ้านท่าทราย ที่กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการวิจัยพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านท่าทราย โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมขึ้นและนำไปใช้ปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาการจำทำวิจัยในชั้นเรียน

ขอขอบคุณ นักเรียนชั้น อนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทในการวิจัยที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีสามารถดำเนินการวิจัยได้ครบถ้วนตามแผนการดำเนินการวิจัยที่วางไว้

7. เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สามารถ ทิมนาค. (2554) การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย. (ออนไลน์) <http://www.ejournal.su.ac.th/upload/115.pdf>. 18 กันยายน 2555.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”. 2542, 19 สิงหาคม. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 47 ก. หน้า 1-25
- วิชาการ.กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Research For Learning Development). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2532). การนิเทศทางไกล. กรุงเทพฯ: พี เอ ลิฟวิง.



การประยุกต์ใช้แบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริกที่มีผลต่อความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขาของนักเรียนชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Application Training Plyometric program on affects speed and leg muscles of male students in Lower
Secondary

นายศราวุธ สีทะนันทน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ณรินทร์ ศรีวิหะ

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย

อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000 0921326152 Sarawuttmol@gmail.com

บทคัดย่อ

วิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาความเร็วและความแข็งแรงกล้ามเนื้อขาของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริกให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความเร็วในการวิ่งระยะสั้น 80 เมตร และกำลังกล้ามเนื้อขา ระหว่างก่อนฝึกและหลังการฝึก เป็นเวลา 8 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย โรงเรียนบ้านควนใหม่ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 ที่ผ่านการเรียนวิชากรีฑา 1 มาแล้ว จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเจาะจงเลือกจากสถิติเวลา แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นโดยใช้เวลาในการฝึกตามโปรแกรมการฝึกเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 2 ชั่วโมง และมีการทดสอบความสามารถในการวิ่งระยะทาง 80 เมตร และยืนกระโดดไกล ก่อนการฝึก และหลังการฝึกในสัปดาห์ที่ 8 แล้วนำผลเวลา และระยะทางที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่ฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกแบบพลัยโอเมตริกควบคู่กับการฝึกวิ่งระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ในการวิ่งระยะทาง 80 เมตร ก่อนการฝึกอยู่ที่ 40.35 หลังการฝึกอยู่ที่ 58.80 และค่าเฉลี่ยของระยะทางในการยืนกระโดดไกล ก่อนการฝึกอยู่ที่ 31.90 และหลังการฝึกอยู่ที่ 45.00 มีความแตกต่างกัน

แสดงว่าในการประยุกต์ใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริกควบคู่กับการวิ่งระยะสั้น มีผลทำให้เกิดการพัฒนาทั้งความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาและส่งผลต่อความเร็ว

คำสำคัญ : แบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริก, ความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขา

Abstract

The purposes of this study were to develop a plyometric training program of 80/80. Compare speed of the 80 meters running short . and power of leg muscles before training and after training for 8 simple groups of male students in the Bankuan mai Bannasarn District SuratThani Province who that psted about Athleticsl entire 20 people. They were selected by choosed from the simple groups and trained by training program for eight weeks, 3 days per week and 2 hours per day.

The result found that the studens were trained by training programe and running short together had average time used in ran about 80 meters. Before training at the level of 40.35 but after training at the level of 58.80 and average distance of standing long jump before training at the level 31.90 but after training at the level of 45.00 all of which are different.

This result support about application of Plyometric program on affecation of speed and leg muscles .

Keyword : training Plyometric program, affects speed and leg muscles

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ปัจจุบันนี้การกีฬาของประเทศไทยเจริญก้าวหน้ามากกว่าแต่ก่อนมาก ซึ่งเหตุผลมาจากในกีฬาแต่ละประเภทได้นำเอาหลักวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกีฬา เพื่อที่จะพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการเตรียมตัว ก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และหลังการแข่งขัน การนำเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาเข้ามาพัฒนาทำให้นักกีฬามีความสามารถในการเล่นกีฬามากยิ่งขึ้นรวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และหลักการต่าง ๆ ตลอดจนความรู้ใหม่ ๆ มาทดลองใช้กับนักกีฬาตลอดเวลา การวิ่งระยะสั้นนักกีฬาต้องวัดกันด้วยสถิติ นักกีฬาต้องมีการฝึกซ้อม ต้องมีความอดทนในการฝึกซ้อมอย่างสูง ต้องการความเร็ว ความแข็งแรงความทนทาน ความคล่องแคล่วว่องไวและการประสานงานกันของระบบประสาท กล้ามเนื้อ และอวัยวะที่ใช้



ในการเคลื่อนไหวในการวิ่ง การก้าวเท้า การลอยตัวในอากาศ และการวางเท้าสัมผัสพื้น ตามเป้าหมายให้ได้ระยะทางที่ได้สถิติเร็วกว่า ก็สามรถจะทำได้เปรียบคู่แข่งชนะเพราะมีการกำหนดเวลาเป็นสถิติเป็นตัวกำหนดฉะนั้นนักกีฬาก็ต้องมี กล้ามเนื้อที่มีความแข็งแรง กล้ามเนื้อที่มีการยืดออก และหดตัวเข้าได้อย่างดีโดยเฉพาะในส่วนของกล้ามเนื้อองกล้ามเนื้อหน้าแข้ง กล้ามเนื้อขาท่อนบน กล้ามเนื้อหน้าขาด้านหน้า และด้านหลัง กล้ามเนื้อสะโพก กล้ามเนื้อท้อง กล้ามเนื้อหน้าอก และกล้ามเนื้อหัวใจตลอดจนเอ็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นกล้ามเนื้อหลักในการวิ่งเพื่อให้ได้สถิติที่ดีที่สุด

ในการแข่งขันกีฬาในประเภทกรีฑาซึ่งเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่ต้องวัดกันตรงที่สถิติของนักกีฬาต้องมีการฝึกซ้อมต้องมีความอดทนในการฝึกซ้อมอย่างสูงและในการวิ่ง กระโดด การลอยตัวหรือการเคลื่อนไหวในอากาศ และการลงสู่พื้นตามเป้าหมายให้ได้ระยะทางที่ได้สถิติเร็วกว่าก็สามารถจะทำได้เปรียบคู่แข่งชนะเพราะมีการกำหนดเวลาเป็นสถิติเป็นตัวกำหนด ฉะนั้นนักกีฬาก็ต้องมีกล้ามเนื้อที่มีความแข็งแรง กล้ามเนื้อมีการยืดออก และหดตัวเข้าได้อย่างดี โดยเฉพาะในส่วนของกล้ามเนื้อองกล้ามเนื้อหน้าอกและกล้ามเนื้อหัวใจตลอดจนเอ็นต่างๆ ซึ่งเป็นกล้ามเนื้อหลักในการวิ่งและกระโดด เพื่อให้ได้สถิติที่ดีที่สุด

การฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อโดยเฉพาะกล้ามเนื้อที่อยู่ส่วนล่างเป็นหลักซึ่งจะทำให้ให้นักกีฬามีขีดความสามารถเพิ่มขึ้นกว่าเดิมตลอดจน นักกีฬาเองก็ต้องมีระเบียบวินัยในตนเองเกี่ยวกับการฝึกซ้อมของนักกรีฑาจะต้องมีรูปแบบที่แน่นอนเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ผู้ฝึกสอนก็มีบทบาทที่สำคัญมากในการจัดรูปแบบของการฝึกซ้อมให้กับนักกีฬารวมไปถึงการนำเอาหลักการ หรือเทคนิควิธีการใหม่นำมาฝึกให้นักกีฬาของตนเอง เพื่อให้ให้นักกีฬาของตนมีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาต่อไป (ชินวัฒน์ ไชเกตุ, 2545)

นอกจากนี้การฝึกความเร็วนั้นก็ขึ้นอยู่กับกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีการเปลี่ยนตำแหน่งหรือทิศทางเคลื่อนที่ที่ความเร็วที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในเกมการแข่งขันนั้นได้ตมกน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความเร็วที่สามารถกระทำได้โดยให้นักกีฬาใช้ความเร็วเต็มที่ในระยะทางช่วงสั้นๆ ประมาณ 60-80 เมตร ซึ่งการฝึกความเร็วในการวิ่งจะต้องพยายามฝึกให้นักกีฬาให้มีช่วงก้าวในการวิ่งยาวขึ้น (Stride Length) ความถี่ในการก้าวเท้าให้เร็วขึ้น (Stride Frequency) และถ้าสามารถฝึกเพิ่มอัตราความเร็วในการก้าวเท้าควบคู่ไปกับการเพิ่มความยาวช่วงก้าว ในการวิ่งได้ในเวลาเดียวกัน ความเร็วในการวิ่งจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนอกจากนี้ถ้าจะให้มีการฝึกความเร็วในการวิ่งจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนอกจากนี้ถ้าจะให้มีการฝึกความเร็วได้ผลดียิ่งขึ้นหากมีการฝึกเพิ่มความแข็งแรงให้กับกล้ามเนื้อด้วยการฝึกยกน้ำหนัก (Weight Training) เพื่อเกิดแรงต้านมากยิ่งขึ้นตามลำดับของศักยภาพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (เจริญ กระบวนรัตน์, 2548)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าผลของการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการประยุกต์โปรแกรมพลัยโอเมตริกกับการวิ่งระยะสั้นส่งผลต่อการพัฒนาความเร็วและความแข็งแรงของนักเรียนชายต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาความเร็วและความแข็งแรงกล้ามเนื้อขาของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริกให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความเร็วในการวิ่งระยะสั้น 80 เมตร และกำลังกล้ามเนื้อขาช่วงก่อนฝึกและหลังการฝึกเป็นเวลา 8 สัปดาห์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีอายุระหว่าง 14-15 ปี โรงเรียนบ้านคนใหม่ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผ่านการเรียนวิชา กรีฑา 1 มาแล้ว จำนวน 20 คน

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ แบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริก

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขา

1.3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สารการเรียนรู้ที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้การประยุกต์ใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริกที่มีต่อความเร็วและความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา โดยแบ่งออกตามหัวข้อดังนี้



- 1) เรื่องความหมายกรีฑาระยะสั้น 80 เมตร
- 2) เรื่องการใช้โปรแกรมพลัยเมตริก
- 3) เรื่องการสร้างความเร็ว และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ฝึกความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขาของนักวิ่งระยะสั้น 80 เมตร โดยใช้แบบฝึกพลัยโอเมตริก ในระยะเวลา 8 สัปดาห์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือในการทำวิจัย

- 2.2.1 ศึกษา ค้นคว้า หนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.2.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบฝึกและจุดประสงค์
- 2.2.3 ดำเนินการ สร้างโปรแกรมการฝึกแบบพลัยโอเมตริก ควบคู่กับโปรแกรมการฝึกวิ่งระยะสั้น

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.2.1 นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อประเมินคุณภาพของ แบบฝึกการวิ่งระยะสั้นควบคู่กับการประยุกต์ใช้ด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกที่ส่งผลต่อความเร็ว และกำลังกล้ามเนื้อขาของนักเรียน จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป แล้วทดลองหาประสิทธิภาพของแบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริก ตามเกณฑ์ $E_1/E_2 (80/80)$ ดังนี้

- 1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งไปใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนบ้านนาสาร จำนวน 3 คน พบว่าการประยุกต์ใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริกที่มีต่อความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขาของนักกรีฑาระยะสั้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับ ดีมาก
- 2) ทดลองแบบกลุ่มย่อยไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านนาสาร จำนวน 9 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากก่อนการฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกเท่ากับ 82.22 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากหลังการฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกเท่ากับ 86.51 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80
- 3) การทดลองภาคสนามไปทดลองกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านนาสาร จำนวน 30 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากก่อนการฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกเท่ากับ 82.17 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากหลังฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกเท่ากับ 81.75 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80
- 4) นำนวัตกรรมที่สมบูรณ์ไปใช้ต่อไป

3. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 นักเรียนที่ฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกแบบพลัยโอเมตริกควบคู่กับการฝึกวิ่งระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ในการวิ่งระยะทาง 80 เมตร ก่อนการฝึกอยู่ที่ 40.35 หลังการฝึกอยู่ที่ 58.80 และค่าเฉลี่ยของระยะทางในการยืนกระโดดไกล ก่อนการฝึกอยู่ที่ 31.90 และหลังการฝึกอยู่ที่ 45.00 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความเร็ว ในการวิ่งระยะ 80 เมตรก่อนฝึกและหลังฝึกในการใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริกของนักกรีฑาระยะสั้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จำนวนนักเรียน (20 คน)	คะแนนทดสอบก่อนฝึก (70 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังฝึก (70 คะแนน)	คะแนนความก้าวหน้า (D)
รวม	807	1176	369
เฉลี่ย	40.35	58.80	18.45
ร้อยละ	57.64	84.00	26.36

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่ทำการทดลองมีทั้งหมด 20 คน ก่อนฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.64 หลังฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.00 คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 26.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
 “สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
 วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

การหาเปรียบเทียบความเร็วระยะ 80 เมตรก่อนฝึกและหลังฝึกในการใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริก ของนักกรีฑาระยะสั้น
 ปรากฏผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบกำลังกล้ามเนื้อขาในการยืนกระโดด ก่อนฝึกและหลังฝึกในการใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริกของนักกรีฑา
 ระยะสั้น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จำนวนนักเรียน (20 คน)	คะแนนทดสอบก่อนฝึก (50 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังฝึก (50 คะแนน)	คะแนนความก้าวหน้า (D)
รวม	638	900	262
เฉลี่ย	31.90	45.00	13.10
ร้อยละ	63.80	90.00	26.20

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ทำการทดลองมีทั้งหมด 20 คน ก่อนฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.80 และหลังฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 90.00 คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 26.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม

การหาเปรียบเทียบกำลังกล้ามเนื้อขาโดยการยืนกระโดดก่อนฝึกและหลังฝึกในการใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริกของนักกรีฑา
 ระยะสั้น ปรากฏผลตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลต่างความเร็วในการวิ่ง 80 เมตร ก่อนฝึกและหลังฝึก โดยใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริก

การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.
คะแนนเฉลี่ยก่อนฝึก	20	40.35	4.18
คะแนนเฉลี่ยหลังฝึก	20	58.80	4.18

จากตารางที่ 3 พบว่า หลังจากการฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริก นักเรียนมีความเร็ว สูงกว่าก่อนใช้ด้วยชุดโปรแกรม
 พลัยโอเมตริก

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลต่างกำลังกล้ามเนื้อขา ก่อนฝึกและหลังฝึก โดยใช้โปรแกรมพลัยโอเมตริก

การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.
คะแนนเฉลี่ยก่อนฝึก	20	31.90	3.67
คะแนนเฉลี่ยหลังฝึก	20	45.00	3.89

จากตารางที่ 4 พบว่า หลังจากการฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริก นักเรียนมีกำลังกล้ามเนื้อขา สูงกว่าก่อนใช้ด้วยชุด
 โปรแกรมพลัยโอเมตริก

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการประยุกต์ใช้ โปรแกรมพลัยโอเมตริกที่มีผลต่อความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขาของนักเรียนชาย ระดับชั้น
 มัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

4.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากก่อนการฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกเท่ากับ 82.22 และ
 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากหลังการฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกเท่ากับ 86.51ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

4.2 นักเรียนที่ฝึกด้วยโปรแกรมการฝึกแบบพลัยโอเมตริกควบคู่กับการฝึกวิ่งระยะสั้น มีค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ในการวิ่ง
 ระยะทาง 80 เมตร ก่อนการฝึกอยู่ที่ 40.35 หลังการฝึกอยู่ที่ 58.80 และค่าเฉลี่ยของระยะทางในการยืนกระโดดไกล ก่อนการฝึกอยู่ที่
 31.90 และหลังการฝึกอยู่ที่ 45.00 มีความแตกต่างกัน



ผลการวิเคราะห์ ในส่วนของการประยุกต์ใช้แบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริกส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาความเร็ว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาและข้อเท้าเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระยะเวลาที่ใช้ในการวิ่งระยะทาง 80 เมตร และระยะทางในการยืนกระโดดไกล ก่อนฝึก และหลังฝึกด้วยแบบฝึกโปรแกรมพลัยโอเมตริก ปรากฏว่านักเรียนมีการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการเหยียดขา (Quadricep muscle)

กล้ามเนื้อที่ใช้ในการงอขา (Hamstring muscle) และกล้ามเนื้อที่ใช้ในการพุงร่างกายขณะที่ออกแรงยืน (Bicep serae) ที่จะทำให้เร่งความเร็วในการวิ่งได้ดีขึ้น และนอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาความอ่อนของการก้าวเท้าได้ดีขึ้น โดยเฉพาะความอ่อนตัวของเท้า เสริมสร้างโค้งฝ่าเท้า (Foot arch) ให้มีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เสริมความยาวของช่วงก้าวของการวิ่งให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ที่เป็นประโยชน์ต่อการเร่งความเร็วของการวิ่งที่มากยิ่งขึ้น (อรรถพล เพ็ญสุภา, 2539 : 78) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ (วัชระ สอนดี, 2551 : 68 อ้างอิงจาก Chance, 1995 : 16-23) กล่าวว่า การออกกำลังกายแบบพลัยโอเมตริก ว่าเป็นการเหยียดออกอย่างรวดเร็วของกล้ามเนื้อก่อนการหดตัว จะทำให้เกิดผลต่อการหดตัวของกล้ามเนื้ออย่างแรงมากขึ้น การที่กล้ามเนื้อเหยียดตัวออกเร็วเท่าใด ก็ยิ่งมีการพัฒนาแรงหดตัวสั้นเข้ากันที่มากยิ่งขึ้นเท่านั้น ดังนั้นการฝึกตามโปรแกรมการฝึกแบบพลัยโอเมตริก จึงมีเป้าหมายเพื่อเชื่อมระหว่างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อกับความเร็วของการเคลื่อนไหว ซึ่งก็คือ การพัฒนาพลัง สอดคล้องกับแนวคิดของ เจริญ กระบวนรัตน์ (2538 : 120) ได้กล่าวว่า การฝึกแบบพลัยโอเมตริกในการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้กับนักกีฬา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะมุ่งพัฒนาเสริมสร้างในส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีความจำเป็นต่อชนิดกีฬานั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการแข่งขัน ซึ่งเป็นการฝึกที่มุ่งพัฒนาเฉพาะมัดกล้ามเนื้อที่มีความจำเป็นต่อการเคลื่อนไหว จึงควรมีการฝึกกล้ามเนื้อเฉพาะส่วนโดยยึดหลัก และทฤษฎีในการฝึกกำลังความแข็งแรงของกล้ามเนื้อด้วย วิธีเขย่ง และกระโดดสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ เช่น การฝึกกระโดด (Jump training) และเขย่ง (Hopping) ในรูปแบบต่างๆ กัน เพื่อพัฒนาส่วนล่างของร่างกาย (Lower Extremities) ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มทดลองมีการพัฒนาทางด้านความเร็วและกำลังกล้ามเนื้อขา ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ รอส (Ross, 1970 : 71) กล่าวว่า การฝึกกล้ามเนื้อควบคู่กับการฝึกทักษะย่อมจะได้ผลดีกว่าการฝึกทักษะอย่างเดียว จากการทดสอบกำลังของกล้ามเนื้อขาด้วยการยืนกระโดดไกลโดยเปรียบเทียบผลก่อนการฝึก และหลังการฝึกพบว่า กลุ่มทดลอง มีกำลังกล้ามเนื้อขาเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมเนื่องจากผลของการฝึกแบบพลัยโอเมตริกนั่นเอง นอกจากการใช้โปรแกรมการฝึกแบบพลัยโอเมตริกเพื่อการพัฒนาความแข็งแรง และกำลังของกล้ามเนื้อขาแล้ว ในการฝึกทางด้านความเร็วควรจะมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาความเร็วของการวิ่งระยะสั้นด้วย

5. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

5.1 หลังจากให้นักเรียนได้ฝึกด้วยโปรแกรมพลัยโอเมตริกควบคู่กับการวิ่งระยะสั้นแล้วสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือนักเรียนเกิดความสนุกสนานไม่เครียด

5.2 นักเรียนเกิดการพัฒนายั่งยืนคือด้านระบบประสาทและสมาธิ อันยังส่งผลต่อการพัฒนาในเรื่องของการเจริญเติบโตเร็วกว่าเด็กในช่วงอายุเดียวกันด้วย

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ณรรณ ศรีวิหะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์คมชาญ ศุภธางกูร อาจารย์ประยุทธ อิศระบุรณะฤทธิ์ และอาจารย์อนันต์ ฉีดอิม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนบ้านควนใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยตาปทุกคนที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจขอขอบคุณ ครอบครัวและญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตให้การศึกษา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัย



7. เอกสารอ้างอิง

- เจริญ กระบวนรัตน์. (2544). การฝึกกล้ามเนื้อด้วยการยกน้ำหนัก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____ . (2548). การอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา.
- เจริญ กระบวนรัตน์ และประเวศ วชิรพฤษช์. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแรงของขา จำนวนก้าวในการวิ่ง และเวลาในการวิ่งเร็ว 50 เมตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลศึกษาคณะพลศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชินวัฒน์ ไช้เกตุ. (2545). ผลของการฝึกพลัยโอเมตริกต่อการเพิ่มความเร็วในการออกตัวนักวิ่งระยะสั้น. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชระ สอนดี. (2551). ผลของการฝึกด้วยพลัยโอเมตริกควบคู่กับการฝึกด้วยน้ำหนักที่มีต่อพลังกล้ามเนื้อขา. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย ย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรคพล เพ็ญสุภา. (2539). การวิเคราะห์คิเนแมติกส์ของการวิ่งระยะสั้น. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- Ross, D.T. (1970). Selected training procedures of the development of arm extensor and swimming speed of the sprint crawl stroke. Dissertation. Abstracts International.



การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

A Study of Guidelines for Developing Characteristics of Administrators in relation to Teacher's Performance Satisfaction in Educational Institutions under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2

ศรีประไพ นิลสุ่ม¹ ปรีชา ปัญญา² และ ขวัญดาว แจ่มแจ้ง³

¹การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8170-7166-4 อีเมล sadflower9@gmail.com

²คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8138-6700-7

³คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โทรศัพท์ 0-8943-8642-8

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา 4) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และขั้นตอนที่ 2 แหล่งข้อมูลคือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ด้านคุณลักษณะบุคลิกภาพทั่วไป และคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน ภาพรวม อยู่ระดับมากที่สุด
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ พบว่าทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไปกับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงานกับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณภาพ และมีการจัดทำระบบนิเทศ ติดตามและประเมินคุณภาพของผู้บริหาร

คำสำคัญ : คุณลักษณะของผู้บริหาร, ความพึงพอใจ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study characteristics of administrations 2) to study the teacher's performance satisfaction in educational institutions and 3) to study relations between characteristics of administrators and the teacher's performance satisfaction in educational institutions. 4) The guidelines for developing characteristics of administrators in relation to teacher's performance satisfaction in educational institutions as perceived. The research had 2 stags. In the first stage, the samples of the research were 333 teachers. The instrument used in this study was questionnaire. The statistics used were percentage, mean and standard deviation. In the second stage, the informants of the research were 17 experts. The research instrument employed was Content analysis.

The results of the study were as follow:

1. The characteristics of administrators under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2. General personality trait was found that in the highest level, the task-related personality trait was in



the highest level and the performance trait satisfaction was found that the performance satisfaction was in the highest level.

2. The satisfaction of teacher's performance in educational institutions Under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 (performance trait) was found that the teachers' performance satisfaction was in the highest level. The satisfaction of teacher's performance in educational institutions under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 (performance condition trait) was found that the teachers' performance satisfaction was in the highest level and The satisfaction of teacher's performance in educational institutions under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 (performance advancement trait) was found that the teachers' performance satisfaction was in the highest level

3. The correlation coefficient between the characteristics of administrators (general personality trait) with the satisfaction of teacher's performance under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 was positive correlation and statistically significant at 0.01 level. The correlation coefficient between the characteristics of administrators (task-related personality trait) with the satisfaction of teacher's performance under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 was positive correlation and statistically significant at 0.01 level.

4. The guideline for developing the characteristics of the administrators (both general personality trait and task-related personality trait) under Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2 are to provide a developing the characteristics of administrators project for increasing the administrators quality and to provide supervision, monitoring and evaluation system for the quality of the administrators.

Keywords : Characteristics of Administrators, Satisfaction

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การบริหารการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหาร ที่จะต้องร่วมมือกันในการดำเนินการจัดกิจกรรม โดยใช้ปัจจัยการบริหาร อันได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการบริหารจัดการ มาดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงาน การแสดงออกซึ่งคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะไม่ได้รับความสำเร็จในการบริหารงานตามเป้าหมาย ถ้าหากผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำไม่มีคุณลักษณะที่ดี (บุญธรรม ไวยมิตร, 2553 : 1-2)

จากการประเมินคุณภาพของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จำนวนมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2555 : 49) ซึ่งในมุมมองของการบริหารที่ดี ถ้าการบริหารที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้มาตรฐานอื่น ๆ ผ่านไปด้วย และการที่จะทำให้การบริหารดังกล่าวข้างต้นประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี และได้รับความร่วมมือจากครูในสถานศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน และความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2



1.2.4 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการวิจัยเพื่อศึกษา แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามขอบเขตของ DuBrin (1998 : 24-33) ซึ่งกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหาร (Personality Trait of Leaders) แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) และคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait)

1.3.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,534 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากร จำนวน 333 คน

การวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 10 ปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 17 คน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประชากรคือครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,534 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากกลุ่มประชากร จำนวน 333 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ ลิเคิร์ท (Likert Type Scale) และแบบสอบถามปลายเปิดโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู วิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย (Mean) . ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประชากรคือครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,534 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากกลุ่มประชากร จำนวน 333 คน นำข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพการทำงาน และด้านความก้าวหน้าในงาน มาหาความสัมพันธ์กัน การวิเคราะห์ข้อมูลนำผลการศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) แหล่งข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบบันทึกประเด็นการจัดสนทนากลุ่ม แบบ Focus Group Discussion และแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่มแบบ Focus Group Discussion วิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา



3. สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 67.76 จำแนกตามอายุ พบว่า อายุ 40-49 ปี มีมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 40.84 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 59.45 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีประสบการณ์การทำงาน 6-14 ปี มากที่สุด จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 39.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1) ด้านคุณลักษณะบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.65$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยที่สุดคือ สามารถพูดในที่สาธารณะได้ดี ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.60$)

2) ด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.66$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่ารายการอื่นๆ คือ มีความรอบรู้ ทันเหตุการณ์ ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.62$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.67$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากทุกด้าน โดยมี 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการให้ออกาสรับผิดชอบงานและมีอิสระในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.57$) มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.71$) และมีการจัดให้บุคลากรรับผิดชอบงานตามความเหมาะสมแก่หน้าที่และศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.69$)

2) ด้านสภาพการทำงานพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.66$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากทุกด้าน โดยมี 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีจัดให้มีห้องทำงานเป็นสัดส่วนและสะดวกต่อการปฏิบัติงาน มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.69$) ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสำคัญๆ ความมีอิสระในการเลือกวิธีการทำงานตามต้องการ ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.68$) และ มีการอำนวยความสะดวก มีอุปกรณ์เครื่องมือในการปฏิบัติงานเพียงพอ ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.66$)

3) ด้านความก้าวหน้าในงาน พบว่า ภาพรวม ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.66$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากทุกด้าน โดยมี 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการส่งเสริม สนับสนุนหรือเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ เสียสละ อุทิศตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรและพัฒนานตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.66$) ได้รับการฝึกอบรมและสัมมนาดูงานเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.69$) และได้รับประโยชน์และประสบการณ์มากขึ้นจากการทำงาน ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.68$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) กับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ตัวแปร	ความสัมพันธ์	
	คุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) (A1)	ความพึงพอใจของครู
A1	1.000	.978**
X1		1.000



จากตารางที่ 1 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) กับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร ด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) กับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

ตัวแปร	ความสัมพันธ์	
	คุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) (A2)	ความพึงพอใจของครู
A2	1.000	.910**
X2		1.000

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) กับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะพฤติกรรมกรรมการบริหาร สรุปประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

- 1) คุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait)
 - 1.1) ผู้บริหารควรมีการปรับบุคลิกภาพทั่วไป เช่น การแต่งกายให้ดูภูมิฐาน การพูดจาให้มีหลักเกณฑ์ น่าเชื่อถือ
 - 1.2) ผู้บริหารควรมีความหนักแน่นในการบริหารงาน มีการสั่งงานและติดตามงานอย่างต่อเนื่อง ใกล้ชิด อย่างไม่เป็นทางการ เช่น การสอบถามความคืบหน้า ปัญหา การปฏิบัติงานเป็นระยะ
 - 1.3) ผู้บริหารควรมีอารมณ์ขัน เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน
- 2) คุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait)
 - 2.1) ผู้บริหารมีความกล้าหาญและออกรับแทนผู้ใต้บังคับบัญชา
 - 2.2) ผู้บริหารมีความโปร่งใส ยุติธรรม ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - 2.3) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนมากกว่างานภายนอก
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ควรมีการจัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณภาพ
4. ควรมีการจัดทำระบบนิเทศ ติดตามและประเมินคุณภาพของผู้บริหาร เพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้บริหารมีคุณภาพต่อไป

4. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่อภิปรายข้อมูล ดังนี้

4.1 ผลจากการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง สามารถพูดในที่สาธารณะได้ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากการผู้บริหารในปัจจุบันเป็นผู้บริหารรุ่นใหม่ที่มีการพัฒนาคุณลักษณะที่ดี ประกอบกับผู้บริหารรุ่นใหม่มีอายุน้อย สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของผู้วิจัยที่พบว่า ผู้บริหารที่มีมี อายุ 30-39 ปี มีถึงร้อยละ 33.43 นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการให้เกียรติการผู้อื่นทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหาร



มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ ประจวบ พลอยละออง (2548) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ พบว่าผู้บริหารมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานมากที่สุด

ด้านคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) พบว่า ภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหารมีความรอบรู้ ทันเหตุการณ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อเหตุการณ์เพิ่มมากขึ้น เพราะว่่าปัจจุบันเหตุการณ์ต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การรับรู้ข้อมูลต่างๆ จึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหาร และผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีนโยบายให้ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีได้ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและจัดการเรียนรู้

4.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ พบว่า ภาพรวม มีครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยผู้บริหาร มีการให้ออกาสรับผิดชอบงานและมีอิสระในการปฏิบัติงาน ครูมีความพึงพอใจมากที่สุด เนื่องจากการให้ครูได้แสดงความสามารถของตนเอง มีความคิดเป็นของตนเองที่ไม่ได้อยู่ตามคำสั่งของผู้บริหารเท่านั้น สอดคล้องกับประจวบ พลอยละออง (2548) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีอิสระในการทำงานมากที่สุด ส่งผลให้ผู้ร่วมงานมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และสอดคล้องกับ บุญธรรม ไวยมิตร (2553) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ

ด้านสภาพการทำงาน พบว่า ภาพรวม มีครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยผู้บริหารจัดให้มีห้องทำงานเป็นสัดส่วนและสะดวกต่อการปฏิบัติงาน และมีสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอในการปฏิบัติงาน ทำให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสำคัญๆ มีอิสระในการเลือกวิธีการทำงานตามต้องการ และบรรลุเป้าหมายขององค์การได้ สอดคล้องกับ กานดา จันทร์แยม (2546) ผู้นำที่ดีมีการใช้สิทธิพลหรืออำนาจที่มีอยู่ในการชักนำ หรือโน้มน้าวให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาภายในองค์กรหรือกลุ่มของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์การ

ด้านความก้าวหน้าในงาน พบว่า ภาพรวม มีครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนหรือเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากการส่งเสริมในทางบวกที่ครูสามารถพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้นและมีความก้าวหน้าในงานที่ทำ ส่งผลต่อขวัญ กำลังใจในการทำงาน บุญธรรม ไวยมิตร (2553) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีความพึงพอใจด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง สอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2547) ที่กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหาร คือการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพให้ครู จะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

4.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) กับความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า ครูมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้บริหารทั้ง 2 ด้าน ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบัน ผู้บริหารได้มีการพัฒนาและปรับปรุงแบบการบริหารให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ปัญหาต่างๆ ได้มีการพยายามแก้ไขให้มากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรมีแนวโน้มในทางบวกมากขึ้น สอดคล้องกับ ศุภกิจ สาธุสัจ (2546) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน



ประณตศึกษา สังกัดสำนักงานการประณตศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยภาพรวมพบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะพฤติกรรมกรบริหารโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ควรมีการจัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณภาพ ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality trait) และคุณลักษณะของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน (Task-related personality trait) โดยผู้บริหารควรมีลักษณะ เบื้องต้น ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาผู้บริหารสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการปฏิบัติงาน เข้าใจในบทบาทของตนเองส่งผลถึงการยอมรับผู้บริหารทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียนเพิ่มขึ้นได้ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2547) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือว่ามีความสำคัญต่อการบริหารงานเพราะบทบาทเป็นความคาดหวังของบุคคลอื่น ผู้บริหารกระทำ และควรมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานการที่ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อมีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตน และเข้าใจตรงกับคนอื่นคาดหวังด้วย ผู้บริหารจึงต้องพัฒนาตนเองความรู้ระเบียบ กฎหมาย กรอบนโยบายของงานเป็นแนวทางการปฏิบัติ และมีคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี สามารถแสดงบทบาทและหน้าที่ออกมาให้ประจักษ์ชัด โดยใช้ความรู้ความสามารถสติปัญญา อารมณ์ และบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมจึงจะทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการจัดทำระบบนิเทศ ติดตามและประเมินคุณภาพของผู้บริหาร เพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ผศ.ดร.ปรีชา ปัญญา ซึ่งเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ขวัญดาว แจ่มแจ้ง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัย รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้บริหาร และคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ที่ช่วยเป็นกำลังใจ สนับสนุนช่วยเหลือให้ข้าพเจ้าได้ทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงตามความประสงค์

คุณความดีที่ได้สร้างสมจากการทำงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้ และเป็นวิทยาทานแก่ผู้ใฝ่รู้ต่อไป

6. เอกสารอ้างอิง

กานดา จันทร์แย้ม. (2546). จิตวิทยาอุตสาหกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

บุญธรรม ไวยมิตร. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ประจวบ พลอยละออง. (2548). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประณตศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2547). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

ศุภกิจ สานุสัจย์. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนประณตศึกษา สังกัดสำนักงานการประณตศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเลย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2, (2555). ผลการประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). กำแพงเพชร.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2547). ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประมวลสาระชุดวิชาสัมมนา ปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

DuBryn A. J. (2001). Leadership, 3rd ed. Boston : Houghton Mifflin.



ผลของการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2

The Effect of Shared Reading Activities on the Vocabulary Reading Ability of the Second Year Preschoolers

ศิรินทรา ทองคำ

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โทรศัพท์ 0933606422

อีเมล Padung77@windowslive.com

บทคัดย่อ

การสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เยาวชนเป็นนโยบายสำคัญของชาติและควรปลูกฝังตั้งแต่เด็กอยู่ในวัยเยาว์ การอ่านร่วมกันเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กรักการอ่านได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกัน และ 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 20 คน แยกออกเป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 10 คน ซึ่งได้มาจากการแยกเพศแล้วและสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนบ้านหนองโรง ตำบลเขากระบูก อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันสำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 25 แผน และแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ จำนวน 30 ข้อ สำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ การอ่านคำที่คุ้นเคย การรู้จักคำศัพท์ การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดเดา การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน หลังการใช้กิจกรรม มีค่าสูงกว่าก่อนใช้กิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างเพศชายและหญิงโดยรวมหลังการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดคะเน การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน หลังการทดลองของเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการรู้จักคำศัพท์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิงมีค่าสูงกว่าเพศชาย

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ได้ และเพศหญิงมีความสามารถด้านการรู้จักคำศัพท์สูงกว่าเพศชาย ดังนั้นครูอนุบาลจึงควรนำกิจกรรมการอ่านร่วมกันไปใช้ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจการอ่านร่วมกัน และเน้นการรู้จักคำศัพท์ของเพศชายมากขึ้น

คำสำคัญ : กิจกรรมการอ่านร่วมกัน, ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์, เด็กอนุบาล

Abstract

Love of reading habit of the children is an important policy of our nation. and should be implanted when they are very young .Shared reading is an innovation for developing their love of reading habit. Therefore, the purposes of this study were to: 1) compare the vocabulary reading ability of the second year preschoolers before and after participating in shared reading activity, and 2) compare the vocabulary reading ability between male and female second year preschoolers after participating in the shared reading activity. The sample were twenty second year preschoolers, aged 5-6 years, divided into ten males and ten females by using simple random sampling with gender dividing at Ban Nongrong School, Kaokrapook Subdistrict, Thayang District, Phetchaburi Province, in the second semester of the academic year 2014. The instruments used in this study were 24 plans of shared reading activities for the second year preschoolers and vocabulary reading ability test of 30 items with the reliability value of 0.91. The statistics used in the study were t-test and analysis of covariance.



The results were as follows:

1. The overall vocabulary reading ability of the second year preschoolers and in each aspect, including reading familiar words, recognizing the vocabulary, reading words by using pictures for guessing, classifying similarities of vocabularies, and recognizing words with the same initial consonants after participating in the shared reading activities, were significantly higher than before at the level of 0.01.

2. The overall vocabulary reading ability of male and female second year preschoolers after participating in the shared reading activities was not significantly different. When considering each aspect, it was found that reading familiar words, reading words by using pictures for guessing, classifying similarities of vocabularies, and recognizing words with the same initial consonants of males and females after participating in the activities were not significantly different; whereas the aspect of recognizing the vocabulary of them was significantly different at 0.05 level with a higher mean score of females.

The results of this study indicated that the shared reading activities could develop vocabulary reading ability of the second year preschoolers and the females had better development in recognizing the vocabulary than males. Therefore, the preschooler teachers should use shared reading activities by using a variety of techniques to develop vocabulary reading ability of the children and focusing more on males' vocabulary recognition.

Keywords : Shared reading, Vocabulary Reading Ability, Preschoolers

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การเรียนรู้ภาษาของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้เร็วเกิดจากกระบวนการคิดตามลำดับขั้นจากปฏิกริยาการตอบสนอง โดยกระบวนการเริ่มเรียนอย่างไม่มีความรู้ จากการใช้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ และบุคคลใกล้ชิด ในลักษณะที่เลียนแบบ และจากการปฏิบัติแบบลองผิดลองถูก และเมื่อได้รับแรงเสริมประกอบเข้าด้วยกัน เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ภาษา เป็นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม จะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาได้ดียิ่งขึ้น โดยองค์ประกอบความพร้อมในการเรียนภาษานั้น ประกอบไปด้วยความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมไปถึงอายุ เพศ และประสบการณ์ทางภาษา นอกจากนี้เด็กจะต้องมีความสนใจที่จะเรียนรู้ มีแรงจูงใจ รู้จักทิศทาง มีความสามารถด้านการฟังและการรับรู้ทางสายตา องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก และการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นรากฐานในการเตรียมความพร้อม เป็นช่วงเวลาทองของชีวิตและพื้นฐานสำหรับวัยต่อไป ช่วงอายุของเด็กปฐมวัย คือ อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี ซึ่งมีความสำคัญมาก ช่วงวัยที่เด็กเรียนรู้ได้สูงสุดคือช่วง 0 – 3 ปี และช่วงรองลงมาคือ 3 – 6 ปี ซึ่งเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นที่จะเรียนรู้จดจำสิ่งต่าง ๆ (ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์, 2550 : 24)

ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เราจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ด้านการอ่าน ซึ่งการพัฒนาการอ่านของเด็กสามารถทำได้ตลอดเวลา เด็กที่มีโอกาสหรือเห็นตัวหนังสือมากย่อมมีโอกาสพัฒนาด้านการอ่านได้รวดเร็ว (นภเนตร ธรรมบวร, 2549 : 21) การปลูกฝังเด็กให้มีความรู้สึที่ดีต่อหนังสือและการอ่าน โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกหนังสืออ่านเองเพื่อให้เกิดความสนใจในการอ่าน ซึ่งจะเป็นการค่อยซึมซับการอ่านอย่างเป็นธรรมชาติ และการอ่านค่อยๆ ปรากฏออกมาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในแง่พฤติกรรม การอ่าน การหยิบจับหนังสือ การใช้สายตาจากซ้ายไปขวา การมองแล้วบรรยายภาพตามจินตนาการ ดังนั้นควรเริ่มต้นปลูกฝังการอ่าน โดยพยายามทำให้บรรยากาศเป็นทางบวก เพราะการอ่านเป็นการเพิ่มภาษาให้กับเด็กได้มาก ซึ่งถ้าได้กระทำเป็นเวลาต่อเนื่องกันเด็กจะติดเป็นนิสัยเป็นกิจวัตรประจำวัน (ทิพากร บุญกุลศรีรุ่ง, 2548 : 13)

แม้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่มีทักษะการอ่านเป็นสิ่งทำได้ยากเพราะเด็กต้องจำคำต้องออกเสียงสะกดคำซึ่งเกินความสามารถของเด็ก แต่สิ่งที่เด็กปฐมวัยทำได้คือ การสร้างความรักในการอ่าน ไม่จำเป็นต้องอ่านได้ เพียงแต่รักที่จะอ่านและรักหนังสือเป็นการเพียงพอแล้วสำหรับเด็กปฐมวัย แต่การสร้างรากฐานนิสัยรักการอ่านแก่เด็กปฐมวัยเป็นงานของผู้ปกครองที่สำคัญมากกว่าการทำให้เด็กรักการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านได้นั้นพ่อแม่เป็นครูคนแรกที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด (กุลยา ตันตผลาชีวะ, 2551 : 19)



กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นการกระทำเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจในการอ่านเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้
เร้าใจ ให้เกิดความอยากอ่านหนังสือจูงใจ ให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน เพื่อจะได้รู้เรื่องราวอันน่ารู้ น่าสนุกกระตุ้น
แนะนำ ให้อายากรู้อยากเห็น เรื่องราวต่างๆ ที่มีอยู่ในหนังสือมากมายหลายอย่าง อายกมองดูให้รู้รอบและรู้สึกซึ่ง เปิดความคิดให้
กว้าง เมื่ออ่านเรื่องหนึ่งแล้วก็อยากอ่านอีกเรื่องหนึ่งต่อไป มีความรู้สึกว่าการอ่านเป็นกิจกรรมประจำวันที่จะขาดเสียมิได้สร้าง
บรรยากาศการอ่าน ขึ้นในบ้าน ในโรงเรียน และในสังคม นอกจากกิจกรรมจะเร้าใจ จูงใจให้อ่าน และกระตุ้นให้เกิดความคิดให้กว้าง
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 7)

กิจกรรมการอ่านร่วมกัน (shared reading) นับว่าเป็นเทคนิคการอ่านหนังสือประเภทหนึ่งเป็นกิจกรรมที่ครูอ่านไปพร้อมกับ
กับเด็ก ดังนั้นหนังสือที่ใช้จึงมักเป็นหนังสือเล่มใหญ่ (big book) ซึ่งครูจะต้องคัดเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของ
เด็ก โดยมีขั้นตอนในการอ่านร่วมกันซึ่งครูแนะนำการอ่านในกลุ่มใหญ่ ใช้หนังสือเล่มใหญ่เห็นชัดเจนทั่วกัน ครูกับเด็กๆ ได้อภิปราย
ซักถาม สนทนาถึงเรื่องราวที่ได้อ่านร่วมกัน มีการคาดเดาเนื้อหาล่วงหน้า ในระหว่างการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกัน เด็กจะมุ่งความ
สนใจไปยังรูปภาพก่อน แล้วฟังเนื้อเรื่องเพื่อคาดคะเน ค้นหาความหมาย การอ่านคำที่คุ้นเคย การรู้จักคำศัพท์ การจำแนกความ
เหมือนของคำศัพท์ และสามารถรู้จักคำที่มีพยางค์ต้นเหมือนกันได้ (นิตยา ประพฤติกิจ, 2551 : 4)

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก และควรจัด
ประสบการณ์ให้แก่เด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยโดยเฉพาะ การจัดกิจกรรมการอ่านหนังสือเล่มใหญ่ร่วมกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัย
เรื่องผลของการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถทางการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 เพื่อเป็นข้อมูลและ
แนวทางสำหรับครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในการ จัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของ
เด็กปฐมวัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการใช้กิจกรรม
การอ่านร่วมกัน

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 หลังการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกัน
ระหว่างเพศชายและเพศหญิง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากร ได้แก่ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 25 คน ของโรงเรียนบ้านหนองโรง ตำบลเขากระปุก
อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 อายุระหว่าง 5-6 ปี
จำนวน 20 คนแยกออกเป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 10 คน ของโรงเรียนบ้านหนองโรง ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัด
เพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งได้จากการแยกเพศแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับ
ฉลากจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการอ่านร่วมกันสำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านหนองโรง
และเพศของเด็ก และตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ ประกอบด้วย การอ่านคำที่คุ้นเคย การรู้จักคำศัพท์
การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดคะเน การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยางค์ต้นเหมือนกัน

1.3.3 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองการวิจัยในครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 20 นาที
ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและความสามารถในการอ่าน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางการอ่านของเด็ก
ปฐมวัย ความแตกต่างระหว่างเพศกับความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบ
ธรรมชาติและการอ่านร่วมกัน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติการเลือกหนังสือสำหรับเด็ก
ประกอบการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 25 คน ของโรงเรียนบ้านหนองโรง
ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2



อายุระหว่าง 5-6 ปีจำนวน 20 คน แยกออกเป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 10 คน ของโรงเรียนบ้านหนองโรง ตำบลเขากระปุก อำเภอ ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งได้จากการแยกเพศแล้วสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลาก (Random Sampling) จากประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือ 2 ชนิด คือ แผนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันสำหรับเด็กอนุบาล ชั้นปีที่ 2 จำนวน 25 แผน ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยผู้วิจัย และแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ จำนวน 30 ข้อ สำหรับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ซึ่งสร้างและพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย

2.4 การสร้างเครื่องมือ การหาค่าความตรงตามเนื้อหาของกิจกรรมและแบบทดสอบ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item - Objective Congruence - IOC) ตามสูตรของโรวินELLI และแฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton, 1977อ้างถึงใน พิซิต ฤทธิ์จรูญ, 2548 : 150) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โดยใช้สูตรของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) สูตรที่ 20 (KR-20) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยนำแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่ม จำนวน 20 คน ใช้เวลาทดสอบประมาณ 30 นาที โดยให้เด็กที่เหลืออีก 5 คน ได้รับการดูแลทำกิจกรรมตามปกติจากครูประจำชั้นตลอดการทดลอง ช่วงทำการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 20 นาที ซึ่งทำการสอนทุกวันจันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี และศุกร์ วันละ 1 แผน รวมทั้งสิ้น 25 แผน ในช่วงเวลาตั้งแต่ 09.30-9.50 น. ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 5 ธันวาคม 2557 และช่วงหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม และนำคะแนนความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนการทดลอง (Pre-test) และหลังการทดลอง (Post-test) ไปทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

2.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 โดยรวมและรายด้านก่อนและหลังการทดลอง เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test แบบกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระแก่กัน (t - dependent) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์หลังการทดลองของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ระหว่างเพศชายและหญิง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance - ANCOVA) ซึ่งกำหนดให้คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเป็นตัวแปรปรวนร่วม (Covariates)

3. ผลการวิจัย

3.1 ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ การอ่านคำที่คุ้นเคย การรู้จักคำศัพท์ การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดเดา การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน หลังการใช้กิจกรรมมีค่าสูงกว่าก่อนใช้กิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.2 ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมหลังการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดเดา การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน หลังการทดลองของเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการรู้จักคำศัพท์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิงมีค่าสูงกว่าเพศชาย

4. อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาผลการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

4.1 ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ การอ่านคำที่คุ้นเคย การรู้จักคำศัพท์ การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดคะเน การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน หลังการใช้กิจกรรมมีค่าสูงกว่าก่อนใช้กิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ได้ ทั้งนี้เนื่องจากครูได้ใช้หนังสือเล่มใหญ่เรื่องต่างๆ จำนวน 5 เรื่องที่มีภาพและเนื้อเรื่องน่าสนใจ ได้แก่ ราชสีห์ขมพุยกับหนูจืดตัวจ้อย กระต๊ากกระต๊าก กุ๊กไก่ปวดท้อง ครอบครว หิ้งหิ้ง และข้าวไข่เจียว เดี่ยวเดียว อร่อยจัง สำหรับการสอน 5 สัปดาห์ๆ ละ 5 วันๆ ละ 1 คาบๆ ละ



20 นาที โดยมีขั้นตอนที่นิตยา ประพฤติกิจ (2557) ได้แนะนำไว้ดังนี้ คือ ครูได้กระตุ้นด้วยการสนทนาเกี่ยวกับหน้าปก และอ่านชื่อเรื่องของหนังสือเล่มใหญ่แต่ละเรื่อง แล้วชี้ที่รูปภาพชวนให้เด็กสังเกตศิลปะบนหน้าปก พร้อมกับชี้คำไปด้วย พร้อมฝึกอ่านคำที่คุ้นเคยให้เด็กนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดการอ่านนิทานในแต่ละเรื่อง โดยตั้งคำถามว่านิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียนบ้าง หรือนักเรียนชอบตัวละครตัวไหน เพราะอะไร ไม่ชอบตัวไหน เพราะอะไร และนักเรียนอยากเป็นตัวละครตัวไหน รวมทั้งให้เด็กแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทานไปจนจบเรื่อง และทบทวนการอ่านคำศัพท์ทั้งหมดที่ผ่านมาโดยใช้บัตรคำให้เด็กอ่านทีละคำ เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ในด้านต่างๆ เช่นการอ่านคำที่คุ้นเคย การรู้จักคำศัพท์ การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดเดา การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน ทำให้เด็กมีความตื่นตากับวิธีการสอนใหม่ของครูจึงมีความสนใจการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมตลอดการทดลอง ซึ่งทำให้หลังจากการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันแล้วนักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ นันทะศรี (2552) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องรายงานการพัฒนาหนังสือนิทานเล่มใหญ่ (Big Book) เพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ และพัฒนาทักษะทางภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน) ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่เพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการและพัฒนาทักษะทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของมัจฉิมมา สืบพงษ์ (2551) ที่ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อทักษะการอ่านในเด็กปฐมวัย พบว่า คะแนนทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาถึงทักษะการอ่านในแต่ละด้านได้แก่ การอ่านคำที่คุ้นเคย ความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดเดา การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน พบว่า เด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านทั้ง 5 ด้านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยนีแมน (Neuman et al 1990) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของศูนย์เล่นอิสระให้เป็นการเล่นสมมุติ 4 เรื่อง คือ ที่ทำการไปรษณีย์ ห้องสมุด สำนักงานและห้องครัว โดยเพิ่มวัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา การอ่านและการเขียนเช่นหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ ป้ายข้อความภาษาเขียนต่างๆ กระดาษ ดินสอ ปากกา เป็นต้น เข้าไปในการเล่นและการสังเกตพฤติกรรมพบว่าเด็กมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการอ่านการเขียนในระหว่างเล่นเพิ่มสูงมากขึ้น และช่วยให้เด็กมีการติดต่อ มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้นอีกด้วย จึงสรุปได้ว่าในการส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพร้อมด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย การจัดสภาพแวดล้อมทางภาษาและการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ทางการอ่าน ส่งผลต่อพัฒนาการอ่านของเด็กช่วยให้เด็กมีความสามารถหรือความสนใจในการอ่านสูงขึ้น

4.2 ความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมหลังการใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอ่านคำที่คุ้นเคย การอ่านคำโดยใช้รูปภาพในการคาดเดา การจำแนกความเหมือนของคำศัพท์ และการรู้จักคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน หลังการทดลองของเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการรู้จักคำศัพท์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิงมีค่าสูงกว่าเพศชาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการรู้จักคำศัพท์ ซึ่งเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย แสดงว่านักเรียนทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความสามารถใกล้เคียงกัน ซึ่งมีเพียงหนึ่งด้านพบว่าแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีค่าสูงกว่าเพศชาย ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่านักเรียนผู้หญิงให้ความสนใจช่วงระหว่างการทำกิจกรรมด้านการรู้จักคำศัพท์มากกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิทยา มานะวานิชเจริญ (2551) ได้กล่าวว่าความแตกต่างทางเพศก่อให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันหรือไม่ซึ่งเป็นคำถามที่มาจากความคิดเห็นในอดีตที่เข้าใจว่าเด็กหญิงมีระดับสติปัญญาที่ต่ำกว่าเด็กชาย การวิจัยหลายครั้ง ไม่พบความแตกต่าง แต่มีความแตกต่างของความสามารถในการรับรู้เฉพาะอย่าง (Specific cognitive) เช่น เด็กหญิงมักทำคะแนนได้สูงกว่าเด็กชาย จากการทดสอบความแตกฉาน (Fluency) ในการใช้และการจำคำพูด ตลอดจนความเข้าใจในการอ่านและเขียนภาษา ส่วนเด็กชายมักทำคะแนนได้สูงกว่าเด็กหญิง จากการทดสอบความสามารถในการแก้โจทย์คณิตศาสตร์ และสอดคล้องกับแนวคิดของกรมสุขภาพจิต (2549) กล่าวว่าการศึกษาเพื่อยืนยันความแตกต่างกันในเชิงความสามารถของสมอง ซึ่งข้อจำกัดบางเรื่องผู้หญิงซึ่งความเคยชินกับการที่ตัวเองมีความสามารถในการจัดการในเรื่องต่างๆ และเรียนรู้เรื่องภาษาได้อย่างรวดเร็ว มีทักษะด้านความจำที่เหนือกว่าเพศชายได้อย่างเป็นจินตภาพแตกต่างจากผู้ชายที่มีทักษะด้านทักษะในการแก้ปัญหาที่มีรายละเอียดมาก ซึ่งโครงสร้างสมองอมดาลา (Amygdala) เป็นส่วนของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำที่ลึกซึ้งซับซ้อนของเพศหญิงที่มีทักษะทางด้านภาษาศาสตร์จะพบการเชื่อมต่อของเส้นประสาทสมองส่วนนี้มีมากขึ้น สรุปได้พัฒนาการของเด็กปฐมวัยไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศของเด็กแต่ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะและการเรียนรู้ เพราะวุฒิภาวะ



มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับการเรียนรู้ ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งความสามารถบางอย่างอาจไม่เกิดขึ้นหรือเกิดช้ากว่าที่ควร จึงเห็นได้ว่าเด็กแต่ละคนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองตามกำหนดเวลาเฉพาะของพัฒนาการนั้น ๆ ตามธรรมชาติ อันก่อให้เกิดความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการโดยมีสภาพแวดล้อมช่วยเสริมต่อพัฒนาการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในด้านการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันเพื่อเพิ่มทักษะความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 และการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพิ่มทักษะความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า เด็กอนุบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันมีความสามารถด้านการอ่านคำศัพท์สูงขึ้น ดังนั้นในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กอนุบาลปีที่ 2 ครูควรสอดแทรกกิจกรรมอื่นๆ เช่น การสอนอ่านจากเพลงและคำคล้องจอง การสอนอ่านจากปริศนาคำทาย เกม การสร้างหนังสือนิทาน เป็นต้น เพื่อเพิ่มทักษะทางภาษาให้เด็กมีความสามารถและมีการพัฒนาสูงขึ้น เพื่อช่วยฝึกทักษะทางการฟัง การพูดทางภาษาที่ถูกต้อง ทางด้านการอ่านคำศัพท์ การสะกดคำศัพท์ และการรู้ความหมายของคำศัพท์ และช่วยให้เด็กอนุบาลมีความสุขและสนุกกับการทำกิจกรรม

1.2 ในกระบวนการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน ครูควรเลือกเรื่องที่น่าสนใจมีคำซ้ำ หรือเลือกเรื่องที่เด็ก ๆ ชอบ โดยเน้นความเข้าใจเนื้อเรื่องมากกว่าการท่องจำตัวหนังสือผ่านทางการฟังนิทาน เรื่องราวสนทนา ได้ตอบ คิดวิเคราะห์ร่วมกับครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อเป็นการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรสร้างบรรยากาศการอ่านร่วมกันนอกสถานที่ ในบรรยากาศต่างๆ เพื่อลดการเบื่อหน่าย โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมที่จัดกิจกรรมเฉพาะในห้องเรียน

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ประพฤติกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ทองนิล ประธานกรรมการสอบ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ประพฤติกิจ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคอยแนะนำ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมาลี งามสมบัติ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ประพฤติกิจ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไกรระวี ศรีสุคนธ์ ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือทั้งหมดในการวิจัยครั้งนี้ ที่กรุณาสะดวกเวลาอันมีค่าจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณนายประดิษฐ์ สีสุกใส ผู้อำนวยการโรงเรียนเขากะปุกที่อำนวยความสะดวกให้ใช้กลุ่มทดลองที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณครอบครัว บิดา มารดา พี่น้องที่ให้ความรัก ความเมตตา ความห่วงใย และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2549). **สมองหญิงแตกต่างจากชายจริงหรือ**. นิตยสารชีวจิต ฉบับเดือนธันวาคม 2549.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559**.

กระทรวงศึกษาธิการ.

กุลยา ตันตติผลาชีวะ. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.

ชนาธิป บุบผามาศ. (2553). **การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีสปประกอบคำถาม**.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิพากร บุญกุลศรีรุ่ง. (2548). **เด็กปฐมวัยกับทักษะพื้นฐานคณิตศาสตร์**. อุบลราชธานี : โปรแกรมวิชาชีพวิชาการศึกษาศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

นงนตร ธรรมบวร. (2549). **การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา ประพฤติกิจ. (2551). **การอ่านร่วมกัน**. **เพชรปริทัศน์**. 1(5) พฤษภาคม, หน้า 6.

_____. (2557). **วิธีการใช้หนังสือเล่มใหญ่**. **เพชรปริทัศน์**. 7(17) กันยายน. หน้า 8.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2548). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เอเชีย ออฟเคอร์ มีส์.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

- มัชฌิมา สืบพงษ์. (2551). ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อทักษะการอ่านในเด็กปฐมวัย. ปริญญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วันเพ็ญ นันทะศรี. (2552). รายงานการพัฒนาหนังสือนิทานเล่มใหญ่ (Big Book) เพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ
และพัฒนาทักษะทางภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์. (2550). ผลของเกมของการศึกษาที่มีต่อทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Neuman, S.B. and K. Roskos. (1990). **Play Print and Purpose : Enriching Play Environments for Literacy
Development.** The Reading Teacher.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 มหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2557

Factors Related to Academic Achievement of Students Coding No.57,

Tapee University, Academic Year B.E.2557

สมฤดี มัยยงค์

รองศาสตราจารย์ ดร. ณรินทร์ ศรีวิหะ

นักศึกษบัณฑิตศึกษาศาขาทักษะและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย

อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000 091-8214942 kunlawadee0018@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 ปีการศึกษา 2557 2) ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษารหัส 57 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) เป็นแบบสอบถามถึงลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ/สาขา หลักสูตร และเกรดเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/2557 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) เท่ากับ 0.92 การวิเคราะห์ข้อมูลคือการหาค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ คณะ/สาขา หลักสูตร เกรดเฉลี่ย หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทดสอบผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วยด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน พบว่าปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง .334-.750 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .863 และมีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .744 2) การค้นหาตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน ปัจจัยด้านวิธีการเรียนการสอน และปัจจัยด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนมีความสามารถในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สมการ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = -0.866 - 0.372(X4) + 0.271(X5) + 1.295(X6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = -0.239(ZX4) + 0.205(ZX5) + 0.859(ZX6)$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

The purpose of this study was to study factors related to academic achievement of students coding no. 57, Tapee University, academic year B.E.2557 2) to find predictors used to forecast the achievement of students. The sample was 155 students coding no. 57, Tapee University, academic year B.E.2557. The instrument used in this study was a questionnaire. The researcher divided into 2 parts: 1) a survey of the general characteristics of the respondents. Such as genders, faculty/curriculum and 1/2557 GPA semester. 2) A questionnaire about factors affecting the students' achievement had reliability 0.92. Percentage and Frequencies were used to analyzed the general characteristics of the respondents such as genders, faculty /curriculum and 1/2557 GPA semester. Mean and Standard Deviation were used to analyzed the factors affecting the achievement of students. Multiple Regression Analysis was used to test research hypothesis. Results: 1) The correlation between the independent variables such as six factors composed of teachers, learners, curriculum, teaching methods, material and teaching and learning supporting and the attitude and motivation of students were found that all the factors are interrelated



with statistical significance at the 0.01 level. The correlation coefficient is between. 334to750. Multiple correlation coefficients are equal 863. The coefficient of the prediction was 744. 2) The predictors were found that the attitude and motivation of students, factors of teaching methods and media factors and teaching and learning supporting with the ability to forecast the achievement and achievement forecasting had the following equation.

Regression equation of raw score

$$Y = -.866 -.372 (X4) + .271 (X5) + 1.295 (X6)$$

The standard equation

$$Z = -.239 (ZX4) + .205 (ZX5) + .859 (ZX6)$$

Keyword: Factors Related to Academic Achievement, Academic Achievement

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

คุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ส่วนนี้ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูอาจารย์ผู้รับผิดชอบจะต้องช่วยกันหาทางอย่างเต็มที่ในการช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพราะตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการศึกษาในระบบโรงเรียนประการสำคัญคือการศึกษาที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) ในระดับสูง ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ส่วนใหญ่จะใช้คะแนนจากการสอบในรายวิชาต่างๆ แล้วนำมารวมกันเป็นคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average) หรือ GPA จึงอาจกล่าวได้ว่าคะแนนเฉลี่ย คือ ตัวแทนของความสำเร็จมากหรือน้อยในการเรียนของนักเรียน (บัญญัติ ยงยวน และคณะ, 2550) นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนยังเป็นดัชนีชี้คุณภาพของการเรียนการสอนของครูอาจารย์และคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา (สุจินดา จันทร์วงษ์, 2531 : 2) เมื่อมีการประมวลผลประเด็นเรื่องคุณภาพมีส่วนตรงกันที่สะท้อนเรื่องการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นจึงเป็นความรับผิดชอบที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพราะเป็นแหล่งบ่มเพาะความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในสาขาต่างๆ หน้าที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป คือการผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การกิจหลักและถือเป็นภารกิจสำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีคุณสมบัติตามที่สาขาวิชานั้นๆ ต้องการ ดัชนีชี้วัดคุณภาพบัณฑิตที่มีการศึกษาอย่างกว้างขวางในกลุ่มนักการศึกษา คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เนื่องจากว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการศึกษา และจากการศึกษาของบลูม (Bloom, 1976 อ้างถึงใน ปัญญา ชูช่วย, 2551) กล่าวว่า องค์ประกอบ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ลักษณะ คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors)
2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics)
3. คุณภาพทางการเรียนการสอน (Quality of Instruction)

องค์ประกอบทั้ง 3 ลักษณะนี้จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ 90 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2552) กล่าวว่าไว้ว่าการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านด้วยกันคือ ตัวผู้สอน เนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมการเรียนการสอนและการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียงประการเดียว องค์ประกอบอื่นๆ อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สภาพครอบครัว และกระบวนการจัดการเรียนการสอน (สุรัตน์ อังกรวิโรจน์.2532:60-65)

ในปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยตาปี เปิดสอนทั้งหมด 5 คณะ 8 สาขา คือ คณะบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย 2 สาขา คณะการบัญชี 1 สาขา คณะนิติศาสตร์ 2 สาขา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2 สาขา และคณะศิลปศาสตร์ 1 สาขา ซึ่งมีการเรียนการสอนที่ทันสมัยมุ่งให้บัณฑิตเป็นผู้มีคุณภาพในตลาดแรงงาน พร้อมกันนี้คณาจารย์ต้องช่วยกัน



รับผิดชอบ ดูแลและรักษานักศึกษาให้สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลา และนักศึกษามีผลการเรียนที่ดี มีความสุขในการเรียนให้มากที่สุด จบไปเป็นบัณฑิตที่มีทั้งคุณภาพและคุณธรรม ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยตาปี “เก่งคิด มีจิตอาสา” เพื่อสนองต่อเจตนารมณ์อันแน่วแน่แห่งสถาบันการศึกษา ในการมุ่งสู่ความเป็นผู้นำ และมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นหลัก เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ในวิชาการและมีความสามารถในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำความรู้ใหม่ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียน การร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ความเชื่อมั่นในตนเอง คิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม แต่ในสภาพความเป็นจริงขณะนี้ไม่ได้ผลตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ เนื่องจากผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน สอบไม่ผ่าน ต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนมากกว่าที่กำหนด หรือลาออกกลางคัน ซึ่งเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษา การที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนาความรู้ความสามารถให้เจริญงอกงาม และใช้ ประโยชน์เท่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเป็นเครื่องแสดงถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการจัดการศึกษาของนักศึกษาและของประเทศชาติอีกด้วย (ก่อ สวัสดิพานิชย์. 2552:35) จึงถือเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อหาทางแก้ไขช่วยเหลือปรับปรุงหรือป้องกันปัญหาที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ในฐานะบุคลากรของมหาวิทยาลัยตาปี และตระหนักดีว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการเรียน การสอนนั้นประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่ง ได้แก่ หลักสูตรการผลิต บุคลากร นักศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ 2) กระบวนการผลิต (Process) ได้แก่ วิธีการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และกิจกรรมสนับสนุนอื่นๆ และ 3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ ความมีคุณภาพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไป (รุจิรา คงนัย, ทักษิณา เครือหงส์.2558) ดังนั้นเพื่อผลิตนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยในเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 มหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2557” เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การดูแลรักษาเพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และประสบผลสำเร็จในการเรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 ปีการศึกษา 2557

1.2.2 เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 มหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2557” เป็นการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Research and Development) มุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

2.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา รหัส 57 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยตาปี จำนวนทั้งสิ้น 255 คน (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2557)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา รหัส 57 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยตาปี จำนวนทั้งสิ้น 155 คน โดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane 1973 :727-7280 อ้างถึงใน ณรินทร์ ศรีวิหะ :2540 หน้า 67) กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามสัดส่วน (Population proportion to site : PPS) ของจำนวนนักศึกษา รหัส 57 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยตาปี โดยแบ่งประชากรออกเป็นคณะและสาขาต่างๆ แต่ละคณะและสาขาใช้สุ่มอย่างง่าย

2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมากำหนดเป็นขอบเขตด้านตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านวิธีการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน และปัจจัยด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา



2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ/สาขา หลักสูตร และเกรดเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/2557

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบ Rating Scale ก่อนที่จะนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจแนะนำอย่างละเอียด และแก้ไขแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ทำคู่มือการลงรหัสเพื่อนำไปใช้ในการบวนการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในลำดับต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยถือเกณฑ์การคิดคะแนนแบบอิงเกณฑ์ของเบสท์ (1977 : 174) และหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได (Stepwise Multiple Regression) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและการถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) กับตัวแปรเกณฑ์ (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)

ตัวพยากรณ์	b	SE _b	β	t	p-value
ด้านผู้สอน (X1)	.160	.085	.099	1.887	.061
ด้านผู้เรียน (X2)	-.079	.096	-.050	-.824	.411
ด้านหลักสูตร (X3)	.037	.145	.091	.255	.799
ด้านวิธีการเรียนการสอน (X4)	-.388	.108	-.249	-3.607	.000
ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (X5)	.226	.101	.170	2.231	.027
ด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน (X6)	1.309	.101	.869	12.922	.000

ค่าคงที่ (a) = 1.137 SE_{est} = .549
R = .863 R² = .744 F = 71.720***

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .863 และสามารถรวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 74.4 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .549

ตารางที่ 2 การค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อใช้ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์

ตัวพยากรณ์	R	R ²	R ² _{adj}	F
X6	.843	.711	.710	377.166***
X6, X4	.850	.723	.719	197.949***
X6, X4, X5	.858	.737	.732	141.025**

จากตารางที่ 2 ตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีที่สุดที่ถูกเลือกเข้ามาเป็นอันดับแรกคือปัจจัยด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน (X6) มีค่าอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับ .843 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ปัจจัยด้านวิธีการเรียนการสอน (X4) มีค่าอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับ .850 และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ปัจจัยด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (X5) มีค่าอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับ .858 ซึ่งทดสอบแล้วมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนั้นกลุ่มตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่รวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ เจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน วิธีการเรียนการสอน และสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน



ตารางที่ 3 การหาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (b , β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย (SE_b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) และค่า t เพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

ตัวพยากรณ์	b	SE_b	β	t	p-value
ด้านวิธีการเรียนการสอน (X4)	-0.372	.104	-.239	-3.578	.000
ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (X5)	.271	.094	.205	2.874	.005
ด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน (X6)	1.295	.101	.859	12.830	.000
ค่าคงที่ (a) = -0.866 $SE_{est} = .551$ $R^2_{adj} = .732$					
R = .858 $R^2 = .737$ F = 141.025***					

จากตารางที่ 3 ปัจจัยด้านวิธีการเรียนการสอน (X4) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ปัจจัยด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (X5) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน (X6) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยปัจจัยทั้ง 3 ด้านดังกล่าวสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 73.7 (R^2) มีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ที่ปรับแก้แล้ว (R^2_{adj}) เท่ากับ .732 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ .551

$$\text{ได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} \quad Y = -0.866 - 0.372(X4) + 0.271(X5) + 1.295(X6)$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน} \quad Z = -0.239(ZX4) + 0.205(ZX5) + 0.859(ZX6)$$

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารหัส 57 มหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2557 สามารถนำประเด็นที่ค้นพบมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ด้านเจตคติและแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง เพราะทำให้นักศึกษามีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ พยายามต่อสู้อุปสรรคต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด ทำให้นักศึกษามีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีระเบียบวินัย สร้างนิสัยที่ดีในการเรียนและการทำงาน รู้จักวางแผนในการเรียนทั้งระยะสั้นและยาว เห็นคุณค่าของความพยายามในการเรียน ประเมินผลงานที่ทำเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา สอดคล้องกับ คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good, 1973) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาและความพยายามอย่างสูงของนักเรียนที่จะศึกษาให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และรัสเซล (Russel, 1969) ที่ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความตรงและการวัดแรงจูงใจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 รวมทั้ง แรฟฟินิ (Raffini, 1970) ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ และการจำของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในรัฐอิลลินอย พบว่า นิสิตที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียน แสดงให้เห็นว่าสังคมต้องการคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ซึ่งได้จากการสร้างนิสัยที่ดีในการทำงานและการเรียน การรู้จักข้อบกพร่องของตนเอง มีระเบียบวินัย สามารถพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติและพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่สังคมต้องการ จะทำให้พัฒนาตนเองสู่ความเป็นผู้มีแรงจูงใจ

ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะสื่อการเรียนการสอนนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากประการหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนนอกเหนือจากตัวผู้สอน ผู้เรียน และเทคนิควิธีการต่างๆ บทบาทของสื่อการเรียนการสอนก็คือเป็นตัวกลางหรือพาหนะ หรือเครื่องมือ หรือช่องทางที่ให้นำเรื่องราวข้อมูลความรู้ หรือสิ่งบอกกล่าว (Information) ของผู้ส่งสารหรือผู้สอนไปสู่ผู้รับหรือผู้เรียน เพื่อทำให้การเรียนรู้หรือการเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี สื่อการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีด้านต่างๆ ปัจจุบันสื่อมีหลายประเภท หลายรูปแบบให้ผู้สอนได้พิจารณาเลือกใช้



ตามความเหมาะสมของสื่อแต่ละประเภทที่มีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติเฉพาะตัวของมันเอง สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่กระทรวงศึกษา (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์, 2552) ได้เสนอการพัฒนาการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ต้องมีการปรับปรุง ดัดแปลง สร้างใหม่ให้เป็นเครื่องประกอบการสอน

ด้านวิธีการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะว่าเป็นการจัดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย และขั้นตอนในการเรียนรู้อย่างดี รู้ว่าตนต้องการเรียนรู้อะไร มีการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้อย่างง่าย ไปสู่ยาก และจัดการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะของผู้เรียน สอดคล้องกับบลูม (Bloom, 1976) ได้ทำการวิจัยและเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนว่า คุณภาพการสอน ได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมสร้างของครู การแก้ไขข้อผิดพลาดและรู้ผลว่าตนเองกระทำได้อย่างถูกต้องหรือไม่ มีผลกระทบต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ อีเคโอชา (Ekeocha, 1986) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ซึ่งมีองค์ประกอบด้านขั้นเรียนวิธีการสอนของครู และพฤติกรรมของครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.1 ด้านผู้สอน ผู้สอนควรมีการชมเชยและให้กำลังใจเมื่อผู้เรียนทำงานที่มอบหมายได้ดี เพราะเป็นการเพิ่มความมั่นใจ ความกล้าแสดงออก ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาจเป็นการให้รางวัลหรือคำชมเชยหลังจากที่ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมตามที่ผู้สอนต้องการ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าบุคคลมีความรู้สึกประสบความสำเร็จ เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ดังนั้นในการสอนผู้สอนควรพยายามสร้างความรู้สึกประสบความสำเร็จให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ผู้สอนก็ควรจะทำการเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียนได้ทราบโดยทันที ทุกครั้ง ซึ่งตามหลักจิตวิทยาแล้วการกระทำเช่นนี้จะมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาซ้ำๆ ขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งกลายเป็นนิสัย วิธีการที่ผู้สอนจะนำมาใช้มีหลายวิธีด้วยกัน เช่น การที่ผู้สอนแสดงท่าทียอมรับ การกล่าวคำชมเชยโดยตรง การยิ้ม แสดงสีหน้าพอใจ การพยักหน้า ให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง การให้รางวัล ผู้สอนควรจะนำการเสริมกำลังใจมาใช้อย่างเหมาะสมในการเรียนการสอน โดยพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และวัยของผู้เรียน รวมทั้งพยายามหลีกเลี่ยงการให้กำลังใจที่เป็นสิ่งของ เพราะจะทำให้เกิดความเคยชินกับการรับรางวัลถ้าไม่ได้เมื่อไรอาจทำให้ไม่ยอมกระทำพฤติกรรมเช่นนั้น

5.2 ด้านผู้เรียน ผู้เรียนต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีโอกาส เมื่อการศึกษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคล ทักษะในการค้นคว้าแสวงหาความรู้จึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับนักศึกษาปัจจุบันอย่างมาก เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทมากขึ้น ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ วิทยาการต่าง ๆ จึงมีการถ่ายทอดและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว นักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะที่จะรู้จักเลือกรับข้อมูล และวิทยาการใหม่ๆ นั้น อย่างมีวิจารณญาณ โดยอาศัยทักษะพื้นฐานในการคิด การใช้เหตุผล นอกจากนั้นกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้ หรือวิทยาการใหม่ๆ นั้น มักจะส่งผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ซึ่งมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว การพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านั้นจึงเป็นความจำเป็นอีกประการหนึ่ง โดยที่นักศึกษาควรเปิดใจ ยอมรับการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านั้น อย่างน้อยในฐานะ "เครื่องมือ" ที่จะนำไปสู่ความรู้ที่นักศึกษาต้องการ

5.3 ด้านหลักสูตร มีปริมาณเนื้อหาในแต่ละวิชาที่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด สิ่งที่ผู้สอนต้องคำนึง คือเรื่องของเนื้อหาที่เตรียมมาในแต่ละครั้งของแผนการจัดการเรียนรู้นั้นต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับเวลา มีความต่อเนื่อง เป็นเอกภาพไปตลอดเวลาของการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องสามารถปฏิบัติกิจกรรมในแผนนั้นได้อย่างครบถ้วน หากผู้สอนใช้เนื้อหามาก แต่เวลาน้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สัมพันธ์กัน ผู้เรียนจะเรียนแบบหนักและไม่ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเท่าที่ควร จึงอาจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

5.4 ด้านวิธีการเรียนการสอน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียนหากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ๆ สิ่งใหม่ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง



5.5 ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย สื่อการสอนมีอยู่หลากหลาย รูปแบบหลากหลายประเภท การเลือกสื่อการสอนมีความสำคัญมากต่อกระบวนการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามในการเลือกสื่อการสอนพึงระลึกไว้เสมอว่า “ไม่มีสื่อการสอนอันใดที่ใช้ได้ดีที่สุดในทุกสถานการณ์” ในการตัดสินใจเลือกใช้สื่อการสอนต้องพิจารณาถึงปัจจัยหลายๆ อย่างร่วมกัน ผู้ใช้สื่อไม่ควรยกเอาความสะดวก ความถนัด หรือความพอใจส่วนตัวเป็นปัจจัยสำคัญ ในการเลือกสื่อการสอนเพราะอาจเกิดผลเสียต่อกระบวนการเรียนการสอนได้

5.6 ด้านเจตคติและแรงจูงใจของผู้เรียน ผู้เรียนควรติดตามประเมินความรู้ความสามารถของตนเองเป็นระยะ เพื่อทราบความถนัดความสามารถ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รู้จักตนเอง ยอมรับเห็นคุณค่าและภูมิใจในตนเองจะทำให้มีเป้าหมายในชีวิต

6. เอกสารอ้างอิง

ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2552). มิถุนายน – ตุลาคม. แนวความคิดการศึกษาไทย. วารสารมิตรครู. 70(5) : 84.

บัญญัติ ยง่วนและคณะ. (2550). องค์ประกอบเขาวงกตอารมณ์ และองค์ประกอบส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 ม.ค. – มี.ค.

ปัญญา ชูช่วย. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รุจิรา คงนุ้ย, ทักษิณา เครือหงส์. (2558). ปัญหาและอุปสรรคจากสภาพการเรียนจริงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ในการเรียน รายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 44 ปีที่ 26 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2558.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา. กรุงเทพฯ : จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

ศึกษาธิการ. (2552). กระทรวง, นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุรัตน์ อังกรวิโรจน์. (2532). การวิเคราะห์ตัวแปรที่จำแนกระหว่างนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าและสูงกว่าระดับความสามารถ เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Best, John W. 1977. Research in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.

Bloom, B.S. (1976). Human characteristics and school learning. New York : McGraw – Hill.

Ekeocha, E. O. (1986, December). “Correlates of Science Achievement: A study of U.S. 5th Grade Student,” Dissertation Abstracts International. 47(6): 2103-A.

Good, Carter. (1973). Dictionary of Education. Education. Edited by Carter V. Good. New York: McGraw – Hill book Company, Inc.

Raffini, James P. (1970). The Relationship Between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Performance,” Dissertation Abstracts International. 31(2): 1085-1086-A.

Russell, Ivan L. (1969, February). “Motivation for School Achivement : Measurementant Validition,” The Journal of Education Research. 62 : 236-266.

Yamane. (1973 :727-7280) อ้างถึงใน ธีรวิหะ : (2540 หน้า 67)



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

การใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

An Application of Storytelling Photos on Tourism in Phetchaburi Province for Developing Creative
Thinking of Students in Program of Education at Phetchaburi Rajabhat University

สุกัญญา แพงโสสม¹

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี E-mail: sukanya_pangsom@hotmail.com โทร. 0 3249 3267

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสม และศึกษาความคิดสร้างสรรค์จากการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาการศึกษา ที่เรียนรายวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา กลุ่มที่ผู้วิจัยรับผิดชอบการสอนตามแผนการเรียนของคณะครุศาสตร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ได้จากการสุ่มแบบง่าย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมภาพถ่าย เรื่อง และแบบประเมินแผนการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องและความคิดสร้างสรรค์ หลังจากได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้ว จึงดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องตามแผนการจัดกิจกรรม จำนวน 4 แผน รวมเวลา 20 ชั่วโมง โดยดำเนินการร่วมกับการเรียนการสอนตามปกติ มีการประเมินผลการใช้กิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นแต่ละแผน และประเมินผลงานความคิดสร้างสรรค์เมื่อเสร็จสิ้นแผนสุดท้าย ผลการวิจัยโดยรวมพบว่า จำนวนความคิดเห็นที่เห็นว่ากระบวนการจัดกิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี มีความเหมาะสมร้อยละ 90 และพบว่า นักศึกษามีผลงานที่สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ในระดับดีมากร้อยละ 47 ระดับดีร้อยละ 37 ระดับพอใช้ ร้อยละ 16 ผลที่ได้จากการวิจัยนี้ทำให้ได้รูปแบบของการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผลงานภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีของนักศึกษากลุ่มทดลองสามารถนำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมตามสมัยเพื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี

คำสำคัญ : ภาพถ่ายเรื่อง ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

The objectives of this research were to study how to properly apply storytelling photos on tourism in Phetchaburi Province and creative thinking resulting from an application of storytelling photos on tourism in Phetchaburi Province. The research samples were 30 students in the researcher's classes according to academic plan in semester 2/2014 of Faculty of Education, selected by using simple random sampling method. The research tools consisted of 4 plans, 20 hours, for organizing activities of storytelling photos and forms for evaluating the activities and creative thinking. These were administrated together with normal instruction. The evaluation of activity application was done at the end of each plan and the evaluation of creative thinking was done at the end of the last plan. The overall research results were that 90% of students thought that the procedure of organizing activities of storytelling photos on tourism in Phetchaburi Province was proper, and that the students' works showing creative thinking at excellent, good, and fair levels were 47%, 37%, and 16% respectively. The additional obtained results of this research were the model of application of storytelling photos for developing creative thinking and the works from activities of storytelling photos on tourism in Phetchaburi Province of students in experimental group, which could be disseminated through the proper communication channels in a modern time for supporting the public relation on tourism in Phetchaburi Province.

Keywords: Storytelling photos, Creative thinking



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

หลักสำคัญในการพัฒนามนุษย์ พัฒนาสังคมควรเริ่มจากการพัฒนาที่กระบวนการคิด ซึ่งการพัฒนากระบวนการคิดเป็นการสร้างปัญญาให้เกิดขึ้น เมื่อคนคิดเป็นก็จะนำความคิดไปสู่การปฏิบัติ พัฒนาสร้างและแสวงหาคำความรู้ใหม่ๆ อย่างไม่หยุดนิ่ง เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติก็สามารถแก้ปัญหาการปฏิบัตินั้นๆ ให้ดำเนินการไปได้ คนที่คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น จะสามารถประยุกต์ทฤษฎีและหลักการอย่างรอบคอบ จนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่อย่างสมเหตุสมผลและมีความเป็นไปได้ บุคคลที่มีความสามารถในการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิมจัดได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาบุคคลให้มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนายั่งยืนประการหนึ่ง เพราะความสามารถในการคิดสร้างสรรค์จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาความคิดเพื่อต่อยอดไปสู่การสร้างสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมได้ นอกจากนี้ ความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต พัฒนาอาชีพตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-พ.ศ. 2559 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคนในด้านภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดนวัตกรรม จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ไว้ดังนี้ “เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัวและชุมชน มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์...” จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จะเห็นว่า การพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพต้องสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับปัจเจก โดยใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ โดยกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้กำหนดแผนพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2557) ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 โดยกำหนดเป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ดังนี้ “มหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล เป็นคลังปัญญาความรู้ของท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นในสาขาวิชาด้านวิชาชีพครู ด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตรและอาหาร และด้านเทคโนโลยี รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” ทั้งนี้ สภามหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายในการพัฒนามหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เพื่อเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยนำไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยโครงการหลัก 78 โครงการ ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การผลิตบัณฑิตและพัฒนาการจัดการศึกษา ประกอบด้วยโครงการหลักจำนวน 30 โครงการ มีจำนวน 2 โครงการซึ่งเป็นที่มาของความสำคัญของงานวิจัยฉบับนี้โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย ได้แก่ โครงการพัฒนากลุ่มสาขาวิชาตามจุดเน้นจุดเด่น (เอกลักษณ์) ของมหาวิทยาลัย (วิชาชีพครู ท่องเที่ยว อาหาร และเทคโนโลยี) และโครงการสนับสนุนการคิดอย่างสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรมของนักศึกษาและอาจารย์ (คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2556)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีพันธกิจในการจัดการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งทิศทางการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) โดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตสาขาการศึกษา จำนวน 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งความสำคัญและที่มาของงานวิจัยฉบับนี้ เป็นการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ โดยมุ่งพัฒนาทักษะทางปัญญา มีผลการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์

การพัฒนาบุคคลให้มีความคิดสร้างสรรค์ อาจทำได้ทั้งทางตรงโดยการสอนหรือการฝึกอบรม และทางอ้อมก็สามารถทำได้ด้วยการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมในการเรียนรู้ เช่น ส่งเสริมให้ใช้จินตนาการตนเอง ส่งเสริมการ



เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนผู้คิดค้นผลงานแปลกใหม่ได้มีโอกาสนำเสนอ เป็นต้น การจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาวิชาชีพครู สามารถออกแบบกิจกรรมได้หลากหลาย วิธีหนึ่งที่น่าสนใจและน่าจะทำให้ให้นักศึกษาเรียนรู้ได้อย่างอิสระและมีความสุข ก็คือ การได้ให้นักศึกษาได้ฝึกกระบวนการคิด การสื่อสาร การนำเสนอด้วยการพูด การเขียนอย่างสร้างสรรค์เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดผ่านภาพถ่ายที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น เนื่องจากปัจจุบันนี้ ในชีวิตประจำวันผู้คนมักใช้เครื่องมือสื่อสารที่เรียกว่า สมาร์ทโฟน หรือกล้องดิจิทัลฉบับพกพาต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ในโลกออนไลน์ เพราะว่าภาพเป็นสื่อที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของบุคคล แสดงข้อเท็จจริงของสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนถึงเป็นสื่อเพื่อความบันเทิงในหลายรูปแบบ แสดงถึงความสวยงามของสิ่งต่างๆ และเรื่องราวของความพึงพอใจ เช่น ภาพถ่ายครอบครัว ภาพบันทึกการท่องเที่ยว ภาพสถานที่ ภาพดอกไม้ ฯลฯ

ภาพเล่าเรื่องเป็นการเติมเต็มให้ภาพนั้น ๆ มีชีวิตชีวามากขึ้น ซึ่งการเล่าเรื่องประกอบภาพ หรือให้ภาพเล่าเรื่องด้วยตัวของมันเอง จะต้องสะท้อนถึงความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ความรู้ ประสบการณ์ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งการเล่าเรื่องให้น่าสนใจนั้นจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น การใช้ภาพมาเป็นตัวนำและเชื่อมโยงกับการเล่าเรื่อง จะช่วยพัฒนากระบวนการความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมภาพเล่าเรื่อง โดยภาพนั้นจะเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ สถานที่ อาหาร ที่พัก กิจกรรม การละเล่น แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

จากความสำคัญในหลักการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมุ่งออกแบบกระบวนการการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาวิชาชีพครู ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิ สอดคล้องกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2557) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสม สำหรับนักศึกษาสาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ จากการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักศึกษาสาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมภาพเล่าเรื่องโดยภาพนั้นจะเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ สถานที่ อาหาร ร้านอาหาร ที่พัก กิจกรรม การละเล่น แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาขาการศึกษา จำนวน 5 ชั้นเรียน ในวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา และชั้นเรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบการสอนตามแผนการเรียนของคณะครุศาสตร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 และกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษานักศึกษาสาขาการศึกษา จำนวน 1 ชั้นเรียน รวม 30 คน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยนี้ เป็นการออกแบบการวิจัยแบบวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) โดยให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน มีการบูรณาการกับแผนการจัดการเรียนการสอนตามปกติในรายวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา ซึ่งในรายวิชานี้มีจำนวนชั่วโมงเรียนทั้งหมด 60 ชั่วโมง การดำเนินการวิจัยได้สอดคล้องแผนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องจำนวน 4 แผน ใช้เวลารวม 20 ชั่วโมง ซึ่งวิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

2.1 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ส่วน คือ แผนการจัดกิจกรรมเล่าเรื่อง และแบบประเมินแผนการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีการพัฒนาเครื่องมือวิจัยดังนี้

2.1.1 แผนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่อง

1) ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องจำนวน 4 แผน ใช้เวลารวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง ซึ่งการออกแบบแผนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่อง ใช้หลักแนวคิดพื้นฐานของ PDCA เป็นกรอบแนวคิดดังนี้



แผนการเรียนรู้ที่ 1 แผนจุดประกายและทดสอบพื้นฐานความคิด เป็นแผนที่มุ่งให้นักศึกษาเกิดทัศนคติเชิงบวกและสร้างแรงบันดาลใจเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ในการบันทึกภาพเรื่องราวต่าง ๆ ใช้เวลา 4 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 2 แผนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นแผนที่มุ่งปรับความคิดเกี่ยวกับภาพที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ พร้อมทั้งให้สาระการเรียนรู้ด้านการถ่ายภาพ การนำเสนอ การเขียนอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนฝึกปฏิบัติด้านภาพสร้างสรรค์ การเล่าเรื่อง การเขียนอย่างสร้างสรรค์ โดยให้เวลานักศึกษาในการฝึกทักษะเพิ่มเติมนอกเวลา ใช้เวลา 4 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 3 แผนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นแผนที่มุ่งให้นักศึกษาได้นำเสนอผลงานภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีของตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อฝึกการให้เหตุผลอย่างหลากหลายและปรับปรุงผลงาน ใช้เวลา 8 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 4 แผนประเมินผลงาน เป็นแผนที่มุ่งให้นักศึกษาได้นำเสนอผลงานภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี มีการประเมินผลงานร่วมกันพร้อมทั้งอภิปรายเหตุผล ใช้เวลา 4 ชั่วโมง

2) นำแผนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องไปให้ที่ปรึกษางานวิจัยในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำแผนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องจำนวน 4 แผน ที่แก้ไขปรับปรุงคุณภาพตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาสาขาการศึกษาที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างวิจัยแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงในการทดลอง จำนวน 10 คน และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.1.2 แบบประเมินแผนการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องและความคิดสร้างสรรค์

1) สร้างแบบประเมินกระบวนการการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่อง โดยมีการประเมินรายชื่อและโดยรวมของแต่ละแผน ทั้งหมด 4 แผนการเรียนรู้ แผนละ 5 ข้อ รวม 20 รายข้อ ระดับการประเมินมี 2 ระดับ คือ เหมาะสมและควรปรับปรุง

2) สร้างแบบประเมินผลงานความคิดสร้างสรรค์ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของผลงานที่เป็นภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวเพชรบุรีและการเขียนเล่าเรื่องประกอบภาพอย่างสร้างสรรค์ รวม 5 รายข้อ

แบบประเมินมีค่าประเมินระดับคุณภาพ 3 ระดับ ระดับดีมาก (3 คะแนน) ดี (2 คะแนน) พอใช้ (1 คะแนน) โดยสร้างแบบตารางกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ และเกณฑ์ระดับคุณภาพเป็นช่วงคะแนน ได้แก่ ช่วง 13-15 คะแนน มีความคิดสร้างสรรค์ระดับดีมาก ช่วง 10-12 คะแนน มีความคิดสร้างสรรค์ระดับดี ช่วง 7-9 คะแนน มีความคิดสร้างสรรค์ระดับพอใช้ ต่ำกว่า 7 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์

3) นำแบบประเมินกระบวนการการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องและแบบประเมินผลงานความคิดสร้างสรรค์ให้ที่ปรึกษางานวิจัยพิจารณาและนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.2 ขั้นตอนการทดลอง

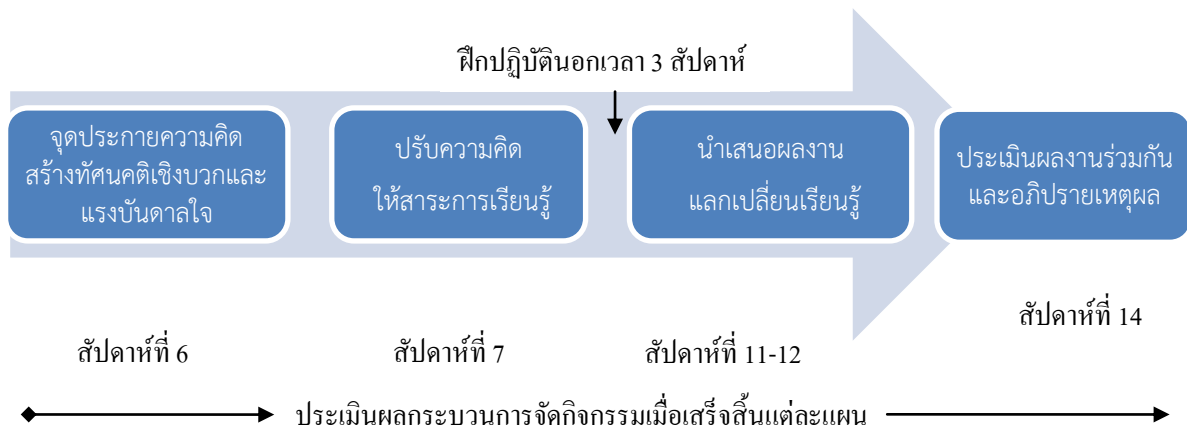
หลังจากได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้ว จึงดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี ร่วมกับการเรียนการสอนตามปกติ โดยเมื่อจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นในแต่ละแผน ได้ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินผลแผนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องในทันที แบบแผนการทดลองมีดังนี้

2.2.1 ใช้แผนจุดประกายและทดสอบพื้นฐานความคิด ในสัปดาห์ที่ 6 ของแผนการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ใช้เวลา 4 ชั่วโมง

2.2.2 ใช้แผนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในสัปดาห์ที่ 7 ของแผนการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ใช้เวลา 4 ชั่วโมง ซึ่งหลังจากสัปดาห์ที่ 7 จะให้นักศึกษาฝึกปฏิบัตินอกเวลาเป็นเวลา 3 สัปดาห์ และในระหว่างที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติผู้วิจัยจะให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางการสื่อสารตามสมัย

2.2.3 ใช้แผนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักศึกษาได้นำเสนอผลงานภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีของตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อฝึกการให้เหตุผลอย่างหลากหลายและปรับปรุงผลงานในสัปดาห์ที่ 11-12 ใช้เวลารวม 8 ชั่วโมง

2.2.4 ใช้แผนประเมินผลงาน นักศึกษาร่วมประเมินผลงานโดยใช้แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นพร้อมทั้งอภิปรายเหตุผลในสัปดาห์ที่ 14 ใช้เวลา 4 ชั่วโมง



ภาพที่ 1 รูปแบบการทดลองใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.1 การประเมินกระบวนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยนำผลการประเมินของ นักศึกษากลุ่มทดลองจำนวน 30 คน หาค่าร้อยละของจำนวนความคิดเห็นที่เห็นว่ากิจกรรมมีความเหมาะสมและควร ปรับปรุง และสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.3.2 การประเมินผลงานภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยนำผลคะแนนรวมรายบุคคล เทียบกับเกณฑ์ ระดับคุณภาพเป็นช่วงคะแนน ว่าอยู่ระดับคุณภาพระดับใด หลังจากนั้นจึงคิดเป็นค่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาในแต่ละระดับ คุณภาพ

3. ผลการวิจัย

3.1 การใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องราวท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสม

ผลการวิจัยการศึกษาการใช้กิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสม โดยรวมพบว่า จำนวนความคิดเห็นที่เห็นว่ากระบวนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวเพชรบุรีมีความเหมาะสม ร้อยละ 90 และเมื่อพิจารณาเป็นราย แผนพบว่า การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ร้อยละ 88, 84, 92, และ 96 ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นที่เห็นว่าควรปรับปรุง คือร้อยละ 12, 16, 8, และ 4 ตามลำดับ ซึ่งสังเคราะห์จากข้อเสนอในการปรับปรุงในภาพรวมได้ดังนี้ แผนจุดประกายและ ทดสอบพื้นฐานความคิด ควรเพิ่มภาพตัวอย่างให้หลากหลายและมากขึ้น แผนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ควรเพิ่มกิจกรรมฝึก ปฏิบัติในชั้นเรียนให้มากขึ้น แผนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ควรใช้ห้องที่มีอุปกรณ์ช่วยในการนำเสนอภาพที่ ชัดเจน และแผนประเมินผลงาน ควรเพิ่มระยะเวลาให้มากขึ้น

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของความคิดเห็นต่อกระบวนการจัดกิจกรรมภาพเล่าเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี ที่เหมาะสม โดยรวม

ลำดับที่	แผนการจัดกิจกรรม	ค่าร้อยละของจำนวนความคิดเห็น	
		กิจกรรมมีความเหมาะสม	ควรปรับปรุง
1.	แผนจุดประกายและทดสอบพื้นฐานความคิด	88	12
2.	แผนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	84	16
3.	แผนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	92	8
4.	แผนประเมินผลงาน	96	4
	โดยรวม	90	



3.2 การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ จากการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัยการศึกษาความคิดสร้างสรรค์จากการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักศึกษามีผลงานที่สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ในระดับดีมากร้อยละ 47 ระดับดีร้อยละ 37 และระดับพอใช้ ร้อยละ 16

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของจำนวนนักศึกษาต่อระดับคุณภาพผลงานความคิดสร้างสรรค์

ลำดับที่	ระดับคุณภาพผลงาน	จำนวนนักศึกษา (30 คน)	คิดเป็นร้อยละ
1.	มีความคิดสร้างสรรค์ระดับดีมาก	14	47
2.	มีความคิดสร้างสรรค์ระดับดี	11	37
3.	มีความคิดสร้างสรรค์ระดับพอใช้	5	16

4. อภิปรายผลการวิจัย

4.1 จากผลการวิจัยการศึกษาการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสม โดยรวมพบว่า จำนวนความคิดเห็นที่เห็นว่ากระบวนการจัดกิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวเพชรบุรีมีความเหมาะสม ร้อยละ 90 ซึ่งค่อนข้างสูง เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวเพชรบุรีและแบบประเมินผลได้ผ่านการทดลองกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทำให้มีโอกาสในการปรับปรุง จึงทำให้ได้แผนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น สำหรับความคิดเห็นที่เห็นว่าควรปรับปรุงคือร้อยละ 12, 16, 8, และ 4 ตามลำดับนั้น เนื่องจากสถานที่ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรมนั้นเป็นชั้นเรียนปกติซึ่งห้องที่ใช้สภาพแวดล้อมไม่สมบูรณ์ บางอุปกรณ์ก็ชำรุด จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลระยะยาวและระยะเวลาบางกิจกรรมอาจน้อยไป เนื่องจากนักศึกษาบางคนมาไม่ตรงเวลาทำให้เวลาคลาดเคลื่อนออกไป

4.2 ผลการวิจัยการศึกษาความคิดสร้างสรรค์จากการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักศึกษามีผลงานที่สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ในระดับดีมากร้อยละ 47 ระดับดีร้อยละ 37 เนื่องจากผู้วิจัยได้คุมการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนกิจกรรมทั้ง 4 แผน ทำให้เป็นไปอย่างมีระบบและครบกระบวนการของ PDCA และเปิดช่วงเวลาให้นักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัตินอกเวลา 3 สัปดาห์ซึ่งค่อนข้างนาน กรอบกับผู้วิจัยได้ให้คำปรึกษาผ่านช่องทางการสื่อสารตามสมัยอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ได้มีโอกาสพัฒนางานค่อนข้างสมบูรณ์ สำหรับนักศึกษาร้อยละ 16 ที่มีคุณภาพผลงานความคิดสร้างสรรค์ระดับพอใช้ เนื่องจากขาดการติดต่อกับผู้วิจัยจึงไม่ได้รับคำแนะนำเพิ่มเติม

5. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการศึกษานำไปใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสมและการศึกษาความคิดสร้างสรรค์จากการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี ทำให้ผู้วิจัยได้ค้นพบทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยบูรณาการกิจกรรมกับการเรียนการสอนตามปกติให้สอดคล้องกัน สำหรับรูปแบบของการใช้กิจกรรมภาพถ่ายเรื่อง เป็นทางเลือกหนึ่งที่ครู อาจารย์ สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ สำหรับผลงานภาพถ่ายเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีของนักศึกษากลุ่มทดลองจะได้นำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมตามสมัยเพื่อประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก สถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีขอพระคุณคณะวิทยากร ดร.ธเนศ ต่วนชะเอม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัยทิพย์ สาชลวิจารณ์ ในโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย รุ่น 6 และขอพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ เป็นที่ปรึกษาวิจัยนี้จึงทำให้งานนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง

กนกรัตน์ ยศไกร. (2551). Photography for communication การถ่ายภาพเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.

กรรณิการ์ อัครดรเดชา. (2541). สื่อและเครื่องมือเพื่อการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.



- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2552). การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์: Idea ดี ๆ ไม่มีวันหมด. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงศ์ จิติมาณะกุล และรัชศักดิ์ สิทธิวิไล. (2550). กล้องดิจิทัล. กรุงเทพฯ: เสริมวิทย์อินฟอเมชั่น.
- ประคอง กรณสูต. (2543). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสพ มัจฉาชีพ. (2548). การจัดการองค์ประกอบภาพ(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://club.truelife.com/club/club_contentdetails.php?club_id=45&contentfolder_id=4563&content_id=26515. [2552, 21 มีนาคม].
- เพียงจิต ด้านประดิษฐ์. (2542). ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- ราชภัฏเพชรบุรี,มหาวิทยาลัย. (2556). คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. กองนโยบายและแผน: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง. (2553). การถ่ายภาพดิจิทัล. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2548). การเขียนสร้างสรรค์ ไม่ยากอะไรเลย. กรุงเทพฯ: นวสาส์นการพิมพ์.
- อารี พันธุ์ณี. (2545). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____ . (2540). ความคิดสร้างสรรค์กับการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อนแถมมี.
- Ang, Tom. (2007). *How to photograph absolutely everything*. London: Dorling Kindersley Limited.
- Bavister, Steve. (2004). *35mm photography the complete guide*. Cincinnati, OH: I&W Publications
- Daily Writing Tips. (2008). *What is creative writing* Retrieved March 27,2008. From <http://www.dailywrittingtips.com/creative-writting-101/>
- Freeman, Michael. (2006). *Light & lighting in digital photography*. Cambridge: The Ilex Press.
- Wallach, Michael A. and kogan Nathan. (1965). *Model of Thinking in Young Children*. New York : Holt, Rinehartandwinston.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE TRANSFORMATION LEADERSHIP STYLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AND TEACHER'S JOB SATISFACTION IN SCHOOL OF UNDER CHANTHABURI
EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

นายสมหมาย โอภาสี

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล ค.ด. (หลักสูตรและการสอน) ประธานกรรมการ

ดร.มาโนช กล้องเจริญ ค.ด. (บริหารการศึกษา) กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู 2) ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ที่คัดเลือกมาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การหาคุณภาพของแบบสอบถามด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เห็นว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญามีค่ามากที่สุด และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีค่าน้อยสุด 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจเรื่องสถานะทางอาชีพมากที่สุด เงื่อนไขอื่นมีค่าน้อยสุด และ 3) ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารโรงเรียน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the level of transformational leadership style of school administrators 2) the level of teacher's job satisfaction in school and 3) the relationship between transformational leadership style of school administrators and teacher's job satisfaction in school. The samples were 310 teachers. The research were stratified random sampling. The research instruments were 5 rating scale questionnaires with alpha-coefficient. The statistics used for data analysis and hypothesis testing were mean, standard deviation, validity, reliability and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The result were found that : 1) transformational leadership styles of school administrators under Chanthaburi educational service area 1 were at the high levels. 2) teacher's job satisfaction under Chanthaburi educational service area 1 were at the high levels 3) the relationship between transformational leadership styles of school administrators and teacher's job satisfaction was statistically significant correlated at .01 level.

Keyword: Transformation leadership School administrator teacher's job satisfaction in school

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเต็มที่เป็นคนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข จากแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ



และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) เป็นที่ยอมรับกันว่าบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในทุก ๆ ระดับของสังคม คือ ผู้นำ ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอด สวัสดิภาพ และสันติสุขของสังคมและประเทศชาติทั้งหมด และผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์การและการจัดการในทุกระดับ ทั้งในระดับโลก ระดับประเทศ หรือระดับท้องถิ่น ในระดับองค์การมีการยอมรับความสำเร็จขององค์การไม่ว่าจะเรียกว่าเป็นการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results – based management) ประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล ล้วนแต่ขึ้นกับภูมิปัญญาความคิดอ่านและแนวปฏิบัติที่สร้างสรรค์ของผู้นำ องค์การภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงาน

การบริหารงานจะประสบความสำเร็จลงได้ ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมทุกสถานการณ์ได้ ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ เป็นตัวอย่างในด้านพฤติกรรม และเป็นผู้กำหนด ในปัจจุบันภาวะผู้นำที่เป็นที่นิยมมากในปัจจุบันคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพราะได้รับความพึงพอใจและมีผลมากในหมู่ผู้ตาม เพราะผู้นำจะปลุกให้ผู้ตามให้เข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน โดยใช้ศิลปะในการพูด พันธะกิจและวิสัยทัศน์ที่น่าชื่นชมที่มีต่อองค์การในอนาคต การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและความเชื่อมั่นในตัวของผู้ตามว่าจะสามารถปฏิบัติตามพันธะกิจที่ได้วางไว้จนกระทั่งสำเร็จ การแสดงความห่วงใยและความเกื้อของต่อผู้ตามและการกระตุ้นผู้ตามให้มีการพัฒนา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. 2550 : 2) ในเรื่องภาวะผู้นำควรมีการพัฒนาผู้นำให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง แบบและอวลิโอ (Bass and Avolio. 1990 : 10 อ้างถึงในกัลยาณี พรหมทอง. 2546 : 3) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าสามารถเห็นได้จากผู้นำเป็นผู้เปลี่ยนแปลงผู้ร่วมงานและผู้ตาม ให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามเป็นผู้ที่มองเห็นตนเองและมองงานในแง่บวกหรือกระบวนทัศน์ใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องวิสัยทัศน์ และภารกิจของทีมและองค์การ พัฒนาความรู้ความสามารถผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ความสามารถที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น ผู้นำจะชี้แจงผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มองไกลเกินความสนใจ เฉพาะคนไม่สู่อุดมการณ์ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ แห่งตน และความเป็นอยู่ที่ดีของตนเองของผู้อื่นรวมทั้งองค์การและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2550 : 4-6) ได้กล่าวถึงทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theory) เป็นทฤษฎีของการศึกษาภาวะผู้นำแนวใหม่ หรือกระบวนทัศน์ใหม่ (New paradigm) ที่กล่าวเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนกรที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ และสมมติฐานของสมาชิกในองค์การ สร้างความผูกพันในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์การ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม แต่อิทธิพลนั้นเป็นการให้อำนาจแก่ผู้ตามให้กลับกลายมาเป็นผู้นำ และผู้ที่เปลี่ยนแปลงหน่วยงานในกระบวนกรของการเปลี่ยนแปลงองค์การ ดังนั้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงได้รับการมองว่าเป็นกระบวนกรที่เป็นองค์รวมและเกี่ยวข้องกับการดำเนินกาของผู้นำในระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานย่อยขององค์การ

ภาวะผู้นำจึงเป็นกระบวนกรที่ผู้บริหารโรงเรียน ใช้เพื่อมีอิทธิพลต่อบุคลากรโรงเรียน ในการทำให้โรงเรียน ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยความถูกต้องชอบธรรมอันจะส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่ง กรีนเบอร์กและมารอน (Greenberg and Baron. 1993 : 181) นิยามความพึงพอใจในงานว่าเป็นปฏิกิริยาตอบสนองทางด้วยความคิดอารมณ์ในเชิงประเมินต่องาน ลักษณะความพึงพอใจในงานประกอบด้วยองค์ประกอบความพึงพอใจในงานแต่ละด้าน ซึ่งอาจสอดคล้องหรือแตกต่างกันก็ได้ เช่น บุคคลอาจมีความพึงพอใจต่อตอบแทนที่ได้จากการทำงาน แต่ไม่พึงพอใจหัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงานก็ได้ สภาวะความพึงพอใจในงานของบุคคล มีลักษณะค่อนข้างคงที่ตามประสบการณ์ในการทำงานและความคาดหวังของบุคคล เดวิส และนิวสตรอม (Davis and Newstrom. 1985 : 109) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในองค์การมีผลต่อความสำเร็จของงาน รวมทั้งความสุขของผู้ทำงานด้วย ในทางตรงกันข้ามองค์การใดก็ตามหากผู้ปฏิบัติงานไม่มีความพึงพอใจในการทำงานด้วยเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลงานและประสิทธิภาพของงานอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดผลเสียต่อหน่วยงานได้ การที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในการทำงานได้นั้นต้องมีความตั้งใจเพื่อให้บุคคลมีความพยายามในการทำงานก่อนเมื่อบุคคลได้รับตอบสนองและได้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ และสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานตามเป้าหมายของตนหลังการปฏิบัติงาน และจะเกิดความพอใจในงานที่ทำ ซึ่งจะเห็นได้ว่าความพึงพอใจในงานนั้นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรหรือโรงเรียน ดังนั้นภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและความพึงพอใจในการทำงานของครู ต่างเป็นตัวสำคัญที่จะส่งผลต่อ



ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเป็นยุคปฏิรูปการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งที่จะเป็นแบบอย่าง เป็นผู้นำและผู้ประสานงานในการบริหาร ทั้งนี้การใช้ภาวะผู้นำที่ชาญฉลาดจะส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงาน ยอมอุทิศตนเพื่อการทำงาน เกิดความรู้สึกรักและที่เจตคติที่ดีต่องานที่ทำ มีความกระตือรือร้น มีความสุขในการทำงาน และยอมอุทิศตนเพื่องาน

จากความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน จะพบว่าในกระบวนการทำงานนั้น ประกอบด้วยบุคลากร ซึ่งก็คือครูผู้สอนในโรงเรียน ที่ต่างก็มีความรู้สึกนึกคิดในหลาย ๆ ทรรศนะ ผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการบริหาร มีภาวะผู้นำที่ชาญฉลาด เพื่อที่ที่จะโน้มน้าวจิตใจให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานตามอันจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

1.3.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ดังนี้คือภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ แบส (Bass, 1999 : 11 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. 2550 : 5) ประกอบด้วย 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Two-Factors Theory : 1991:607-610 อ้างถึงใน สมยศ นาวิกาน. 2543 : 310) มี 14 ด้านที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1) ความสำเร็จในการทำงาน 2) การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 4) ความรับผิดชอบ 5) ความก้าวหน้า 6) เงินเดือน 7) โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต 8) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน 9) สถานะของอาชีพ 10) นโยบายและการบริหารงาน 11) สภาพการทำงาน 12) ความเป็นอยู่ส่วนตัว 13) ความมั่นคงในงาน 14) วิธีการปกครองบังคับบัญชา

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จาก 99 โรงเรียน จำนวน 1,565 คน จำนวน 310 คน ที่คัดเลือกมาด้วยด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่มตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา คือตัวแปรตามมี 2 ตัวแปรได้แก่

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยในทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ แบส (Bass) แบ่งเป็น 4 ด้านคือ 1)การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์2) การสร้างแรงบันดาลใจ3) การกระตุ้นทางปัญญา4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzber) แบ่งเป็น 14 ปัจจัยคือ 1) ความสำเร็จในการทำงาน 2) การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 4) ความรับผิดชอบ 5) ความก้าวหน้าในงาน 6) เงินเดือน 7) โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต 8) ความสัมพันธ์กับ



ผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน 9) สถานะทางอาชีพ 10) นโยบายและการบริหารงาน 11) สภาพการทำงาน 12) ความเป็นอยู่ ส่วนตัว 13) ความมั่นคงในงาน 14) วิธีการปกครองบังคับบัญชา

2. วิธีดำเนินงานวิจัย

2.1 ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จาก 99 โรงเรียน จำนวน 1,565 คน

2.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จำนวน 310 คน ที่คัดเลือกมาด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 8 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2543 : 303) ตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็น แบบสอบถามจำนวน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 4 ด้าน รวม 20 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 14 ด้าน รวม 66 ข้อ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยกำหนดวัน – รับคืนด้วย ระบบการรับ – ส่งหนังสือราชการผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1

2.3.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามถึงครูผู้สอนจำนวน 310 ฉบับ ได้กลับมาคืนมา 310 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ มีขั้นตอนดังนี้

2.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 และตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้การแปลผลข้อมูลด้วยการแปลความหมายของคะแนนของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์.

2.4.2 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient)

3. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 3.89$) การกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 3.89$) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับและด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 3.82$)



2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ สถานะอาชีพ ($\bar{X} = 4.28$) ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.20$) และความมั่นคงในงาน ($\bar{X} = 4.17$) ส่วน ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับสุดท้ายคือ วิธีการปกครองบังคับบัญชา ($\bar{X} = 2.82$) ความก้าวหน้าในงาน ($\bar{X} = 3.81$) และเงินเดือน ($\bar{X} = 3.63$)

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า พบว่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 58

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

4.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้คงเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นปัจจัยที่ผู้บริหารนำไปปฏิบัติกับองค์กร ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน บุคลากร และโรงเรียน เพื่อให้เกิดคุณภาพและมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งพูลสุข ธรรมสุนทร (2556 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1)ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2)ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และ3)ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมระยอง เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสุริศักดิ์ แสงจันทร์ (2556:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์ จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทยประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า 1)ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์ จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทยประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2)ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ4)ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์ จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทยประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับจิตรา ทรัพย์นิม (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนแตกต่างกันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 ไม่แตกต่างกัน 5) ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่



การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) ประสิทธิภาพการบริหารงานผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ประสบการทำงานแตกต่างกันในอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 7) ประสิทธิภาพการบริหารงานผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนแตกต่างกันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 ไม่แตกต่างกัน 8) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก และ 9) แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมสกลนคร เขต 2 คือผู้บริหารมีแนวนโยบายและแผนดำเนินการใหม่ ควรมีการตั้งเป้าหมายร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อการแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ โรงเรียนควรจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนที่เกี่ยวข้องสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ความต้องการของชุมชนและสังคมภูมิปัญญา เสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งก่อนและระหว่างปฏิบัติที่

4.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้คงเป็นเพราะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนมีความสำคัญกับครูผู้สอน และยังส่งผลให้ครูผู้สอนมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่การสอนและส่งผลยังผู้เรียนตามไปด้วย ซึ่งบุญมี เวียงนนท์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า 1) ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถืออยู่ในระดับมาก 2) เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแต่ละด้านจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีลงมา มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและเมื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแต่ละด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านความก้าวหน้าในงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านสภาพการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปีและสูงกว่า 20 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับรินทร์สุดา พันธฤทธิ์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 และการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและความผูกพันต่อองค์กรของครูจำแนกตามประสบการณ์การบริหาร และขนาดโรงเรียน อยู่ในระดับมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู หากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับที่มากความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูจะอยู่ในระดับมากด้วย ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม จะทำให้ครูมีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ และช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับธันตกร ไชยมงคล (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการ



เปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ความมีบาร์มี และการสร้างแรงบันดาลใจ 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ความก้าวหน้าในงาน ความรับผิดชอบความสำเร็จในงาน การยอมรับนับถือ และลักษณะงานที่ปฏิบัติ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งสอดคล้องกับ อชยา คิสาลัง วาโร เฟิงส์วีสต์ และศิริดา บุรชาติ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม พบว่า 1) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ การปฏิบัติงานปรากฏว่าภาวะผู้นำโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของครูโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 5) การวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน การกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ด้านการสร้างและการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ และด้านการคาดหวังต่อผลงานสูง

5. ข้อเสนอและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำให้มากขึ้น เพื่อนำไปปฏิบัติในหน้าที่ของตัวเองส่งผลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่และทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียน

5.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูให้มากขึ้น ถ้าครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก สิ่งที่จะตามมาคือจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ในการสอนแล้วก็จะส่งผลไปยังตัวผู้เรียนมีคุณภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

5.2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูเพื่อนำผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

5.2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับพฤติกรรมการสอนของครู เพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้รับความอนุเคราะห์และช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล ประธานที่ปรึกษา และดร.มาโนช กล้องเจริญ กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาอย่างมาก จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี



7. เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี พรหมทอง. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศ.ศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จิตรา ททรัพย์โถม (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ด.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี.
- ฉันทกร ไชยมงคล (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นรินทร์สุดา พันธฤทธิ (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญมี เวียงนนท์. (2556). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พลสุข ธรรมสุนทร.(2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เครือข่ายตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมยศ นาวิก. (2543). องค์การ:ทฤษฎีและพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สุริศักดิ์ แสงจันทร์. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสมบูรณ์ จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทยประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัยยา คิสาถิง วาโร เฟ็งสัวส์ดี และ ศิริดา บุรชาติ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนครพนม.
- Bass : B.M. and Others.. (January 1999). : 9–32. Two Decades of Research and Development in Transformational Leadership. European Journal of Work and Organizational Pshchology .
- Bass, Bernard M. and Avolio Bruce J. (1990). Manual for Multifactor Leadership Questionnaire. Palo Alto. California : Consulting Psychologists Press.
- Davis, Keith and Newstrom, John W. (1985). Human Behavior at Work:Organizational Behavior. 7thed.New York: McGraw–Hill Book.
- Dersal, Thelbert L. and William, M.(1986). The Princialship. 3rd ed. New York : Macmillan.
- Greenberg , Jeraid. And Baron, Robert A. (1993). Organizational Behavior. 4th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement.



ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

Effects of Instruction using Inductive Inquiry towards Learning Achievement and Analytical Thinking Abilities of Prathomsuksa IV Students

นายสัญญา ศรีคงรักษ์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล² อาจารย์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์²

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

²อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคลองลาว อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนแต่ละห้องเรียนจำนวน 27 คน จากนั้นใช้วิธีการจับผลถอยนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนแบบคละความรู้ความสามารถ โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : สืบเสาะหาความรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare the learning achievement and analytical thinking abilities of Prathomsuksa IV students before and after the experiment learning from inductive inquiry 2) to compare the learning achievement and analytical thinking abilities of Prathomsuksa IV students between the experimental group taught by inductive inquiry and the control group taught by a traditional instructional model. The samples consisted of students who studied in Prathomsuksa IV in the first semester of the academic year 2015 at Bankonglao school, Amphoe Nayaaiam, Chanthaburi. They were selected from Cluster Random Sampling and were divided into two groups, 27 students each. The experimental group taught by inductive inquiry and the control group taught by a traditional instructional model. The research instruments were the lesson plans based on inductive inquiry, the lesson plans based on the traditional instructional model, the learning achievement test and the analytical thinking abilities test. The data were analyzed by mean, standard deviation and t-test.

The results of the study were as follows: 1) The learning achievement and analytical thinking abilities of Prathomsuksa IV students significantly higher than before the experiment learning from inductive inquiry at the .05 level. And 2) The learning achievement and analytical thinking abilities of Prathomsuksa IV students of the experimental groups taught by inductive inquiry significantly higher than the control group taught by a traditional instructional model at the .05 level.

Keywords : Inductive Inquiry, Learning achievement, Analytical thinking abilities



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านความคิด จำเป็นต้องพัฒนาเป็นลำดับขั้นตามช่วงวัย ตามธรรมชาติ การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละช่วงวัยไปสู่ขั้นที่สูงกว่า จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการได้เร็วขึ้น ผู้เรียนจะสามารถเลือกรับรู้สิ่งที่ตนสนใจ และเกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง นอกจากนี้การคิดวิเคราะห์ก็ยังเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ผู้ที่มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์สูงย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จได้สูง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน ครูควรเน้นการตั้งคำถามให้นักเรียนคิดวิเคราะห์มากกว่าการจำ แม้นักเรียนอาจจะยังไม่รู้ความหมายของการคิดวิเคราะห์แต่ถ้านักเรียนมีทักษะในการวิเคราะห์ตั้งแต่วัยเด็กย่อมส่งผลดีต่อการวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์นั้น อาจทำได้หลายวิธี เช่น ให้สังเกตสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชน และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หรือการใช้คำถาม เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างมีหลักการ โดยการยกสถานการณ์บางอย่างขึ้นมาแล้วให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการสังเกต การเชื่อมโยง การจำแนกประเภท การเปรียบเทียบ รู้จักการตั้งคำถาม แผลความ ตีความ สรุปอ้างอิง ซึ่งเป็นทักษะการคิดขั้นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันพบว่าเด็กไทย ยังประสบปัญหาในเรื่องของการคิดวิเคราะห์อยู่ไม่น้อย ซึ่งปัญหาของการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ อาจเกิดมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์อย่างแท้จริง ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบัน ได้พบว่าครูผู้มีส่วนสำคัญไม่ได้เน้นการคิดไปใช้จัดกิจกรรมอย่างจริงจัง ครูอาจจะสอนให้นักเรียนคิดแต่การสอนนั้นยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ทำให้ปัญหาการคิดของนักเรียนจึงยังมีอยู่ นักเรียนยังไม่มีประสบการณ์การคิดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสอดคล้องกับรายงานของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2545) ที่ได้พบสภาพปัญหาเช่นเดียวกัน กล่าวคือ วิธีการเรียนการสอนยังไม่สอนให้คิดวิเคราะห์ เน้นเพียงการท่องจำ และได้เสนอแนะให้ครูผู้สอนเน้นการสอนแบบบูรณาการเชื่อมโยงความรู้ สอนการคิดวิเคราะห์แบบสร้างสรรค์ ให้เด็กได้เรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา เน้นกระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดระบบการคิด หลังจากนั้นให้ประเมินการเรียนรู้เด็กจากการประเมินในห้องเรียน และประเมินกระบวนการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นอีกหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งในหลักสูตร ได้กำหนดกรอบในการประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและครอบครัว การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการอาชีพ ซึ่งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 สาระยังพบว่าไม่บรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง และในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้พบปัญหาของการจัดการเรียนรู้ ในการประเมินคุณภาพการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งยังพบว่า นักเรียนบางกลุ่มยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร ทำให้ครูผู้สอนต้องจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับปรุงแก้ไขสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จากการศึกษารูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นที่ยอมรับว่าสามารถส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ซึ่งสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นสำรวจและค้นหา 3) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป 4) ขั้นขยายความรู้ และ 5) ขั้นประเมิน ซึ่งกระบวนการสืบเสาะหาความรู้นี้ได้เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติที่มีการสืบค้น เสาะหา สืบค้น ตรวจสอบ และค้นคว้าด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียนเอง เป็นการช่วยสร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนพยายามสร้างความรู้ใหม่ โดยอาศัยฐานความรู้เดิม ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยของ นฤพล จันทู (2549) ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เรื่อง การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ผลการวิจัยได้พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบ



เสาะหาความรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัจฉก บุษายิมพ์ (2551) ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ เรื่อง ภูมิปัญญาไทย ผลการวิจัยได้พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่อยู่ในระดับดี จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาวิจัยผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 19 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 420 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคลองลาว ตำบลวังใหม่ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนจำนวน 27 คน จากนั้นใช้วิธีการจับฉลากนักเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 1) การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และ 2) การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์

1.3.3 ขอบเขตของเนื้อหา คือ เรื่อง พืชผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ศึกษาเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล และศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

3) ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินผลตามวิธีของ ลิเคอร์ต (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.1.2 แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้



2) สร้างแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3) นำแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4) นำแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพโดยพิจารณาหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจ จำแนก โดยพิจารณาข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ 0.2 ขึ้นไป แล้วเลือกใช้ ข้อสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่มีความเหมาะสม ไปหาค่า ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.28 – 0.68 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.55 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.28 – 0.63 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.72 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

5) จัดพิมพ์แบบทดสอบทั้งสองฉบับ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัย แบบ มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Nonrandomized Control Group Pre-test Post-test Design) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ โดยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples)

2.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยการทดสอบค่าที่แบบ เป็นอิสระจากกัน (t-test for independent samples)

3. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	27	30	9.52	3.41				
หลังเรียน	27	30	25.78	2.38	439	7,201	54.19*	.00

*p < .05

จากตาราง 1 พบว่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ สืบเสาะหาความรู้ ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 9.52 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 25.78 คะแนน และผลการเปรียบเทียบทักษะการคิด วิเคราะห์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	27	30	10.37	2.72				
หลังเรียน	27	30	26.11	1.83	425	6,973	24.78*	.00

*p < .05



จากตาราง 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 10.37 คะแนน หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 26.11 คะแนน และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	27	30	25.78	2.38	7.34*	.00
กลุ่มควบคุม	27	30	19.85	3.46		

*p < .05

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
กลุ่มทดลอง	27	30	26.11	1.83	12.70*	.00
กลุ่มควบคุม	27	30	20.07	1.66		

*p < .05

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ กับกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยได้พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ และส่งผลให้การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมีคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม และมีการเชื่อมโยงความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งได้สร้างความสนใจต่อการเรียน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้เรียนด้วยตนเอง และระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน ประกอบกับแผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านการหาคุณภาพอย่างเป็นระบบ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสม โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็น



สำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง อีกทั้งได้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ภายใต้กิจกรรมที่หลากหลาย และใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้เรียนจึงไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน โดยมีการแก้ปัญหาที่ท้าทายความสามารถในการคิด ผ่านกระบวนการที่เห็นผลประจักษ์ด้วยตนเอง ส่งผลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนได้ในที่สุด

6. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้โดยสอดแทรกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้ และทักษะการคิดวิเคราะห์

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีรีสา จรดล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณาจารย์สาขา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และแนวทางต่าง ๆ ในการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.

นฤพล จันทู. (2549). การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิชางานเกษตร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นัจภัก บูชาพิมพ์. (2551). การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดห้วยจรเข้มหาวิทยาลัย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนสังคมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สถาบัน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2545). **เขาวงกตปัญญา**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.



การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรม
คอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

The Development of Instruction on Web - Based by using Cooperative Learning in Basic Programming
for Mattayom 4 students

นางสาวสาวิตรี เจริญศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ อ้วนอง

นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี ที่ 8/151 หมู่ที่ 2 ต.มะขามเตี้ย อ.เมืองสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000 โทรศัพท์ 089-6746626 sawitree145@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชา การเรียนเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน การดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามวิธีการเชิงระบบ (System Approach) จำแนกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ศึกษาสภาพปัญหา 2) การออกแบบการเรียนการสอน 3) การพัฒนา 4) การทดลอง 5) การประเมิน โดยกลุ่มเป้าหมายที่นำมาศึกษาในการวิจัยเป็นผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบประเมินคุณภาพบทเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จัดเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน ซึ่งมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .868 และแบบทดสอบระหว่างเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นและมีการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากที่สุด และมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.17/81.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ซึ่งมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 31.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม

คำสำคัญ : บทเรียนบนเครือข่าย, การเรียนรู้แบบร่วมมือ

Abstract

The objectives of this research were 1) to construct effective Instruction on Web - Based by using Cooperative Learning in Basic Programming for Mattayom 4 students meet the 80/80 efficiency criterion. 2) to compare achievement of Mattayom 4 students before and after being taught by using Cooperative Learning on web- Based Instruction. There are 5 stages following by System Approach 1) Analysis the problem 2) Design the instruction 3) Development 4) Experiment 5) Evaluation. The subjects of this research were 20 Mattayom 4 students at Paknamlangsuan Wittaya School, Langsuan District, Chumphon province, The Secondary Educational Service Area Office 11. The research instruments were Instruction on Web-Based by using Cooperative Learning in Basic Programming for Mattayom 4 students, Evaluation form of and pretest - posttest achievement test consists of that the reliability was .868. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results of this research revealed that

1. Instruction on Web - Based by using Cooperative Learning in Basic Programming for Mattayom 4 students constructed by the researcher and approved the content validity by 3 specialists. It was very suitable for students. Its quality was higher than the criterion at the 82.17/81.75 level.



2. The average of achievement scores after being taught by using Cooperative Learning on Web - Based Instruction The average advance rate of 31.75 percent, which is higher than a certain threshold is to be increased by at least 25 percent of the score.

Keyword : Instruction on Web - Based, Cooperative Learning

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

หลักสูตรสถานศึกษาในส่วนของการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีนั้น ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพ สามารถใช้เทคโนโลยี แสวงหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนทุกคนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ด้านคอมพิวเตอร์ได้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ ดังเช่น บริบทของโรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา ในด้านพันธกิจ 1) ประสานความร่วมมือกับชุมชน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 2) ให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรู้ด้านเทคโนโลยี ศิลปะ กีฬา 3) ส่งเสริมให้นักเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ 4)บุคลากรมีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างมืออาชีพ (หลักสูตรแกนกลาง, 2551 : 18-19) จากความสำคัญของบริบทของโรงเรียน และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนจึงได้มีการส่งเสริมและนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามา มีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย (Web-Based Instruction) เป็นการผนวกคุณสมบัติไฮเปอร์มีเดียเข้ากับคุณสมบัติของเครือข่าย เวิลด์ ไวด์ เว็บ (www) เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทาง และเวลาที่แตกต่างกัน การใช้คุณสมบัติของไฮเปอร์มีเดียในการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายนั้น จะช่วยในการสนับสนุนศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2548 : 115) ซึ่งได้มีการนำเอามาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่าย (Web-Based Instruction) เป็นการผนวกคุณสมบัติไฮเปอร์มีเดียเข้ากับคุณสมบัติของเครือข่าย เวิลด์ ไวด์ เว็บ (www) เพื่อสร้างเสริมสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยระยะทางและเวลาที่แตกต่างกัน การใช้คุณสมบัติของไฮเปอร์มีเดียในการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายนั้น จะช่วยในการสนับสนุนศักยภาพการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาของของบทเรียนที่นำเสนออยู่ในรูปแบบไฮเปอร์มีเดีย ซึ่งเป็นเทคนิคการเชื่อมโยงเนื้อหาหลักด้วยเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการเชื่อมโยงนี้เป็นได้ทั้งการเชื่อมโยงข้อความไปสู่เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้อง หรือสื่อภาพ และเสียง การเชื่อมโยงดังกล่าวซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนด้วยตนเอง โดยเลือกลำดับเนื้อหาบทเรียนตามความต้องการและเรียนตามกำหนดเวลาที่เหมาะสมในส่วนบุคคลของเครือข่าย เวิลด์ ไวด์ เว็บ เป็นการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนหรือผู้เรียนอื่นเพื่อการเรียนรู้ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในเวลาเดียวกัน หรือ ณ สถานที่เดียวกัน (Human to human interaction) (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2548 : 115)

แต่การจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์มีความแตกต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติที่เรียกกันว่า Traditional Classroom Environment หรือ Face to Face การที่จะทำให้การเรียนการสอนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ผลและเกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้อย่างสูงสุด จึงต้องใช้วิธีการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมการเรียนที่มีความสอดคล้องเหมาะสม เอื้ออำนวยต่อรูปแบบของการเรียนการสอนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์จึงจะใช้ศักยภาพของเทคโนโลยีของระบบเครือข่ายได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และทำให้ผลลัพธ์และคุณประโยชน์ต่อการเรียนรู้อย่างสูงสุดจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้ต้องใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนอย่างมีความสุข สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ โดยเทคนิคการสอนที่น่าสนใจคือ วิธีการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนวิธีหนึ่ง ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ โดยนักเรียนอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีกระบวนการทำงานกลุ่มเป็นแบบทุกคนร่วมมือกัน จัดให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีบทบาทที่ชัดเจนในการเรียนหรือการทำกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน และได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างแท้จริงได้พัฒนาทักษะความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบผลงานขณะเดียวกันก็ต้องช่วยกันรับผิดชอบการเรียนรู้ในงานทุกขั้นตอนของสมาชิกในกลุ่ม นักเรียนจะบรรลุถึงเป้าหมายของการเรียนรู้ได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มบรรลุเป้าหมายเช่นกัน (กุหลาบ บุญบุรี, 2545)

การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เป็นทั้งวิชาที่มีทั้งทฤษฎี และการปฏิบัติจำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ผู้เรียนต้องใช้ทักษะ ความเข้าใจ และมีการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน เพื่อหาแนวทางในการเขียนโปรแกรม ซึ่งในปัจจุบันมีระบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนระบบเครือข่ายเรื่องการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นที่มีส่วนของการนำเสนอ แต่ยังคงขาด



วิธีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิธีนี้เหมาะกับวิชาที่มีการกำหนดจุดประสงค์ชัดเจน และมีคำตอบเดียวจึงให้นักเรียนให้รู้จักให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนในการเรียนรู้เนื้อหาที่ครูถ่ายทอด แต่เมื่อสอบต่างคนต่างสอบไม่สามารถช่วยกันได้ คะแนนของทีมนั้นขึ้นอยู่กับคะแนนของแต่ละคนปรับปรุงให้ดีจากการทำในครั้งก่อนของตนเอง (บุปผชาติ ทังหิกรณ์, 2547)

ปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาสาเหตุที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พยายามจากสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนขาดความยืดหยุ่น โดยสื่อนั้นมีลักษณะเป็นการนำเสนอให้ผู้เรียนเป็นผู้รับเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับสื่อหรือเลือกทำกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจหรือถนัด ไม่สามารถทบทวนเนื้อหาหรือกิจกรรมที่ผ่านมานอกจากนี้สื่อการสอนไม่มีความหลากหลาย ขาดความสนใจในการศึกษาหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์หาแนวทางการแก้ปัญหาโดยการเลือกใช้บทเรียนบนเครือข่าย (VBI) เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากมีความยืดหยุ่น สามารถศึกษาบทเรียนได้ด้วยตนเอง สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน อีกทั้งสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี และสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนที่ต่างกันว่าส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมากน้อยเพียงใดและเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อบทเรียนบนเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชา การเรียนเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาตามหลักสูตรโรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยที่ 1 แนะนำโปรแกรมภาษาซี, หน่วยที่ 2 หลักการเขียนโปรแกรมภาษาซี, หน่วยที่ 3 องค์ประกอบที่สำคัญของภาษา C, หน่วยที่ 4 คำสั่งในการรับและแสดงผลข้อมูล, หน่วยที่ 5 คำสั่งควบคุมการทำงาน ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การเรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

2.1) ผลประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่าย เรื่องการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่าย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 20 คน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ซึ่งศึกษาจากประชากรทั้งหมด

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

เป้าหมายการทํารววจัณนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา จำนวน 20 คน



2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 บทเรียนบนเครือข่าย วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยที่ 1 แนะนำโปรแกรมภาษาซี, หน่วยที่ 2 หลักการเขียนโปรแกรมภาษาซี, หน่วยที่ 3 องค์ประกอบที่สำคัญของภาษา C, หน่วยที่ 4 คำสั่งในการรับและแสดงผลข้อมูล, หน่วยที่ 5 คำสั่งควบคุมการทำงาน โดยสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร นำเนื้อหาที่ได้จัดวางเนื้อหาแล้วจัดทำแผนการสอนพร้อมใบความรู้และแบบทดสอบให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบบทเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อทำการตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำข้อบกพร่องมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.2.2 แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สร้างแบบทดสอบตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ของบทเรียนวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 40 ข้อ

2.2.3 แบบประเมิน บทเรียนบนเครือข่าย วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น วิเคราะห์วัตถุประสงค์ วิเคราะห์เนื้อหา ความสมบูรณ์ของแบบประเมิน คุณภาพของแบบประเมิน และความสอดคล้องเหมาะสมของแบบประเมินเป็นรายข้อและลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาของบทเรียนบนเครือข่าย

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของบทเรียนบนเครือข่ายในการดำเนินการใช้ภาษา การใช้ภาพประกอบ จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญโดยมีเกณฑ์ยอมรับ 3.5 ขึ้นไป แล้วทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 (80/80)$ ดังนี้

1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จำนวน 3 คน พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพ เมื่อพิจารณาแต่ละรายการส่วนใหญ่ อยู่ในระดับ ดีมากที่สุด

2) ทดลองแบบกลุ่มย่อย ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จำนวน 9 คน โดยคณะผู้เรียนตามความสามารถทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 84.56 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 82.78 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

3) ทดลองแบบภาคสนาม ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จำนวน 30 คน พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 82.17 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 81.75 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ โดยใช้ตารางวิเคราะห์หลักสูตรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดความคิดเห็น ดังนี้ จากนั้นนำผลมาพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า .50 จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 30 คน โรงเรียนสวนศรีวิทยา ผลการทดลองใช้ พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก หลังจากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ พร้อมทั้งหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .868

3. ผลการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สรุปผลได้ ดังนี้

3.1 บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยที่ 1 แนะนำโปรแกรมภาษาซี, หน่วยที่ 2 หลักการเขียนโปรแกรมภาษาซี, หน่วยที่ 3 องค์ประกอบที่สำคัญของภาษา C, หน่วยที่ 4 คำสั่งในการรับและแสดงผลข้อมูล, หน่วยที่ 5 คำสั่งควบคุมการทำงาน และผลการประเมินประสิทธิภาพบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีประสิทธิภาพ 82.63/81.10 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้



3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า หลังจากเรียนโดยบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ตามเกณฑ์ 80/80 โดยกลุ่มประชากร

เครื่องมือที่ใช้วัด	จำนวนกลุ่มประชากร	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน	20	100	81.10	81.10
แบบทดสอบหลังเรียน	20	40	33.05	82.63

จากตารางที่ 1 พบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเท่ากับ 82.63 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มประชากรเท่ากับ 81.10 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความก้าวหน้าการหาประสิทธิภาพของบทเรียนที่ใช้บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

จำนวนนักเรียน (20 คน)	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (40 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (40 คะแนน)	คะแนนความก้าวหน้า (D)
รวม	407	661	254
เฉลี่ย	20.35	33.05	12.70
ร้อยละ	33.92	82.63	31.75

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ทำการทดลองมีทั้งหมด 20 คน นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.92 แบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.63 คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 31.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ปรากฏผลตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลต่างการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนบนเครือข่าย

การทดสอบ	N	μ	σ
คะแนนเฉลี่ยก่อนใช้บทเรียนบนเครือข่าย	20	17.85	2.11
คะแนนเฉลี่ยหลังใช้บทเรียนบนเครือข่าย	20	24.50	2.31

จากตารางที่ 3 พบว่า หลังจากเรียนโดยใช้บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียน

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านความรู้โดยใช้บทเรียนบนเครือข่าย สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

4.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่าย

ประสิทธิภาพของบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.63/81.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจาก



ในการพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเนื้อหาในบทเรียนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน การเรียนบทเรียนบนเครือข่ายมีความสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเรียนแบบใหม่ที่ต้องการให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบและเรียนด้วยตนเอง และขั้นตอนการพัฒนาบทเรียนมีการตรวจสอบคุณภาพโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ มีการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้บทเรียนที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีการทดลองใช้บทเรียนกับผู้เรียนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง จำนวน 3 คน และทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียน หาข้อบกพร่องเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจึงทำให้บทเรียนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถชรัถน์ บุญยะผลานันท์ (2550 : 68 - 70) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสาดิตบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องการใช้โปรแกรม Macromedia Dreamweaver MX 2004 ขึ้นพื้นฐานสำหรับบุคคลทั่วไป พบว่า บทเรียนดังกล่าวมีประสิทธิภาพ 86.90/83.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ดารุณี มัดดาประไพ (2553 : 87-92) ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีค่าเท่ากับ 84.27/82.15 พิสมัย วีรยาพร (2550 : 101) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ 1 เรื่องสมการและการแปรผัน ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่เรียนแบบร่วมมือ (LT) กับที่เรียนแบบปกติ พบว่า ผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ LT มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ 1 โดยรวมเท่ากับ 28.51, 29.71 และ 78.06 ตามลำดับ

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่าย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเครือข่ายมีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิลาศลักษณ์ อาคมศิลป์ (2556 : 79-82) ได้พัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบแอลที รายวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิสมัย วีรยาพร (2550 : 101) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ 1 เรื่องสมการและการแปรผัน ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่เรียนแบบร่วมมือ (LT) กับที่เรียนแบบปกติ พบว่า ผู้เรียนแบบร่วมมือ LT มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ 1 โดยรวมเท่ากับ 28.51, 29.71 และ 78.06 ตามลำดับ

5. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

5.1 ควรนำผลการวิจัยไปต่อยอดในเรื่องของการทำบทเรียนเนื้อหาการใช้บทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้สมบูรณ์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.2 ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้น

5.3 ควรมีการเปรียบเทียบบทเรียนบนเครือข่ายตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้กลุ่มทดลองในโรงเรียน เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะได้ทราบผลในระดับที่กว้างขึ้น

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ อ้วนอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุรินทร์ เนียมสุวรรณ อาจารย์สิริลักษณ์ บุณนาท และอาจารย์อำนาจ ออกเวหา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนสวนศรีวิทยา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยตาปุกทุกคนที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจขอขอบคุณ ครอบครัวและญาติพี่น้องทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา



คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตให้การศึกษา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัย

7. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุหลาบ บุญบุรี. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสืบพันธุ์และการควบคุมประชากรมนุษย์ วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการใช้ชุดการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมกับเทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2548). **เทคโนโลยีทางการศึกษา : การออกแบบและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์และบทเรียนบนเครือข่าย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ดารุณี มัดตาปะโท. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาลัทธิกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุปผชาติ ทับทิมกรณ. (2547). **สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในบริบทของการเรียนรู้ร่วมกัน**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://www.ku.ac.th/emagazine/may47/it/ecollaborative.html> (15 กุมภาพันธ์ 2558).
- พิลาศลักษณ์ อาคมศิลป์. (2556). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่ายโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบแอลที รายวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิสมัย วีรยาพร. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ 1 เรื่องสมการและการแปรผัน ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่เรียนแบบร่วมมือ (LT) กับที่เรียนแบบปกติ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรรถรัตน์ บุญยะผลานันท์. (2550). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสาธิตบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.



การสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยกระบวนการสอนรูปแบบ
MIAP หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยชุมชนระนอง

Construction and Efficiency of Teaching Materials on Principles of Accounting Subject by Using
MIAP Teaching Process for a first-year Student Associate of Business Administration Program in
General Management, Ranong Community College

สุดารัตน์ อนุรักษพงษ์ศธร¹

¹ ครูชำนาญการ วิทยาลัยชุมชนระนอง สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน โทรศัพท์ 0-7782-3326 e-mail : ohsudarat@hotmail.com

บทคัดย่อ

การรายงานผลครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างเอกสารประกอบการสอน 2) หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาหลักการบัญชี สำหรับการสอนรูปแบบ MIAP ดำเนินการโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการวิเคราะห์จัดสร้างเอกสารประกอบการสอน นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน รวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์และสรุปผลนำไปปรับปรุงแก้ไข จัดสร้างเป็นเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชีฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน ใบเนื้อหา แบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน นำไปใช้จัดการเรียนการสอนกับนักศึกษาระดับอนุปริญญา สาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยชุมชนระนอง ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชาดังกล่าว ภาคเรียนที่ 2/2557 โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียน แบบบันทึกคะแนนผลการทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาหลักการบัญชี ที่สอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนด้วยการสอนรูปแบบ MIAP การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.48$) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เท่ากับ 76.82/78.43 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 75/75 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาหลักการบัญชี ที่สอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนด้วยการสอนรูปแบบ MIAP อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.52$)

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน การสอนรูปแบบ MIAP ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to construction the materials on Principle of Accounting subject 2) to study efficiency of teaching and 3) to study satisfaction with the teaching materials on Principles of Accounting subject by using MIAP teaching process. The research procedure followed analyzing relevant document research finding, evaluated for their suitability by experts, then analyzing and improve materials for complete document consisted of pretest, the learning lesson, exercise and posttest. The sample insisted of first-year student Associate of business administration program in General Management of 23 students from Ranong Community College. They were obtained using the purposive sampling. The research instrument were 1) evaluation experts form 2) score date form 3) pre-posttest data form and 4) satisfaction questionnaire toward the materials of Accounting subject by using MIAP teaching process. Data were statistically analyzed by using mean, percentage, standard deviation and effectiveness of the learning. The results of the research are expert thinking was at the highly level ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.48$) the effectiveness of the learning activities was 78.82/78.43 which was under the set standard of 75/75 and student satisfaction towards the teaching materials on Principles of Accounting subject by using MIAP teaching process was at the highly level ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.52$)



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 [1] แนวการจัดการศึกษา ตามมาตรา 22การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และ หมวด 4 มาตรา 24 (5) กล่าวว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าครูผู้สอนต้องวางแผนเตรียม การสอนให้มีความพร้อมทั้งด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ในการเรียนการสอนหากนักศึกษาที่มีเอกสารประกอบการเรียนที่มีเนื้อหาสาระตรงกับคำอธิบายรายวิชา มีกิจกรรมที่จัดให้ตรงกับจุดประสงค์รายวิชา จะทำให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยความเข้าใจในเวลาอันรวดเร็ว สามารถทบทวนได้ด้วยตนเองเมื่อมีเวลาว่าง หรือสามารถศึกษาได้ด้วยตัวเองหลังจากจบบทเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและครูผู้สอน

หลักสูตรอนุปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป วิทยาลัยชุมชนระนอง ได้กำหนดให้หลักการบัญชี เป็นวิชาบังคับกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพในหลักสูตรของนักศึกษาระดับอนุปริญญา 3 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการบัญชี แม่บทบัญชีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์การค้า การบันทึกรายการในสมุดรายรับขั้นต้น สมุดบัญชีแยกประเภท งบทดลอง การปรับปรุงปิดบัญชีและกระดาษทำการ การทำงานการเงินของกิจการให้บริการและกิจการซื้อขายไป การบัญชีสำหรับกิจการที่เข้าจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และคุณธรรมจริยธรรมวิชาการบัญชี

อย่างไรก็ตามจากสภาพการจัดการเรียนที่ผ่านมาพบว่าปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ผู้สอนมักจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่สามารถจะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ผู้เรียนขาดทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ขาดการฝึกคิดอย่างเป็นระบบ ขาดความรับผิดชอบในการทำงาน และผู้เรียนมีสติปัญญาความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกัน และด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนยังไม่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเอง จากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้เรียนอย่างมาก เช่น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และผู้เรียนขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองทำให้ไม่สามารถนำความรู้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ได้ และที่สำคัญที่สุดหนังสือและตำราส่วนใหญ่ในรายวิชานี้ ไม่ได้รวมเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชาไว้ในเล่มเดียวกัน และมีความเหมาะสมกับสภาพนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนระนอง จึงทำให้ยากในการหาหนังสือหลักเพื่อใช้ประกอบการเรียน จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน ซึ่งเป็นกรนำเข้าสู่การวิจัยในชั้นเรียนที่มุ่งค้นหาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้เอกสารประกอบการสอนกับนักศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เรียบเรียงและพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในรายวิชานี้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชา และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

เอกสารประกอบการสอน [2] คือเอกสารที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลักสูตร ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง เมื่อต้องการทบทวน ประกอบด้วยใบเนื้อหาที่สรุปบทเรียน มีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาข้อมูล และปฏิบัติการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

การสอนวิชาหลักการบัญชี (Principles of Finance) รหัสวิชา บธ 0105 ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีความยากในการเรียนรู้ จึงควรที่จะต้องจัดเตรียมเอกสารประกอบการสอนเอาไว้เป็นอย่างดี โดยเริ่มจากการแยกย่อยและจัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กระบวนการสอนรูปแบบ MIAP [4] เป็นวิธีการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เพราะการสอนรูปแบบนี้จะเริ่มจากการสร้างความสนใจ (Motivation) ในการเรียนหัวข้อเรื่องนั้นๆ จากนั้นจึงให้เนื้อหา (Information) ที่ครบถ้วนเพียงพอ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้จากเนื้อหาที่ได้รับไปทดลองฝึกหัดแก้ปัญหา (Application) และมีการเฉลยให้ผู้เรียนได้ทราบผลการทดลองฝึกแก้ปัญหา (Progress) ว่าถูกหรือผิดอย่างไร ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวจะเห็นว่าการสอนรูปแบบ MIAP นำที่จะเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ



ผู้สอนจึงสนใจจัดทำเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี (Principles of Finance) รหัสวิชา บธ 0105 สำหรับการสอนรูปแบบ MIAP ขึ้นมาใช้ในการเรียนการสอน

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อสร้างเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP

1.2.2 เพื่อหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับคุณภาพเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ที่สร้างขึ้นในระดับมากขึ้นไป

1.3.2 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ที่สร้างขึ้น เฉลี่ยในภาพรวมมากกว่าร้อยละ 75/75

1.3.3 ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ที่สร้างขึ้นใน ระดับมากขึ้นไป

2. วิธีดำเนินการวิจัย

รายละเอียดดังนี้

2.1 นวัตกรรม

เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 7 หน่วย โดยแต่ละหน่วยผู้สอนได้แบ่งเป็นชุดการเรียนรู้เพื่อสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งมีจำนวนชุดการเรียนรู้ทั้งสิ้น จำนวน 13 ชุดการเรียนรู้ รายละเอียด ดังนี้

- | | |
|---|--|
| - ชุดที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบัญชี | - ชุดที่ 8 การปรับปรุงบัญชีประเภทรายได้ |
| - ชุดที่ 2 แม่บทการบัญชีมาตรฐานการบัญชี และนโยบายการบัญชี | - ชุดที่ 9 การปรับปรุงบัญชีประเภทปรับมูลค่า สินทรัพย์และการแก้ไขข้อผิดพลาด |
| - ชุดที่ 3 งบการเงิน | - ชุดที่ 10 การปิดบัญชี |
| - ชุดที่ 4 หลักการบัญชีและการวิเคราะห์รายการค้า | - ชุดที่ 11 การบัญชีกิจการบริการ |
| - ชุดที่ 5 การบันทึกรายการสมุดรายวันทั่วไป | - ชุดที่ 12 การบัญชีกิจการซื้อมาขายไป |
| - ชุดที่ 6 การบันทึกรายการในสมุดบัญชีแยกประเภท | - ชุดที่ 13 การบัญชีกิจการที่เข้าจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม |
| - ชุดที่ 7 งบทดลองและกระดาษทำการ | |

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้เรียนระดับอนุปริญญา สาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษาซึ่งเป็นวิทยาลัยชุมชนสังกัดสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เรียนระดับอนุปริญญา สาขาวิชาการจัดการทั่วไป ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยชุมชนระนอง ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการบัญชี ภาคเรียนที่ 2/2557 โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 23 คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชีที่สร้างขึ้น



2.4 วิธีการเก็บข้อมูล

การสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี เป็นการรวบรวมข้อมูลการประเมินคุณภาพเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี โดยผู้เชี่ยวชาญใช้แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็แบบเลือกตอบ (Check 16 list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) การหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชีซึ่งได้จากการรวบรวมคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชีด้วยข้อคำถามที่เป็แบบเลือกตอบ (Check 15 list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเอกสารประกอบการสอนด้านความเหมาะสมของเนื้อหาการวิเคราะห์ข้อมูล โดยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์ที่กำหนดประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน E1/E2 ไม่น้อยกว่า 75/75 โดยที่การส่งเสริมการเรียนรู้ (E1) เป็นผลการประมวผลผลการทำกิจกรรมท้ายบทของเอกสารประกอบการสอนแต่ละชุดคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E2) เป็นผลการทดสอบหลังการใช้เอกสารประกอบการสอนครบตามหลักสูตร ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละส่วนความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้วยเอกสารประกอบการสอน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามลำดับ

3. ผลการวิจัย

การสร้างและหาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ได้ผลดำเนินการดังนี้

3.1 ผลการสร้างเอกสารประกอบการสอนรายวิชาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP

ผลการสร้างเอกสารประกอบการสอนรายวิชาเอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP โดยการประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเอกสารประกอบการสอนด้านความเหมาะสมของเนื้อหาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		ผลการประเมิน
	\bar{X}	SD.	
1. เนื้อหาสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	4.80	0.45	มากที่สุด
2. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา	4.20	0.45	มาก
3. การแบ่งเนื้อหาเหมาะสม	4.40	0.55	มาก
4. เนื้อหาชุดที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบัญชี	4.00	0.00	มาก
5. เนื้อหาชุดที่ 2 แม่บทการบัญชีมาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชี	4.20	0.45	มาก
6. เนื้อหาชุดที่ 3 งบการเงิน	4.20	0.45	มาก
7. เนื้อหาชุดที่ 4 หลักการบัญชีและการวิเคราะห์รายการค้า	4.40	0.55	มาก
8. เนื้อหาชุดที่ 5 การบันทึกรายการสมุดรายวันทั่วไป	4.20	0.45	มาก
9. เนื้อหาชุดที่ 6 การบันทึกรายการในสมุดบัญชีแยกประเภท	4.60	0.55	มากที่สุด
10. เนื้อหาชุดที่ 7 งบทดลองและกระดาษทำการ	4.40	0.55	มาก
11. เนื้อหาชุดที่ 8 การปรับปรุงบัญชีประเภทรายได้	4.20	0.45	มาก
12. เนื้อหาชุดที่ 9 การปรับปรุงบัญชีประเภทปรับมูลค่าสินทรัพย์และการแก้ไขข้อผิดพลาด	4.40	0.55	มาก
13. เนื้อหาชุดที่ 10 การปิดบัญชี	4.40	0.55	มาก
14. เนื้อหาชุดที่ 11 การบัญชีกิจการบริการ	4.40	0.55	มาก
15. เนื้อหาชุดที่ 12 การบัญชีกิจการซื้อขายไป	4.40	0.55	มาก



รายการประเมิน	ระดับการประเมิน		ผลการประเมิน
	\bar{X}	SD.	
16. เนื้อหาชุดที่ 13 การบัญชีกิจการที่เข้าจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	4.20	0.45	มาก
รวม	4.34	0.48	มาก

จากตาราง 1 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเอกสารประกอบการสอนด้านความเหมาะสมของเนื้อหาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเนื้อหาของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, SD. =0.48)

5.2 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP พบว่า ร้อยละคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ (E1) 76.82 และคะแนนทดสอบหลังเรียน ร้อยละคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ (E2) 78.43 แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

5.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP

ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ดังตาราง 2

ตาราง 2 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	ด้านเนื้อหา			
1.	มีเนื้อหาสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	4.30	0.47	มาก
2.	ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในเนื้อหารายวิชาหลักการบัญชี	4.30	0.56	มาก
3.	โครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน	4.26	0.45	มาก
4.	สามารถอ่านเข้าใจได้ด้วยตนเอง	4.22	0.60	มาก
5.	การอ้างอิงเอกสาร	4.04	0.47	มาก
6.	รูปแบบเอกสารมีความสวยงามน่าสนใจและทันสมัย	4.39	0.58	มาก
7.	ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.04	0.37	มาก
8.	ตรวจงานและชี้แจงข้อบกพร่องของนักศึกษา ในงานที่ให้ทำ	4.17	0.58	มาก
	ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้			
9.	กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้	4.17	0.49	มาก
10.	ส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์	4.39	0.50	มาก
11.	ส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรม	4.26	0.54	มาก
12.	ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.13	0.63	มาก
13.	เปิดโอกาสให้นักศึกษา ซักถาม ในเวลาเรียน	4.22	0.42	มาก
14.	มีความรู้ความสามารถในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาได้ดี	4.22	0.52	มาก
15.	บรรยากาศในชั้นเรียนส่งเสริมการเรียนรู้	4.13	0.55	มาก
	เฉลี่ย	4.22	0.52	มาก



จากตาราง 2 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP พบว่าในภาพรวมผู้เรียนพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP การเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.52)

4. สรุปผลการวิจัย

เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่อยู่ในช่วงเวลาเรียน โดยจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็นช่วงสั้น ๆ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาข้อมูล และปฏิบัติกรต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ การสอนรูปแบบ MIAP แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 เป็นขั้นศึกษาข้อมูล ขั้นที่ 3 เป็นขั้นพยายาม และขั้นที่ 4 เป็นขั้นสำเร็จผล สรุปผลการวิจัยดังนี้

ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเอกสารประกอบการสอนด้านความเหมาะสมของเนื้อหาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเนื้อหาของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$)

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP พบว่า ร้อยละคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ (E1) 76.82 และคะแนนทดสอบหลังเรียน ร้อยละคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ (E2) 78.43 แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP พบว่าในภาพรวมผู้เรียนพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP การเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

ข้อเสนอแนะและสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เอกสารประกอบการสอนด้วยการสอนรูปแบบ MIAP กับรูปแบบการเรียนการสอนปกติ
2. ควรนำเอารูปแบบและกระบวนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ไปทำการพัฒนากับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ

5. อภิปรายผล

การสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี ด้วยการสอนรูปแบบ MIAP มีข้อสังเกตที่นำมาอภิปราย ดังนี้

5.2.1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเอกสารประกอบการสอนซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแยกเป็นประเด็นดังนี้

1) ด้านความเหมาะสมของเนื้อหาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเนื้อหาของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาและการแบ่งเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ส่วนเนื้อหาชุดที่ 6 การบันทึกรายการในสมุดบัญชีแยกประเภท อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเนื้อหาหน่วยอื่นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าโดยภาพรวมเป็นเอกสารที่ดี มีการจัดทำรูปแบบได้ประณีตสวยงามสร้างความสนใจให้ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เนื้อหา มีการจัดลำดับการเรียนอย่างเป็นระบบทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เป็นขั้นตอนตลอดจนมีแบบฝึกหัดที่มีความหลากหลายช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาได้ตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

2) ด้านองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชีพบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนมีครบถ้วนทุกองค์ประกอบ และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าศัพท์บางคำทางบัญชีมีการปรับปรุงแก้ไข หากต้องการให้เอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยควรมีการเปลี่ยนแปลงศัพท์บัญชีให้ตรงกับวิชาชีพบัญชี ซึ่งผู้วิจัยได้เปลี่ยนแปลงในเอกสารประกอบการสอนตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นไว้

5.2.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี สำหรับการสอนรูปแบบ MIAP พบว่า มีคะแนนทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง(กิจกรรมประมวลผลหลังเรียน) ระหว่างร้อยละ 71.73 ถึง 79.48 และมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง(กิจกรรมประมวลผลหลังเรียน) เท่ากับ 76.82 (E_1) และ



คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง เท่ากับ 78.43 (E_2) แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี สำหรับการสอนรูปแบบ MIAP เรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา หล่อตระกูล (2553) ซึ่งสร้างเอกสารประกอบการสอนได้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และงานวิจัยของ สุราษฎร์ พรหมจันทร์ (2554) ซึ่งพบว่ากระบวนการสอนรูปแบบ MIAP สำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี สำหรับการสอนรูปแบบ MIAP ในชุดที่ 11 การบัญชีกิจการบริการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 71.73 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ เนื่องจากเนื้อหาและแบบฝึกหัดในชุดดังกล่าวมีความเป็นอัตนัยสูง ผู้เรียนต้องมีการวิเคราะห์ที่อย่างสูง ผู้สอนจึงได้ทำความเข้าใจกับนักศึกษาและชี้ให้เห็นถึงแนวทางการวิเคราะห์ปัญหา อย่างไรก็ตาม นักศึกษาอาจต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาให้ถ่องแท้จึงสามารถตอบแบบทดสอบได้

5.2.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี สำหรับการสอนรูปแบบ MIAP พบว่าในภาพรวมผู้เรียนพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการบัญชี สำหรับการสอนรูปแบบ MIAP อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้เรียนพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอนพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้เรียนพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอนที่รูปแบบเอกสารมีความสวยงามน่าสนใจและทันสมัยมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวุฒิ จินดานุรักษ์ (2553) และดวงกมล โพธิ์นาค และคณะ (2555) ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรูปแบบ MIAP ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาผู้เรียนมีพึงพอใจต่อการอ้างอิงเอกสารน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเอกสารประกอบการสอนบางชุดมีการอ้างอิงเอกสารจำนวนน้อย อาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่เชื่อถือได้ อย่างไรก็ตามจากการสืบค้นเนื้อหาในส่วนนั้นของผู้วิจัยพบว่ามีความเพียงพอครอบคลุมคำอธิบายรายวิชา และจุดประสงค์ที่ได้วางไว้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

6.1.1 ในระหว่างจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องควบคุมเวลาและตรวจปรับให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ และให้สอดคล้องกันกับขั้นตอนในกระบวนการ MIAP ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เห็นสำเร็จผล (Progress) นั้นขาดหายไปซึ่งจะกระทบกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

1) เนื่องจากบางครั้งวิทยาลัยจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน คือ ต้องมีการร่นระยะเวลาการเรียนให้เร็วขึ้น ทำให้การเรียนเนื้อหาในเรื่องนั้นผู้เรียนอาจไม่สามารถทำความเข้าใจได้ในเวลาที่จำกัด เพื่อแก้ปัญหาเรื่องนี้ผู้สอนอาจพัฒนาสื่อให้อยู่ในรูปแบบเรียนออนไลน์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนการเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

2) ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ MIAP เป็นอย่างดี ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนด และจะต้องทำการปฐมนิเทศก่อนทุกครั้ง เนื่องจากกระบวนการ MIAP นั้นต้องการให้ผู้เรียนรู้จักและทำตามขั้นตอนได้ถูกต้องทั้งนี้ผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจด้วย

3) ควรเตรียมความพร้อมในด้านเอกสาร และสถานที่ที่เหมาะสม เนื่องจากการเรียนการสอนดังกล่าว ต้องมีเอกสารที่พร้อมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติ โดยการเรียนการสอนมีการในสื่อวีดิทัศน์ และสื่อ powerpoint ประกอบการสอนในท้องที่ที่ต้องป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก ตลอดจนผู้เรียนจะต้องมีจำนวนไม่มากจนเกินไป

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรจัดทำวิจัยโดยจัดทำเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียแบบออนไลน์วิชาหลักการบัญชี ที่พัฒนาจากเอกสารประกอบการสอนดังกล่าว

6.2.2 ควรทำการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาหลักการบัญชี หลายๆ ครั้ง กับนักเรียนทุกกลุ่มที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักการบัญชี เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น



7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- เกริก ท่วมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : เบลโล่การพิมพ์ (1988) จำกัด.
- ดวงกมล โพธิ์นาค และคณะ. (2555). การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ MIAP ร่วมกับสื่อเครือข่ายสังคม ของนักศึกษาฝึกสอน โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ) ภายใต้อาจารย์นิเทศให้คำปรึกษาเทคนิควิธีการสอน เรื่องเพิ่มเติมการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 50 : สาขาศึกษาศาสตร์.
- สุชาติ ศิริสุขไพฑูริย์. (2549). เทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพ MIAP. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุราษฎร์ พรหมจันทร์. (2554). รูปแบบการฝึกอบรม วิธีดำเนินการวิจัยและการจัดทำรายงานวิจัย โดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบ MIAP สำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษา. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1.
- สันทนา สงครินทร์. (2553). การสร้างและหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชา เขียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา 2104 – 2222. รายงานผลการวิจัย แผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- เสรีย ตูประกาย. (2556). ความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอนการสำรวจภาคสนาม (CVE5401) รายงานการวิจัยใจชั้นเรียน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัครุณี จินดานุรักษ์. (2553). การพัฒนารูปแบบการสอนคณิตศาสตร์ด้วยกระบวนการ MIAP วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการสอนเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อัจฉรา หล่อตระกูล. (2553). การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในรายวิชา “เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร”. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.



การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

A Development of English Supplementary Reading Book for Prathom Suksa 6 Students Using on Local Contents of Cha-am District, Phetchaburi Province

แสงดาว ถิ่นหารวงษ์

อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการอ่านด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 คน เครื่องมือวิจัยในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 2) แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) เนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว เทศกาลสำคัญ และโครงการพระราชดำริ ผลการตรวจสอบความถูกต้องและประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นพบว่ามีคุณภาพสามารถใช้ได้ โดยในภาพรวมหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีมีความพึงพอใจต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ, เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ

Abstract

This study aimed to 1) develop an English supplementary reading book for Prathom Suksa six students using local contents of Cha-am District, Phetchaburi Province, 2) compare the reading comprehension of the students before and after reading the English supplementary reading book, and 3) determine the satisfaction of the students towards the English supplementary reading book. The samples were 20 Prathom Suksa six students in Cha-am District, Phetchaburi selected by the purposive sampling method. Instruments used for data collection included the English supplementary reading book, an English reading comprehension test, and a questionnaire on satisfaction towards English supplementary reading book. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and t-test. The results revealed that 1) the supplementary reading book was composed of 3 topics; tourist attractions, festivals and royal projects. Evaluation by the experts was that it was suited to be used and it was appropriate at a high level as a whole, 2) after reading the English supplementary reading book, the students' English reading comprehension was higher than before the treatment at statistical significance of .05 level and 3) the students had the satisfaction towards using the English supplementary reading book as a whole at the high level.

Keywords: an English supplementary reading book, local contents of Cha-am District



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ทักษะการอ่าน เป็นหนึ่งในทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยสิ่งที่จะช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จก็คือความสามารถในการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน โดยเฉพาะความเข้าใจในการอ่านนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก แต่ปัญหาหนึ่งที่เกิดในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษคือ ทักษะการอ่านของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำ สาเหตุนี้เนื่องมาจากผู้สอนใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมทำให้การอ่านของผู้เรียนไม่ประสบผล และการสอนไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านอย่างแท้จริง เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเน้นไปในด้านการแปล คำศัพท์ กฎไวยากรณ์ซึ่งไม่ส่งเสริมทักษะการคิด ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในการอ่าน ไม่สามารถสรุปความรู้จากการอ่านได้ ที่สำคัญคือ ทักษะการอ่านต้องอาศัยประสบการณ์ ความรู้เดิม ประสบการณ์ในการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งมีอิทธิพลที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพอใจในการเรียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความถนัดในการเรียนของผู้เรียน และควรรหาเทคนิคและวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านในรายวิชาภาษาอังกฤษที่จะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้นผู้เรียนควรจะได้อ่านหนังสืออื่น ๆ เพิ่มเติมนอกจากหนังสือเรียน ซึ่งหนังสืออ่านเพิ่มเติมถือเป็นหนังสือเสริมประสบการณ์อย่างหนึ่ง ที่มีประโยชน์และความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะเสริมทักษะการอ่านให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะหนังสือที่มีสาระเกี่ยวกับประสบการณ์จริงหรือสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่นของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนรักถิ่นฐานบ้านเกิด เชิดชูวัฒนธรรมและธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลท้องถิ่นของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นที่หลากหลายของจังหวัดเพชรบุรีอย่างแท้จริง การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่มีการบูรณาการกับเนื้อหาในท้องถิ่นจึงมีความสำคัญ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 11 ในข้อที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนานาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่มุ่งเตรียมคนให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 23) และนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2554 : 18-22) ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม ในกลยุทธ์ที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น ด้วยการพัฒนานคน เด็ก และเยาวชน แผนงานวิจัยที่ 2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

จากสภาพปัญหาและผลกระทบข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นในอำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี อันจะเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการอ่านด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี



1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.3.1 ด้านเนื้อหา หรือตัวแปรที่วิจัย

เนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้จากการสอบถามความต้องการเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) สถานที่ท่องเที่ยว 2) เทศกาลสำคัญ 3) โครงการพระราชดำริ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตัวแปร คือ

ตัวแปรต้น ได้แก่ หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ

1.3.2 ด้านประชากรที่วิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest - Posttest Design) เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

Pre-test	X	Post-test
T1		T2

T1 หมายถึง การทดสอบก่อนการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง

X หมายถึง การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

T2 หมายถึง การทดสอบหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2) แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ โดยวัดความเข้าใจในการอ่านในระดับความรู้ความจำ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ

การสร้างเครื่องมือวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีขั้นตอนการสร้าง คือ

1) วิเคราะห์เนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยอ้างอิงจากผลการสำรวจเนื้อหาที่เหมาะสม 2) ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม 3) กำหนดเค้าโครงและขอบข่ายของเนื้อหา 4) ดำเนินการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามเค้าโครงที่วางไว้ โดยแต่ละเรื่องแทรกภาพประกอบในแต่ละหน้า และมีแบบทดสอบหลังการอ่าน 5) เสนอหนังสืออ่านเพิ่มเติมต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม 6) นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน 7) ปรับแก้หนังสือและ



นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริเพ็ญ เอมละออง ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2) อาจารย์ตรีสุข สุนทรวิภาต ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา และ 3) อาจารย์ ศิริกุล ศรีโตกลิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบ ส่วนประกอบของหนังสือ และ 8) นำหนังสือที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการสร้างคือ 1) ศึกษาแนวคิดและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน 2) สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยวัดความเข้าใจในการอ่านในระดับความรู้ความจำ 3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัยปรับแก้ไข และนำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อประเมินหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำผลการพิจารณาในแต่ละข้อ ไปหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ไปใช้เป็นแบบทดสอบ และนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.25-0.75 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.25-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบที่วิเคราะห์แล้วมาปรับปรุงแก้ไข และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR 20 ของ Kuder Richardson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 124-125) และ 4) นำแบบทดสอบไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ คือ 1) ศึกษาหลักการสร้างและตัวอย่างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 24 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 Rating Scale) 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัยตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประเด็นที่ศึกษา และปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่า IOC (Index of Congruency) 5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และ 6) นำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหาที่เหมาะสมในการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีใช้การหาค่าร้อยละ

2. การหาคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการอ่านโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ในภาพรวมหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94, S.D. = .07$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเนื้อเรื่อง ($\bar{X} = 3.00, S.D. = .00$) ด้านคุณค่าของหนังสือ ($\bar{X} = 3.00, S.D. = .00$) และด้านการจัดภาพประกอบ ($\bar{X} = 2.93, S.D. = .11$)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีโดยการทดสอบค่าที ปรากฏดังต่อไปนี้



ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่น
ในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	df
ก่อนการอ่าน	20	20	7.20	2.21	15.607*	19
หลังการอ่าน	20	20	10.00	2.86		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2.1 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีที่อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41, S.D. = .63$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก ได้แก่ ด้านคุณค่าหนังสือ ($\bar{X} = 4.54, S.D. = .64$) รองลงมาคือ ด้านเนื้อเรื่อง ($\bar{X} = 4.40, S.D. = .66$) การจัดภาพประกอบ ($\bar{X} = 4.38, S.D. = .66$) ด้านภาษาและตัวอักษร ($\bar{X} = 4.38, S.D. = .64$) และด้านรูปแบบ ($\bar{X} = 4.33, S.D. = .74$) เป็นอันดับสุดท้ายซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 คือ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่นในอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ด้านคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านโดยภาพรวม พบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีคุณภาพในระดับมาก และเมื่อพิจารณาคุณภาพรายประเด็น พบว่าทุกเนื้อหามีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษดังกล่าวได้ทำการสอบถามความต้องการของผู้เรียนและสอบถามความเหมาะสมของหนังสืออ่านเพิ่มเติม และนำหัวข้อและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาจัดทำเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีรูปแบบมีความเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ มีขนาดที่พอเหมาะ สะดวกแก่การพกพา การเข้ามามีความคงทนและ จำนวนหน้ามีความเหมาะสมกับเล่ม ทั้งนี้หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษได้สร้างตามผลการสำรวจความเหมาะสมของหนังสืออ่านเพิ่มเติม นอกจากนี้หนังสืออ่านเพิ่มเติมยังมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้อ่าน เนื้อเรื่องอ่านเข้าใจง่าย แต่ละบหมีความสัมพันธ์กัน อีกทั้งเนื้อเรื่องยังให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ซึ่งเนื้อเรื่องในหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษจะช่วยเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2545, อ้างถึงจันทร์จิรา โภษาแสง, 2554 : 45) ที่กล่าวถึงรูปแบบของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า ขนาดและรูปแบบของหนังสือสำหรับเด็ก ควรมีขนาดกะทัดรัดไม่ใหญ่ หรือเล็กเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับจินตนา ไบกาชุย (2542 : 143-144) ที่กล่าวว่าเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมควรเสนอเนื้อหาสาระในลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวได้ กล่าวคือใช้ภาษาที่ถูกต้องและพอเหมาะแก่ความรู้และประสบการณ์ทางการใช้ภาษาของผู้อ่านได้อย่างที่เหมาะสม ตลอดจนใช้เทคนิควิธีหรือส่งเสริมความเข้าใจอื่น ๆ เช่น ภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง คำถาม เป็นต้น

4.2 การอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่ใช้เนื้อหาในท้องถิ่นอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ทำให้ผู้อ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งสูงกว่าก่อนการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ผู้อ่านสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษในหัวข้อที่เป็นสิ่งใกล้ตัว เนื่องจากเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษใช้เนื้อหาในท้องถิ่นอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมีความสนใจในการอ่านและเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้จากสิ่งที่อยู่รอบตัว สอดคล้องกับ ปริญญาพร สินหนู (2550) ที่ได้พัฒนาสื่อการอ่านภาษาอังกฤษที่เน้นสาระที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมของวัยรุ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม จังหวัดนนทบุรีพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนด้วยสื่อการอ่านที่สร้างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับณัฐธิดา รัตนสุภา (2551) ที่ได้สร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระ



การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชุด Around Myself พบว่า ทางกรเรียนที่เรียนด้วยการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด Around Myself หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ . 01

4.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีมีความพึงพอใจต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่าน ประกอบกับเนื้อเรื่องในหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษเติมสอดคล้องกับข้อมูลที่มีอยู่ในท้องถิ่นของผู้อ่าน ส่งผลให้ผู้อ่านมีความตั้งใจในการอ่านและสนุกสนานเพลิดเพลินกับการอ่าน ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจเชิงบวกต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณ แก้วปัญญา (2555) ที่ได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เรื่อง Travelling in Tak สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) เรื่อง Travelling in Tak อยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑามาศ พรหมลา (2556) ที่ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้ขั้นตอนพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้ขั้นตอนพื้นบ้านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

5.1.1 เรื่องที่นำมาใช้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ ควรมีเนื้อหาที่ตรงหรือสอดคล้องกับหลักสูตรของผู้เรียน เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้

5.1.2 เนื่องจากผู้อ่านมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษไม่เท่ากัน ดังนั้นหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษควรมีเนื้อหาที่สามารถเข้าใจได้ง่าย มีภาพประกอบ มีการอธิบายความหมายของคำศัพท์ มีกิจกรรมการอ่านที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้อ่าน

5.1.3 ผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษควรใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษในการจัดกิจกรรมการอ่าน เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

5.2.1 ควรมีการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี

5.2.2 ควรทำการวิจัยและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษในหัวข้ออื่น ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น สำหรับผู้เรียนในหลากหลายระดับชั้น

5.2.3 ควรได้มีการทำการวิจัยต่อยอดจากการวิจัยนี้ โดยนำเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาอังกฤษไปจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่หลากหลาย และศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการเรียนรู้ที่ได้จากการใช้กิจกรรมดังกล่าว

5.2.4 ควรพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยองค์ความรู้ฉบับนี้ สำเร็จได้โดยความอนุเคราะห์จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ได้ให้การสนับสนุนทุนในการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทัศน์ นาคจัน อาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย ที่ได้ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สิริเพ็ญ เอมละออง อาจารย์ตรีสุข สุนทรวิภาต และอาจารย์ศิริกุล ศรีโตกลิ่น ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมและแก้ไขข้อบกพร่องในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ขอขอบคุณอาจารย์ William Booth อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ได้สละเวลาตรวจบทความภาษาอังกฤษ สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในสาขาวิชาภาษาอังกฤษทุกท่าน ที่ได้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย



7. เอกสารอ้างอิง

- ณัฐกานต์ ต้นทิพย์. (2547). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ประดิษฐ์ แสงสุกขา. (2549). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้ทำงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี (พ.ศ.2553-2556). ค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2556, จาก<http://www.phetchaburi.go.th/download.html>
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนัสนันท์ ศิริตันตราภรณ์. (2549). การศึกษาปัญหาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนดาราสุมุท อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภราภรณ์ เลหาวิโรจน์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องพิธีกรรมแข่งขันนามชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Taba Hilda. (1962). Curriculum Development: Theory and Practice. New York : Arcout Braca and World.



ภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

THE IMAGE OF PHETCHABURI RAJABHATUNIVERSITY AS PERCEIVED BY THE STUDENTS OF THIS UNIVERSITY

โสภาพร กล้าสกุล

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตามการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 376 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ วิชิตาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที, วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดำเนินประเมินผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

1. ภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในส่วนภาพลักษณ์โดยรวมภาพลักษณ์คณาจารย์มีภาพลักษณ์เชิงบวก ส่วนภาพลักษณ์เจ้าหน้าที่ ภาพลักษณ์ผู้บริหารมีภาพลักษณ์ปานกลาง
2. นักศึกษาส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจากสื่อบุคคลอันดับหนึ่ง รองลงมาคือสื่อเฉพาะกิจ สื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนตามลำดับ
3. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
4. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีการรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
5. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีภาพลักษณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น ลักษณะทางประชากรในส่วนประกอบประเภท การจัดการศึกษามีภาพลักษณ์ไม่แตกต่างกัน
6. พฤติกรรมเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
7. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในภาพรวม มีบางด้านเท่านั้นที่ไม่สัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : ภาพลักษณ์, ทัศนคติ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Abstract

The purpose of this research was to study the image of Phetchaburi Rajabhat University according to its student's media exposure, perception and attitudes.

The sample of the research was 376 students of Phetchaburi Rajabhat University. Questionare were used to collect the data. Percentage, mean, t-test, F-test, and Peason's correlation coefficient were used of and analysis of the data. computer program was used for data processing.

The results of the study were as follows :

1. The over all image of PBRU, and in structures image were positive, whereas , the apperance of the directors and officials was in fair.
2. Most of the students received information's about Phetchaburi Rajabhat University from interpersonal media, specialized media, internet media and mass media respectively.
3. Differences of population attribute caused differences in the media exposure of information about the university. The statistically significant level of .05
4. Differences of population attribute caused differences in perception of information about the university. The statistically significant level of .05
5. Differenced of population attribute caused differences in the image of university the statistically significant level of .05, except for students in Faculty of Management Science.
6. Media exposure was correlated to the perception at information about the university.
7. Most of the media exposure was correlated to the image of the university, except for some aspects.



Keywords : Image, Perceived, Phetchaburi Rajabhat University

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีถือเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาการมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลัษฏ์ราชภัฏเพชรบุรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จนก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีตามลำดับ ปัจจุบันมีการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกในหลายสาขาวิชา เช่น สาขาการจัดการ บริหารธุรกิจ นิเทศศาสตร์ การท่องเที่ยว การโรงแรม การสาธารณสุข นิติศาสตร์

รัฐประศาสนศาสตร์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาซึ่งต่างจากอดีตที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตสายครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีปรัชญาของมหาวิทยาลัย คือยึดมั่นในแนวทางการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อปวงชนและมีวิสัยทัศน์ คือ มหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ ที่มีคุณธรรม เป็นคลังปัญญา ท้องถิ่น และมีความมั่นคง ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีพันธกิจสำคัญ คือ

1. ประชาชนเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีมาตรฐาน
2. คุณภาพการบริหารจัดการศึกษาสูงขึ้น
3. มุ่งองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น
4. ประชาชนในท้องถิ่นเข้าถึงเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาวิชาชีพเพิ่มขึ้น และชุมชนมีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น
5. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

แผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) มีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัว สำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น มีภารกิจหลักคือการจัดการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตอบสนองความต้องการศึกษาของประชาชนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย การเปลี่ยนแปลงจากอดีตสู่ปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีหน้าที่หนึ่งที่สำคัญและจำเป็นมากก็คือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี สู่นักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มคนจำนวนมากในองค์กร เพื่อให้ นักศึกษารับรู้เข้าใจสร้างการยอมรับและเชื่อมั่นเกิดทัศนคติที่ดีต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี แต่อย่างไรก็ตาม ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในใจของบุคคลเป็น ภาพของการรับรู้ข่าวสารหรืออาจเป็นประสบการณ์ทางอ้อม ที่ได้ยิน ได้ฟังมา ภาพลักษณ์จึงเกิดขึ้นได้ 2 ด้าน คือ เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และเกิดขึ้นโดยการปรุงแต่ง ภาพลักษณ์ที่เกิดจากการปรุงแต่งเป็น ภาพลักษณ์ที่เกิดจากการใช้กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดตามความต้องการซึ่งเป็นการรับรู้ของนักศึกษาอาจมีผลก่อให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกันไปถ้าได้รับข้อมูลที่ดีย่อมช่วยส่งเสริมชื่อเสียง (reputation) ให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทางตรงกันข้ามถ้าได้ข้อมูลด้านไม่ดีก็จะทำลายความเชื่อมั่นได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามภาพลักษณ์ที่สร้างขึ้นควรอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

ในสังคมโลกแห่งการสื่อสารภาพลักษณ์ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเพราะนักศึกษามีโอกาสได้รับรู้ข่าวสาร จากสื่อหลายประเภท ภาพลักษณ์คือกระจกสะท้อน ชื่อเสียง คุณภาพ ความเชื่อมั่นศรัทธา การให้ข้อมูลข่าวสารทางสื่อต่าง ๆ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสมัยใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต หรือสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ แม้กระทั่งสื่อบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีผู้เข้ามาศึกษาในแต่ละปีจำนวนมาก ในขณะเดียวกันก็มีคำถามจากสังคมเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร เครื่องมือเทคโนโลยี แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ อาคารสถานที่

ดังนั้น การศึกษาเพื่อทราบถึงทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจึงเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็นอย่างมาก เพราะนักศึกษาถือเป็นกระบอกเสียงสำคัญในการสะท้อนภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีให้เป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือศรัทธา ยิ่งขึ้นต่อไป



1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรกับภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร

1.2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาเกี่ยวกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

1.2.5 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีกับ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ทำการสำรวจทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ทั้ง 4 ประเภท คือ ภาคปกติ ภาคสมทบและภาคพิเศษ ภาค กศ.บป. โครงการพิเศษ โดยแบ่งเป็น 7 คณะคือ คณะครุศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีการเกษตรโดยเก็บข้อมูลในส่วนของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ภาพลักษณ์โดยรวมของมหาวิทยาลัย ภาพลักษณ์ของผู้บริหาร ภาพลักษณ์ของคณาจารย์ และภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ทุกประเภท การจัดการศึกษา คือ ภาคปกติ ภาคสมทบ/ภาคพิเศษ ภาค กศ.บป. โครงการพิเศษ บัณฑิตศึกษาที่ศึกษา ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 376 คน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบโควตา (quota sampling) กับนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 7 คณะ คือ คณะครุศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและวิเคราะห์เชิงพรรณนาเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนตัว พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ของนักศึกษา และภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในสายตาของนักศึกษาส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะ ของประชากรกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้และความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีของนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในทัศนะของนักศึกษา

3. ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ภาคปกติ ในระดับปริญญาตรี โดยผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี นักศึกษาเปิดรับข่าวสาร จากสื่อบุคคล เช่น ครู-อาจารย์ บิดา-มารดา เพื่อนญาติ พี่-น้อง บุตร-ธิดา เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย เป็นลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) รองลงมาได้แก่สื่อเฉพาะกิจ เช่น ป้ายประกาศ จดหมายข่าว ดอนซังใหญ่ แผ่นพับ วารสารวิชาการ สื่อ VDO VCD เพชรปริทัศน์ ($\bar{X} = 1.97$) และในลำดับที่ 3 รับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น www.pbru.ac.th เมื่อพิจารณาความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 เมื่อพิจารณาจากสื่อแต่ละประเภท พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ โดยรับรู้ข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ของคณะต่าง ๆ/มหาวิทยาลัย สูงสุด ($\bar{X} = 3.34$) รองลงไปได้แก่ ป้ายประชาสัมพันธ์ โปสเตอร์/คัทเอาท์ ($\bar{X} = 3.32$) และคณาจารย์ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.26$) ซึ่งมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสื่อที่นักศึกษารับรู้ข่าวสารต่ำสุดแต่ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ สื่อ VDO, VCD ของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.13$)



การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาสาระของข่าวสารแต่ละประเภท พบว่า ข่าวสารที่นักศึกษารับรู้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเปิดสอนในหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอกและการจัดกิจกรรมการศึกษา เช่น ไหว้ครู วันสำคัญทางศาสนา พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนข่าวสารที่นักศึกษารับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.06$) การส่งเสริม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.05$) และการจัดประชุมวิชาการ/สัมมนาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ ส่วนข่าวสารที่นักศึกษารับรู้ต่ำสุดแต่ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ การวิจัยและค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ของนักศึกษา / คณาจารย์ ($\bar{X} = 2.66$)

ด้านภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในสายตาของนักศึกษา พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมมีภาพลักษณ์เชิงบวกค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีภาพลักษณ์เชิงบวกและมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ ภาพลักษณ์คณาจารย์ ($\bar{X} = 3.79$) ภาพลักษณ์ทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ($\bar{X} = 3.52$) ภาพลักษณ์เจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.33$) ส่วนด้านที่มีภาพลักษณ์ปานกลาง ได้แก่ ภาพลักษณ์ผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.19$)

เมื่อพิจารณาภาพลักษณ์ในด้านต่าง ๆ ของภาพลักษณ์ทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ภาพลักษณ์ผู้บริหาร ภาพลักษณ์คณาจารย์ และภาพลักษณ์เจ้าหน้าที่ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมมีภาพลักษณ์เชิงบวก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีภาพลักษณ์เชิงบวกและมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นศูนย์กลางทางวิชาการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.90$) มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาแห่งคุณภาพและความภาคภูมิใจ ($\bar{X} = 3.87$) มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเพชรบุรีเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.74$) เป็นต้น ส่วนภาพลักษณ์ที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีการจัดเก็บเงินเพื่อการศึกษาในอัตราที่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.29$) และมหาวิทยาลัยมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.30$)

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมมีภาพลักษณ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีภาพลักษณ์เชิงบวกและมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.43$) และมีบุคลิกภาพของผู้นำ ($\bar{X} = 3.33$) เป็นต้น ส่วนภาพลักษณ์ที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ พัฒนามหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.32$) มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยและกว้างไกล ($\bar{X} = 3.28$) ทำงานประสานกับบุคคลอื่นได้ดี ($\bar{X} = 3.24$) เป็นต้น

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์คณาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมมีภาพลักษณ์เชิงบวก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีภาพลักษณ์เชิงบวกและมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ มีความรู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ($\bar{X} = 3.93$) มีความรับผิดชอบ ตั้งใจในการสอน ($\bar{X} = 3.92$) มีความรู้จริงในเรื่องที่สอน ($\bar{X} = 3.88$) เป็นต้น ส่วนการเอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.64 แต่ยังคงมีภาพลักษณ์ในเชิงบวกเช่นกัน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีโดยรวมมีภาพลักษณ์เชิงบวก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีภาพลักษณ์เชิงบวกและมีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ แต่งกายเหมาะสม เรียบร้อย ($\bar{X} = 3.60$) มีความรู้ความสามารถในการทำงาน ($\bar{X} = 3.44$) มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X} = 3.34$) เป็นต้น ส่วนภาพลักษณ์ที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ได้แก่ ให้บริการเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 3.31$) มีการจัดระบบงานที่ดี ($\bar{X} = 3.29$) ให้บริการแก่นักศึกษาเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 3.26$) เป็นต้น

4. สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกันศึกษาอยู่ในประเภทการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน คือ ภาคปกติ ภาคสมทบ / ภาคพิเศษ ภาคค.ศ.บ. โครงการพิเศษ บัณฑิตศึกษาและมีระดับการศึกษาต่างกันคือ ระดับปริญญาตรี



ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ผลการวิจัยโดยรวมพบว่า มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน ศึกษาอยู่ประเภทการจัดการศึกษาแตกต่างกัน และมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมแล้วพบว่าการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีภาพลักษณ์ต่อมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่มีเพศต่างกัน และมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นความสมมติฐาน ส่วนลักษณะทางประชากรในส่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่ศึกษาในประเภทการจัดการศึกษาแตกต่างกัน คือ ภาคปกติ ภาคสมทบ / ภาคพิเศษ ภาค กศ.บป. โครงการพิเศษ และบัณฑิตศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ของนักศึกษานั้น โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพียงบางส่วนเท่านั้น เช่น สื่อประเภท บุคคลในครอบครัว เพื่อนญาติ คนใกล้ชิด และสื่ออื่น ๆ ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษา เช่น ไหว้ครู วันพระราชทานปริญญาบัตร ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับภาพลักษณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้น สื่อบุคคลในครอบครัว เพื่อน ญาติ คนใกล้ชิด คณาจารย์ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ของคณะวิทยาการจัดการและของมหาวิทยาลัย ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์คณาจารย์ และสื่อคณาจารย์ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่จดหมายข่าวดอนข่งใหญ่ และอินเทอร์เน็ต ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์เจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากสมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกันซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุบล เบญจรงค์กิจที่ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยของประชากรกับพฤติกรรมเปิดรับสื่อ โดยได้รวบรวมผลงานวิจัยจากนักวิชาการหลายท่านมาอภิปราย เพศหญิง และเพศชาย มีการเปิดรับข่าวสารต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากความสนใจในเรื่องราวต่าง ๆ ของแต่ละเพศมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะจากผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับสื่อประเภท วิทยุกระจายเสียง (เช่น วิทยุชุมชน สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเพชรบุรี วิทยุ) โทรทัศน์ (เช่น เคเบิล T.V.) ป้ายประชาสัมพันธ์ โปสเตอร์ แผ่นพับ สื่อ VDO VCD ของมหาวิทยาลัย เพศนักศึกษาชาย และเพศนักศึกษาหญิง มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่ง ยุคล เบญจรงค์กิจ ได้อธิบายประเด็นนี้ในงานวิจัยไว้ว่า เพศชายและเพศหญิง เปิดรับข่าวสารต่างกัน เพศหญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า หากศึกษาในเรื่องประเภทการจัดการศึกษา และระดับการศึกษาก็พบว่า การศึกษาที่มีความต่างกันจะมีปริมาณการเปิดรับสื่อ เนื้อหาแตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของเตื่อนใจ จวบสมัย (2545) เรื่องภาพลักษณ์ขององค์การสหประชาชาติจากการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ การเปิดรับข่าวสารสหประชาชาติ การรับรู้ ทศนคติและภาพลักษณ์ต่อองค์การสหประชาชาติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชากรที่มีเพศระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารสหประชาชาติ แตกต่างกัน รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของศาลปกครองในสายตาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครของ อติณัฐ นิमितสภาพร (2544) พบว่าประชาชนที่มีอาชีพ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับศาลปกครองแตกต่างกัน

ทั้งนี้ประเภทการจัดการศึกษา และระดับการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความเกี่ยวข้องกับอายุของนักศึกษา โดยมากนักศึกษาที่เรียนในภาคปกติ ภาคสมทบ/ภาคพิเศษ จะมีอายุที่แตกต่างกับภาค กศ.บป. โครงการพิเศษ โดยเฉพาะจะ



แตกต่างกันชัดเจนกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อายุจึงเป็นตัวแปรหนึ่งในการเกิดพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของผู้รับสาร และมีแนวโน้มในการเลือกรับข่าวสารตามความคิดเห็นและความสนใจของตนเอง ตามแนวคิดของ แคลปเปอร์ (Klapper, 1960, pp. 19-25) นอกจากนี้แนวคิดของ วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur, Schramm, 1973) ยังสนับสนุนผลการวิจัยนี้ ที่กล่าวว่าผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ใด จุดประสงค์หนึ่งซึ่งบุคคลต่างกันอย่างมีจุดสนใจต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารต่างกันด้วย

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ กล่าวคือ เพศ ประเภทการจัดการศึกษา และระดับการศึกษาของนักศึกษาที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารข้อมูลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในเรื่องการให้บริการท้องถิ่น เช่น การจัดอบรม หลักสูตรระยะสั้น การได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันต่าง ๆ ของนักศึกษาและอาจารย์ การจัดประชุมวิชาการ การสัมมนาของมหาวิทยาลัย การจัดกิจกรรมการศึกษา เช่น ไหว้ครู วันสำคัญทางศาสนา พิธีพระราชทานปริญญาบัตร และการบริหารงาน แผนพัฒนามหาวิทยาลัย การรับรู้ข่าวสารในเรื่องดังกล่าวนี้ นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันทุกด้าน มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีการสื่อสาร พบว่า เพศ การศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการรับรู้ข่าวสารของผู้รับสาร ผู้รับสารที่มีเพศแตกต่างกัน ระดับความรู้หรือระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งรอบข้างและข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิด ค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติ เนื่องจากสังคมได้กำหนดวัฒนธรรม บรรทัดฐานและกิจกรรมการแสดงออกของทั้งสองเพศไว้ต่างกัน แต่ละคนจึงเลือกรับรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ จากการรับรู้ข่าวสารของทั้ง 2 เพศ จึงมีแนวโน้มที่แตกต่างกัน กันยา สุวรรณแสง (2544 : 128 - 129) กล่าวว่า การรับรู้ทำให้เกิดการรับรู้ ระดับการศึกษาจึงมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรมะ สตะเวทิน (2546) ที่กล่าวว่า คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดีจะได้เปรียบอย่างมากในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี คนที่ได้รับการศึกษาในระดับต่างๆ กันในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์และความต้องการแตกต่างกันไป

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีภาพลักษณ์ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า เพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกนก วิโรจศรีสกุล (2546) เรื่องภาพลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในสายตาประชาชนเขตกรุงเทพมหานครที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแตกต่างกันจึงส่งผลให้มีภาพลักษณ์ต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่างกันไปด้วย ส่วนนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า มีภาพลักษณ์ต่อมหาวิทยาลัยต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลพรรณ อาภาเวท และดวงตา พิริยานนท์ (2543) เรื่อง ภาพลักษณ์ของสถานบันเทคโนโลยีราชมงคล ในทัศนะของประชาชนกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีภาพลักษณ์เกี่ยวกับสถาบันฯ แตกต่างกัน

ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลตามความรู้สึกนึกคิด ซึ่งจะเปลี่ยนไปตามประสบการณ์และกรอบความคิดของบุคคลนั้น ภาพลักษณ์จึงเกิดจากการประเมินส่วนตัวของบุคคล ผู้หญิงกับผู้ชาย มักจะมีตีค่า การรับรู้ ความรู้สึก ความรู้ เชิงการกระทำต่างกันผู้หญิงมักมีอารมณ์ที่ละเอียดอ่อน ส่วนผู้ชายมักใช้หลักของเหตุผลในการประเมินค่าสิ่งที่ได้รับรู้ รวมทั้งบุคคลที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันย่อมมีหลักเหตุและผลในการพิจารณาต่างกัน โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า มีประสบการณ์มากกว่า จะมีมุมมองในสิ่งต่าง ๆ ที่ละเอียดและแยบยลกว่า รวมทั้งมีความเข้าใจมากด้วยเหตุและผลมากกว่า

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ประเภทการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาที่ศึกษาในภาคปกติ ภาคสมทบ/ภาคพิเศษ ภาค กศ.บป. โครงการพิเศษ และบัณฑิตศึกษามีภาพลักษณ์ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งที่สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาในแต่ละประเภทการจัดการศึกษา นั้นมีโอกาสในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่ใกล้เคียงกัน มีโอกาสได้ยิน ได้อ่าน ได้เห็น ได้สัมผัสกิจกรรม รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับภาพลักษณ์ทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เช่น มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางทางวิชาการของท้องถิ่น มีอาคารและสถานที่เหมาะสมสะอาด สวยงาม ภาพลักษณ์คณาจารย์ นักศึกษามีมุมมองเชิงบวก ($\bar{X} = 3.79$) สูงสุดและเมื่อเปรียบเทียบกับภาพลักษณ์ด้านต่าง ๆ นั้นแสดงว่า นักศึกษามีความศรัทธาในอาจารย์และอาจารย์ในมหาวิทยาลัย โดยภาพรวมแล้ว จะปฏิบัติภาระกิจการสอนในหลายประเภทการจัดการศึกษา กล่าวคือ สอนทั้งภาคปกติ ภาค กศ.บป. ภาคสมทบ/ภาคพิเศษ โครงการพิเศษ บัณฑิตศึกษา ซึ่งลักษณะทางประชากรในส่วนประเภทการจัดการศึกษาจึงมีภาพลักษณ์ต่อมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน



สมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผลการวิจัยโดยรวมพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับการเรียนรู้ข่าวสาร โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นย่อมหมายความว่า หากนักศึกษาเปิดรับข่าวสารมากย่อมทำให้เกิดการรับรู้ข่าวสารของมหาวิทยาลัยมากตามไปด้วย ในทางกลับกันหากนักศึกษาเปิดรับข่าวสารน้อยย่อมได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัยน้อยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในทัศนะของประชาชนกรุงเทพมหานคร ของวิมลพรรณ อาภาเวท และดวงตา พิริยานนท์ (2543) ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสถาบันฯ จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้อันเกี่ยวกับสถาบันฯ นอกจากนี้ยังสนับสนุนแนวคิดที่ว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ มีความเข้าใจ ในสภาพแวดล้อมเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์มากกว่าคนที่เปิดรับข่าวสารน้อย การรับรู้เป็นกระบวนการตีความหมายสิ่งที่เราพบเห็น (Schramm, 1960 : 109) ดังนั้นเมื่อเปิดรับข่าวสารมากย่อมทำให้เกิดการรับรู้มาก แปรผันตามกัน

นอกจากนี้จากการวิจัยมีส่วนหนึ่งพบว่า การเปิดรับสื่อบุคคลในครอบครัว เพื่อนญาติ คนใกล้ชิด ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการศึกษา เช่น ไหว้ครู วันสำคัญทางศาสนา พิธีพระราชทานปริญญาบัตร นั้นหมายความว่าทั้งสองส่วนนี้ไม่มีผลต่อกัน เช่นหากพูดคุยกับ พ่อ แม่ บ่อยครั้งก็ไม่ได้หมายความว่านักศึกษาจะเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจสันนิษฐานได้ว่าสื่อบุคคลดังกล่าวอาจมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ไม่ละเอียดเพียงพอที่จะสื่อสารให้เกิดการรับรู้ได้ นอกจากนี้นักศึกษาอาจไม่สนใจข่าวสารกิจกรรมของมหาวิทยาลัยจากสื่อดังกล่าว ทั้งนี้เพราะในมหาวิทยาลัยมีสื่อที่ส่งถึงนักศึกษาในหลายทางนักศึกษาสามารถเลือกเปิดรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แคลปเปอร์ (Klapper, 1960) เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารว่าคนเราจะเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ตามความสนใจ และความต้องการเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการของตน นอกจากนี้ยังเลือกสนใจเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อดั้งเดิมและจะหลีกเลี่ยงที่จะให้ความสนใจกับข่าวสารที่ขัดแย้งกับทัศนคติและความเชื่อเดิม

สมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผลโดยรวมพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน นั่นคือ หากเปิดรับข่าวสารมาก ก็จะมีภาพลักษณ์ที่ดีของมหาวิทยาลัยมากตามไปด้วย อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแคลปเปอร์ (Klapper, 1960) ที่ว่าคนเราจะเลือกเปิดรับข่าวสารตามความสนใจ และเลือกสนใจในข่าวสารที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง จากนั้นจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความในสารที่ได้รับตามทัศนคติ และประสบการณ์ที่ตนเองมี จนกระทั่งเลือกที่จะจดจำข่าวสารยอมรับข่าวสารมากขึ้น จดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น สารนั้นจะมีประสิทธิภาพในการชักจูงใจมากขึ้นด้วย (Rogers, 1971) ดังนั้นภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จึงมีส่วนมาจากการนำเสนอข่าวสารสู่นักศึกษา ส่งผลให้ปริมาณการเปิดรับข่าวสารที่นักศึกษาให้ความสนใจ ต่อเนื่อง เกิดการรับรู้ซ้ำจนเกิดทัศนคติ และพฤติกรรมการยอมรับในที่สุด ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ จวบสมัย (2545) ที่ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ขององค์การสหประชาชาติจากการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ การเปิดรับข่าวสารสหประชาชาติ การรับรู้ ทัศนคติ และภาพลักษณ์ต่อองค์การสหประชาชาติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าการเปิดรับข่าวสารของสหประชาชาติมีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทหน้าที่ ทัศนคติและภาพลักษณ์ต่อองค์การสหประชาชาติ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีทิศทางเดียวกับการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของศาลปกครองในสายตาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ของ อติณัฐ นิमितสถาพร (2544) ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารของประชาชนมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ศาลปกครองในสายตาประชาชน

หากพิจารณาผลการวิจัยในสมมติฐานที่ 5 โดยละเอียดจะพบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในส่วนของภาพลักษณ์ทั่วไปของมหาวิทยาลัย ภาพลักษณ์ผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 95 สำหรับภาพลักษณ์คณาจารย์ และภาพลักษณ์เจ้าหน้าที่ แม้ผลการวิจัยโดยรวมจะพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน แต่ก็มีส่วนพบที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เช่น การเปิดรับอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ของคณะต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของคณาจารย์และภาพลักษณ์เจ้าหน้าที่ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อสมัยใหม่ สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงข้อมูลอย่างรวดเร็ว และจากการเข้าไปศึกษาเว็บไซต์ของแต่ละคณะฯ จะพบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของ การเปิดรับเข้าศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ กิจกรรมของนักศึกษา ข้อมูลของคณาจารย์ โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่มีอยู่น้อยมาก และจากผลการวิจัยในส่วนของพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารพบว่า นักศึกษาเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตบ่อยครั้งที่สุด แต่เมื่อพิจารณาว่านักศึกษารับทราบข่าวจากสื่อใดมากที่สุดอันดับแรกกลับเป็นสื่อบุคคล แม้นักศึกษาจะเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก แต่ก็ไม่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ อีกทั้งสื่ออินเทอร์เน็ตโดยมากของ



มหาวิทยาลัยจะเป็นการสื่อสารทางเดียว (one-way-communication) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์และเจ้าหน้าที่กับนักศึกษา ยังอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่ต่ำมาก รวมทั้งนักศึกษามีโอกาสเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ได้จากสื่ออื่น ๆ มากกว่า เช่น การได้สื่อสารโดยตรงในชั้นเรียนหรือติดต่อกัน ซึ่งจะเปิดรับข่าวสารโดยตรงในลักษณะปฏิกิริยา ทักษะคิดและประสบการณ์จึงเกิดขึ้นตามความเชื่อที่นักศึกษาคิดได้สัมผัสโดยตรงซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ จากอินเทอร์เน็ต สื่อทางอินเทอร์เน็ตจึงไม่มีประสิทธิภาพโดยตรงต่อการเกิดภาพลักษณ์ต่อคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในสายตาของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ส(Rogers, 1971) เกี่ยวกับการสื่อสาร บุคคลส่วนใหญ่ เมื่อเปิดรับข่าวสารมากก็มีแนวโน้มที่จะเกิดทัศนคติ สอดคล้องกับสิ่งที่ได้รับรู้มา แต่ก็ไม่ใช่ทุกกรณีไป เพราะบางครั้งอาจเกิดช่องว่าง (KAP gap) ที่ทำให้ความรู้ ทักษะคิด การปฏิบัติ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

6.1.1 ควรมีการศึกษาภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เช่น ภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทัศนะของประชาชน เพื่อจะได้นำผลมาเปรียบเทียบกับผลของงานวิจัยชิ้นนี้

6.1.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาที่ดำเนินงานคล้ายกันกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่อยู่ในเขตจังหวัดเดียวกันและใกล้เคียงกัน

6.1.3 ควรมีการศึกษาเรื่องทัศนคติของนักศึกษาคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไปที่มีต่อรูปแบบและเนื้อหาของสื่อ ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแนวทางในการมาพัฒนา กระบวนการผลิตและเผยแพร่ส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.1.4 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่มีผลต่อภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี นอกเหนือจากปัจจัยเรื่องการเปิดรับ ข่าวสาร เพื่อจะได้นำข้อมูลมารวมกันวางกลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อไป

6.1.5 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ ถามแบบเจาะลึกเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ มหาวิทยาลัย เพื่อนำผลมาใช้ศึกษาแนวทางการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย รวมกันกับผลงานวิจัยชิ้นนี้

6.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

6.2.1 จากผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์โดยรวมของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในสายตาของนักศึกษาเป็นเชิงบวก แต่ทางมหาวิทยาลัยเองก็ควรทำการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อย่างเพียงพอและต่อเนื่องเพื่อรักษาภาพลักษณ์ที่ดีไว้ และพัฒนาในระดับที่ดียิ่งขึ้น

6.2.2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พบว่านักศึกษารับข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด แต่ก็ยังอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งสื่ออื่น ๆ เช่นกัน ส่วนสื่อมวลชนที่นักศึกษารับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ทางมหาวิทยาลัยควรสร้างความสัมพันธ์และให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าวสารไปยังสื่อต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อสื่อต่าง ๆ จะได้เป็นกระบอกเสียงในการเผยแพร่ข่าวสารให้แก่มหาวิทยาลัย

6.2.3 ทางมหาวิทยาลัยควรจัดตั้งศูนย์กลางในการเผยแพร่ให้มีประสิทธิภาพ ของทางมหาวิทยาลัยโดยมีทุกฝ่ายรวม นำเสนอข้อมูล เพื่อจะได้มีข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุม และถูกต้องทันเหตุการณ์ โดยระบุให้เป็นหน้าที่ที่ชัดเจนไม่ใช่ฝากไว้กับ หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

6.2.4 ควรมีการบูรณาการข่าวสารที่จะเผยแพร่ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์และภาพลักษณ์ที่ดีของ มหาวิทยาลัย มากกว่าที่แต่ละหน่วยงานจะเผยแพร่ข่าวสารแบบต่างคนต่างทำ

7. เอกสารอ้างอิง

กันยา สุวรรณแสง. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รวมสาส์น.

กรรณก วิโรจศรีสกุล. (2546). *ภาพลักษณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในสายตาประชาชนเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เดือนใจ จวบสมัย. *ภาพลักษณ์ขององค์การสหประชาชาติ จากการนำเสนอของหนังสือพิมพ์การเปิดรับข่าวสารสหประชาชาติ การรับรู้ ทัศนคติ และภาพลักษณ์ต่อองค์การสหประชาชาติของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ปรมะ สตะเวทิน. (2546). *หลักนิเทศศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5
“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”
วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วิมลพรรณ อากาศ และดวงดา พิริยานนท์. (2543). ภาพลักษณ์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในทัศนะของประชาชน กรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพัฒนวิชาการพระนคร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

อดิษฐ์ นิมิตรสถาพร. ภาพลักษณ์ของศาลปกครองในสายตาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

Klapper, Joseph T. (1960). **The Effect of Mass communication**. New York : Free Press.

Rogers, Everett M., with F. Floyd Shoemaker. (1971). **Communication of Innovation**. New York – The Free Press.

Schramm, Wilbure.ed. (1960). The Process and Effects of Mass Communication. **Urbang**, 111.: University of Illinois Press.

Schramm, Willbure.(1973). **How Communication Work's**. In Basic reading in communication. Theory. E.d., David C. Mortensen. New York : Arper and Row.



การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development Learning Achievement by using Instruction of the Activities on Basic Skills and Dance Show Training for Mathayomsuksa 1 Students

นางสาวหยาดพิรุณ พวงสุวรรณ¹ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น² ดร.ประพรธน์ พลชะวีระ²

¹สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

²อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมะขามสรรเสริญ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.12 / 80.83 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ชุดกิจกรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop an instructional activities on basic skills and Thai dance show training for Mathayomsuksa 1 students 2) to compare the learning achievement of the students before and after the experiment with instructional of the activities on basic skills and dance show training and 3) to study satisfaction of the students using the instruction of the activities on basic skills and dance show training. The samples consisted of 30 students who studied in Mathayomsuksa 1 in the first semester of the academic year 2015 at Makhamsunsem School, Amphoe Makham, Chanthaburi. They were selected from cluster random sampling. The research instruments were instruction of the activities on basic skills and Thai dance show training for Mathayomsuksa 1 students, the learning achievement test and the satisfaction questionnaire. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test for dependent samples.

The results of the study were as follows: 1) The efficiency of instruction of the activities on basic skills and dance show training for Mathayomsuksa 1 students was obtained 81.12/80.83 2) The learning achievement of Mathayomsuksa 1 students significantly higher than before the experiment learning by using instruction of the activities on basic skills and Thai dance show training at the .05 level. And 3) the satisfaction of Mathayomsuksa 1 students using instruction of the activities on basic skills and Thai dance show training was at the highest level.

Keywords: Instruction of basic skills and Thai dance show training, The activities, Learning achievement



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์ถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงาม บ่งบอกถึงความประณีต สวยงาม แฝงด้วยจินตนาการและศิลปะอันละเอียดอ่อนของคนไทย แสดงถึงความเป็นอารยธรรมอันรุ่งเรือง ที่ได้สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่ โบราณกาล ซึ่งความสำคัญของนาฏศิลป์นอกจากจะมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมแล้ว การเรียนนาฏศิลป์ยังเป็นการใช้ อวัยวะทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหว จึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส และมีบุคลิกภาพที่ ดี (กาญจนา อินทรสุนานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ, 2552) สาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ ถือว่าเป็นการแสดงออกอย่างหนึ่ง ของมนุษย์ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตนเองออกมาในรูปของท่าทางที่เลียนแบบจากธรรมชาติและพัฒนาการมาเป็นการ แสดง จนกลายเป็นศิลปะวัฒนธรรมที่แสดงเอกลักษณ์ประจำชาติ กิจกรรมด้านนาฏศิลป์จึงมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักชม ฟัง และ แสดงออกด้านดนตรีและนาฏศิลป์ นอกจากนี้การจัดการกิจกรรมแต่ละครั้งต้องครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิต พิสัย และด้านทักษะพิสัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552)

การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์โดยเน้นทักษะด้านนาฏศิลป์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ถือได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังที่ทศนา แชมมณี (2557) กล่าวว่า หากครูผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ภายใต้กิจกรรมที่ ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ใช้ความคิด ได้มีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และเกิดอารมณ์ความรู้สึกอันจะ ช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน การเรียนรู้ดังกล่าวจะเป็นปัจจัยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง แต่อย่างไรก็ตาม การ จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรในปัจจุบันนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ วิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีคะแนนเฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่อง (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2557) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิชชัชชา โพชะเรือง (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาศูนย์การเรียนนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยพบ ปัญหาว่า ครูผู้สอนนาฏศิลป์ส่วนใหญ่จะยึดครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้จะมีทั้งการบรรยายประกอบการสาธิต นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาที่ผู้วิจัยได้พบจากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยพบว่า นักเรียน ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการบรรยายประกอบการสาธิตจากครูผู้สอนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น จะไม่สนใจเรียน มีความรู้สึกเบื่อหน่าย การเรียน ทำให้การปฏิบัติกิจกรรมไม่บรรลุผลตามหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ต่ำลง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้พบว่า การใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่เป็นชุดกิจกรรมนั้น สามารถ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรได้ ซึ่งจากการศึกษาของ อภิญญา เวียงใต้ (2555) ที่ได้ ศึกษาวิจัย การพัฒนาชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ ยังพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถยุทธ ผั้นผอง (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยการ พัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และยังพบว่า ผลการ ทดสอบทักษะการปฏิบัติของนักเรียนอยู่ในระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ดีมาก จากการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า การ จัดการเรียนรู้นาฏศิลป์โดยใช้ชุดกิจกรรมนั้นสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรได้ ภายใต้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการปฏิบัติจริง อันจะเชื่อมโยงไปสู่องค์ความรู้ที่นักเรียนได้รับ และตระหนักถึงคุณค่าอันสำคัญยิ่งของ นาฏศิลป์ไทย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน สาระนาฏศิลป์ จึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ต่อไป



1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนมะขามสรรเสริญ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมะขามสรรเสริญ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนแบบกระจายความรู้ความสามารถ ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์

ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์

1.3.3 ขอบเขตของเนื้อหา เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์

1.3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรม

2) ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรม และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ และนำเสนอต่อที่อาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

3) นำชุดกิจกรรม และแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม โดยประเมินผลแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งพบว่า ชุดกิจกรรมมีคะแนนรวมเฉลี่ย เท่ากับ 4.80 แผนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.91 อยู่ในระดับคุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด

4) หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม โดยนำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) กับนักเรียนจำนวน 3 คน เป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน แล้วหาประสิทธิภาพในขั้นการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง พบว่า มีประสิทธิภาพ 64.00 / 51.67 โดยผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมมาปรับปรุงขั้นตอนการสาธิตทำซ้ำให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพิ่มเติมภาพประกอบการสาธิตในแต่ละขั้นตอนให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถทบทวนการปฏิบัติทำได้ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 2 ทดลองกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) กับนักเรียนจำนวน 9 คน เป็นนักเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน ซึ่งจากการหาประสิทธิภาพในขั้นการทดลองกับกลุ่มเล็ก พบว่า มีประสิทธิภาพ 79.11/71.67



โดยผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมมาปรับปรุงเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นตอนการสาธิตการปฏิบัติ เพิ่มระยะเวลาในการประเมินผลผู้เรียนให้มากขึ้น

ขั้นที่ 3 ทดลองภาคสนาม (Field Testing) โดยทดลองกับนักเรียน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และจากการหาประสิทธิภาพในขั้นการทดลองภาคสนาม พบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 81.12/80.83

2.1.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2) สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวัดความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรม มีเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติ 4 ระดับ คือ ปรับปรุง พอใช้ ดี และ ดีมาก

3) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแล้วนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยพิจารณาข้อที่อยู่ในเกณฑ์ 0.2 ขึ้นไป จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

1.3 แบบวัดความพึงพอใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี หลักการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ
- 2) ดำเนินการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้เรียนประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3) นำแบบวัดความพึงพอใจ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นที่วัดความพึงพอใจ

4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) จากการวิเคราะห์พบว่า แบบวัดความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อ 0.85

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัย แบบหนึ่งกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pre - test Post - test Design) มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.2.1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ตามเกณฑ์ 80/80

2.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ โดยการทดสอบค่าที (t - test แบบ Dependent Sample)

2.2.3 วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ตามเกณฑ์ 80 / 80

ชุดกิจกรรม	n	ประสิทธิภาพกระบวนการ(E ₁)			ประสิทธิภาพของผลลัพธ์(E ₂)			E ₁ / E ₂
		ΣX	A	E ₁	ΣF	B	E ₂	
ชุดที่ 1-5	30	1217	50	81.12	970	40	80.83	81.12 / 80.83

จากตารางที่ 1 แสดงว่า จากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ชุดที่ 1-5 ได้คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียนรวม 1217 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.12 และจากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้คะแนนรวม 970 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.83 ดังนั้นแสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ มีประสิทธิภาพ (E₁ / E₂) เท่ากับ 81.12 / 80.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80 / 80



ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	30	40	19.60	2.66	25.77*	.000
หลังเรียน	30	40	32.83	1.05		

* $p < .05$

จากตาราง 2 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 19.60 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.66 หลังเรียนมีค่าเท่ากับ 32.83 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05 และผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรม

รายการประเมิน	n = 30		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D.	
1. ชุดกิจกรรมช่วยสร้างความสนใจต่อการเรียนรู้	4.83	0.38	มากที่สุด
2. มีเนื้อหาของชุดกิจกรรมที่น่าสนใจ เชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง	4.53	0.78	มากที่สุด
3. ชุดกิจกรรมมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.67	0.61	มากที่สุด
4. กิจกรรมของชุดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.73	0.58	มากที่สุด
5. สื่อของชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจ	4.67	0.61	มากที่สุด
6. ชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านนาฏศิลป์	4.57	0.73	มากที่สุด
7. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจด้านนาฏศิลป์	4.87	0.43	มากที่สุด
8. วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียน	4.80	0.48	มากที่สุด
9. ชุดกิจกรรมมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่มนักเรียนและครู	4.97	0.18	มากที่สุด
10. ชุดกิจกรรมทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย	4.67	0.71	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.73	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 3 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์รวมเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แสดงว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่มนักเรียนและครู ($\bar{X} = 4.97$) ชุดกิจกรรมช่วยสร้างความสนใจต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.83$) และนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.80$)

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.12/80.83

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ อยู่ในระดับมากที่สุด



5. อภิปรายผลการวิจัย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.12/80.83อาจเนื่องจากชุดกิจกรรมดังกล่าว ได้ผ่านการสร้างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยผ่านการตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งผ่านการทดลองใช้ เพื่อนำมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านนาฏศิลป์ ผ่านการเรียนรู้ในเรื่องทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนจากการสาธิตผ่านครูผู้สอน และศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองจากชุดกิจกรรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวัดสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการปฏิบัติทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติ และประเมินผลตามสภาพจริง การจัดการเรียนรู้ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง และใช้กิจกรรมกลุ่มในการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงพัฒนาทักษะในส่วนที่บกพร่อง และสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ประกอบกับขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้ ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ เริ่มจาก การสาธิต การทำตามแบบ การเชื่อมโยง การแสดงออก การปรับปรุงและประยุกต์ใช้ และการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำองค์ความรู้นาฏศิลป์ที่ได้เรียนรู้ไปสร้างสรรค์งานการแสดงให้สอดคล้องกับลักษณะการแสดงนาฏศิลป์ได้ต่อไป นอกจากนี้จากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องจาก ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมทักษะปฏิบัติ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจด้านนาฏศิลป์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้นักเรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทยอันเป็นมรดกที่สำคัญของชาติไทย

6. ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

6.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องสังเกตการปฏิบัติของนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ โดยมีการประเมินผลตามสภาพจริง

6.2 ควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเนื้อหาอื่นๆของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการคิด และทักษะการปฏิบัติด้านต่าง ๆ

6.3 สมรรถนะของครูผู้สอน ควรมีพื้นฐานทางด้านทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี เพื่อนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเมื่อนำชุดกิจกรรมไปใช้

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร.เยาวเรศ ใจเย็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ประพรรณ พลชะวีชะ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

8. เอกสารอ้างอิง

กาญจนา อินทรสุวานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ. (2552). *ร่วางมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ทิศนา แคมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วณิชชัชชา โพชะเรื่อง. (2555). *การการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ กษ.ม. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2557). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET). กรุงเทพฯ : สถาบัน.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อรรถยุทธ ผั้นผอง. (2555). การพัฒนาชุดการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.

อภิญา เวียงใต้. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์.



การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อมรรัตน์ สร้อยสังวาลย์¹

¹อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 38 หมู่ 8 ถ.หาดเจ้าสำราญ ต.นาบัว อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

โทรศัพท์ 0 3249 3267 amornratsw@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุและจัดลำดับของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้ การสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้ การสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้และการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 120 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนผลการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ ด้านการสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้ ด้านการสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้ และด้านการสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ : การประเมินความต้องการจำเป็น, การสะท้อนการจัดการเรียนรู้

Abstract

The purposes of this research were to needs indentify and needs priorities for enhance teacher's reflective teaching skills. The need assessment divided to 4 factors 1) reflection-in-teaching 2) reflection-on-teaching 3) reflection-for-teaching and 4) Exchange reflection teaching experience. The research sample consisted of basic education teacher in Phetchaburi province and Prachuap Khiri Khan province. Data analyzed by descriptive statistic. The essential research results revealed that all of reflective teaching factors appeared the needs for enhance teacher's reflective teaching skills. Needs priority were 1) exchange reflection teaching experience 2) reflection-for-teaching 3) reflection-in-teaching and 4) reflection-on-teaching

Keywords : need assessment, reflective teaching

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

ครูเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาชาติ จากสภาพเศรษฐกิจ และสังคมในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เป้าหมายการพัฒนาคนุชย์มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นและความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้นได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นสุขมากขึ้น การพัฒนาวิชาชีพครูจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว วิธีการที่ได้รับความนิยมนำมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างแพร่หลายทั้งในเอเชีย ยุโรปและอเมริกา ก็คือ การใช้วิธีการสะท้อนคิดการปฏิบัติงาน (Reflective practice) การสะท้อนคิดการปฏิบัติงานเกิดขึ้นจากแนวความคิดสะท้อน (Reflective thinking) ที่นำเสนอโดย Dewey ในปี ค.ศ. 1933 และนำมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม โดย Schön ในปี 1983 Schön กล่าวไว้ว่า การสะท้อนการปฏิบัติเป็นการพัฒนาทักษะการกำหนดกรอบปัญหาจากการนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยได้จำแนกการสะท้อนคิดการปฏิบัติงานไว้ 3 รูปแบบ รูปแบบแรกเป็นการสะท้อนคิดระหว่างการปฏิบัติงาน (Reflection-in-action) คือ การใช้กระบวนการคิดอย่างพิจารณาไตร่ตรองในระหว่างการปฏิบัติ รูปแบบที่ 2 เป็นการสะท้อนคิดหลังการปฏิบัติงาน (Reflection-on-action) คือ การใช้กระบวนการคิดอย่างพิจารณาไตร่ตรองหลังจากปฏิบัติเสร็จสิ้นแล้ว และรูปแบบสุดท้ายเป็นการสะท้อนคิดเพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต (Reflection-for-action) คือการใช้กระบวนการคิดอย่างพิจารณาไตร่ตรองหลังการปฏิบัติงานแต่มีเป้าหมายเพื่อเสนอแนะหรือวางแผนการปฏิบัติงานในอนาคต (SchÖn, 1996)



การพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้แนวคิดการสะท้อนการปฏิบัติงานดังกล่าวมุ่งเน้นที่งานหลักที่ครูปฏิบัติ คือ การจัดการเรียนรู้ การสะท้อนการปฏิบัติงานของครูจึงเป็นการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ (reflective teaching) โดยการฝึกให้ครูได้คิดย้อนทบทวน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อประเมินความสำเร็จและความล้มเหลว พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อวางแผนการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต การพัฒนาให้ครูมีทักษะการสะท้อนการปฏิบัติงานจึง เป็นกลไกแรกในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู จาก ประโยชน์ของการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ข้างต้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งก่อน ระหว่างและหลัง การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของครูกับเพื่อนครู ผลการวิจัยครั้งนี้จะให้สารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของครูที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1.2.1 เพื่อระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้

1.2.2 เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้

1.3 ขอบเขตการวิจัย

กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลัก ความแตกต่าง (discrepancy) โดยออกแบบการสำรวจเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นของ ทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้ การสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้ การสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้และการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อระบุและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการ เรียนรู้ของครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 120 คน มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ระบุความต้องการจำเป็น (needs identification)

การระบุความต้องการจำเป็นมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นจริง และทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ที่ควรจะเป็นตามการรับรู้ของครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีรูปแบบคำตอบ 2 คำตอบ (two – response designs) จำนวน 4 ด้าน รวม จำนวน 27 ข้อ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ขั้นตอนที่ 2 จัดเรียงลำดับของความจำเป็น (needs prioritization)

การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยใช้วิธีเรียงลำดับคะแนนความแตกต่าง (rank order of difference scores: ROD) ซึ่งเป็นวิธีจัดเรียงลำดับของความจำเป็นที่นิยมใช้มากที่สุดสำหรับการระบุความต้องการจำเป็น โดยการสำรวจที่มีรูปแบบการตอบแบบ 2 คำตอบ ดำเนินการคำนวณคะแนนความแตกต่างโดยนำค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นลบ ด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงสำหรับทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้แต่ละข้อ แล้วจึงนำคะแนนความแตกต่างที่ได้มาจัด เรียงลำดับความสำคัญจากข้อที่มีคะแนนความแตกต่างมากที่สุดไปยังข้อที่มีคะแนนความแตกต่างน้อยที่สุด

3. ผลการวิจัย

เพื่อแสดงผลการประเมินความต้องการจำเป็นได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการระบุความต้องการจำเป็นและผลการจัด เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้แต่ละด้านไปพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ผลการระบุและจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้

จากตารางที่ 3.1 จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในทุกข้อ แสดงว่ามีความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้ในทุกข้อ ซึ่งเมื่อพิจารณาลำดับสำคัญของความต้องการจำเป็นจากความ



แตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การวิเคราะห์เหตุปัจจัยที่อาจส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้

ทักษะการสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		ความแตกต่างของ \bar{x}
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. ตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการ	3.29	.82	4.33	.64	1.03
2. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวิธีการจัดการเรียนรู้กับผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านต่างๆ	3.55	.80	4.43	.61	0.88
3. ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการจัดการเรียนรู้กับสภาพและความต้องการของผู้เรียน	3.80	1.07	4.52	.71	0.72
4. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนรู้	3.39	.86	4.37	.73	0.97
5. ตรวจสอบความเหมาะสมของน้ำหนักคะแนนและรูปแบบ/วิธีการวัดและประเมินผล	3.53	.84	4.44	.62	0.91
6. ตรวจสอบความเหมาะสมของสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนกับผลลัพธ์การเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้และสภาพผู้เรียน	3.96	.95	4.48	.76	0.52
7. วิเคราะห์เหตุปัจจัยที่อาจส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ	2.59	.91	4.08	.84	1.48
8. กำหนดแนวทางป้องกันเหตุปัจจัยที่อาจส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ	3.00	.95	4.12	.71	1.12
9. พิจารณาและวางแผนการใช้เทคนิค/วิธีการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ล้มเหลว	3.15	.85	4.43	.68	1.28
ค่าเฉลี่ยผลรวมความแตกต่างของค่าเฉลี่ย					0.99

3.2 ผลการระบุและจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้

จากตารางที่ 3.2 จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในทุกข้อ แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้ในทุกข้อ ซึ่งเมื่อพิจารณาลำดับสำคัญของความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพิจารณาว่าความคิด/ความรู้สึกใดส่งผลให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.10



ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้

ทักษะการสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		ความแตกต่างของ \bar{x}
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. ประเมินความราบรื่นในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.12	.74	4.67	.55	0.54
2. ตรวจสอบความคิด/ความรู้สึกรู้สึกของครูและผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.68	1.18	4.29	1.01	0.61
3. พิจารณาว่าความคิด/ความรู้สึกลดส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว	3.35	.64	4.45	.65	1.10
4. พิจารณาหาแนวทางส่งเสริมความคิด/ความรู้สึกรู้สึกที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ และ/หรือพิจารณาหาแนวทางปรับเปลี่ยนความคิด/ความรู้สึกรู้สึกที่ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ	3.54	.63	4.54	.59	1.00
5. ตรวจสอบการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนระหว่างการจัดการเรียนรู้	3.79	.74	4.48	.62	0.69
6. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้	3.48	.82	4.35	.70	0.86
7. พิจารณาแนวทางการดำเนินการ กรณีผู้เรียนไม่บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตั้งไว้	3.46	.83	4.41	.71	0.95
8. ยึดหยุ่น ปรับเปลี่ยนบทเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน	3.58	.76	4.48	.62	0.89
ค่าเฉลี่ยผลรวมของความแตกต่าง					0.83

3.3 ผลการระบุและจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้

จากตารางที่ 3.3 จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในทุกข้อ แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้ในทุกข้อ ซึ่งเมื่อพิจารณาลำดับสำคัญของความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดที่สุด คือ การวิเคราะห์เหตุ/ปัจจัยที่ทำให้เกิดความล้มเหลวหรือความสำเร็จ มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48



ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาทักษะการสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้

ทักษะการสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		ความแตกต่างของ \bar{x}
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. บรรยายสภาพการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียด ครอบคลุมเหตุการณ์ที่สำคัญ	3.53	.84	4.44	.62	0.91
2. ประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	3.79	.74	4.48	.62	0.69
3. วิเคราะห์เหตุ/ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลว	2.59	.91	4.08	.84	1.48
4. พิจารณาแนวทางปรับปรุงแก้ไขความล้มเหลวเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	2.45	.99	3.80	.95	1.35
5. วางแผนการดำเนินงานในอนาคตด้วยวิธีการที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จสูงสุด	2.73	.89	4.06	.84	1.32
ค่าเฉลี่ยผลรวมของความแตกต่าง					1.15

3.4 ผลการระบุและจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้

จากตารางที่ 3.4 จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในทุกข้อ แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ในทุกข้อ ซึ่งเมื่อพิจารณาลำดับสำคัญของความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การปรึกษาขอความคิดเห็นและแนวทางแก้ไขปัญหาจากเพื่อนครูเมื่อประสบปัญหาในการจัดการเรียนรู้ มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้

ทักษะการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		ความแตกต่างของ \bar{x}
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. ตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพกับตนเองตลอดเวลา	2.35	.76	4.35	.98	1.00
2. เขียนบันทึกหลังสอนในลักษณะการสะท้อนความคิดมากกว่าการบรรยายสภาพเหตุการณ์	2.40	.98	4.10	.90	1.70
3. ปรึกษาขอความคิดเห็นและแนวทางแก้ไขปัญหาจากเพื่อนครูเมื่อประสบปัญหาในการจัดการเรียนรู้	2.47	.89	4.44	.77	1.97
4. ให้คำปรึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้กับเพื่อนครู	2.33	.95	4.17	.87	1.84
5. พุดคุยกับเพื่อนครูเพื่อแลกเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	2.54	.99	4.27	.94	1.73
ค่าเฉลี่ยผลรวมของความแตกต่าง					1.65



4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นในทุกข้อของทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผลรวมของความแตกต่างรายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยรวมมากที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร/แลกเปลี่ยนการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยผลรวมของความแตกต่าง เท่ากับ 1.65) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสะท้อนหลังจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยผลรวมของความแตกต่าง เท่ากับ 1.15) ด้านการสะท้อนก่อนจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยผลรวมของความแตกต่าง เท่ากับ 0.99) และด้านการสะท้อนระหว่างจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยผลรวมความแตกต่าง เท่ากับ 0.83) สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ Senge (1990) ซึ่งกล่าวว่าการให้ครูได้ทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงจะต้องสร้างสภาวะแวดล้อมที่จูงใจให้ครูได้สะท้อนถึงการปฏิบัติงานของตนกับเพื่อนร่วมงานซึ่งจะช่วยให้ครูได้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างการทำงานอันจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ที่มากยิ่งขึ้น

5. ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการระบุและจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น สรุปข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

5.1 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยการส่งเสริมให้ครูมีทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ ควรดำเนินการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (needs analysis) และกำหนดทางเลือกของการแก้ไขปัญหา (needs solution) ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในทุกๆ ด้าน

5.2 การพัฒนาทักษะการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ให้กับครูควรให้ความสำคัญกับทักษะในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งก่อนจัดการเรียนรู้ ระหว่างจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

5.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community) เพื่อให้ครูได้สื่อสาร/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของตนกับเพื่อนครูอย่างต่อเนื่อง

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ทองนิล คณบดีคณะครุศาสตร์ และอาจารย์ ดร.สุกัญญารัตน์ คงงาม รองคณบดีคณะครุศาสตร์ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่งทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง

- Atkinson, J.D. & Bolt, S. (2010). Using teaching observations to reflect upon and improve teaching practice in higher education. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*. 10(3), (pp. 1-19).
- Cavanagh, M. & Prescott, A. (2010). The growth of reflective practice among three beginning secondary mathematics teacher. *Asia-Pacific Journal of Teacher education*. 38(2), (pp. 147-159).
- Pollard, A. (2008). *Reflective Teaching*. 3rd Ed New York: Continuum.
- Senge, P. (1990). *The fifth discipline : The art and practice of the learning organization*. New York : Currency Doubleday
- SchÖn, D.A. (1996). *Educating the reflective practitioner: toward a new design for teaching and learning in professions*. San Francisco: Jossey-Bass Inc.



การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย
โรงเรียนพรตพิทยพยัต

The Development of Local Curriculum on “Long Drum Playing Skill” for Students of Thai Musical
Instrument Club at Protpittayapayat School

นายอรรณพพงษ์ ชมพิภพ¹

¹นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
สถานที่ทำงาน เลขที่ 4 โรงเรียนพรตพิทยพยัต ถนนหลวงพรต แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ 0850598615 อีเมล tay_mdogg@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต 2) ศึกษาทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว และแบบประเมินโครงร่างหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและมีความเหมาะสม ที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้
2. ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนหลังการทดลอง มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดีมาก
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research were, 1) to develop a local curriculum on "Long Drum Playing Skill" for students of thai musical instrument club at Protpittayapayat School, 2) to determine the students' long drum playing skill after learning through the developed curriculum, and 3) to determine learning achievement between before and after learning through the developed curriculum. The population included 30 students of Thai Musical Instrument Club at Protpittayapayat School in the 2nd semester of academic year 2013. The research instruments included lesson plans, achievement test, assessment for of long drum playing, and assessment form of proposed curriculum. Data were statistically analyzed in mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed as follows:

1. The appropriateness of the developed curriculum was generally found at the high level. Its components were corresponding to the locality and suitable for the instruction.
2. The students' long drum playing skill after learning through the developed curriculum was reported higher than before the experiment at significance level .01.
3. The students' learning achievement after learning through the developed curriculum was reported higher than before the experiment at significance level .01.

Keywords : a development of local curriculum, students' long drum playing skill, learning achievement of musical skill



1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้เปิดโอกาสให้ครูจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นได้ตามเหตุการณ์สภาพของท้องถิ่น และสอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน โดยสามารถพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันครูก็สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือบูรณาการในกลุ่มประสบการณ์ได้ (ปิยพันธ์ แสนทวีสุข และคณะ, 2547)

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ในท้องถิ่น โดยชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำมาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจ รักและหวงแหนท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองต่อไป (วัชร วาระสิทธิ์, 2547)

โรงเรียนพรตพิทยพยัต ตั้งอยู่ในเขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ สภาพสังคมของคนในเขตลาดกระบังแต่เดิมประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์เป็นส่วนใหญ่ ตั้งแต่มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังและสนามบินสุวรรณภูมิขึ้น ส่งผลให้วิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมต่างๆของชาวลาดกระบังเปลี่ยนไป มีผลกระทบถึงวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านกลองยาว ซึ่งในอดีตมีคณะกลองยาวหลายคณะ แต่ในปัจจุบันเหลือเพียงไม่กี่คณะ วงดนตรีกลองยาว คณะ “ลูกลาดกระบัง” เป็นวงกลองยาวของชาวบ้านในเขตลาดกระบัง โดยมีนายฉุย สอนมาลา เป็นผู้ควบคุมวง มีรูปแบบการตีกลองยาวที่ได้รับการถ่ายทอดมาอย่างยาวนานและที่สำคัญคือ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับสองระดับประเทศไทย ในการแข่งขันการตีกลองยาว ซึ่งด้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพพระรัตนราชสุดา ในปี พ.ศ. 2534 และรางวัลชนะเลิศการประกวดแข่งขันตีกลองยาวของกรุงเทพมหานคร ซึ่งด้วยรางวัลจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ของวงดนตรีกลองยาว คณะ “ลูกลาดกระบัง” ได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและตอบสนองเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาหลักสูตรท้องถิ่นในปัจจุบัน นักเรียนได้รับความรู้และภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ร่วมกันอนุรักษ์สืบสานมรดกอันล้ำค่าในท้องถิ่นของตนสืบไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต มีองค์ประกอบอะไรบ้าง

1.2.2 ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนเป็นอย่างไร

1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต หลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียนหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต

1.3.2 เพื่อศึกษาทักษะการตีกลองยาวของนักเรียน กลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต

1.3.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเรียน ด้วยหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ส่งผลต่อทักษะการตีกลองยาวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้



1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่เรียนในกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการตีกลองยาว 12 จังหวะ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการตีกลองยาวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาว

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต คือ แบบวัดทักษะการตีกลองยาว 12 จังหวะ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาพัฒนาหลักสูตร 12 มีนาคม 2556 ถึง 30 มกราคม 2557 ระยะเวลาทดลองตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน ถึง 12 เมษายน 2557 ใช้เวลา 4 วัน วันละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต เพื่อศึกษาทักษะการตีกลองยาว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย ที่เกิดจากการเรียนตามหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทักษะการตีกลองยาว
- 2.3 แบบทดสอบวัดทักษะการตีกลองยาว 12 จังหวะ
- 2.4 แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว 12 จังหวะ
- 2.5 แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพรตพิทยพยัต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และเวลาเรียน
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นกระบวนการกลุ่มการปฏิบัติจริง สอดแทรกคุณธรรมและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

5. กำหนดเกณฑ์ วิธีวัดและประเมินผล ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. จัดรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมเสนอแนะ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

การหาคุณภาพเครื่องมือ

นำเครื่องมือการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและปรับปรุงแก้ไขพร้อมทดลองใช้ แบบประเมินทักษะการตีกลองยาว และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องทักษะการตีกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต มีขั้นตอนในการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินทักษะทางการเรียน
2. สร้างตารางวิเคราะห์ตัวชี้วัด
3. เขียนข้อความตามตารางตัวชี้วัด
4. นำแบบประเมินทักษะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา



การทดลองใช้

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest - Design) มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต
2. ทำการทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการตี กลองยาว และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียน
3. ทำการสอนโดยใช้หลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยใช้เวลา 4 วัน วันละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง
4. ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะทางการตีกลองยาวและ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาว ฉบับเดียวกับก่อนการใช้หลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้แบบทดสอบวัดทักษะการตีกลองยาว 12 จังหวะและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียน ในหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต แล้วเก็บข้อมูลไว้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน มีการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ไว้หลังแผน
3. ทดสอบหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกแผน แล้วทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมแล้วเก็บข้อมูลไว้
4. นำผลการทดสอบวัดทักษะการตีกลองยาวของนักเรียน ทั้งก่อนและหลังการทดลองเปรียบเทียบค่า t-test

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดทักษะการตีกลองยาว 12 จังหวะของนักเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น
2. เปรียบเทียบทักษะการตีกลองยาวหลังใช้หลักสูตรท้องถิ่นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบที่ 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (t-test for dependent group)

3. ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

- 3.1 ได้หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และตามความต้องการของผู้เรียน หลักสูตรมีองค์ประกอบครบถ้วน และมีความเหมาะสม
- 3.2 ทักษะการตีกลองยาวของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นมีค่าคะแนนหลังเรียนอยู่ในระดับที่ดีมาก
- 3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ผลจากการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด มีองค์ประกอบครบถ้วน หลักสูตรมีคุณภาพ มีความเหมาะสม



สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและความต้องการของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีระบบตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและสำรวจความต้องการของชุมชนโดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ผู้รู้ในท้องถิ่นและผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา ครู และนักเรียนเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในครั้งนี้ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับทักษะการติกลองยาวของคณะ “ลูกลาดกระบ้ง” ในเขตพื้นที่ลาดกระบ้ง จากนั้นนำผลการสำรวจมาคัดเลือกเนื้อหา เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพชุมชน ซึ่งขั้นตอนนี้ทำให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุจีร์ ภูสาระ (2545 : 60-65) ที่กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตร ควรเริ่มต้นจากการรวบรวมข้อมูลของชุมชนและโรงเรียน ซึ่งอาจเป็นความต้องการที่มีอยู่เดิมผสมผสานเข้ากับความต้องการใหม่ แล้วสรุปเป็นความเห็นเดียวกันกับความต้องการของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ เสาวลักษณ์ รอดผล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดชุมพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปี 1 โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา พบว่าในการสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นมาใช้แทนหลักสูตรเดิม โดยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับชุมชนและสอดคล้องกับท้องถิ่น

ตอนที่ 2 การประเมินโครงสร้างหลักสูตร

การประเมินโครงสร้างหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้อง ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าทุกองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร พบว่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1 แสดงว่าโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องทุกประเด็น หลังจากนั้นนำโครงสร้างหลักสูตรไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อ่าง บัวศรี (2542 : 296-297) การประเมินเบื้องต้นของหลักสูตร ก่อนนำไปทดลองใช้ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการทบทวนตรวจสอบหลักสูตรที่จัดทำขึ้นว่าสิ่งใดบกพร่องสมควรปรับปรุงแก้ไข

ตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และให้วิทยากรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์และบันทึกหลังสอน ทำให้ทราบถึง ข้อดีและข้อบกพร่องของหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

1. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร การดำเนินการในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการปรับเวลาในแผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เนื่องจากต้องเพิ่มเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและแผนการเรียนรู้ที่ 6 เนื่องจากต้องเพิ่มเวลาในการทดสอบหลังเรียน

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการติกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต

2.1 ทักษะการติกลองยาวของนักเรียน ที่เรียนโดยหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน มีค่าคะแนนหลังเรียนอยู่ในระดับที่ดีมาก

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะการติกลองยาว สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการทดลองใช้หลักสูตรส่งผลต่อความรู้ในด้านทักษะการติกลองยาวและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัตได้จริง ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมตามที่หลักสูตรท้องถิ่นกำหนดขึ้น และตอบสนองต่อความต้องการที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของท้องถิ่น โดยมีครูและวิทยากรในท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้ มีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการติกลองยาวมากขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการติกลองยาวสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2545 : 13) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ตื่นตัว สนุก ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผูกพันเกิดความใฝ่รู้ การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่นำมาซึ่งความสนุกสนาน นอกจากนี้สิ่งที่ค้นพบเพิ่มเติมจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น



ยังมีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนทั้งเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย ตัวอย่างเช่น นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านเรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต เป็นหลักสูตรท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมกับท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการตีกลองยาวมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดั้งเดิมของบรรพบุรุษที่สั่งสมไว้ และการร่วมกันอนุรักษ์สืบสานดนตรีพื้นบ้านกลองยาว ซึ่งเป็นมรดกอันล้ำค่าในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงยั่งยืนต่อไป

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้

5.1.1 หลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน เรื่อง ทักษะการตีกลองยาวสำหรับนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัต สามารถปรับอัตราเวลาเรียนมีการยืดหยุ่น ปรับขยายได้ตามความเหมาะสม

5.1.2 หลักสูตรท้องถิ่นนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำเอาสิ่งที่มีคุณค่าในท้องถิ่นมาพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อบรรจุเป็นสาระการเรียนรู้การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ในสถานศึกษา

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรมีการทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้าน ที่เกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นบ้านอื่นๆ เช่น เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคอีสาน

5.2.2 ควรมีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของท้องถิ่นที่ใกล้เคียงที่มีความโดดเด่น เพื่อผู้เรียนจะได้มีโอกาสเปรียบเทียบได้เด่นชัดขึ้น

6. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ โดยท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์อย่างมากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเป็นวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการคณิน นาคประดิษฐ์ ท่านผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกอนแก้ววิทยาคุณ คุณครูนนทพร แสงอุไร และคุณครูพวงเพชร บำรุงพงษ์ ที่เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดความรู้แก่ผู้วิจัย อีกทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการประสานงานและขอขอบคุณนายปราโมทย์ สวนมาลา วิทยากรท้องถิ่นที่ให้ความรู้กับนักเรียนตลอดจนขอขอบใจนักเรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีไทย โรงเรียนพรตพิทยพยัตทุกคน ที่ให้ความร่วมมือตั้งใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ความเมตตากรุณาแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนสามารถทำงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง

ทิตินา แคมณี. (2545). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

..... (2551). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 7).

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จรัส บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษาศึกษา.

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข และคนอื่น ๆ (2547). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านอีสานเรื่องการตีโปงลาง. วิทยานิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รุจิรี ภูสาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.



การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ 5

“สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย-แปซิฟิก”

วันเสาร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วัชรา วาระสิทธิ์. (2547). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษา จังหวัดชลบุรี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เสาวลักษณ์ รอดผล. (2549). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดชุมพรสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนสะอาดผดิมวิทยา. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

Appendix



คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ที่ ๓๐๓๐ / 255๘
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพบทความวิจัย

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏเพชรบุรี วิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๕ “สหวิทยาการและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่เอเชีย – แปซิฟิก” เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงเห็นควรแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพบทความวิจัยก่อนตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) เพื่อประโยชน์ตามมาตรา 9 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์วิธีการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 จึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพบทความวิจัย ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. Aurelia Luzviminda V. Gomez, Ph.D.
2. Balvinder Kaur Kler, Ph.D.
3. Hsi Hsien Liu, Ph.D.
4. Shi Rui, Ph.D.
5. ศาสตราจารย์ ดร.เฉลียว บุรีภักดิ์
6. รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดรัมย์
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปีกูร์ชด์
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์
9. รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา
10. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข
11. รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์
12. รองศาสตราจารย์ ดร.ยุพธนา ศิริวิธกุล
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีมาศ ณ วิเชียร
14. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ธีระวิทยเลิศ
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เขี่ยมจินดา
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ทิพย์ สาชลวิจารณ์

~ 2 ~

19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชานดา กรเพชรปราวณี
21. อาจารย์ ดร.โสมยง โค๊ะทอง
22. อาจารย์ ดร.จุไรรัตน์ ดวงจันทร์
23. อาจารย์ ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา
24. อาจารย์ ดร.ธเนศ ต่วนชะเอม
25. อาจารย์ ดร.พวงเพ็ญ ชูรินทร์
26. อาจารย์ ดร.พิเชษฐ มณีโชติ
27. อาจารย์ ดร.วราภรณ์ แยมทิ้ม
28. อาจารย์ ดร.สมพงษ์ ปิ่นหุ่น
29. อาจารย์ ดร.อาคม เจริญสุข

1. ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญสิง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญฤดี ศิริอนางค์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย ม่องรัมย์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตชิน วงศ์รัตน์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วิบูลย์ศิริกุล
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น.สพ.มหิศร ประภาสโนบล
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เป็ญญา ทองนิล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานิศา แก้วสวัสดิ์
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณี คอนจจอหอ
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ปิยะวงค์วัฒนา
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวณา อังกินันท์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ไกยวรรณ
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย คอนจจอหอ
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรिता บัวเขียว
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ นาคจัน
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภภาพร กล้าสกุล
17. อาจารย์ ดร.ณุกมลพัฒน์ พรหมประสิทธิ์
18. อาจารย์ ดร.หัตทอง พราหมณี
19. อาจารย์ ดร.นวรรตน์ ประทุมตา
20. อาจารย์ ดร.บุษราคัม สิงห์ชัย
21. อาจารย์ ดร.พิชิต สุตดา
22. อาจารย์ ดร.ภัทรา จุลวรรณมา
23. อาจารย์ ดร.มนัญญา ปรียวิษณุภักดี
24. อาจารย์ ดร.วิภาวดี เมื่อกบัวขาว
25. อาจารย์ ดร.ศิริวรรณ แดงจำ
26. อาจารย์ ดร.สุกัญญารัตน์ คงงาม
27. อาจารย์ ดร.สุคนธา สุคนธ์ธारा

๒๘. อาจารย์ ดร.สุดาวรัตน์...

~ 3 ~

1. อาจารย์ ดร.สุตารัตน์ ไชยเฉลิม
2. อาจารย์ ดร.อัศภาภ มณีเดิม

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการที่แต่งตั้งทำหน้าที่ในการพิจารณาบทความวิจัยให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานสากลนิยม

สั่ง ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. 255๘



(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ฝ่ายวิจัย



คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ที่ ๘๑๘/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๕

ด้วยสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำหนดจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏเพชรบุรีวิจัยเพื่อแผ่นดินไทยที่ยั่งยืน” ครั้งที่ ๕ ในวันที่ ๓ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอบทความวิจัยระหว่างอาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา และบุคคลที่สนใจทั่วไป ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

๑. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย

๑.๑	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	ประธานกรรมการ
๑.๒	รองอธิการบดีทุกท่าน	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ผู้ช่วยอธิการบดีทุกท่าน	กรรมการ
๑.๔	คณบดีทุกคณะ	กรรมการ
๑.๕	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน	กรรมการ
๑.๗	ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการ
๑.๘	ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี	กรรมการ
๑.๙	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	กรรมการ
๑.๑๐	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา และอำนวยความสะดวก ในการดำเนินงาน วางแผนและติดตามการดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๒.๑	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง	ประธานกรรมการ
๒.๒	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว	รองประธานกรรมการ
๒.๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยญา ทองนิล	กรรมการ
๒.๔	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตชิน วงศ์รัตน์	กรรมการ
๒.๕	อาจารย์ ดร.กฤษดา ตั้งชวาล	กรรมการ
๒.๖	อาจารย์แสนประเสริฐ ปานเนียม	กรรมการ
๒.๗	อาจารย์คงขวัญ ศรีสยาม	กรรมการ
๒.๘	อาจารย์ ดร.นวรรณ์ ประทุมตา	กรรมการและเลขานุการ

//มีหน้าที่...

มีหน้าที่ อำนวยการจัดงาน วางแผนการดำเนินงาน กำกับ ดูแล ปรึกษา แนะนำ ติดตาม และประสานแต่ละฝ่าย ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ของงาน

๓. คณะกรรมการฝ่ายเตรียมคำกล่าวรายงาน ประกอบด้วย

๓.๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหม เทียมเดช	ประธานกรรมการ
๓.๒ นางสาวศศิวิมล กาหลง	รองประธานกรรมการ
๓.๓ นางสาวชนานุช เงินทอง	กรรมการ
๓.๔ นางสาวศศิกาญจน์ พูลผิว	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดเตรียมคำกล่าวรายงานในพิธีเปิด พิธีปิด และดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกำหนดการและประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๔. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการและพิธีกร ประกอบด้วย

๔.๑ พิธีกร ห้องประชุมวิทยานิรมย์ ๑	
อาจารย์วัชร เย็นเปรม	กรรมการ
อาจารย์พัชรินทร์ สุริยวงศ์	กรรมการ
อาจารย์วริษา ปานเจริญ	กรรมการ
๔.๒ พิธีกร ระดับนานาชาติ ห้อง ๑๘๓๓	
อาจารย์ ดร.สุดาวรัตน์ ไชยเฉลิม	กรรมการ
นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๔.๓ พิธีกร ระดับชาติ สาขาการศึกษา ห้อง ๑๘๓๒	
อาจารย์ ดร.ยุพิน ยืนยง	กรรมการ
นักศึกษาสาขาวิชาปฐมวัย	กรรมการ
๔.๔ พิธีกร ระดับชาติ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ห้อง ๑๘๓๔	
อาจารย์วริษา ปานเจริญ	กรรมการ
นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๔.๕ พิธีกร ระดับชาติ สาขาท่องเที่ยวและบริหารจัดการ ห้อง ๑๘๓๕	
อาจารย์จตุพร บุญประเสริฐ	กรรมการ
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย	กรรมการ
๔.๖ พิธีกร ระดับชาติ สาขาการบริหารจัดการ ห้อง ๑๘๔๑	
อาจารย์ธิดา รุ่งธีระ	กรรมการ
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ	กรรมการ
๔.๗ พิธีกร ระดับชาติ สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ห้อง ๑๘๔๒	
อาจารย์วัชร เย็นเปรม	กรรมการ
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ	กรรมการ

๔.๘ พิธีกร ระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ห้อง ๑๘๔๔

อาจารย์พิศาล ปานแก้ว

กรรมการ

นักศึกษาศาสาวิชาภาษาอังกฤษ

กรรมการ

มีหน้าที่ วางแผนและประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเป็นผู้ดำเนินรายการ และเป็นผู้กำกับเวลาตามกำหนดการที่วางไว้ ในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๕. คณะกรรมการฝ่ายรับลงทะเบียนและรับรายงานตัว วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ประกอบด้วย

๕.๑ อาจารย์ ดร.กฤษดา ตั้งชวัล

ประธานกรรมการ

๕.๒ นางสาวเจษฎารัตน์ กล้าศรี

รองประธานกรรมการ

๕.๓ อาจารย์พรพิมล ไทจันทร์

กรรมการ

๕.๔ อาจารย์อรรพรม เหมือนกัศกร

กรรมการ

๕.๕ อาจารย์ณัฐกานต์ ผาจันทร์

กรรมการ

๕.๖ นางสาวอารีณี ตั้งเว็ก

กรรมการและเลขานุการ

๕.๗ นางสาวสุรภา พูลเพิ่ม

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๖. คณะกรรมการฝ่ายรับลงทะเบียนและรับรายงานตัว วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ประกอบด้วย

๖.๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภภาพร กล้าสกุล

ประธานกรรมการ

๖.๒ อาจารย์ ดร.สุกัญญาวัฒน์ คงงาม

รองประธานกรรมการ

๖.๓ อาจารย์จริยา รัชตโสรัตน์

กรรมการ

๖.๔ อาจารย์จิตวิติ วิไลลอย

กรรมการ

๖.๕ อาจารย์พรพรม เพ็งผล

กรรมการ

๖.๖ อาจารย์ดวงพร สุขธิตีพัฒน์

กรรมการ

๖.๗ อาจารย์ฐิติรัตน์ คล่องดี

กรรมการ

๖.๘ อาจารย์สิริลักษณ์ เกิดหนู

กรรมการ

๖.๙ อาจารย์วิชชญา มณีชัย

กรรมการ

๖.๑๐ อาจารย์กฤษดา สุริยวงศ์

กรรมการ

๖.๑๑ นางสาวศศิภาณูจน์ พูลผิว

กรรมการ

๖.๑๒ นางสาววิภาดา ส่งามิน

กรรมการ

๖.๑๓ คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

กรรมการ

๖.๑๔ นางสาวชนานุช เงินทอง

กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำรายชื่อ รับรายงานตัวผู้เข้าร่วมงาน นักวิจัย แขกผู้มีเกียรติ และประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๗. คณะกรรมการฝ่ายจัดสถานที่ และโสตทัศนอุปกรณ์ ประกอบด้วย

๗.๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว	ประธานกรรมการ
๗.๒ อาจารย์ณรงค์ วงษ์พานิช	รองประธานกรรมการ
๗.๓ อาจารย์ ดร.อัศมาภ มณีเต็ม	กรรมการ
๗.๔ นายประสิทธิ์ แซ่มะข่อย	กรรมการ
๗.๕ นายเสรี ฤวารเวช	กรรมการ
๗.๖ นายมนัส โตใหญ่ดี	กรรมการ
๗.๗ นายไพรัช บุญรอด	กรรมการ
๗.๘ นายสุนทร ชูเส้นผม	กรรมการ
๗.๙ นางอรุณ พรหมณีโสภาก	กรรมการ
๗.๑๐ นางสาวอำพันธ์ พรหมสีห์หน้า	กรรมการ
๗.๑๑ นายอำพล ฤทธิ์อ่อน	กรรมการ
๗.๑๒ นายทลาล บุญมาก	กรรมการ
๗.๑๓ นายสมคิด นิตยพันธ์	กรรมการ
๗.๑๔ นายธิดิพัทธ์ คำสะอาด	กรรมการ
๗.๑๕ นายกอบศักดิ์ บัวไสว	กรรมการ
๗.๑๖ นายชานาญ เสงี่ยม	กรรมการ
๗.๑๗ นายคณัย มีอารีย์	กรรมการ
๗.๑๘ นายประยูร ชูช่วย	กรรมการ
๗.๑๙ นายบัณฑิตพงษ์ ศรีอำนวย	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดเตรียมและตกแต่งสถานที่ในการจัดงาน ห้องประชุม ห้องบรรยาย สถานที่นำเสนอผลงาน และสถานที่โดยรอบ และดูแลระบบไฟแสงเสียง จัดเตรียมไฟล์นำเสนอผลงานของนักวิจัย ติดตั้งที่เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับนำเสนอในห้องบรรยายทุกห้อง บันทึกภาพ และวีดิทัศน์ ในทุกกิจกรรมของงาน เพื่อประกอบการรายงานผล

๘. คณะกรรมการฝ่ายต้อนรับและปฏิคม ประกอบด้วย

๘.๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิพรรณ เทียมเดช	ประธานกรรมการ
๘.๒ อาจารย์แสนประเสริฐ ปานเนียม	รองประธานกรรมการ
๘.๓ อาจารย์พิชรินทร์ สุริยวงศ์	กรรมการ
๘.๔ อาจารย์สุธาสินี อัมพิลาศวัย	กรรมการ
๘.๕ นางสาวชุติมา บุญโพธิ์	กรรมการ
๘.๖ นางสาวศศิภาณุจน์ พูลผิว	กรรมการ

๘.๗ นางสาวศศิวิมล กาหลง	กรรมการ
๘.๘ นางสาวนงลักษณ์ ชาวผ่อง	กรรมการ
๘.๙ นักศึกษาศาสาวิชาภาษาไทย	กรรมการ
๘.๑๐ นางสาวชนานุช เงินทอง	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้การต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ ผู้เข้าร่วมงาน และนักวิจัยที่มานำเสนอผลงาน ตลอดจนจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม อำนวยความสะดวก ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๙. คณะกรรมการฝ่ายสวัสดิการ ประกอบด้วย

๙.๑ อาจารย์คงขวัญ ศรีสัตต	ประธานกรรมการ
๙.๒ อาจารย์รัฐวรรณ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	รองประธานกรรมการ
๙.๓ อาจารย์จิตินันท์ มิวินิล	กรรมการ
๙.๔ อาจารย์รุ่งอรุณ ปิยะฤทธิ์	กรรมการ
๙.๕ นางสาวศศิภาณุจณ์ พูลผิว	กรรมการ
๙.๖ นางอรุณ พราหมณ์โสภะ	กรรมการ
๙.๗ นางสาวอำพัน พรมสีหน้า	กรรมการ
๙.๘ นางชูศรี ชูเนียม	กรรมการ
๙.๙ นางสมร มาลัยเลิศ	กรรมการ
๙.๑๐ นักศึกษาศาสาวิชาสังคมศึกษา	กรรมการ
๙.๑๑ นางสาวนงลักษณ์ ชาวผ่อง	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดเตรียมอาหารว่าง อาหารกลางวัน และเครื่องดื่ม ให้ผู้เข้าร่วมงานทุกคนตลอดการประชุมสัมมนา

๑๐. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำคู่มือบัตร และใส่รางวัลนักวิจัยดีเด่น ประกอบด้วย

๑๐.๑ อาจารย์แสนประเสริฐ ปานเนียม	ประธานกรรมการ
๑๐.๒ นางสาวชนานุช เงินทอง	รองประธานกรรมการ
๑๐.๓ นางสาวศศิวิมล กาหลง	กรรมการ
๑๐.๔ นางสาวศศิภาณุจณ์ พูลผิว	กรรมการ
๑๐.๕ นายบัณฑิตพงษ์ ศรีอำนวย	กรรมการ
๑๐.๖ นางสาวนงลักษณ์ ชาวผ่อง	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำคู่มือบัตร สำหรับผู้นำเสนอผลงานวิจัย และใส่รางวัลสำหรับนักวิจัยดีเด่น

๑๑. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำเอกสารประกอบการนำเสนองานวิจัย ประกอบด้วย

๑๑.๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว	ประธานกรรมการ
๑๑.๒ อาจารย์ ตร.นวรรตน์ ประทุมตา	รองประธานกรรมการ
๑๑.๒ นางสาวนงลักษณ์ ชาวผ่อง	กรรมการ
๑๑.๓ นางสาวศศิวิมล กาหลง	กรรมการ
๑๑.๔ นางสาวชนานุช เงินทอง	กรรมการและเลขานุการ

๖

มีหน้าที่ วางผังงาน ออกแบบ จัดตกแต่งสถานที่ ในการจัดงาน

๑๖. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน ประกอบด้วย

๑๖.๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว	ประธานกรรมการ
๑๖.๒ นางสาวทิพย์วรรณ ทองสัมฤทธิ์	รองประธานกรรมการ
๑๖.๓ นางสาวธนพร เกษศรี	กรรมการ
๑๖.๔ นางอรุณ พรหมณีโสภาก	กรรมการ
๑๖.๕ นางสาวชนานุช เงินทอง	กรรมการ
๑๖.๖ นางสาวสุรภา พูลเพิ่ม	กรรมการ
๑๖.๗ นางสาวอริณี ตั้งเว็ก	กรรมการ
๑๖.๘ นางสาวศศิภาณุจน์ พูลผิว	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงิน ควบคุม ตรวจสอบหลักฐานการเงินและการเบิกจ่ายเงิน จัดซื้อจัดจ้างงานที่เกี่ยวกับโครงการ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๑๗. คณะกรรมการฝ่ายติดตามประเมินผล และรายงานผลโครงการ ประกอบด้วย

๑๗.๑ อาจารย์ ดร.นวิรัตน์ ประทุมตา	ประธานกรรมการ
๑๗.๒ อาจารย์ ดร.สุกัญญารัตน์ คงงาม	รองประธานกรรมการ
๑๗.๓ อาจารย์อัญชญา เถาว์ชาติ	กรรมการ
๑๗.๔ อาจารย์ยุพิน โภณฑา	กรรมการ
๑๗.๕ อาจารย์ทิพย์วรรณ ภัทรบุสรณ์	กรรมการ
๑๗.๖ อาจารย์หทัยทิพย์ สีส่วน	กรรมการ
๑๗.๕ อาจารย์กมลวรรณ พลับจีน	กรรมการ
๑๗.๖ อาจารย์พีชามิกา เพชรสังข์	กรรมการ
๑๗.๗ นางสาวศศิภาณุจน์ พูลผิว	กรรมการ
๑๗.๘ นางสาวชนานุช เงินทอง	กรรมการ
๑๗.๙ นักศึกษสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๗.๑๐ นายบัณฑิตพงษ์ ศรีอำนวย	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำแบบประเมินผลโครงการ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ

ทั้งนี้ ขอให้คณะกรรมการทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘



(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ฝ่ายวิจัย